

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi/ Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko projektodawcy
1.	Obywatel 1	Uwaga ogólna	W mojej ocenie, ten projekt pudruje rzeczywistość na wniosek części środowiska, której nie podoba się słowo "ubezwłasnowolnienie". Określenie "wspierane podejmowanie decyzji" używane w tym projekcie, sugeruje że również osoba ubezwłasnowolniona całkowicie jest w stanie podjąć decyzję przy dostatecznym wsparciu; tymczasem podejmuje ją kurator reprezentujący, który wchodzi w buty dotychczasowego opiekuna prawnego. Czymże jeżeli nie ubezwłasnowolnieniem jest pozbawienie prawa do czynności prawnych i przymusowe ustanowienie kuratora reprezentującego. Daję duży minus dla tego projektu . Piszę to jako ojciec całkowicie ubezwłasnowolnionej córki, jestem jej opiekunem prawnym a nazwanie mnie kuratorem niczego nie zmieni w stanie zdrowia mojej córki i w mojej współpracy z sądem opiekuńczym.	Wyjaśnienie do uwagi Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR. Projektowana regulacja ma zapewnić korzystanie ze zdolności do czynności prawnych dostosowane do stanu zdrowia konkretnej osoby, przy uwzględnieniu faktu, że stan takiej osoby może się zmieniać. Projekt odchodzi od dotychczasowej, sztywnej regulacji ustanowienia opiekuna prawnego dla osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie na czas nieokreślony. Wprowadzana regulacja wymusza okresową ocenę potrzeb osoby, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego i dostosowanie zakresu reprezentacji do jej aktualnego stanu zdrowia. Osoba wspierana zawsze będzie miała pełną zdolność do czynności prawnych, przy czym w wyjątkowych sytuacjach, gdy osoba ta będzie potrzebowała wsparcia, czynności w jej imieniu będzie dokonywał kurator. Mając

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				na uwadze ochronę jej praw oraz bezpieczeństwo obrotu gospodarczego ważność dwustronnych czynności prawnych dokonanych samodzielnie przez osobę wspieraną, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego będzie zależała od potwierdzenia ich przez tego kuratora. Każda osoba wspierana, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego, będzie mogła samodzielnie wystąpić do sądu o uchylenie kurateli albo zmianę zakresu jego umocowania.
2.	Związek Banków Polskich	Postulat ogólny	<i>Postulaty z pisma z dnia 21 listopada 2024 r.</i> Utworzenie centralnej informacji o osobach wspieranych oraz ustanowionych dla nich kuratorach wspierających/reprezentujących wraz z określeniem rodzaju i zakresu spraw objętych wsparciem. Zapewnienie dostępu do centralnej informacji podmiotom – kontrahentom osób wspieranych (w szczególności instytucjom finansowym) w celu potwierdzenia zakresu legitymacji do działania kuratora na rzecz osoby wspieranej. W aktualnym stanie prawnym uczestnicy obrotu, w tym banki, nie mają dostępu do informacji o statusie danej osoby - klienta -	Uwaga nieuwzględniona Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR. Projektodawca na obecnym etapie nie widzi konieczności wprowadzenia rejestru dla osób, które mają ustanowionego kuratora reprezentującego. Aktualnie nie ma rejestru dla osób ubezwłasnowolnionych. Rozważane jest utworzenie „rejestru środków ochrony” oznaczającego rejestr, w którym zarejestrowane będą środki

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			fakcie orzeczenia/uchylenia ubezwłasnowolnienia, ustanowieniu opieki i zmianach w tym zakresie (w przypadku osób ubezwłasnowolnionych całkowicie), czy też ustanowieniu kurateli, zakresie uprawnień kuratora i zmianach w zakresie kurateli (w przypadku osób ubezwłasnowolnionych częściowo). Stwarza to ryzyko dla bezpieczeństwa obrotu prawnego. Jak wskazał Rzecznik Praw Obywatelskich¹: <i>Fakt czyjegoś ubezwłasnowolnienia nie jest bowiem znany innym uczestnikom obrotu. Nie istnieje żaden rejestr osób pozbawionych zdolności do czynności prawnych. Nie wynika to z żadnych dokumentów stanu cywilnego, dowodu osobistego czy paszportu.</i> Brak dostępu do aktualnych informacji o statusie klienta - sprawdzenia, czy osoba, która chce dokonać czynności bankowej jest osobą posiadającą pełną zdolność do czynności prawnych, czy też występują w tym zakresie ograniczenia, jest problemem podnoszonym od wielu lat – m.in. odpowiedź z 2013 r. na interpelację w sprawie udzielania pożyczek osobom upośledzonym umysłowo². Nawet w kontakcie osobistym przedstawiciel banku, który poweźmie uzasadnione wątpliwości co do stanu psychicznego danej osoby nie jest uprawniony do odmowy dokonania czynności	służące ochronie osoby dorosłej lub potwierdzone uprawnienia do reprezentacji, ale dopiero po wejściu w życie rozporządzenia PE i Rady w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania środków oraz współpracy w kwestiach dotyczących ochrony osób dorosłych (COM) (2023)280.

¹ <https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/RPO-do-trybunalu-ubezwlasnowolnienie-calkowicie-niekonstytucyjne>

² <https://www.sejm.gov.pl/sejm7.nsf/InterpelacjaTresc.xsp?key=14DD900E> - Odpowiedź podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów na interpelację nr 20932 w sprawie udzielania pożyczek osobom upośledzonym umysłowo, SPS-023-20932/13

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			prawnej bez narażenia się na zarzut utrudniania dostępu do oferty banku. • Postulowane od wielu lat przez sektor bankowy utworzenie centralnej bazy osób ubezwłasnowolnionych pozostaje aktualne <u>z odpowiednim dostosowaniem</u> na tle nowoprojektowanych rozwiązań. • Projekt dokonuje gruntownej przebudowy dotychczasowych zasad obsługi osób o szczególnych potrzebach, będzie oddziaływać na wszystkich uczestników obrotu, nie tylko sektor bankowy. Ustanowienie kuratora nigdy nie prowadzi do pozbawienia bądź ograniczenia zdolności do czynności prawnych osoby wspieranej (s. 19 uzasadnienia Projektu). Żadna z form wsparcia nie wyklucza co do zasady samodzielnego działania osoby wspieranej. Konieczne jest dopracowanie proponowanych w Projekcie rozwiązań tak, aby przepisy uwzględniały optykę osób wspieranych oraz kontrahentów tych osób. Podmioty wchodzące w relacje z osobami wspieranymi powinny mieć pewność, że dana osoba może dokonać czynności prawnej, zaciągnąć zobowiązanie i do jakiej kwoty. Zabezpieczy to interesy osób wspieranych, jak i przyczyni się do pewności obrotu – zminimalizuje sytuacje, w których dana czynność będzie nieważna, czy też obarczona bezskutecznością zawieszoną. Jeśli	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			przepisy nie będą precyzyjne w tym względzie, będą stanowić de facto przeszkodę, a nie czynnik włączający osoby wspierane do udziału w obrocie, życiu społecznym i samostanowieniu o sobie. • Projekt wymaga wypracowania nowego podejścia do obsługi osób wspieranych przez podmioty wchodzące w relacje z osobami wspieranymi, w tym banki. Banki nie będą miały możliwości obsługi systemowej osób wspieranych. Zakres i rodzaj spraw objętych wsparciem będzie określane postanowieniem sądu. Dodatkowo Projekt przewiduje możliwość: - ustanowienia przez sąd więcej niż jednego kuratora reprezentującego o różnym zakresie umocowania (art. 27 pkt 4, s. 7 Projektu) - jednoczesnego ustanowienia przez sąd kuratora reprezentującego - kuratorem wspierającym w określonym zakresie (art. 27 pkt 5, s. 8 Projektu). Konieczne będzie zatem potwierdzenie zakresu umocowania kuratora reprezentującego dla każdego przypadku indywidualnie, ustalenia czy osoba wspierana może zaciągać zobowiązania i do jakiej kwoty (art. 21 ust. 2 Projektu), indywidualnego dostosowywania warunków umowy do przedłożonego postanowienia sądu (dysponowanie środkami do określonych kwot, indywidualizacja kart, możliwości wypłat –	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			ograniczenia limitowe dzień/miesiąc etc.). • Zamieszczenie z urzędu w centralnej bazie informacji o zakresie i rodzaju spraw objętych wsparciem kuratora ułatwi obrót cywilnoprawny i obsługę osób wspieranych. Realnie wpłynie na poprawę bezpieczeństwa obrotu. Trzeba mieć bowiem na uwadze skale zmian jakie pociąga za sobą Projekt – zgodnie z art. 56: <i>Od dnia wejścia w życie przepisów ustawy, zdolność do czynności prawnych ocenia się według tej ustawy.</i>, a zatem z dniem wejścia w życie projektowanych przepisów – każda osoba pełnoletnia będzie miała pełną zdolność do czynności prawnych (s. 71 uzasadnienia do Projektu). • Sektorowi bankowemu zależy na bezpieczeństwie obrotu, wyeliminowaniu przestępczych procederów wyludzania danych, zaciągania zobowiązań z wykorzystaniem nieporadności danej osoby. Dlatego niezwykle istotnym jest także nałożenie ustawowego obowiązku na kuratorów niezwłocznego ujawnienia kontrahentom osoby wspieranej (np. bankom, przedsiębiorcom telekomunikacyjnym, towarzystwom ubezpieczeniowym i innym, z którymi osoba wspierana pozostaje w stosunku umownym) faktu ustanowienia kurateli, jej zakresu, a także późniejszych zmian w tym obszarze.	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			• Zapewnienie kontrahentom osób wspieranych, w tym instytucjom finansowym - dostępu do aktualnej i pewnej informacji o ustanowieniu oraz zakresie i rodzaju spraw kuratorów reprezentujących oraz zakresie i sposobie wsparcia kuratorów wspierających jest konieczne dla dokonania realnej zmiany obsłudze osób wspieranych, przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa obrotu prawnego oraz zabezpieczenia interesów osób wspieranych.	
3.	Inicjatywa "Nasz Rzecznik", Fundacja FIONA	art. 27 pkt 4 ustawy odnoszący się do przepisu: art. 16 § 2 k.c.	Zgodnie z treścią projektowanego przepisu „<i>kurator reprezentujący może być ustanowiony do załatwienia konkretnej sprawy, prowadzenia spraw określonego rodzaju, a nawet prowadzenia wszelkich spraw</i>”. Z literalnego brzmienia przepisu wynika zatem, że ustanowienie kuratora do „wszelkich spraw” może nastąpić w każdej sprawie i być stosowane równie często, co w przypadku dwóch pozostałych, mniej restrykcyjnych zakresów wsparcia. Takie ukształtowanie ww. przepisu wydaje się kolidować z celem ustawy, niejako otwierając furtkę do nadmiernego ograniczenia autonomii osoby wspieranej lub nawet całkowicie wykluczając ją z decydowania o własnym życiu. Nadto ustanowienie kuratora do „wszystkich spraw” może być postrzegane <i>de facto</i> jako dalsze stosowanie instytucji ubezwłasnowolnienia, stwarzając tym samym ryzyko nadużyć,	Uwaga nieuwzględniona Z treści art. 11 ustawy wynika, że Sąd ustanawiając kuratora bierze pod uwagę to, w jakim zakresie osoba potrzebująca wsparcia jest w stanie postrzegać lub oceniać rzeczywistość albo samodzielnie kierować swoim postępowaniem, jej sytuację osobistą i majątkową oraz rodzaj spraw, przy prowadzeniu których wymagane jest wsparcie. Taka regulacja oznacza, że sąd każdorazowo będzie zobowiązany do zbadania indywidualnej sytuacji osoby potrzebującej wsparcia i ocenić kiedy sytuacja danej osoby jest szczególnie uzasadniona.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			szczególnie w sytuacji nadmiernego obciążenia sądów opiekuńczych. Choć instytucja kuratora reprezentującego „do wszystkich spraw” może być uzasadniona w sytuacjach, gdy osoba wspierana znajduje się w skrajnie trudnej sytuacji, wymagającej kompleksowego wsparcia, to orzekanie takiego zakresu wsparcia powinno być ostatecznością, stosowaną wyłącznie w wyjątkowych przypadkach. Owa wyjątkowość powinna zatem wyraźnie wynikać z literalnego brzmienia art. 16 § 3 k.c., niwelując tym samym ryzyko potencjalnych nadużyć. Propozycja brzmienia przepisu „Kurator reprezentujący może być ustanowiony do załatwienia konkretnej sprawy, prowadzenia spraw określonego rodzaju, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach do prowadzenia wszelkich spraw”.	
4.	Związek Banków Polskich	Uregulowanie w Projekcie wpływu ustanowienia kuratora reprezentującego na: 1. Pełnomocnictwa udzielone osobie wspieranej przed ustanowieniem	W Projekcie powinny zostać uregulowane kwestie wygaśnięcia pełnomocnictw udzielonych osobie wspieranej (pełnomocnik) w przypadku ustanowienia dla niej kuratora reprezentującego oraz kwestii pełnomocnictw udzielonych przez osobę wspieraną (mocodawca) przed ustanowieniem dla niej kuratora reprezentującego. W aktualnym brzmieniu	Uwaga nieuwzględniona Aktualnie nie jest prowadzony rejestr pełnomocnictw cywilnych, zatem sąd nie będzie w stanie zweryfikować wszystkich pełnomocnictw udzielonych przez osobę wspieraną. Projekt zastępuje instytucję ubezwłasnowolnienia modelem wspieranego podejmowania decyzji, nie

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

		kurateli przez os. trzecią (osoba wspierana pełnomocnikiem) 2. Pełnomocnictwa udzielone przez osobę wspieraną przed ustanowieniem kurateli (osoba wspierana mocodawcą) Uwaga powiązana z pkt 13 w tabeli.	przepisów – Projekt nie reguluje tej kwestii, nie wprowadza zmian dotyczących pełnomocnictw w Kodeksie cywilnym. • Kwestia wygaśnięcia pełnomocnictw została uregulowana w przypadku powstania umocowania pełnomocnika rejestrowanego (dodawany art. 109¹⁴ KC). Także kwestia wygaśnięcia prokury znalazła miejsce w Projekcie – zmiana art. 109⁷ § 3 KC (art. 27 pkt 11 Projektu). • Brak jest natomiast uregulowania w Projekcie: 1) jaki jest skutek ustanowienia kuratora reprezentującego na pełnomocnictwa udzielone osobie wspieranej (osoba wspierana pełnomocnikiem) w przypadku ustanowienia dla niej kuratora reprezentującego? Czy w przypadku ustanowienia kuratora reprezentującego dla osoby, która jest pełnomocnikiem np. posiadacza rachunku, bank powinien każdorazowo badać zakres postanowień sądu o ustanowieniu kuratora reprezentującego? Uczestnicy obrotu nie będą mieć wiedzy, że dla danej osoby - pełnomocnika został ustanowiony kurator reprezentujący (postulat utworzenia centralnej informacji o osobach wspieranych i ustanowionych kuratorach wraz z ustawowym obowiązkiem kuratorów niezwłocznego informowania kontrahentów osób wspieranych o ustanowieniu kurateli i jej	ma na celu uregulowania wszystkich stosunków cywilno- prawnych, w tym utworzenia rejestru pełnomocnictw cywilnych. Do wygaśnięcia pełnomocnictwa znajdują zastosowanie przepisy ogólne k.c. Projektodawca na obecnym etapie nie widzi konieczności wprowadzenia rejestru dla osób, które mają ustanowionego kuratora reprezentującego. Aktualnie nie ma rejestru dla osób ubezwłasnowolnionych. Rozważane jest utworzenie „rejestru środków ochrony” oznaczającego rejestr, w którym zarejestrowane będą środki służące ochronie osoby dorosłej lub potwierdzone uprawnienia do reprezentacji, ale dopiero po wejściu w życie rozporządzenia PE i Rady w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania środków oraz współpracy w kwestiach dotyczących ochrony osób dorosłych (COM) (2023)280.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			zakresie, zmianach w tym obszarze – pkt 1 w tabeli). 2) jaki jest skutek ustanowienia kuratora reprezentującego na udzielone przez osobę wspieraną pełnomocnictwa przed datą ustanowienia kuratora reprezentującego (osoba wspierana jako mocodawca udzieliła wcześniej osobie trzeciej pełnomocnictwa) Niezbędne jest jasne uregulowanie w przepisach skutków ustanowienia kuratora reprezentującego w obu opisanych w pkt 1 i 2 powyżej przypadkach. W przeciwnym razie Projekt nie tylko nie ułatwi udziału osób wspieranych w obrocie, ale wprowadzi dodatkowe wątpliwości co do pozostawania w mocy pełnomocnictw udzielonych przez i osobie wspieranej przed ustanowieniem kurateli.	
5.	Naczelna Rada Lekarska	Uwaga ogólna – brak możliwości ustanowienia pełnomocnika medycznego	Międzyresortowy Zespół do spraw opracowania propozycji rozwiązań normatywnych w zakresie zastąpienia instytucji ubezwłasnowolnienia modelem wspieranego podejmowania decyzji, w którego pracach brali udział także przedstawiciele samorządu lekarskiego, opracował projekt rozwiązań dotyczących wprowadzenia do polskiego porządku prawnego instytucji pełnomocnika medycznego, należało zatem przekazać go do dalszych prac i uzgodnień. W związku z tym Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej proponuje, aby w art. 3 pkt 1 projektu opiniowanej ustawy, który jako instrumenty	Uwaga nieuwzględniona Propozycje wypracowane w ramach prac Międzyresortowego Zespołu do spraw opracowania propozycji rozwiązań normatywnych w zakresie zastąpienia instytucji ubezwłasnowolnienia modelem wspieranego podejmowania decyzji, dotyczące pełnomocnictw medycznych oraz powstania Centralnego Rejestru Oświadczeń Medycznych, objęte pierwotnie projektem ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			wspieranego podejmowania decyzji wymienia: asystenta prawnego, kuratora wspierającego, kuratora reprezentującego oraz pełnomocnika rejestrowanego, dodać także pełnomocnika medycznego i w dalszych przepisach ustawy tę instytucję odpowiednio opisać. W ocenie samorządu lekarskiego zaniechanie dalszych prac nad uregulowaniem pełnomocnika medycznego jest błędem, który odsunie o kolejne lata wprowadzenie do polskiego porządku prawnego tej potrzebnej instytucji wspierania pacjenta przy podejmowaniu decyzji co do czynności z zakresu ochrony zdrowia. Środowisko lekarskie (podobnie jak inne grupy interesariuszy) uważa, że pacjent powinien mieć prawo upoważnić wskazaną przez siebie osobę posiadającą jego zaufanie do podejmowania w przyszłości w jego imieniu skutecznych prawnie decyzji co do skorzystania ze świadczeń zdrowotnych na wypadek, gdyby znalazł się w stanie wyłączającym wyrażenie świadomej zgody na czynności dotyczące jego zdrowia. Za wprowadzeniem instytucji pełnomocnika medycznego przemawia kilka ważnych argumentów. Po pierwsze, jedną z najważniejszych zasad obowiązujących we współczesnej medycynie jest zasada poszanowania autonomii pacjenta, czyli respektowania woli pacjenta co do wyrażenia zgody bądź sprzeciwu wobec proponowanych	innych ustaw w wersji z dnia 21 maja 2024 r. (UD80), zostały przekazane pismem z dnia 28 października 2024 r. do Ministerstwa Zdrowia do ewentualnego wykorzystania. Zaproponowane rozwiązania nie obejmowały bezpośrednio instytucji służących zastąpieniu ubezwłasnowolnienia modelem wspieranego podejmowania decyzji. W odniesieniu do zaprojektowanych regulacji, dotyczących pełnomocnictw medycznych oraz powstania Centralnego Rejestru Oświadczeń Medycznych, w toku prac legislacyjnych ujawniły się kwestie, które wymagały podjęcia dodatkowych analiz, przede wszystkim w zakresie właściwości resortowej Ministerstwa Zdrowia. Mając na uwadze powyższe oraz konieczność pilnego procedowania projektu ustawy zastępującej instytucję ubezwłasnowolnienia modelem wspieranego podejmowania decyzji, nie było możliwe jednoczesne prowadzenie prac nad projektem ww. ustawy oraz uregulowaniem instytucji pełnomocnictwa medycznego i utworzenia Centralnego Rejestru Oświadczeń Medycznych w ramach

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			działań diagnostycznych, profilaktycznych i leczniczych. Pełnomocnik medyczny jest w stanie realizować tę indywidualną wolę pacjenta lepiej niż działający w imieniu władzy publicznej sąd opiekuńczy. Po drugie, w pewnych sytuacjach pacjent, mimo że formalnie posiada pełną zdolność do czynności prawnych, to faktycznie pozbawiony jest możliwości wyrażenia świadomej zgody na skorzystanie ze świadczenia zdrowotnego, a nie każda taka osoba ma ustanowionego przedstawiciela ustawowego. W takich sytuacjach możliwość uzyskania świadczenia zdrowotnego - nieraz dość pilnego - jest odraczana do czasu uzyskania prawnie skutecznej zgody sądu lub do czasu ustanowienia osoby zdolnej do podejmowania decyzji w imieniu pacjenta. Po trzecie, obecnie obowiązujące przepisy, które upoważniają sąd opiekuńczy do podjęcia decyzji o zezwoleniu na udzielenie świadczenia zdrowotnego pacjentowi niezdolnemu do wyrażenia świadomej zgody, okazują się niewystarczające, np. nie zawsze jest możliwe uzyskanie zezwolenia sądu w odpowiednim czasie.	jednego procesu legislacyjnego. Jednocześnie Ministerstwo Sprawiedliwości zadeklarowało wolę współpracy, w zakresie swojej właściwości, w przypadku ewentualnego prowadzenia dalszych prac w ramach Ministerstwa Zdrowia w odniesieniu do przedmiotowych zagadnień.
6.	Koalicja „Na pomoc niesamodzielnym” - Związek Stowarzyszeń	Uwaga ogólna	Szczególną uwagę należy zwrócić na objęcie pełnomocnictwem rejestrowanym wyrażania w imieniu mocodawcy zgody albo sprzeciwu na udzielanie świadczeń zdrowotnych lub na inne czynności medyczne. Jest ono kluczowe w przypadku osób starszych i przewlekle bądź nieuleczalnie chorych, które mogą znaleźć się w sytuacji, w której nie będą w stanie samodzielnie	Uwaga pozytywna

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			podjąć decyzji dotyczących swojego leczenia. W takim przypadku pełnomocnik, czyli osoba wskazana przez pacjenta, może podjąć decyzję w jego imieniu. To daje pacjentowi możliwość wyrażenia swojej woli z wyprzedzeniem, np. w kwestii rezygnacji z dalszego leczenia, jeśli uzna to za odpowiednie. Z drugiej strony, gdy pacjent nie może wyrazić swojej woli, lekarz, opierając się na ogólnych zasadach etyki medycznej i oczekiwaniach rodziny, podejmuje decyzje, które mogą prowadzić do przedłużenia cierpienia, zwłaszcza w sytuacjach, gdy stan pacjenta jest beznadziejny. W takich przypadkach pełnomocnictwo medyczne może pomóc w uniknięciu sytuacji, które nie są zgodne z wolą pacjenta, zapewniając mu większą kontrolę nad procesem leczenia i końcem życia. To ważne narzędzie, które pozwala na godną śmierć, z poszanowaniem osobistych przekonań i pragnień pacjenta.	
7.	Koalicja „Na pomoc niesamodzielnym” - Związek Stowarzyszeń	Uwaga ogólna	Pragniemy zwrócić jednak uwagę, że ilekroć w projekcie ustawy mowa jest o osobach z niepełnosprawnością, należałoby również uwzględnić osoby niesamodzielne oraz seniorów. Włączenie osób niesamodzielnych oraz seniorów do regulacji prawnych dotyczących osób z niepełnosprawnościami może rzeczywiście przyczynić się do stworzenia bardziej spójnego i kompleksowego systemu wsparcia. Te grupy społeczne, mimo że mają różne potrzeby, często stają przed podobnymi wyzwaniami, takimi jak	Wyjaśnienie do uwagi Przepisy ustawy nie ograniczają definicji osoby potrzebującej wsparcia, osoby wspieranej wyłącznie do osób z niepełnosprawnościami. Zgodnie z projektem osoba potrzebująca wsparcia to osoba, która potrzebuje instrumentu wspieranego podejmowania decyzji w celu zapewnienia jej korzystania ze zdolności do czynności prawnych, może

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			trudności w dostępie do usług, ograniczona mobilność czy konieczność wsparcia w codziennym życiu. W kontekście postępującego starzenia się społeczeństwa, uwzględnienie tych osób w polityce społecznej i legislacji staje się niezbędne. Warto, aby w dyskusjach na temat wsparcia społecznego bardziej uwzględniano reprezentacje osób starszych lub niesamodzielnych, których potrzeby wciąż mogą być niedostatecznie reprezentowane w istniejących regulacjach. Jako przykład pragnę podać grupę osób wymagających wspomagania tlenem za pomocą respiratora, wśród których tylko połowa posiada orzeczenie o niepełnosprawności (wg danych publicznie przedstawianych przez Ogólnopolski Związek Świadczeniodawców Wentylacji Mechanicznej). Integracja tych grup może prowadzić do bardziej efektywnego wykorzystania zasobów oraz lepszego odpowiadania na różnorodne potrzeby obywateli naszego kraju. Przyjęcie szerszej definicji osób potrzebujących wsparcia w ustawodawstwie mogłoby przyczynić się do lepszego dostosowania systemu wsparcia do realnych potrzeb społecznych oraz do zapewnienia większej ochrony prawnej i możliwości wsparcia w codziennym życiu. Ważne jest, aby wszyscy potrzebujący pomocy mogli liczyć na odpowiednie wsparcie, niezależnie od tego, czy dotyczy ich niepełnosprawność, brak samodzielności, czy podeszły wiek.	to być osoba z niepełnosprawnością ale także każda osoba niesamodzielna oraz senior.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			Chciałabym również zwrócić uwagę na istotę wypracowanego dokumentu pt. Decyzja 14/1, który stanowi kluczowy element w procesie zmierzającym do uchwalenia Konwencji Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach osób starszych. Decyzja ta została podjęta podczas 14. sesji Grupy Roboczej ONZ ds. Starzenia się (OEWGA) w maju 2024 r., a następnie przekazana do rozpatrzenia Zgromadzeniu Ogólnemu ONZ. Zgromadzenie Ogólne, zapoznając się z treścią dokumentu, uchwaliło w dniu 13 sierpnia 2024 r. rezolucję A/RES/78/324, w której przyjęło dorobek Grupy Roboczej oraz uznało jej pracę za zakończoną. To ważny etap w międzynarodowych wysiłkach na rzecz ochrony praw osób starszych i znaczący krok na poziomie międzynarodowym w dążeniu do zapewnienia równości, sprawiedliwości oraz ochrony prawnej seniorów. To także wyraźny sygnał dla społeczności międzynarodowej, że kwestie związane z wiekiem i starzeniem się ludzi stają się integralną częścią globalnej polityki praw człowieka. Wymienione dokumenty stanowią otwarcie nowego rozdziału w procesie opracowywania instrumentu prawa międzynarodowego, jakim ma być Konwencja ONZ o prawach osób starszych. Warto zaznaczyć, że chociaż konwencja ta nie została jeszcze uchwalona, to istnieje możliwość, że stanie się to w trakcie 79. sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ, która trwa od września 2024 r. do września 2025 r. Uchwalenie konwencji w tym okresie mogłoby	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			stanowiąc przełomowy moment w międzynarodowej ochronie praw osób starszych, tworząc solidną podstawę prawną i normy, które państwa członkowskie ONZ mogłyby wdrażać w swoich systemach prawnych. W związku z powyższym rekomendujemy Ministerstwu Sprawiedliwości możliwie szerokie uwzględnienie dorobku Grupy Roboczej ONZ ds. Starzenia się (OEWGA) w aktualnie konsultowanym projekcie ustawy. Zważywszy na postępujące prace nad konwencją i potencjalne szybkie jej przyjęcie, włączenie już teraz międzynarodowych standardów i zaleceń do krajowego systemu prawnego może stanowić cenny krok w kierunku harmonizacji krajowych przepisów z przyszłymi zobowiązaniami międzynarodowymi. Takie podejście pozwala nie tylko na wczesną adaptację do zmieniającego się kontekstu międzynarodowego, ale także na wykazanie woli politycznej w zakresie ochrony praw osób starszych, co może poprawić sytuację tej grupy społecznej. W kontekście starzejących się społeczeństw, te wyzwania stają się coraz bardziej wyraźne, a państwa muszą stawić czoła różnorodnym zagrożeniom, które mogą wpłynąć na jakość życia osób starszych oraz na zdolność systemów społecznych i zdrowotnych do zaspokajania ich potrzeb. Dodatkowo, włączenie tych rozwiązań w projekt ustawy może przyczynić się do lepszego przygotowania systemu prawnego	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			na nadchodzące zmiany i wyzwania związane z rosnącą liczbą osób starszych, które będą wymagały odpowiedniej ochrony swoich praw i godności. Takie działania mają potencjał, aby wzmocnić zarówno krajową politykę w zakresie starzenia się społeczeństwa, jak i pozycję Polski na arenie międzynarodowej, jako państwa gotowego na wdrażanie globalnych standardów w tej dziedzinie.	
8.	Polskie Forum Osób z Niepełnosprawnościami (PFON), Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną (PSONI), Stowarzyszenie Instytut Niezależnego Życia (INŻ)	Uwaga ogólna	Projekt ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji to zapowiedź niezwykle istotnej reformy, oczekiwanej od wielu lat przez środowisko osób z niepełnosprawnościami, dla którego kompasem jest Konwencja ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami, ratyfikowana przez Polskę w 2012 roku. Witamy tę reformę z dużą nadzieją, ale i obawą, czy w pełni zrealizuje art. 12 Konwencji i Komentarz ogólny nr 1 Komitetu ds. Praw Osób z Niepełnosprawnościami. Niezależnie od zgłaszanych niżej uwag, a także przyjętego ostatecznie kształtu przepisów, jesteśmy przekonani, że kluczowe będzie właściwe zrozumienie ustawy zarówno przez wymiar sprawiedliwości, jak i środowisko prawników i wreszcie samych osób z niepełnosprawnościami, ich rodzin i otoczenia. Wdrażanie tego rodzaju reformy to obawy wielu interesariuszy. Z jednej strony niezbędne więc będzie zadbanie o praktykę stosowania nowych przepisów, poprzez podniesienie wiedzy i	Uwaga ogólna -pozytywna

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			świadomości wymiaru sprawiedliwości, z drugiej zaś – wytłumaczenie nowych instrumentów społeczeństwu w sposób przystępny, włącznie z opracowaniem materiałów w tekście łatwym do czytania i zrozumienia oraz polskim języku migowym. Z życzliwością towarzyszyliśmy dotychczasowym pracom, zgłaszając uwagi na każdym etapie prac nad projektem. Dlatego pozostajemy do Państwa dyspozycji, jeśli potrzebne będzie doprecyzowanie wskazanych przez nas uwag, a także wypracowanie przepisów, które będą satysfakcjonujące dla wszystkich.	
9.	PFON, PSONI, INŻ	Uwaga ogólna	Przepisy projektu nie przewidują dyspozycji dla Ministra Sprawiedliwości do opracowania programu szkoleń dla przedstawicieli wymiaru sprawiedliwości i zasad ich realizacji. Tymczasem zmiana przepisów nie będzie wystarczająca do zmiany utrwalonych praktyk w zakresie postępowań dotyczących zdolności do czynności prawnych osób z niepełnosprawnością, przede wszystkim intelektualną, psychospołeczną. Niezbędne są szkolenia i dostęp do wysokiej jakości materiałów edukacyjnych na temat nowoczesnej definicji niepełnosprawności, wytycznych Komitetu ds.Praw Osób z Niepełnosprawnościami oraz wartości i zasad postępowania określonych w projektowanych przepisach. Ryzyko automatyzacji postępowań o ustanowienie kuratora reprezentującego, w tym szczególnie przewidziana możliwość z urzędu dla	Uwaga wyjaśniona Projektodawca zdaje sobie sprawę z konieczności przeszkolenia kadr wymiaru sprawiedliwości po przyjęciu nowych rozwiązań ustawowych. Przepisy ustawy nie mogą jednak zawierać dyspozycji dla Ministra Sprawiedliwości do opracowania programu szkoleń dla przedstawicieli wymiaru sprawiedliwości. Zgodnie z art. 82a § 1 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych z dnia 27 lipca 2001 r. (Dz.U. z 2024 r. poz. 334): sędzia jest obowiązany stale podnosić kwalifikacje zawodowe. Ponadto z § 3 wynika, że sędzia jest obowiązany uczestniczyć, w miarę możliwości corocznie, w szkoleniu i doskonaleniu zawodowym

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			sądu do wszczynania postępowania na rok przed końcem okresu, na jaki kurator został ustanowiony, może prowadzić do tego, że proponowane rozwiązania będą miały jedynie charakter fasadowy.	organizowanym przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury lub innych formach doskonalenia zawodowego, w celu uzupełnienia specjalistycznej wiedzy i umiejętności zawodowych. Podobne regulacje odnoszą się do asesorów (art.106zf). Obowiązek szkolenia sformułowany w ustawie w taki sposób wydaje się wystarczający. Po uchwaleniu przepisów ustawy projektodawca zawiadomi Dyrektora KSSIP o konieczności zorganizowania szkoleń dla pracowników wymiaru sprawiedliwości. Zgodnie bowiem z art. 2 Ustawy o Krajowej szkole sądownictwa i prokuratury zadaniami Krajowej Szkoły są m.in.: szkolenie i doskonalenie zawodowe sędziów, asesorów sądowych, prokuratorów i asesorów prokuratury w celu uzupełnienia ich specjalistycznej wiedzy i umiejętności zawodowych; szkolenie i doskonalenie zawodowe referendarzy sądowych, asystentów sędziów, asystentów prokuratorów, kuratorów zawodowych oraz urzędników sądów i prokuratury w celu podniesienia ich kwalifikacji zawodowych.
10.	Fundacja	Uwaga ogólna	Ustawa została napisana niezrozumiałym	Uwaga nieuwzględniona

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

	Wielogłosu		językiem. Należy go uprościć, zgodnie z zasadami plain language – prostego języka, którego powinny używać instytucje w kontakcie z obywatelem. Konieczne jest także dodanie i wyjaśnienie definicji pojęć kurator reprezentujący, kurator wspierający, pełnomocnik rejestrowany. Obecnie takiego artykułu nie ma, jest tylko odniesienie do aktów prawnych. Nie jest także jasne, czym różni się kurator wspierający od reprezentującego i w jakich sytuacjach można ich ustanowić.	Ustawa reguluje cywilistyczny aspekt zastąpienia instytucji ubezwłasnowolnienia modelem wspieranego podejmowania decyzji, stąd posługuje się językiem prawniczym jakim pisane są akty prawne. Niezależnie od powyższego po jej uchwaleniu zostanie przeprowadzona kampania informacyjna, w toku której rozwiązania zostaną przedstawione prostszym, zrozumiałym językiem.
11.	Fundacja Wielogłosu	Uwaga ogólna	Ustawa powinna precyzować, w jaki sposób dostawca usług telefonicznych, bank lub inny potencjalny kontrahent może sprawdzić, czy dana osoba ma kuratora lub pełnomocnika. Brak takich przepisów i ryzyko usługodawcy w przypadku nieważnej czynności prawnej może spowodować, że niektóre grupy osób z niepełnosprawnościami będą bardziej dyskryminowane, np. niewidomym będzie jeszcze trudniej wziąć kredyt albo kupić coś na raty. Banki i firmy będą oczekiwały, by taki klient miał kuratora lub asystenta do czynności prawnych.	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca nie widzi konieczności wprowadzenia rejestru dla osób, które mają ustanowionego kuratora reprezentującego. Aktualnie nie ma rejestru dla osób ubezwłasnowolnionych. Rozważane jest utworzenie „rejestru środków ochrony” oznaczającego rejestr, w którym zarejestrowane będą środki służące ochronie osoby dorosłej lub potwierdzone uprawnienia do reprezentacji, ale dopiero po wejściu w życie rozporządzenia PE i Rady w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania środków oraz współpracy w kwestiach dotyczących ochrony osób dorosłych (COM) (2023)280.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

12.	Fundacja Wielogłosu	Uwaga ogólna	Ustawa w takim kształcie jeszcze bardziej obciąży i zablokuje sądy, negatywnie wpłynie na przewlekłość postępowań.	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z OSR projekt przewiduje dodatkowe etaty sędziowskie, asystenckie i pracownicze po wejściu w życie proponowanych rozwiązań.
13.	Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej	Uwaga ogólna	Zwracamy uwagę na niekonsekwencję w umiejscowieniu materialnoprawnych rozwiązań przewidzianych projektem ustawy - w zakresie poszczególnych regulacji. à Instytucja asysty prawnej jest w całości regulowana w nowej ustawie, à Przepisy ogólne dla kurateli dla osób pełnoletnich są umieszczona w nowej ustawie, zaś przepisy szczegółowe dotyczące kuratora reprezentującego i kuratora wspierającego – w Kodeksie cywilnym, à Instytucja pełnomocnictwa jest w całości regulowana w Kodeksie cywilnym. W ocenie ZG SNRP brak jest podstaw do przyjęcia takiego rozwiązania. O ile instytucja asysty prawnej jest rozwiązaniem nowym i nie ma konieczności wcielania jej do Kodeksu cywilnego, o tyle pozostałe instrumenty są częścią takich fundamentów prawa cywilnego jak zdolności prawnej, oświadczenia woli czy reprezentacji uczestników czynności prawnych, tradycyjnie znajdujących się w Kodeksie cywilnym. Brak jest zatem podstaw by te instytucje wykluczać z regulacji kodeksowych i skłaniać uczestników obrotu do sięgania do innych ustaw w celu	Uwaga nieuwzględniona Z uwagi na duży stopień szczegółowości projektowanych rozwiązań oraz ich charakter, nie stanowią one materii <i>strictie</i> cywilnoprawnej i jako takie nie powinny być umiejscowione w Kodeksie cywilnym. Wskazać należy, że w kodeksie zawarto zakotwiczenie instytucji z zakresu wspieranego podejmowania decyzji, w takim zakresie w jakim stanowią one element prawa cywilnego. Doszczegółowienie tych przepisów umiejscowiono w ustawie odrębnej, dedykowanej nowemu, systemowemu rozwiązaniu. Powyższe, wbrew twierdzeniom zgłaszającego uwagę systematyzuje regulację. Ponadto system wspieranego podejmowania decyzji może ewaluować poprzez dodanie kolejnych instytucji o charakterze bardziej wspierającym, zaś nowelizacja ustawy jest prostsza i szybsza legislacyjnie niż kodeksu. Nowa ustawa jest kompromisem między

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			zapoznania się z ich treścią. W związku z powyższym ZGSNRP postuluje, aby przepisy dotyczące kurateli w całości przenieść z Ustawy do Kodeksu cywilnego.	dbaniem o system prawa a oczekiwaniami przedstawicieli strony społecznej uczestniczącej w pracach Zespołu. Decyzja o przeniesieniu projektowanych przepisów do jednej ustawy zapadła na skutek uwzględnienia uwag wewnątrzresortowych. Zawarcie wszystkich projektowanych przepisów dotyczących zastąpienia instytucji ubezwłasnowolnienia modelem wspieranego podejmowania decyzji w jednym, odrębnym akcie prawnym rangi ustawowej, poświęconym osobom wymagającym takiego wsparcia ma na celu całościowe uregulowanie wybranego obszaru stosunków społecznych.
14.	Obywatel 5	Uwaga ogólna	<i>.Apelujemy do Ministerstwa Sprawiedliwości o: 1. szeroką kampanię społeczną, dostępną i prostą w przekazie, tłumaczącą ideę i obowiązek wprowadzenia przez Polskę tego projektu ustawy (po sugerowanych wyżej zmianach).. 2 szkolenia w ETR (easy to read) dla sędziów, adwokatów, notariuszy, kandydatów na te stanowiska i studentów, urzędników państwowych, parlamentarzystów, bezpłatnych punktów porad prawnych przy MOPS, pracowników OPSów, dyrekcji i personelu kuratorium, szkół specjalnych, ŚDS, WTZ.. rodziców i rodzin, tak by już nikomu nie przyszło do głowy namawiać do ubezwłasnowolnienia bliskich (nagminny proceder tłumaczony</i>	Wyjaśnienie do uwagi Projekt znajduje się na etapie uzgodnień i podlega ciągłej ewaluacji. Uzasadnione będzie przeprowadzenie szerokiej kampanii informacyjnej i przygotowanie szkoleń na dalszym etapie, po ustaleniu ostatecznej wersji projektu.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			<i>„dobrem” osoby z niepełnosprawnością wchodzącej w dorosłość”.</i>	
15.	Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów	Uwaga ogólna – akcja informacyjno-edukacyjna	Końcowa uwaga dotyczy potrzeby poprzedzenia wejścia w życie nowych przepisów szeroką akcją informacyjno-edukacyjną, skierowaną do zainteresowanych środowisk i organizacji. Ustawa jest skomplikowana, operuje dość hermetycznym językiem, wprowadza szereg nowych pojęć. Może to utrudniać jej zrozumienie i wykorzystanie nowych instrumentów w praktyce.	Uwaga wyjaśniona Projektodawca zdaje sobie sprawę z konieczności przeszkolenia kadr wymiaru sprawiedliwości po przyjęciu nowych rozwiązań ustawowych oraz konieczności zorganizowania szerokiej akcji informacyjno-edukacyjną.
16.	Stowarzyszenie Sędziów Rodzinnych w Polsce	Uwaga ogólna	Zwracamy uwagę, że zmiany przepisów wpłyną w istotny sposób na znaczny wzrost nowych kategorii spraw w wydziałach rodzinnych sądów rejonowych, co powinno wiązać się z wcześniejszym uzupełnieniem kadry sędziowskiej, asystenckiej i urzędniczej a także szkoleniami . Analiza przedstawionego projektu zmian przepisów nasuwa pewne wątpliwości co do ich konstrukcji. W pierwszej kolejności należy podnieść, że rozproszenie przepisów o wspieraniu podejmowania decyzji na odrębną ustawę o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji, kpc, kc, kro i prawo o notariacie nie jest zasadne, gdyż powoduje znaczne trudności w zrozumieniu całej instytucji i prawidłowym zastosowaniu tych przepisów zarówno materialnych jak i proceduralnych.	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z OSR przewidziano wzrost etatów sędziowskich, asystenckich i urzędniczych. Projektodawca nie jest w stanie jednoznacznie przewidzieć jaka ilość etatów będzie konieczna do zapewnienia płynności pracy. Etaty będą przyznawane również następnie w przypadku uzyskania informacji o występujących zaległościach w konkretnym sądzie. Nowa ustawa jest kompromisem między dbaniem o system prawa a oczekiwaniami przedstawicieli strony społecznej uczestniczącej w pracach Zespołu. Decyzja o przeniesieniu projektowanych przepisów do jednej ustawy zapadła na

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			Projekt ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji odwołuje się w art.3 do definicji osoby kuratora zawartej w art. 16 i art.161 kodeksu cywilnego, co już powoduje zbędny podział regulacji o kuratorze w kodeksie cywilnym i ustawie o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji, tym bardziej, że art. 3 projektu ustawy nie zawiera żadnej definicji kuratora reprezentującego i wspierającego, a zatem przepisy te są całkowicie zbędne. To samo zresztą dotyczy definicji pełnomocnika rejestrowanego, czy asystenta prawnego. Art.3 zatem jest sztucznie utworzonym przepisem, który nie wnosi żadnej dodatkowej informacji i wydaje się, że projektodawca utworzył go tylko po to, by stworzyć pozory konieczności uregulowania instytucji wspieranego podejmowania decyzji w odrębnej ustawie. Z punktu widzenia praktyka stosowania prawa zabieg ten nie jest do końca zrozumiały. Skoro definicja kuratora i pełnomocnika rejestrowanego znajdują się w kodeksie cywilnym, to tam też powinny być uregulowane te instytucje, ewentualnie przepisy dotyczące ustanawiania kuratora reprezentującego i wspierającego powinny być dołączone do kro, skoro orzeka o nich sąd opiekuńczy, zgodnie z treścią art. 605¹§1kpc, a procedura ich ustanowienia powinna być uregulowana w kpc.	skutek uwzględnienia uwag wewnątrzresortowych. Zawarcie wszystkich projektowanych przepisów dotyczących zastąpienia instytucji ubezwłasnowolnienia modelem wspieranego podejmowania decyzji w jednym, odrębnym akcie prawnym rangi ustawowej, poświęconym osobom wymagającym takiego wsparcia ma na celu całościowe uregulowanie wybranego obszaru stosunków społecznych. Z uwagi na duży stopień szczegółowości projektowanych rozwiązań oraz ich charakter, nie stanowią one materii <i>stricte</i> cywilnoprawnej i jako takie nie powinny być umiejscowione w Kodeksie cywilnym. Wskazać należy, że w kodeksie zawarto zakotwiczenie instytucji z zakresu wspieranego podejmowania decyzji, w takim zakresie w jakim stanowią one element prawa cywilnego. Doszczegółowienie tych przepisów umiejscowiono w ustawie odrębnej, dedykowanej nowemu, systemowemu rozwiązaniu. Powyższe, wbrew twierdzeniom zgłaszającego uwagę systematyzuje regulację. Ponadto system wspieranego podejmowania decyzji może ewaluować poprzez dodanie kolejnych instytucji o charakterze bardziej wspierającym, zaś nowelizacja ustawy

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				jest prostsza i szybsza legislacyjnie niż kodeksu.
17.	Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów	Uwaga ogólna	Kolejnym problemem jest znaczący wzrost obciążenia sądów i niebezpieczeństwo wydłużenia postępowań sądowych związanych z ustanawianiem i realizacją kurateli. Zgodnie z projektem, kurator musi każdorazowo uzyskiwać zgodę sądu na szereg wymienionych czynności. Już obecnie, w powszechnym odczuciu społecznym, sądy są „niewydolne”, procesy ciągną się nieraz latami. Sprawy związane z ustanowieniem i realizacją wsparcia dla osoby mającej ograniczone zdolności kierowania swoim postępowaniem z natury rzeczy powinny być rozpatrywane bez zbędnej zwłoki, gdyż w grę może wchodzić bezpieczeństwo, zdrowie a nawet życie tej osoby. Szczególnie trzeba podkreślić konieczność tzw. szybkiej ścieżki w zakresie zgody na zabiegi medyczne. Czy zakładany wzrost etatów w sądownictwie jest adekwatny do wzrostu obciążeń i zapewni niezbędną sprawność i szybkość procedury? Autorzy projektu w ocenie skutków regulacji wskazują tylko na potrzebę zwiększenia etatów w sądownictwie, co jak wskazano wyżej, jest niezbędne, ale nie odnoszą się do zwiększonych potrzeb w innych obszarach, choćby w gminach.	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z OSR projekt przewiduje dodatkowe etaty sędziowskie, asystenckie i pracownicze po wejściu w życie proponowanych rozwiązań. Projektodawca nie jest w stanie jednoznacznie przewidzieć jaka ilość etatów będzie konieczna do zapewnienia płynności pracy. Etaty będą przyznawane również następnie w przypadku uzyskania informacji o występujących zaległościach w konkretnym sądzie.
18.	Sąd Rejonowy we Wrześni	Uwaga ogólna	Projekt nie uwzględnia o Ocenie Skutków Regulacji dramatycznego wzrostu obciążenia wydziałów rodzinnych sądów rejonowych w razie	Uwaga nieuwzględniona OSR przewiduje zwiększenie etatów

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			wejścia w życie proponowanych zmian. Projekt nakłada na te wydziały liczne nowe czasochłonne obowiązki. Wskazane dane są mocno szacunkowe (na przykład liczba dotychczasowych 100 tys. spraw spada z niewyjaśnionych powodów do 90 tys.). Ewentualne wsparcie kadrowe nie będzie dotyczyło mniejszych i średnich sądów, które są również bardzo obciążone, niejednokrotnie bardziej niż wielkomiejskie. Nowe sprawy będą niezwykle czasochłonne i spowodują wzrost zaległości wydziałów rodzinnych.	sędziów, asystentów i urzędników w sądach opiekuńczych. Projektodawca nie jest w stanie jednoznacznie przewidzieć jaka ilość etatów będzie konieczna do zapewnienia płynności pracy. Etaty będą przyznawane również następczo w przypadku uzyskania informacji o występujących zaległościach w konkretnym sądzie.
19.	Sąd Rejonowy we Wrześni	Uwaga ogólna	Cytując uzasadnienie projektu - "Zgodnie z projektowanym art. 14 kuratora ustanawia się na oznaczony czas, odpowiedni do potrzeb osoby potrzebującej wsparcia, nie dłuższy niż pięć lat. Ustanowienie kuratora można ponawiać. Regulacja taka stanowi dostosowanie przepisów prawa krajowego do międzynarodowych standardów ochrony praw osób z niepełnosprawnością. Ingerencja w możliwość oraz zakres osobistego wykonywania posiadanej zdolności do czynności prawnych stanowi bowiem ograniczenie podstawowych praw człowieka. Środek taki nie może być a priori stosowany na czas nieoznaczony, zaś niezwłocznie po stwierdzeniu zmiany okoliczności uzasadniających jego stosowanie właściwy sąd winien zmodyfikować zakres kurateli." Podzielając pogląd, że "Ingerencja w możliwość oraz zakres osobistego wykonywania posiadanej	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca uznał, że orzeczenie sądu nie prowadzi do ubezwłasnowolnienia (częściowego lub całkowitego pozbawienia zdolności do czynności prawnych), to „ciężar gatunkowy” sprawy nie uzasadnia właściwości sądów okręgowych. Projekt odchodzi od dotychczasowej, sztywnej regulacji ustanowienia opiekuna prawnego dla osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie na czas nieokreślony. Wprowadzana regulacja wymusza okresową ocenę potrzeb osoby, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego i dostosowanie zakresu reprezentacji do jej aktualnego stanu zdrowia. Projektodawca miał również na uwadze, że aktualnie sprawy, w których orzeczono

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			zdolności do czynności prawnych stanowi bowiem ograniczenie podstawowych praw człowieka" - dziwi powierzenie spraw takiej rangi sądom rejonowym w miejsce dotychczas orzekających o ubezwłasnowolnieniu sądów okręgowych. Jak wskazuje praktyka dotychczasowych spraw dotyczących ubezwłasnowolnienia poprawa stanu zdrowia osób ubezwłasnowolnionych uzasadniająca uchylenie ubezwłasnowolnienia czy zmianę ubezwłasnowolnienia całkowitego na częściowe to przypadki niezwykle rzadkie. Ustanawianie kuratora co pięć lat stanowić będzie znaczne a zbędne obciążanie sądów oraz interesariuszy. Wydaje się w zamian dopuszczalne nałożenia na sądy obowiązku weryfikacji co pięć lat dalszej zasadności trwania kurateli i obowiązku wszczęcia postępowania o uchylenie / zmianę zakresu kurateli."	ubezwłasnowolnienie całkowite albo częściowe objęte są nadzorem sądu opiekuńczego w postępowaniu wykonawczym. Sąd ten zna problemy osoby, która ma ustanowionego opiekuna prawnego. Zmieniono art. 13 projektu.
20.	Ośrodek Badań, Studiów i Legislacji Przy Krajowej Radzie Radców Prawnych	Uwaga ogólna	Potrzebne są przewidziane w projekcie propozycje, wynikające z ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji a dotyczące wsparcia i reprezentacji osób pełnoletnich, wprowadzające do systemu prawa nowe rozwiązania, oparte na zastąpieniu ubezwłasnowolnienia tak zwanym wspieranym podejmowaniem decyzji, jednakże istotne jest zapewnienie im spójności i wzajemnego uzupełniania, nie zaś wątpliwości co do zakresu.	Uwaga o charakterze ogólnym
21.	Ośrodek Badań, Studiów i	Uwaga ogólna	O ile przepisy te słusznie realizują postulat międzynarodowych standardów w zakresie ochrony osób z niepełnosprawnościami, o tyle	Uwaga nieuwzględniona Nowa ustawa jest kompromisem między dbaniem o system prawa a oczekiwaniami

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

Legislacji Przy Krajowej Radzie Radców Prawnych			część proponowanych zmian w zakresie wprowadzenia nowej instytucji wsparcia w podejmowaniu decyzji jest niespójna systemowo i nieczytelna. Właściwe rozumienie i stosowanie ustawy wymaga jasnego wyjaśnienia poszczególnych pojęć i instytucji nie tylko przez odesłanie, a poprzez wyraźne wskazanie rozumienia i zakresu także w samej ustawie o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji. Jest to o tyle istotne, że regulacje te dotyczą filarów prawa cywilnego Tymczasem nie ma jednolitej spójnej regulacji, której rozumienie wymaga wielostopniowego skorzystania z różnych ustaw, tj. tej uchwalanej i np. kodeksu cywilnego.	przedstawicieli strony społecznej uczestniczącej w pracach Zespołu. Decyzja o przeniesieniu projektowanych przepisów do jednej ustawy zapadła na skutek uwzględnienia uwag wewnątrzresortowych. Zawarcie wszystkich projektowanych przepisów dotyczących zastąpienia instytucji ubezwłasnowolnienia modelem wspieranego podejmowania decyzji w jednym, odrębnym akcie prawnym rangi ustawowej, poświęconym osobom wymagającym takiego wsparcia ma na celu całościowe uregulowanie wybranego obszaru stosunków społecznych. Z uwagi na duży stopień szczegółowości projektowanych rozwiązań oraz ich charakter, nie stanowią one materii <i>stricte</i> cywilnoprawnej i jako takie nie powinny być umiejscowione w Kodeksie cywilnym. Wskazać należy, że w kodeksie zawarto zakotwiczenie instytucji z zakresu wspieranego podejmowania decyzji, w takim zakresie w jakim stanowią one element prawa cywilnego. Doszczegółowienie tych przepisów umiejscowiono w ustawie odrębnej, dedykowanej nowemu, systemowemu rozwiązaniu. Powyższe, wbrew twierdzeniom zgłaszającego uwagę systematyzuje regulację. Ponadto system

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				wspieranego podejmowania decyzji może ewaluować poprzez dodanie kolejnych instytucji o charakterze bardziej wspierającym, zaś nowelizacja ustawy jest prostsza i szybsza legislacyjnie niż kodeksu.
22.	Obywatel 9	Uwaga ogólna	Nie zgadzam się ze zniesieniem ubezwłasnowolnienia. Zwykle rodzina stara się o ubezwłasnowolnienie w dobrej wierze w trosce o dobro osoby ubezwłasnowolnionej. Jak ktoś wykorzystywał osobę starszą lub zmuszał rodziców do ubezwłasnowolnienia dziecka, to powinna to być sprawa karna a nie problem z instytucją ubezwłasnowolnienia. Sądy i prawo dotychczas nie zadbały o te naruszenia. Jak w takim razie można wierzyć że te same instytucje po zmianie prawa nagle cudownie się zmienia i właściwie zadbają o dobro osób niesamodzielnych i podejmą dobre decyzje? Właśnie odwrotnie, nowe prawo stworzy możliwość do wykorzystania tych osób przez osoby trzecie i instytucje i stworzy podatny grunt do mnóstwa nowych "procederów", których impakt łatwo przewyższy obecne problemy. Moja siostra jest niepełnosprawna intelektualnie. Typowe dla tego rodzaju choroby jest że siostra nie zna wartości pieniądza, nie umie rozpoznać oszustwa, z każdym się zgadza. Naiwnym jest oferowanie jej możliwości zawarcia umowy albo podejmowania decyzji życiowych.	Uwaga nieuwzględniona Przepisy kodeksu cywilnego dotyczące sądowej ochrony osób wymagających wsparcia w korzystaniu ze zdolności do czynności prawnych skonstruowano zgodnie ze standardami międzynarodowymi. Zgodnie z art. 12 <i>Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych</i> z dnia 13 grudnia 2006 r.³ (dalej: <i>Konwencja</i>) każda osoba z niepełnosprawnością, niezależnie od rodzaju i stopnia tej niepełnosprawności, ma być uznana jako podmiot praw i obowiązków oraz korzystać z takiej samej zdolności do czynności prawnej we wszystkich aspektach życia jak inne osoby. Projektowana regulacja ma zapewnić korzystanie ze zdolności do czynności prawnych dostosowane do stanu zdrowia konkretnej osoby, przy uwzględnieniu faktu, że stan takiej osoby może się

³ Dz. U. z 2012 r. poz. 1169 i z 2018 r. poz. 1217

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			Jestem jej opiekunką prawną i nie potrzebuję żadnego "wsparcia" aby podejmować decyzje jej dotyczące. Gdyby, tak hojnie, siostra miała pełne prawo do decyzji dotyczących jej zdrowia, postępowania, czy finansowych, te decyzje mogą być jej łatwo sugerowane przez osoby trzecie bez wiedzy rodziny. I właśnie tego się boję. Widzę w tym więcej możliwości do naruszeń osobistego dobra, oraz bezkarnego działania na niekorzyść takich osób jak moja siostra czy osoby z demencją, niż w przypadku ubezwłasnowolnienia. Sprawy sądowe zabierają wieki a ilość oszustw rośnie.	zmieniać. Projekt odchodzi od dotychczasowej, sztywnej regulacji ustanowienia opiekuna prawnego dla osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie na czas nieokreślony. Wprowadzana regulacja wymusza okresową ocenę potrzeb osoby, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego i dostosowanie zakresu reprezentacji do jej aktualnego stanu zdrowia. Osoba wspierana zawsze będzie miała pełną zdolność do czynności prawnych,, przy czym w wyjątkowych sytuacjach, gdy osoba ta będzie potrzebowała wsparcia, czynności w jej imieniu będzie dokonywał kurator. Mając na uwadze ochronę jej praw oraz bezpieczeństwo obrotu gospodarczego ważność dwustronnych czynności prawnych dokonanych samodzielnie przez osobę wspieraną, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego będzie zależała od potwierdzenia ich przez tego kuratora.
23.	Fundacja im. Nikoli Tesli		Fundacja im. Nikoli Tesli ul. Proletariacka 3/28 15-449 Białystok KRS 0000443710 www.fundacja-tesli.manifo.com Opinia Przyjaciół Sądu Uwagi do Nowelizacji Ustawy – UD 80 Na wstępie poinformuję, że Fundacja Tesli otrzymuje bardzo dużo zgłoszeń z całej Polski o różnego rodzaju przestępstwach dokonywanych na pacjentach w Szpitalach Psychiatrycznych oraz na mieszkańcach	Wyjaśnienie do uwagi W przypadku otrzymania informacji o podejrzeniu popełnienia przestępstwa należy zgłosić zawiadomienie do właściwych organów(prokurator, policja). Uwagi poza zakresem projektowanych regulacji. Projekt ma na

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			DPS-ów i gdzie mieszkańcy są bici, gwałceni, przypinani pasami na wiele godzin do łóżek i faszerowani toksycznymi lekami bez ich zgody - bez odnotowywania tego typu „czynności” w dokumentacji . Personel tych placówek robi z pacjentami co chce – co nosi znamiona ZNEĆCANIA. • Art. 207. KK [Znęcanie się] § 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. § 1a. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. § 2. Jeżeli czyn określony w § 1 lub 1a połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10. § 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1-2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15. Natomiast brak jakiejkolwiek kontroli ze strony Instytucji Państwowych odpowiedzialnych za kontrolę tych placówek, a właściwie brak możliwości zgłaszanie tego typu zdarzeń przez pokrzywdzonych - jest bardzo dużym problemem. Niestety ale policja i prokuratura nie reagują na tego typu zgłoszenia, a osoby poszkodowane nie mają należytego wsparcia prawnego od nikogo, a zwłaszcza ze strony Dyrekcji DPS (czyli	celu zastąpienie instytucji ubezwłasnowolnienia modelem wspieranego podejmowania decyzji, natomiast postulaty dotyczące innych ustaw pozostają poza zakresem przedmiotowej regulacji. Postulaty te należy kierować do właściwych resortów (Ministerstwo Zdrowia, Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej).

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			oprawców, którzy dokonują tych przestępstw) i celowo „tuszuja” tego typu patologiczne zachowania swoich pracowników, żeby sprawy nigdy nie wyszły na jaw. Jeśli zaś chodzi o propozycje zmian ustawowych – proponujemy: 1. Likwidacja Ustawy o ochronie zdrowia psychicznego i zostawienie tylko jednej Ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta. Bez sensu (głupota) jest tworzenie odrębnych ustaw np. ustawy dla pacjentów 1 - Fundacja Tesli kontakt: email fundacjatesli@interia.pl ; tel/fax +48 690 612 530 leczących się dermatologicznie, leczących się reumatologicznie czy psychicznie. Bez względu na rodzaj choroby - Wszyscy są pacjentami. Tym bardziej, że „zaburzenia psychiczne” nigdy nie stanowiły bezpośredniego zagrożenia dla życia ludzi tak jak np. nowotwory, zawały, udary itp. 2. Objęcie ochroną Rzecznika Praw Pacjenta również Domy Opieki Społecznej + obowiązek utworzenie w każdym DPS stanowiska pełnomocnika do spraw praw pacjenta; zadania pełnomocnika] (Art. 40a) 3. Obowiązek umieszczania (w widocznych miejscach) w Szpitalach Psychiatrycznych ale również w Domach Opieki Społecznej telefonów kontaktowych do Rzecznika Praw Pacjenta, a także do Organizacji Pozarządowych – numeru telefonu oraz adresu maila żeby ludzie mogli zgłaszać nieprawidłowości Niestety ale - Szpitale ani DPS nie pomagają dla pacjentów w pisaniu pism do Rzecznika Praw Pacjenta nie dają nawet kartki do napisania takiego pisma ani nie wysła takiego	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			pisma pocztą. Dlatego telefon alarmowy (podobnie jak tel. 112) powinien funkcjonować u Rzecznika Praw Pacjenta lub przy każdym Sądzie Okręgowym. Przypominam, że przy sądach funkcjonują Kuratorzy Społeczni zaś Prezes Sądu Okręgowego na podstawie art. 43 i Art. 45 Ustawy o ochronie zdrowia psychicznego jest zobowiązany do przeprowadza kontrolę w Szpitalach Psychiatrycznych i Domach Opieki Społecznej - ale najpierw ktoś musi te nieprawidłowości zgłosić. Organizacje Pozarządowe – mają prawo odwiedzać mieszkańców DPS, a ich rozmowy nie mogą być „cenzurowane”: • Art. 13. [Swoboda porozumiewania się z rodziną i innymi osobami] Osoba z zaburzeniami psychicznymi przebywająca w szpitalu psychiatrycznym lub w domu pomocy społecznej ma prawo do porozumiewania się bez ograniczeń z rodziną i innymi osobami; korespondencja takiej osoby nie podlega kontroli. 4. Dokonać wpisu w Ustawie o Pomocy Społecznej oraz w Ustawie o prawach pacjenta - dotyczących Organizacji Pozarządowych W działaniach z zakresu ochrony zdrowia (w tym zdrowia psychicznego), a także pomocy społecznej mogą uczestniczyć stowarzyszenia i inne organizacje społeczne, fundacje, samorządy zawodowe, kościoły i inne związki wyznaniowe oraz grupy samopomocy pacjentów i ich rodzin, a także inne osoby fizyczne i prawne. 5. Przedstawiciel ustawowy (rodzina) – w przypadku osób pełnoletnich (lub osób od 16 roku życia) w	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			sprawach - członkowie rodziny (opiekunowie 2 - Fundacja Tesli kontakt: email fundacjatesli@interia.pl ; tel/fax +48 690 612 530 ustawowi) muszą posiadać pisemną zgodę w postaci „pisemnego pełnomocnictwa notarialnego” do występowania w imieniu tych osób w sprawach cywilnych o ubezwłasnowolnienie. Prawo do wystawiania pełnomocnictw powinno mieć osoby nawet całkowicie ubezwłasnowolnione ponieważ Pełnomocnictwo.info - Udzielenie pełnomocnictwa jest czynnością prawną upoważniającą, a nie czynnością prawną, która prowadzi do zaciągnięcia zobowiązania lub rozporządzenia prawem. http://pełnomocnictwo.info/czym-jest-pełnomocnictwo-kto-moze-udzielicpełnomocnictwa/ 6. Opiekunem osoby niepełnosprawnej może zostać również „Osoba Obca” wskazana lub zaakceptowana przez pacjenta. 7. Dopisanie do Ustawy o prawach pacjenta i Ustawy o Pomocy Społecznej zapisu: Zdenerwowanie – nie jest bezpośrednim zagrożeniem dla życia lub zdrowia. 8. Obowiązkowo – W czasie kontroli w Szpitalach i w DPS – mają prawo uczestniczyć przedstawiciele Organizacji Pozarządowych. (Art. 31 kpa) 9. Wykreślenie z art. 40 Ustawy o pomocy społecznej pkt 2 zapisu „zarządzić zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie tej osoby do domu pomocy społecznej przez Policję”. Uzasadnienie - DPS nie jest więzieniem, a osoba chora lub będąca w trudnej	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			sytuacji życiowej nie jest przestępcą – Art. 41 konstytucji RP – Natomiast za niewykonanie postanowienia Sądu Cywilnego grozi - Art. 475. KPC Grzywna za niewykonanie postanowień lub zarządzeń sądu nie może jednak nakazać przymusowego sprowadzenia jej do sądu. Doprowadzenie człowieka pod przymusem przez policję do DPS - jest karalne i należy traktować jako „nielegalne zatrzymanie” - zaś przymusowe umieszczenie człowieka w DPS bez jego zgody – jest bezprawnym pozbawieniem wolności Art. 189 kk 10. Organizacje Społeczne - biorące udział rozprawach sądowych – (karnych, cywilnych i administracyjnych) mają prawo do żądania od skarbu państwa pokrycia kosztów uczestnictwa w procesach na identycznych zasadach jak Adwokaci, Ławnicy czy Kuratorzy Społeczni. Rzecznicy interesu społecznego 1) Przedstawiciel społeczny – Organizacje Pozarządowe (art. 90-91 KPK) 2) Prokurator Generalny (art. 328, 521 KPK) 3) Rzecznik Praw Obywatelskich (art. 521 KPK) 4) Rzecznik Praw Dziecka (art. 521 KPK) 3 - Fundacja Tesli kontakt: email fundacjatesli@interia.pl ; tel/fax +48 690 612 530 5) Prokurator jako rzecznik interesu społecznego (strażnik praworządności) – np. art. 51 par. 1 KPK. 6) Organy kontroli państwowej (art. 49 par. 4 KPK) Wykład Uniwersytet Wrocławski – Wykład „Strony oraz inni uczestnicy procesu karnego” Dr hab. Wojciech Jasiński Katedra Postępowania Karnego Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			Uniwersytet Wrocławski https://prawo.uni.wroc.pl/sites/default/files/student-s-resources/Wyk%C5%82ad_%20KPK%204.pdf Pełna treść użytych w opracowaniu artykułów Konstytucja RP Art. 41. [Nietykalność i wolność osobista] 1. Każdemu zapewnia się nietykalność osobistą i wolność osobistą. Pozbawienie lub ograniczenie wolności może nastąpić tylko na zasadach i w trybie określonych w ustawie. 2. Każdy pozbawiony wolności nie na podstawie wyroku sądowego ma prawo odwołania się do sądu w celu niezwłocznego ustalenia legalności tego pozbawienia. O pozbawieniu wolności powiadamia się niezwłocznie rodzinę lub osobę wskazaną przez pozbawionego wolności. 3. Każdy zatrzymany powinien być niezwłocznie i w sposób zrozumiały dla niego poinformowany o przyczynach zatrzymania. Powinien on być w ciągu 48 godzin od chwili zatrzymania przekazany do dyspozycji sądu. Zatrzymanego należy zwolnić, jeżeli w ciągu 24 godzin od przekazania do dyspozycji sądu nie zostanie mu doręczone postanowienie sądu o tymczasowym aresztowaniu wraz z przedstawionymi zarzutami. 4. Każdy pozbawiony wolności powinien być traktowany w sposób humanitarny. 5. Każdy bezprawnie pozbawiony wolności ma prawo do odszkodowania. Ustawa o prawach pacjenta • Art. 40a. [Utworzenie stanowiska pełnomocnika do spraw praw pacjenta; zadania pełnomocnika] 1. Kierownik podmiotu udzielającego świadczeń	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			zdrowotnych może utworzyć stanowisko pełnomocnika do spraw praw pacjenta 2. Do zadań pełnomocnika do spraw praw pacjenta należy wspieranie podmiotu udzielającego świadczeń zdrowotnych w realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 2, przez podejmowanie działań na rzecz poprawy stopnia przestrzegania praw pacjenta w tym podmiocie, w tym przez: 1) udział w rozpatrywaniu skarg pacjentów; 2) analizę stwierdzonych nieprawidłowości dotyczących realizacji praw pacjenta oraz proponowanie kierownikowi podmiotu udzielającego świadczeń zdrowotnych działań naprawczych; 3) prowadzenie szkoleń z zakresu praw pacjenta dla osób zatrudnionych w podmiocie udzielającym świadczeń zdrowotnych. 3. Pełnomocnikiem do spraw praw pacjenta może być osoba, której wiedza i doświadczenie dają rękojmię właściwej realizacji zadań przewidzianych dla tej funkcji. 4. Funkcja pełnomocnika do spraw praw pacjenta może być łączona z zatrudnieniem na innym stanowisku w podmiocie udzielającym świadczeń zdrowotnych, o którym mowa w ust. 1, jeżeli nie powoduje to obaw co do zachowania bezstronności przez tego pełnomocnika. 5. W zakresie zadań, o których 4 - Fundacja Tesli kontakt: email fundacjatesli@interia.pl ; tel/fax +48 690 612 530 mowa w ust. 2, pełnomocnik do spraw praw pacjenta podlega bezpośrednio kierownikowi podmiotu udzielającego świadczeń zdrowotnych. 6. Rzecznik Praw Pacjenta współpracuje z	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			pełnomocnikami do spraw praw pacjenta, w szczególności udziela im wyjaśnień dotyczących realizacji praw pacjenta oraz prowadzi dla nich szkolenia w tym zakresie. Ustawa o działalności leczniczej. Art. 29. [Wypisanie ze szpitala] 1. Wypisanie pacjenta ze szpitala albo innego zakładu leczniczego podmiotu leczniczego wykonującego działalność leczniczą w rodzaju całodobowe i stacjonarne świadczenia zdrowotne, jeżeli przepisy odrębne nie stanowią inaczej, następuje: 1) gdy stan zdrowia pacjenta nie wymaga dalszego udzielania świadczeń zdrowotnych w tym zakładzie leczniczym; 2) na żądanie pacjenta lub jego przedstawiciela ustawowego; 3) gdy pacjent w sposób rażący narusza porządek lub przebieg procesu udzielania świadczeń zdrowotnych, a nie zachodzi obawa, że odmowa lub zaprzestanie udzielania świadczeń zdrowotnych może spowodować bezpośrednie niebezpieczeństwo dla jego życia lub zdrowia albo życia lub zdrowia innych osób. 2. Jeżeli przedstawiciel ustawowy żąda wypisania pacjenta, którego stan zdrowia wymaga dalszego udzielania świadczeń zdrowotnych, można odmówić wypisania do czasu wydania w tej sprawie orzeczenia przez właściwy ze względu na miejsce udzielania świadczeń zdrowotnych sąd opiekuńczy, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej. 3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, niezwłocznie zawiadamia się właściwy sąd opiekuńczy o odmowie wypisania i jej przyczynach. 4. Pacjent występujący z	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			żądaniem, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, jest informowany przez lekarza o możliwych następstwach zaprzestania dalszego udzielania świadczeń zdrowotnych. Pacjent taki składa pisemne oświadczenie o wypisaniu na własne żądanie. W przypadku braku takiego oświadczenia lekarz sporządza adnotację w dokumentacji medycznej. 5. Wypisanie, o którym mowa w ust. 1, dotyczące pacjenta, wobec którego jest uprawdopodobnione, że znajduje się w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli, następuje po uprzednim powiadomieniu osoby bliskiej w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta o dacie i godzinie planowanego wypisu, jeżeli osoba bliska jest znana. Postanowienia Sądu Cywilnego Art. 40. [Przymusowe doprowadzenie do domu pomocy społecznej; przymus bezpośredni] 1. Zapewnienie realizacji postanowienia sądowego o przyjęciu do domu pomocy społecznej osoby, o której mowa w art. 38, należy do starosty powiatu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania tej osoby. 2. Jeżeli osoba, wobec której wydano postanowienie o przyjęciu do domu pomocy społecznej, odmawia stawienia się w domu pomocy społecznej lub w inny sposób utrudnia wykonanie tego postanowienia, sąd z urzędu lub na wniosek organu do spraw pomocy społecznej może zarządzić zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie tej osoby do domu pomocy	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			społecznej przez Policję. 3. W przypadku wystąpienia u osoby, o której mowa w art. 38, przebywającej w domu pomocy społecznej, zachowań zagrażających jej 5 - Fundacja Tesli kontakt: email fundacjatesli@interia.pl ; tel/fax +48 690 612 530 życiu lub zdrowiu, lub życiu lub zdrowiu innych osób, można wobec niej stosować przymus bezpośredni również w celu zapobieżenia opuszczeniu domu pomocy społecznej. Kodeks Postępowania Cywilnego Art. 475. KPC Grzywna za niewykonanie postanowień lub zarządzeń sądu Jeżeli strona bez usprawiedliwionych powodów nie wykona w toku postępowania postanowień lub zarządzeń, sąd może skazać ją na grzywnę według przepisów o karach za niestawiennictwo świadka i odmówić przyznania kosztów lub zastosować jeden z tych środków; nie może jednak nakazać przymusowego sprowadzenia jej do sądu. Gdy stroną tą jest jednostka organizacyjna, grzywnie podlega pracownik odpowiedzialny za wykonanie postanowień lub zarządzeń, a w razie nie wyznaczenia takiego pracownika lub niemożności jego ustalenia - kierownik tej jednostki. Ustawa o pomocy społecznej Art. 55. [Standardy usług domu pomocy społecznej] pkt 2i. Za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie w zakresie ograniczenia możliwości samodzielnego opuszczania terenu domu pomocy społecznej przez jego mieszkańca odpowiedzialność ponosi podmiot prowadzący dom pomocy społecznej lub, w przypadku domu pomocy społecznej	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			prowowanego na zlecenie, odpowiedzialność solidarną ponoszą jednostka samorządu terytorialnego oraz podmiot prowadzący dom pomocy społecznej na jej zlecenie. W załączeniu: Opinia Medyczno-Prawna Fundacji Tesli: Przyjaciół Sądu - Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych + Psychiatria - zagrożenia, leczenie, prawo + Likwidacja Szpitali Psychiatrycznych Z poważaniem Najda Mariusz Fundator i Prezes Zarządu 6 - Fundacja Tesli kontakt: email fundacjatesli@interia.pl ; tel/fax +48 690 612 530	
24.	Helsińska Fundacja Praw Człowieka	Inne okoliczności wymagające uregulowania w projekcie	W ocenie HFPC projekt powinien być ponadto uzupełniony w zakresie wprowadzenia obowiązku kuratora do zachowania w tajemnicy okoliczności, których dowiedział się przy sprawowaniu kurateli. Jedyny wyjątek w tym względzie mógłby dotyczyć informowania na żądanie małżonka, zstępnych oraz wstępnych pierwszego stopnia o okolicznościach dotyczących sprawowanej kurateli, tak aby podmioty te nie musiały do kontaktów z kuratorem angażować sądu.	Uwaga nieuwzględniona Ogólne zasady w jaki sposób powinien działać kurator zawiera art. 1 projektowanej ustawy. Aktualnie wykonywanie opieki i kurateli nie wiąże się z obowiązkiem zachowania tajemnicy.
25.	Wydziału III Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Miliczu	Brak takiego przepisu w proponowanym projekcie ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji	Proponowany projekt ustawy całkowicie pomija obowiązujące uregulowania zawarte w: a) art. 46 ust. 1 pkt 4c, b) art. 49a c) art. 50 ust. 3 pkt 5a ustawy z 6 sierpnia 2010 roku o dowodach osobistych (t. jedn. Dz. U. z 2022 roku poz. 671) - w zakresie unieważniania dowodów osobistych osób częściowo lub całkowicie	Uwaga uwzględniona w inny sposób Wobec likwidacji instytucji ubezwłasnowolnienia i posiadania pełnej zdolności do czynności prawnych projektodawca nie przewiduje konieczności wydania nowego dowodu osobistego dla osoby wspieranej w przypadku ustanowienia kuratora reprezentującego (art. 46 ust. 1 pkt 4c) –

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

		ubezwłasnowolnionych. Ich pozostawienie w obecnym brzmieniu byłoby bardzo dużym błędem legislacyjnym, bowiem przepisy te odwoływałyby się do nieistniejących instytucji prawnych. Art. 46a. W ustawie z 6 sierpnia 2010 roku o dowodach osobistych (t. jedn. Dz. U. z 2022 roku poz. 671) wprowadza się następujące zmiany: 1) art. 46 ust. 1 pkt 4c otrzymuje brzmienie: „ustanowienia kuratora reprezentującego dla posiadacza dowodu osobistego, w którego dowodzie osobistym został zamieszczony certyfikat identyfikacji i uwierzytelnienia lub certyfikat podpisu osobistego;” 2) art. 49a otrzymuje brzmienie: „Kurator posiadacza dowodu osobistego powiadamia niezwłocznie organ dowolnej gminy o ustanowieniu kuratora reprezentującego lub wspierającego dla posiadacza dowodu osobistego, w którego dowodzie osobistym został zamieszczony certyfikat identyfikacji i uwierzytelnienia lub certyfikat podpisu osobistego, okazując prawomocne orzeczenie sądu w tej sprawie oraz otrzymane zaświadczenie dla kuratora.” 3) art. 50 ust. 3 pkt 5a otrzymuje brzmienie: „z dniem uprawomocnienia się orzeczenia sądu o ustanowieniu kuratora reprezentującego posiadacza dowodu osobistego, w przypadku, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 4c;”	przepis ten należy uchylić, podobnie jak art. 49a dot. skutków ubezwłasnowolnienia oraz art. 50 ust. 3 pkt 5a dot. unieważnienia dowodu osobistego z powodu uprawomocnienia orzeczenia w przedmiocie ubezwłasnowolnienia całkowitego stworzenia nowego dokumentu ani legitymacji dla osoby wspieranej. Wobec wyżej wskazanych zmian, należy dokonać zmiany art. 50 ust. 1 eliminując z wyliczenia art. 46 ust. 1 pkt 4c. Art....W ustawie z dnia 6 sierpnia 2010 r. (Dz.U. z 2022 r. poz. 671) o dowodach osobistych: 1) uchyla się art. 46 ust. 1 pkt 4c 2) uchyla się art. 49a 3) art. 50 ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. W okresie ważności dowód osobisty unieważnia się w przypadkach, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 2-4b, 5-5b, w przypadku utraty obywatelstwa polskiego, zgonu posiadacza dowodu osobistego oraz wydania decyzji o odmowie wydania dowodu osobistego, o której mowa w art. 32, jeżeli dowód został uprzednio wystawiony.” 4) uchyla się art. 50 ust. 3 pkt 5a

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

26.	Wydziału III Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Miliczu	Brak takiego przepisu w proponowanym projekcie ustawy o instrumentach wspieranego podejmowanego decyzji	Projekt nie tworzy żadnego nowego dokumentu dla osoby objętej wsparciem, z którego wynikałoby, że ustanowiono jej kuratora reprezentującego lub wspierającego. Podobnie jest zresztą w obecnym stanie prawnym - nie ma żadnego dokumentu, którym mogłaby się legitymować osoba ubezwłasnowolniona całkowicie lub częściowo na tę okoliczność - poza mało realną i niepraktyczną możliwością noszenia przy sobie odpisu postanowienia Sądu Okręgowego. Powoduje to rozliczne problemy w przypadku wykonywania czynności wobec takiej osoby przez rozmaite służby, w tym udzielania jej świadczeń zdrowotnych – zazwyczaj bowiem takie osoby nie posiadają przy sobie żadnych dokumentów, z których wynikałoby ich ubezwłasnowolnienie oraz jego rodzaj, zaś z ich dowodów osobistych to w żaden sposób nie wynika. Podobnie jest w sytuacji zawierania przez osoby ubezwłasnowolnione różnego rodzaju powszechnych umów w sprawach życia codziennego np. z zakresu telefonii komórkowej – kontrahent nie wie, że zawiera umowę z osobą ubezwłasnowolnioną, co rodzi skutki określone w kodeksie cywilnym. Projekt ustawy mimo zawarcia rewolucyjnych zmian co do zasady instytucji ubezwłasnowolnienia w ogóle nie rozwiązuje tego praktycznego, a bardzo doniosłego problemu.	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca nie przewiduje konieczności stworzenia nowego dokumentu ani legitymacji dla osoby wspieranej. Projektodawca nie widzi konieczności wprowadzenia rejestru dla osób, które mają ustanowionego kuratora reprezentującego. Aktualnie nie ma rejestru dla osób ubezwłasnowolnionych. Rozważane jest utworzenie „rejestru środków ochrony” oznaczającego rejestr, w którym zarejestrowane będą środki służące ochronie osoby dorosłej lub potwierdzone uprawnienia do reprezentacji, ale dopiero po wejściu w życie rozporządzenia PE i Rady w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania środków oraz współpracy w kwestiach dotyczących ochrony osób dorosłych (COM) (2023)280.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			Zmiana wymaga albo 1) stworzenia całkowicie nowego dokumentu (np. legitymacji dla osoby objętej wsparciem, podobnej jak legitymacja emeryta/rencisty lub legitymacja osoby niepełnosprawnej) i określenia kto miałby taki dokument wydawać albo 2) zmiany art. 12 ust. 1 pkt 1 cytowanej wyżej Ustawy o dowodach osobistych poprzez dodanie podpunktu „k) informacja o ustanowieniu kuratora reprezentującego lub wspierającego dla posiadacza dowodu osobistego.” albo 3) stworzenia Rejestru kuratorów reprezentujących i wspierających oraz osób, wobec których ustanowiono takiego kuratora – w ramach lub obok przewidzianego projektem ustawy Rejestru Pełnomocnictw prowadzonego przez Krajową Radę Notarialną.	
27.	Wydziału III Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Miliczu	Brak takiego przepisu w proponowanym projekcie ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji	Pomimo przewidzianej w art. 47 zmiany Kodeksu wyborczego w projekcie ustawy ani w uzasadnieniu projektu nie wskazano koniecznej również w tym przypadku zmiany Konstytucji RP w jej art. 62 ust. 2, który mówi o ubezwłasnowolnieniu. Pozostawienie tego przepisu w tym kształcie odwoływałoby się zatem do nieistniejącej instytucji. Z uwagi na tryb zmiany Konstytucji przewidziany w jej art. 235 należy więc rozważyć taką zmianę poprzez uchwalenie osobnej ustawy. W artykule 62 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. nr 78	Uwaga wyjaśniona Zgodnie z art. 235 Konstytucji: Projekt ustawy o zmianie Konstytucji może przedłożyć co najmniej 1/5 ustawowej liczby posłów, Senat lub Prezydent Rzeczypospolitej. Projektodawca nie posiada legitymacji w tym zakresie. Nie może zatem prowadzić równoległych prac nad nowelizacją art. 62 ust. 2 Konstytucji. Art. 62 ust. 2 Konstytucji nie powinien

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			poz. 483 ze zm.) skreśla się słowa „ubezwłasnowolnione lub”.	być rozumiany jako przepis nakazujący ustawodawcy zwykłemu utrzymywanie instytucji ubezwłasnowolnienia w rozumieniu cywilistycznym, zastanym w czasie uchwalania Konstytucji. Por. M. Balwicka-Szczyrba, A. Sylwestrzak, Instytucja ubezwłasnowolnienia w perspektywie unormowań Konstytucji RP oraz Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, GSP 2018, nr 2, s. 151–168. Więcej argumentów przemawia na rzecz tezy, że art. 62 ust. 2 Konstytucji wyłącznie umożliwia ustawodawcy zwykłemu utrzymanie omawianej instytucji, jednak nie formułuje w tym zakresie obowiązku, który zakazywałby zastąpienia ubezwłasnowolnienia rozwiązaniem prawnym o innej nazwie i treści. Podobne stanowisko do stanowiska projektodawcy zawarł RPO w uwagach do projektu ustawy.
28.	Helsińska Fundacja Praw Człowieka	Konstytucyjna regulacja ubezwłasnowolnienia	W drugiej kolejności, zasadniczych zmian wymaga treść art. 62 Konstytucji. Przepis ten reguluje czynne prawo wyborcze odnoszące się do udziału w referendum oraz do wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, posłów, senatorów i przedstawicieli organów samorządu terytorialnego.	Uwaga wyjaśniona Zgodnie z art. 235 Konstytucji: Projekt ustawy o zmianie Konstytucji może przedłożyć co najmniej 1/5 ustawowej liczby posłów,

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			Jego ust. 2 przewiduje jednocześnie, że prawo udziału w referendum oraz prawo wybierania nie przysługuje osobom, które prawomocnym orzeczeniem sądowym są ubezwłasnowolnione lub pozbawione praw publicznych albo wyborczych. Przedmiotowa ustawa przywraca osobom dotychczas ubezwłasnowolnionym prawa wyborcze. Zmienia bowiem treść ustawy Kodeks wyborczy³ „[Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2408 z późn. zm.)] w tym jego przepisy wskazujące, że prawa wybierania nie ma osoba ubezwłasnowolniona prawomocnym orzeczeniem sądu. Krok ten należy ocenić pozytywnie jako wyraz pełnego odzwierciedlenia w krajowym porządku prawnym postanowień Konwencji o prawach osób z niepełnosprawnościami, w tym zwłaszcza jej art. 29. Przepis ten zobowiązuje Państwa-Strony Konwencji do zagwarantowania osobom z niepełnosprawnościami praw politycznych i możliwości korzystania z nich, na zasadzie równości z innymi osobami. W tym kontekście obliguje Państwa-Strony m.in. do zapewnienia udziału osób z niepełnosprawnościami w życiu politycznym i publicznym, w tym zagwarantowanie im czynnego i biernego prawa wyborczego. Wagę tego standardu podkreśla także Komitet do Spraw Praw Osób z Niepełnosprawnościami, wskazując w jednym ze swoich Komentarzy Ogólnych [Komitet do Spraw Praw Osób z Niepełnosprawnościami,	Senat lub Prezydent Rzeczypospolitej. Projektodawca nie posiada legitymacji w tym zakresie. Nie może zatem prowadzić równoległych prac nad nowelizacją art. 62 ust. 2 Konstytucji. Art. 62 ust. 2 Konstytucji nie powinien być rozumiany jako przepis nakazujący ustawodawcy zwykłemu utrzymywanie instytucji ubezwłasnowolnienia w rozumieniu cywilistycznym, zastanym w czasie uchwalania Konstytucji. Por. M. Balwicka-Szczyrba, A. Sylwestrzak, Instytucja ubezwłasnowolnienia w perspektywie unormowań Konstytucji RP oraz Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, GSP 2018, nr 2, s. 151–168. Więcej argumentów przemawia na rzecz tezy, że art. 62 ust. 2 Konstytucji wyłącznie umożliwia ustawodawcy zwykłemu utrzymanie omawianej instytucji, jednak nie formułuje w tym zakresie obowiązku, który zakazywałby zastąpienia ubezwłasnowolnienia rozwiązaniem prawnym o innej nazwie i treści. Podobne stanowisko do stanowiska

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			General comment No. 6 (2018) on equality and nondiscrimination] , że rozwiązania pozbawiające osób z niepełnosprawnością praw wyborczych stanowi przejaw dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność. W tym kontekście Komitet wzywa Państwa-Strony, do wycofania się z rozwiązań prawnych, które pozbawiają osoby z niepełnosprawnością czynnego i biernego prawa wyborczego. Wszystko to sprawia, że można dostrzec dosyć istotny konflikt pomiędzy postanowieniami Konwencji o prawach osób z niepełnosprawnościami a wzmiankowaną treścią art. 62 ust. 2 Konstytucji. Ta pierwsza nakazuje wyposażać osoby z niepełnosprawnością w prawa wyborcze, druga wskazuje, że niektóre z nich, mocą orzeczenia sądowego, praw takich mogą być pozbawione. W ocenie HFPC, w treści art. 62 ust. 2 Konstytucji doszukać się można przenikania regulacji konstytucyjnych niektórych państw europejskich, w których (np. w Bułgarii, Rumunii, na Węgrzech, Estonii czy Francji) Konstytucje przewidywały rozwiązania analogiczne do tego przyjętego w Polsce. Z drugiej strony, przyjęcie takich rozwiązań było prawdopodobnie przykładem stereotypowego myślenia osób tworzących Konstytucję i ich wyobrażeń na temat osób z niepełnosprawnościami, a także brakiem świadomości w zakresie konieczności ich równouprawnienia w życiu publicznym. Doprowadziło to do przyjęcia w polskim porządku konstytucyjnym rozwiązania, które pozostaje w	projektodawcy zawarł RPO w uwagach do projektu ustawy.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			opozycji do innych rozwiązań konstytucyjnych, w szczególności do tych odnoszących się do demokratycznego charakteru Polski, zasady przedstawicielstwa Narodu, powszechności wyborów Prezydenta i ciał prawodawczych, czy wreszcie zasady niedyskryminacji z jakiegokolwiek powodu. Obecnie na kwestie stosowania art. 62 ust. 2 Konstytucji nakłada się obowiązek przestrzegania postanowień Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych, co dodatkowo tworzy kolejną kolizję tego przepisu z treścią art. 9 Konstytucji wskazującego, że Rzeczpospolita Polska przestrzega obowiązującego ją prawa międzynarodowego⁵. [Należy w tym miejscu zauważyć, że deklaracja interpretacyjna została przez Polskę złożona jedynie do treści art. 12 Konwencji odwołującego się do zdolności prawnej i zdolności do czynności prawnych, a nie do treści art. 29 Konwencji.] Z perspektywy niemal 30 lat stosowania Konstytucji RP widać, że regulacja art. 62 ust. 2 Konstytucji ma charakter głęboko dyskryminujący, sztucznie dzielący osoby z niepełnosprawnościami na te, które zostały ubezwłasnowolnione i te, które pomimo takich samych problemów i dysfunkcji nie zostały, z różnych przyczyn, objęte tą procedurą, w efekcie czego nadal mogą korzystać z pełni praw publicznych. Dodatkowo stawia to pytania, na ile procedury podejmowane (przynajmniej w teorii) w obronie interesów osób z niepełnosprawnością powinny służyć jako kryterium do różnicowania	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			ich praw w innych obszarach życia. Doceniając zamiar odejścia od tego dyskryminującego standardu, należy się zastanowić jakie będą praktyczne konsekwencje projektowanych zmian. W oczywisty sposób na tym tle może się pojawić pytanie o konsekwencje pozostawienia art. 62 ust. 2 Konstytucji w obrocie prawnym. Niestety mimo dosyć oczywistego charakteru wskazanej problematyki, uzasadnienie przedmiotowego projektu kwestię tę w sposób zasadniczy przemilcza. Tymczasem usunięcie instytucji ubezwłasnowolnienia oraz odwołań do niej znajdujących się w Kodeksie wyborczym może nastroczać określonych trudności interpretacyjnych. Na tym tle pojawia się pytanie dotyczące zakresu zastosowania art. 62 ust. 2 Konstytucji. Z jednej strony, teoretycznie możliwa będzie bowiem interpretacja wskazująca na to, że przepis ten, w zakresie, w jakim stanowi źródło normy pozbawiającej praw wyborczych osób ubezwłasnowolnionych, w dalszym ciągu będzie miał zastosowanie. Przyjęty w nim termin ubezwłasnowolnienia, choć był w momencie przyjmowania Konstytucji pojęciem zastanym o określonych konotacjach cywilnoprawnych, zyska w pełni autonomiczny charakter. W tym kontekście mogą się pojawić na jego tle interpretacje odwołujące się do instytucji zbliżonych do ubezwłasnowolnienia np. tych odnoszących się do sytuacji, w których sąd ustanowił dla osoby z niepełnosprawnością kuratora reprezentującego	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			albo osoba taka ustanowiła dla siebie pełnomocnika rejestrowanego. Paradoksalnie wnioskowanie takie wzmacnia sam projekt, przewidując w art. 65, że ilekroć w obowiązujących przepisach jest mowa o ubezwłasnowolnieniu to należy przez to rozumieć korzystanie z instrumentów wspieranego podejmowania decyzji w formie kuratora reprezentującego albo pełnomocnika rejestrowanego. Oczywiście granicą takiej interpretacji wyznaczać będą również inne przepisy Konstytucji, w tym wspomniane już regulacje odwołujące się do powszechności wyborów, zasady przedstawicielstwa Narodu, czy określające zasady ograniczania praw i wolności obywatelskich. Niemniej, rezultat takiej wykładni nie jest wcale pewny. Z drugiej strony można bowiem dojść do konkluzji, że z chwilą dokonania zmian w Kodeksie Cywilnym oraz Kodeksie Wyborczym wspomniany przepis w części odnoszącej się do ubezwłasnowolnienia staje się pusty i nie normuje jakiegokolwiek stanu faktycznego. W istocie oznaczałoby to używanie niedopuszczalnej wykładni per non est. Rodzi to obawy czy kwestia ta nie stanie się pretekstem do odrzucenia przedmiotowych zmian lub zakwestionowania ich konstytucyjności. Należy przy tym pamiętać, że problem ten może mieć także dalej idące konsekwencje. Nieprawidłowości w zakresie funkcjonowania rejestru wyborców oraz spisu wyborców mogą bowiem posłużyć jako pretekst do stwierdzenia nieważności wybranych	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			wyborów. Zgadzając się głęboko w zakresie konieczności zakończenia dyskryminacji osób z niepełnosprawności w zakresie praw wyborczych, należałoby wezwać projektodawców do przygotowania odpowiedniej regulacji zmieniającej wprost treść art. 62 ust. 2 Konstytucji i usunięcia z niego odwołania do instytucji ubezwłasnowolnienia. Scenariusz alternatywny, zakładający w jakiś sposób indywidualizację kwestii pozbawiania przez sądy prawa wyborczego wybranych osób, w ocenie HFPC, jest nie do pogodzenia z wymogami Konwencji o prawach osób z niepełnosprawnościami.	
29.	Krajowa Rada Notarialna	Uwaga o charakterze systemowym	Krajowa Rada Notarialna pozwala sobie również przekazać uwagę o charakterze systemowym, albowiem wskazane byłoby skoordynowanie obowiązku przekazywania informacji przez operatora PESEL i odpowiednio z Biura Informacyjnego Krajowego Rejestru Karnego (projektowany art. 95zs. § 1 i 2 ustawy Prawo o notariacie) z możliwością przeszukiwania danych zawartych w tym rejestrze przez wymienione podmioty celem ustalenia osób zarejestrowanych w Rejestrze Pełnomocnictw, jako pełnomocnicy rejestrowani lub rejestrowani podstawieni pełnomocnicy albo jako mocodawcy.	Uwaga wyjaśniona. W uzasadnieniu wskazano, że projekt zakłada integrację z rejestrem PESEL analogiczną do integracji przewidzianej w art. 23 ust. 6 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy. Integracja taka będzie możliwa gdyż w Rejestrze Pełnomocnictw będzie ujawniany numer PESEL, który jak wskazano wyżej jest daną referencyjną. Podstawę do przekazania informacji stanowić będzie art. 46 ust. 1 pkt 5 w zw. 48 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności. Krajowa Rada Notarialna w zakresie utrzymywania systemu teleinformatycznego do prowadzenia

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				rejestru pełnomocnictw będzie realizowała zadanie publiczne jakim niewątpliwie jest na gruncie projektowanych przepisów prowadzenie Rejestru Pełnomocnictw. Projektodawca wskazuje na podstawę do uruchomienia usługi natomiast na tym etapie nie przesądza o metodzie skoordynowania sposobu weryfikacji informacji przez poszczególne systemy obsługujące Rejestry pozostawiając tą kwestię jako zagadnienie dotyczące specyfikacji technicznej, która powinna zostać określona przez administratorów systemów teleinformatycznych. W pozostałym zakresie wskazać należy, że projektodawca odstąpił od przesłanki niekaralności dla pełnomocnika rejestrowanego, a w konsekwencji także od integracji z Krajowym Rejestrem Karnym.
30.	Koalicja „Na pomoc niesamodzielnym” - Związek Stowarzyszeń	Uwaga ogólna	Biorąc pod uwagę potrzeby osób objętych zapisami ustawy należy, w naszej opinii, rozważyć także wprowadzenie mechanizmów współpracy między sądami, organizacjami pozarządowymi i instytucjami opieki w celu identyfikacji i wsparcia osób wymagających pomocy. Wspierane podejmowanie decyzji to, w naszej opinii, podejście, które umożliwi osobom z ograniczeniami w zakresie zdolności	Uwaga nieuwzględniona Celem projektu jest zastąpienie instytucji ubezwłasnowolnienia modelem wspieranego podejmowania decyzji. Kwestie podniesione w uwadze dotyczące współpracy między sądami, organizacjami pozarządowymi i instytucjami opieki pozostają poza

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			poznawczych podejmowanie własnych decyzji przy odpowiednim wsparciu, zamiast całkowitego pozbawienia ich podmiotowości. W ramach tego projektu kluczowe jest zrozumienie indywidualnych potrzeb i preferencji osób wymagających wsparcia, a także rozwijanie narzędzi, które pozwolą im na aktywne uczestnictwo w podejmowaniu decyzji dotyczących ich życia. Możliwość korzystania z pomocy w określonych obszarach, takich jak zdrowie, zarządzanie finansami czy codzienne obowiązki, przyczyni się z pewnością do poprawy jakości życia tych osób oraz ich większej niezależności i poczucia sprawowania kontroli nad swoim życiem. Podejście to zmienia tradycyjny model, w którym osoby z ograniczeniami poznawczymi były traktowane jako te, które wymagają jedynie opieki, a nie aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i decyzyjnym. Wspierane podejmowanie decyzji to krok w stronę bardziej inkluzywnego społeczeństwa, które dostrzega potencjał i wartość każdej jednostki. Ważnym elementem w realizacji tego projektu będzie także edukacja społeczna, mająca na celu zmianę postaw wobec osób z ograniczeniami oraz promowanie idei wspieranego podejmowania decyzji jako alternatywy dla ubezwłasnowolnienia. Współpraca z organizacjami pozarządowymi, instytucjami publicznymi oraz samymi osobami	zakresem właściwości Ministerstwa Sprawiedliwości. Propozycje wypracowane w ramach prac Międzyresortowego Zespołu do spraw opracowania propozycji rozwiązań normatywnych w zakresie zastąpienia instytucji ubezwłasnowolnienia modelem wspieranego podejmowania decyzji, dotyczące pełnomocnictw medycznych oraz powstania Centralnego Rejestru Oświadczeń Medycznych, objęte pierwotnie projektem ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw w wersji z dnia 21 maja 2024 r. (UD80), zostały przekazane pismem z dnia 28 października 2024 r. do Ministerstwa Zdrowia do ewentualnego wykorzystania. Zaproponowane rozwiązania nie obejmowały bezpośrednio instytucji służących zastąpieniu ubezwłasnowolnienia modelem wspieranego podejmowania decyzji. Aktualnie projekt przewiduje że pełnomocnictwo rejestrowane obejmuje umocowanie do wyrażania w imieniu mocodawcy zgody albo odmowy zgody na udzielanie świadczeń zdrowotnych.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			potrzebującymi wsparcia będzie kluczowa dla skutecznej implementacji tych zmian. W naszej ocenie należy także skupić się na wsparciu osób wymagających różnych form opieki w podejmowaniu decyzji w obszarze zdrowia i zarządzania majątkiem, uwzględniając trzy poziomy wsparcia (asysta prawna, kurator wspierający, kurator reprezentujący). Proponowany system trzech poziomów wsparcia pozwala na zachowanie równowagi między zapewnieniem pomocy a poszanowaniem autonomii osób potrzebujących, co jest zgodne z artykułem 12 Konwencji Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych. Zasadne wydaje się także wprowadzenie pełnomocnictw rejestrowych i medycznych, jako narzędzi zabezpieczenia autonomii osób niesamodzielnych przebywających w zakładach opieki długoterminowej (zakłady opiekuńczo-lecznicze, zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze, domy pomocy społecznej, całodobowe domy opieki). Dzięki tym narzędziom możliwe jest skuteczne wspieranie ich w podejmowaniu decyzji, uwzględniając jednocześnie ich wolę i preferencje.	Projektodawca zdaje sobie sprawę z konieczności przeszkolenia kadr wymiaru sprawiedliwości po przyjęciu nowych rozwiązań ustawowych oraz konieczności zorganizowania szerokiej akcji informacyjno-edukacyjnej.
31.	Obywatel 7	Uwaga ogólna	Nie jestem prawnikiem ale osobą zainteresowaną. Od kilku lat opiekuję się Rodzicami i pomagam Im. Dopóki Rodzice chorowali na "zwykłe" choroby było całkiem nieźle. Półtora roku temu Mama zachorowała na demencję. Wszystko się	Wyjaśnienie do uwagi Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			skomplikowało. Nie mogę za Mamę podjąć decyzji, również tych dla Jej dobra. Zachorowała na złośliwy, agresywny nowotwór, wyraziła zgodę na operację ale nie wyraziła zgody na znieczulenie i wypisano Ją ze szpitala do domu bez operacji. Przez dwa tygodnie wbijałam Mamie do głowy podstawowe wiadomości aby mogła podpisać zgodę. Na szczęście udało się. Jak przyjeżdża pogotowie, mam kłopot aby Mamę przekonać do szpitala. No chyba, że jest nieprzytomna. Uważam, że projekt ustawy skomplikuje życie takich rodzin jak moja. Asystent taki, kurator śmaki, pełnomocnictwo. A tak naprawdę trzeba będzie prosić sąd o zgodę. Niedawno złożyłam w sądzie wnioszek o ubezwłasnowolnienie Mamy. Mam nadzieję, że sprawa zakończy się przed zmianą przepisów. Trzeba bronić praw osób niepełnosprawnych ale nie w oderwaniu od rzeczywistości. Wiem, że prawo pisze się dla wszystkich ale nasz przypadek nie jest odosobniony. Rodziny chcą dla swoich bliskich wszystkiego dobrego a rzadko dybią na ich majątki i prawa obywatelskie. Myślę, że nie musimy ślepo dostosowywać prawa do praw w innych państwach, gdyż warunki życia, więzi rodzinne i tradycje opieki nad członkami rodziny mamy inne. Z poważaniem.	Projektowana regulacja ma zapewnić korzystanie ze zdolności do czynności prawnych dostosowane do stanu zdrowia konkretnej osoby, przy uwzględnieniu faktu, że stan takiej osoby może się zmieniać. Projekt odchodzi od dotychczasowej, sztywnej regulacji ustanowienia opiekuna prawnego dla osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie na czas nieokreślony. Wprowadzana regulacja wymusza okresową ocenę potrzeb osoby, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego i dostosowanie zakresu reprezentacji do jej aktualnego stanu zdrowia. Osoba wspierana zawsze będzie miała pełną zdolność do czynności prawnych. Projekt przewiduje także rozwiązania dedykowane osobom, które ze względu na swój stan zdrowia potrzebują zastępstwa w podjęciu decyzji, bowiem nie są faktycznie w stanie jej podjąć. Dotyczy to także wyrażania przez kuratora reprezentującego w imieniu osoby wspieranej zgody albo odmowy zgody na udzielanie świadczeń zdrowotnych.
32.	Polski Związek Emerytów	Uwaga ogólna	Po pierwsze, wielość proponowanych instrumentów (asystent prawny, kurator wspierający, kurator reprezentujący, pełnomocnik	Wyjaśnienie do uwagi Liczba instrumentów wspieranego

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

	Rencistów i Inwalidów		rejestrowany) może rodzić dezorientację osób potrzebujących wsparcia i /lub instytucji zaangażowanych w proces. Rodzi się też pytanie o możliwość pozyskania odpowiednio licznych kadr kuratorów czy asystentów - braki w tym zakresie mogą skutecznie ograniczyć wdrożenie projektowanych przepisów. Trzeba też zauważyć, że projekt dość ogólnie odnosi się do kompetencji kuratorów, a przecież będą to osoby ponoszące dużą odpowiedzialność za bezpieczeństwo osobiste, ekonomiczne itp. osób, które będą wspierać. Można też sądzić, że w wielu przypadkach, zwłaszcza w okresie przejściowym, funkcje kuratorów będą pełnić osoby bliskie, dotychczasowi opiekunowie. Czy będą w stanie sprostać nowym, dość sformalizowanym procedurom? Jak nowe rozwiązania będą realizowane wobec pensjonariuszy domów opieki społecznej - kto będzie ich reprezentował w procesach sądowych, jakie instrumenty wspierania będą adekwatne do ich potrzeb? Niejasne są też zasady wynagradzania kuratorów. Czy kosztami obciążone będą osoby wspierane? Do jakiej wysokości? Dla części osób potrzebujących takiej formy wsparcia lub ich bliskich może to stanowić realną barierę. Z kolei przerzucenie części kosztów wynagrodzenia kuratorów na środki pomocy społecznej uszczupli znacząco te fundusze, ze szkodą dla innych obszarów.	podejmowania decyzji była przedmiotem ustaleń Zespołu do spraw opracowania propozycji rozwiązań normatywnych w zakresie zastąpienia instytucji ubezwłasnowolnienia modelem wspieranego podejmowania decyzji. Wypracowane instrumenty realizują standardy międzynarodowe. Instrumenty są elastyczne uzależnione od faktycznych potrzeb danej osoby. Realizują one autonomię woli jednostki. Art. 12 ustawy został zmieniony, przewidziano szerszy katalog osób które mogą zostać kuratorami. Aktualnie wynagrodzenie opiekunów prawnych wypłacane jest na podstawie art. 162 kro ze środków publicznych na podstawie przepisów o pomocy społecznej, zasada ta zostanie utrzymana.
33.	Helsińska Fundacja	Pełne związanie postanowieniami	Pełne poszanowanie postanowień Konwencji, zdaniem HFPC, wymaga jednak podjęcia przez	Wyjaśnienie do uwagi

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

Praw Człowieka	Konwencji o prawach osób z niepełnosprawnościami	władze Rzeczypospolitej dodatkowych kroków. W pierwszej kolejności wycofania wymaga złożona przez władze Rzeczypospolitej Polskiej deklaracja interpretacyjna do art. 12 Konwencji o prawach osób z niepełnosprawnościami, stanowiąca de facto zastrzeżenie w rozumieniu prawa międzynarodowego. W ramach tej deklaracji Rzeczpospolita Polska oświadczyła, że będzie interpretować art. 12 Konwencji „w sposób umożliwiający stosowanie ubezpieczenia, w okolicznościach i w sposób określony w prawie krajowym, jako środka wskazanego w art. 12.4, gdy osoba cierpiąca na chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe lub inne zakłócenie czynności psychicznych nie jest w stanie kontrolować swojego postępowania”. Co warte uwagi, na konieczność wycofania tej deklaracji zwrócił także uwagę Komitet do Spraw Praw Osób z Niepełnosprawnościami². [Komitet do Spraw Praw Osób z Niepełnosprawnościami, Concluding observations on the initial report of Poland (dostęp do wszystkich łączy w dniu 15.01.2025)] W pierwszych uwagach kończących do wstępnego sprawozdania Polski, Komitet wyraził zaniepokojenie treścią deklaracji, wskazując dodatkowo na znaczną i wciąż rosnącą liczbę osób w Polsce, które są pozbawione zdolności do czynności prawnych. W tym kontekście wezwał władze Rzeczypospolitej Polskiej do wycofania jej deklaracji	Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych reguluje kwestie z wielu dziedzin, dlatego jej wykonywanie spoczywa na właściwych ministrach. Minister Pracy i Polityki Społecznej koordynuje wykonywanie przez Polskę konwencji, co polega na ocenianiu, czy w procesie tworzenia prawa, polityki i programów brane są pod uwagę jej postanowienia oraz na postulowaniu, aby stwierdzone naruszenia zostały usunięte. Zadanie to minister wykonuje przy pomocy Pełnomocnika Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych, którego obsługę, z kolei, zapewnia Biuro Pełnomocnika Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych. Do obowiązków Ministra Pracy i Polityki Społecznej należy także sporządzanie sprawozdań z wykonywania konwencji przez Polskę. Przedmiot regulacji UD80 nie obejmuje zmian aktów międzynarodowych.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			interpretacyjnej, uznając, że nie da się jej pogodzić z treścią Konwencji o prawach osób z niepełnosprawnościami.	
34.	Helsińska Fundacja Praw Człowieka	Odrębny charakter ustawy	Przedłożony projekt zakłada uchwalenie ustawy o instrumentach wspierania podejmowania decyzji. Jednocześnie ustawa ta nie będzie jedyną, która regulować będzie kwestie ustanawiania i odwoływania kuratorów czy zasad wykonywania przez nich zadań. Odpowiednie zmiany zostaną także wprowadzone do przepisów Kodeksu Cywilnego, Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego, Kodeksu Postępowania Cywilnego. Wszystko to sprawi, że regulacja dotycząca kuratora rodzinnego i wspierającego będzie miała charakter mocno rozproszony, co w konsekwencji utrudni jej praktyczne stosowanie. Z tego powodu zasadnym wydaje się rozważenie przez projektodawców modyfikacji koncepcji przedmiotowego projektu i włączenia jego pierwszej części, w odpowiednim zakresie, do Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz Kodeksu Cywilnego. Takie rozwiązanie pozwoliłoby także stosować do kuratora reprezentującego przepisy Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego6 [Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2809 z późn. zm.).] odnoszące się do opiekuna, bez konieczności ich dublowania w przedmiotowym projekcie.	Uwaga nieuwzględniona Z uwagi na duży stopień szczegółowości projektowanych rozwiązań oraz ich charakter, nie stanowią one materii <i>stricte</i> cywilnoprawnej i jako takie nie powinny być umiejscowione w Kodeksie cywilnym. Wskazać należy, że w kodeksie zawarto zakotwiczenie instytucji z zakresu wspieranego podejmowania decyzji, w takim zakresie w jakim stanowią one element prawa cywilnego. Doszczegółowienie tych przepisów umiejscowiono w ustawie odrębnej, dedykowanej nowemu, systemowemu rozwiązaniu. Powyższe, wbrew twierdzeniom zgłaszającego uwagę systematyzuje regulację. Ponadto system wspieranego podejmowania decyzji może ewaluować poprzez dodanie kolejnych instytucji o charakterze bardziej wspierającym, zaś nowelizacja ustawy jest prostsza i szybsza legislacyjnie niż kodeksu. Nowa ustawa jest kompromisem między dbaniem o system prawa a oczekiwaniami przedstawicieli strony społecznej uczestniczącej w pracach Zespołu.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				Decyzja o przeniesieniu projektowanych przepisów do jednej ustawy zapadła na skutek uwzględnienia uwag wewnątrzresortowych. Zawarcie wszystkich projektowanych przepisów dotyczących zastąpienia instytucji ubezwłasnowolnienia modelem wspieranego podejmowania decyzji w jednym, odrębnym akcie prawnym rangi ustawowej, poświęconym osobom wymagającym takiego wsparcia ma na celu całościowe uregulowanie wybranego obszaru stosunków społecznych. .
35.	Centralny Instytut Analiz Polityczno-Prawnych	Art. 1	Uzasadnienie zmian: "Reguluje" zamiast "określa": Słowo "reguluje" lepiej oddaje charakter ustawy, wskazując, że przepisy ustawy definiują oraz porządkują zasady stosowania instrumentów wsparcia, a nie tylko je definiują. Podkreślenie celu ustawy: Dodanie frazy „mające na celu umożliwienie korzystania... w sposób zgodny z ich wolą, potrzebami i interesem” lepiej oddaje intencję ustawodawcy, która wynika z międzynarodowych standardów ochrony praw osób z niepełnosprawnościami (m.in. Konwencji ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami - CRPD).	Wyjaśnienie do uwagi Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie, w szczególności art.1. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			Uniknięcie wąsko rozumianego zakresu: W obecnym brzmieniu artykuł 1 może być interpretowany zbyt technicznie, podczas gdy projekt ustawy ma szerszy cel związany z ochroną autonomii osób pełnoletnich. Propozycja brzmienia przepisu Ustawa reguluje instrumenty wspieranego podejmowania decyzji, mające na celu umożliwienie osobom pełnoletnim korzystania ze zdolności do czynności prawnych w sposób zgodny z ich wolą, potrzebami i interesem.	
36.	PFON, PSONI, INŻ	art. 2 oraz uzasadnienie do projektu ustawy	Zwracamy uwagę na bardzo dobrze wyrażoną zasadę woli, która powinna być priorytetem w ustanawianiu wsparcia w korzystaniu ze zdolności do czynności prawnych. Proponujemy podkreślenie prymatu woli w uzasadnieniu, które będzie bardzo istotne dla sądów orzekających o instrumentach wsparcia	Wyjaśnienie do uwagi Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie, w szczególności art.1. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR.
37.	PFON, PSONI, INŻ	art. 1 lub 2	Proponujemy dodanie do ogólnych przepisów celu wspieranego podejmowania decyzji, który będzie miał decydujące znaczenie w praktyce stosowania przepisów przez sądy. Propozycja brzmienia przepisu Celem ustawy jest zapewnienie osobie wsparcia w korzystaniu ze zdolności do czynności prawnych zgodnie z jej wolą, z poszanowaniem jej praw i interesów.	Wyjaśnienie do uwagi Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie, w szczególności art.1. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

38.	Centralny Instytut Analiz Polityczno- Prawnych	Art. 2	Uzasadnienie zmian: "Lub" zamiast "albo": Zmiana spójnika na "lub" zwiększa płynność i precyzję języka, gdyż "albo" sugeruje wykluczający wybór, co w tym kontekście jest niezasadne. Dodanie wyrażenia "działać zgodnie": Sformułowanie „działać zgodnie z jej najlepiej pojętym interesem” lepiej oddaje praktyczne podejście do podejmowania decyzji w interesie osoby wspieranej. Uwzględnienie okoliczności konkretnej sprawy: Dodanie tej frazy wskazuje na indywidualne podejście do sytuacji osoby wspieranej, co jest zgodne z międzynarodowymi standardami ochrony praw osób z niepełnosprawnościami, w tym Konwencji ONZ. Zwiężłość: Proponowane brzmienie unika powtórzeń („a zwłaszcza... a w razie niemożności”), co zwiększa czytelność i poprawia estetykę legislacyjną. Propozycja brzmienia przepisu W sprawach dotyczących osoby pełnoletniej potrzebującej wsparcia lub osoby wspieranej należy kierować się jej preferencjami, poglądami oraz uprzednio wyrażonymi życzeniami. W	Wyjaśnienie do uwagi Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie, w szczególności art.1. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			przypadku niemożności ich ustalenia, należy działać zgodnie z jej najlepiej pojętym interesem, uwzględniając okoliczności konkretnej sprawy."	
39.	Inicjatywa "Nasz Rzecznik", Fundacja Po Mojemu w Krakowie	art. 2	Wartości, które mają być realizowane poprzez wprowadzenie instrumentów wspieranego podejmowania decyzji i wykładnia przepisów ustawy muszą prowadzić do realizacji realnej ochrony praw osób z niepełnosprawnościami. W szczególności zasadne jest uwzględnienie potrzeb osób, które ze względu na trudności poznawcze, kryzys zdrowia psychicznego, rodzaj niepełnosprawności i wynikające z niej bariery, nie są w stanie postrzegać i oceniać należycie rzeczywistości lub samodzielnie kierować swoim postępowaniem. Bezwzględnie należy brać pod uwagę, iż prawa tych osób, ich godność i podmiotowość nie może ograniczyć się jedynie do zagwarantowania im tylko możliwości wyrażania i realizowania woli. Należy zapewnić również warunki przynoszące ochronę przed działaniami, które przyniosą im uszczerbek. Wprowadzenie narzędzi wspieranego podejmowania decyzji i słuszne odejście od paradygmatu pełnego zastępstwa nie może przekreślić celu, którym jest podmiotowość, bezpieczeństwo, integralność, możliwość samorealizacji, leczenia, rehabilitacji i dobrostan osoby. Trudno mówić o spełnieniu tych przesłanek, jeśli jedynym wyznacznikiem realizacji wartości ustawy będzie wyłącznie wola osoby, która nie jest w stanie należycie ocenić skutków podjętych przez siebie decyzji.	Wyjaśnienie do uwagi Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie, w szczególności art.1. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			Paradoksalnie przyjęcie tylko preferencji i poglądów osoby a jej najlepiej pojętego interesu tylko w razie niemożności ustalenia tychże może prowadzić do utraty praw, pokrzywdzenia oraz nieodwracalnych, negatywnych skutków zdrowotnych i majątkowych. Dlatego wola osoby powinna być priorytetem, jednak przy uwzględnieniu jej najlepiej pojętego interesu. Propozycja brzmienia przepisu art. 2. W sprawach dotyczących osoby pełnoletniej potrzebującej wsparcia albo osoby wspieranej należy kierować się jej preferencjami i poglądami, a zwłaszcza uwzględniać uprzednio wyrażone przez nią życzenia oraz kierować się jej najlepiej pojętym interesem.	
40.	Zakład Ubezpieczeń Społecznych	Art. 3	Projekt przewiduje wprowadzenie instrumentów wspieranego podejmowania decyzji, przez które rozumie się: asystenta prawnego, kuratora wspierającego, kuratora reprezentującego oraz pełnomocnika rejestrowanego. Należy mieć na uwadze, że na gruncie ustawy zasiłkowej¹ [1 Ustawa z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2780), zwana: „ustawą zasiłkową”.] oraz ustawy wypadkowej² [2 Ustawa z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2189, z późn. zm.), zwana:	Wyjaśnienie do uwagi Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			„ustawą wypadkową”.] , w celu uzyskania prawa do świadczeń krótkoterminowych (m. in. zasiłek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne), konieczne jest złożenie wniosku oraz innych dokumentów zgodnie z rozporządzeniem dowodowym³ [3 Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2015 r. w sprawie zakresu informacji o okolicznościach mających wpływ na prawo do zasiłków z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa lub ich wysokość oraz dokumentów niezbędnych do przyznania i wypłaty zasiłków (Dz.U. z 2017 r. poz. 87, z późn. zm.), zwane: „rozporządzeniem dowodowym”.] , np. oświadczenia ubezpieczonego zawierającego dane określone w załączniku nr 6 4 [4 Oświadczenie zawierające m.in. informacje o tym, czy: a) jest domownik mogący zapewnić opiekę w okresie, o którym mowa w pkt 2, b) wnioskodawca jest zatrudniony w systemie pracy zmianowej oraz w jakich godzinach, jeżeli zasiłek jest wypłacany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, c) matka/ojciec dziecka pracuje, ze wskazaniem, czy wykonuje pracę w systemie pracy zmianowej oraz w jakich godzinach, d) w danym roku kalendarzowym wypłacono wnioskodawcy zasiłek opiekuńczy z tytułu poprzedniego ubezpieczenia z tytułu opieki nad dziećmi w wieku do lat 14 albo	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			nad chorymi dziećmi w wieku powyżej 14 lat lub chorym członkiem rodziny, ze wskazaniem liczby dni oraz nazwy i adresu poprzedniego płatnika składek, (...).] do powołanego rozporządzenia. Tym samym przepisy projektowanej ustawy powinny zapewniać odpowiednie uprawnienia osobom wskazanym w art. 3 projektu w sytuacji, gdy w celu uzyskania prawa np. do świadczeń krótkoterminowych przez osobę potrzebującą wsparcia albo osobę wspieraną niezbędne okaże się dokonanie określonych czynności przed Zakładem. Ponadto, z punktu widzenia Zakładu, dodatkowych regulacji wymagają kwestie prawa do ustanowienia pełnomocnika na podstawie art. 32 k.p.a.5 [5 Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 572), zwana: „k.p.a.”.] oraz reprezentowania strony przez pełnomocnika w sytuacji, gdy równocześnie osoby uprawnione będą korzystać z instrumentów wspieranego podejmowania decyzji. W tym zakresie rozstrzygnięcia wymaga, czy: - w przypadku ustanowienia kuratora reprezentującego albo kuratora wspierającego osoba potrzebująca wsparcia albo osoba wspierana będzie mogła ustanowić pełnomocnika na podstawie art. 32 k.p.a., jeżeli np. kurator zostanie ustanowiony do prowadzenia wszelkich spraw, - asystent prawny będzie mógł być jednocześnie pełnomocnikiem.	
41.	Ośrodek Badań, Studiów i	Art. 3	- we wprowadzonym zasadnie w art. 3 ustawy wprowadzono słownik pojęć definiujący poszczególne instrumenty wspieranego	Wyjaśnienie do uwagi Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

	Legislacji Przy Krajowej Radzie Radców Prawnych		podejmowania decyzji, jednakże istnieje trudność w zrozumieniu zakresu kompetencji poszczególnych podmiotów, zaliczonych do grona instrumentów wspieranego podejmowania decyzji oraz różnic pomiędzy nimi ze względu jedynie na odesłanie do właściwej regulacji; może to rodzić trudności w wyborze właściwej pomocy. Skoro pełnomocnikiem reprezentującym może być każdy zgodnie z art. 2 ustawy, że w sprawach dotyczących osoby pełnoletniej potrzebującej wsparcia albo osoby wspieranej należy kierować się jej preferencjami i poglądami, a zwłaszcza uwzględniać uprzednio wyrażane przez nią życzenia, a w razie niemożności ich ustalenia – kierować się jej najlepiej pojętym interesem. Tym samym każda osoba może pełnić taką funkcję. Jednocześnie jaki rodzaj podmiotu, kiedy i kogo wspiera uściślone jest dopiero na gruncie kodeksu cywilnego. Skoro instytucja wspieranego podejmowania decyzji została wprowadzona tą ustawą –prosto i klarownie zdefiniować należy– kto potrzebuje wsparcia, jaki rodzaj asystenta przypisany został do której grupy osób z niepełnosprawnościami już na tym etapie.	zmianie. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR Przepisy ustawy nie ograniczają definicji osoby potrzebującej wsparcia osoby wspieranej wyłącznie do osób z niepełnosprawnościami. Zgodnie z projektem osoba potrzebująca wsparcia to osoba, która potrzebuje instrumentu wspieranego podejmowania decyzji w celu zapewnienia jej korzystania ze zdolności do czynności prawnych, może to być osoba z niepełnosprawnością ale także każda osoba niesamodzielna oraz senior.
42.	Zastępca Przewodniczącego KKPC	Art. 3 pkt 2 projektu	Odesłanie w art. 3 pkt 2 UD80 do art. 16 Kodeksu cywilnego (dalej: „k.c”), gdy chodzi o rozumienie nowego pojęcia kuratora reprezentującego jest nieściśle. W proponowanym art. 16 k.c. jest mowa o różnych osobach (osobie potrzebującej wsparcia, osobie wspieranej, kuratorze reprezentującym). W konsekwencji nie	Uwaga uwzględniona

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			wiadomo, czy kuratorem reprezentującym ma być jakakolwiek osoba spośród wymienionych w zdaniu poprzednim, o których mowa w proponowanym art. 16 k.c, czy też chodzi o kuratora reprezentującego ustanawianego na podstawie proponowanego art. 16 k.c. Co istotne, proponowany art. 16 k.c. nie jest definicją legalną pojęcia „kurator reprezentujący”, a tylko w takim przypadku odesłanie do niego w art. 3 pkt 2 UD80 miałoby uzasadnienie. W analizowanym przepisie k.c. posłużono się wprawdzie tym samym pojęciem, ale go tam nie zdefiniowano! Proponujemy w związku z tym, odstąpić od wyróżnienia w art. 3 pkt 2 UD80 „kuratora reprezentującego”, albo właśnie w nim zdefiniować tę instytucję. W opinii najdalej idącej i przez nas preferowanej, cały słowniczek wpisany do art. 3 projektu dla należytego wykonywania ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji jest zbędny.	
43.	Zastępca Przewodniczącego KKPC	Art. 3 pkt 3 projektu	Uwagi analogiczne, jak w przypadku pktu 2 art. 3 UD80. Również w proponowanym art. 16¹ k.c. jest mowa o różnych osobach (osobie pełnoletniej potrzebującej faktycznego wsparcia i kuratorze wspierającym). Niejasne jest, czy kuratorem wspierającym ma być jakakolwiek osoba spośród wymienionych w zdaniu poprzednim, o których mowa w proponowanym art. 16¹ k.c, czy też chodzi o kuratora wspierającego ustanawianego na podstawie proponowanego art. 16¹k.c Rekomendowałbym, tak jak w przypadku	Uwaga uwzględniona

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			art. 3 pkt 2 projektu, rezygnację z tego nieczytelnego odesłania, albo sformułowanie poprawnej legislacyjnie definicji „kuratora wspierającego” wprost w art. 3 pkt 3 UD80.	
44.	Zastępca Przewodniczącego KKPC	Art. 3 pkt 4 oraz art. 4-10 projektu	Ustawowe uregulowanie umowy tzw. „asysty prawnej” wzbudziło najwięcej wątpliwości o fundamentalnym znaczeniu. Komisja Kodyfikacyjna Prawa Cywilnego (dalej „KKPC”) zdecydowała o usunięciu umowy tzw. „asysty prawnej” z przepisów mających na celu uchylenie ubezwłasnowolnienia i zastąpienie go modelem wspieranego podejmowania decyzji (obecny projekt jako całość nie był przedmiotem dyskusji KKPC, a i sama umowa „asysty prawnej” poddana krytycznej ocenie KKPC w pewnym stopniu różniła się kształtem i treścią od wersji obecnej). Podano wówczas dwa zasadnicze argumenty przemawiające za odstąpieniem od odrębnej regulacji ustawowej umowy „asysty prawnej”. Po pierwsze, w k.c. nie ma <i>de lege lata</i> właściwego dla dzisiejszych warunków rynkowych i oczekiwań praktyki kontraktowej kompletnego uregulowania umowy świadczenia usług. Umowa zlecenia w obecnym kształcie (734-751 k.c.) jest regulacją kadłubową, nieadekwatną do wyzwań XXI wieku, który z powodzeniem nazwać można „epoką usługową”. Brak uniwersalnej regulacji umowy świadczenia usług powoduje, że każda próba stworzenia unormowań szczególnych przypadków takiej umowy skazana jest z góry na niepowodzenie oraz poważnie zakłócałaby systematykę	Wyjaśnienia do uwagi Instrumenty wspieranego podejmowania decyzji zostały wypracowane w ramach międzyresortowego Zespołu do spraw opracowania propozycji rozwiązań normatywnych w zakresie zastąpienia instytucji ubezwłasnowolnienia modelem wspieranego podejmowania decyzji, natomiast umowę asysty prawnej wprowadzono na skutek postulatu przedstawicieli organizacji społecznych zaproszonych do prac Zespołu. W trakcie prac podnoszono, że potrzebna jest odrębna regulacja dla osób potrzebujących wsparcia tak, aby mogły korzystać ze zdolności do czynności prawnych w obecności innych osób. Dotyczyć to ma sytuacji np. kiedy osoba potrzebująca wsparcia korzysta z usług bankowych albo musi załatwić sprawę w urzędzie. Umowa ta odpowiada zatem na oczekiwania środowisku osób z niepełnosprawnością i ich opiekunów. Z uwagi na fakt, że projektowana umowa nie jest umową wzorcową tj. nie może stanowić podstawy do zawarcia innych, nienazwanych umów, odstąpiono od jej

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			zobowiązań umownych. Po drugie, precyzowanie praw i obowiązków stron umowy zobowiązaniowej w ustawie nie jest zgodne z zasadą swobody kontraktowania i będzie odbierane, jako sposób na ograniczenie autonomii stron w zakresie kształtowania treści ich wzajemnych relacji umownych. Regulacja dotycząca umowy asysty prawnej budzi także istotne zastrzeżenia z punktu widzenia jej relacji ze szczegółowymi przepisami k.c. o zleceniu. W trakcie posiedzenia Katedr podnoszono, że zastrzeżenie w art. 6 projektu formy pisemnej pod rygorem nieważności może nadmiernie ograniczać autonomię asystenta i osoby wpieranej i utrudniać działanie asystenta, a zwłaszcza jego czynną obecność przy dokonywaniu czynności prawnych przez osobę wspieraną. Nadmierność tego ograniczenia może się uwidocznic, gdy jeszcze nie doszło do sporządzenia pisemnej umowy asysty, a nagły charakter sytuacji uniemożliwia jej sporządzenie. W takiej sytuacji brak możliwości powołania się na umowę asysty ważnie zawartą, mimo niezachowania formy pisemnej, może uniemożliwić udział asystentowi w dokonywaniu czynności przez osobę wspieraną. W projekcie nie przewidziano, a tego przede wszystkim należałoby oczekiwać od ustawodawcy regulującego umowę zobowiązującą, zrównoważonego układu wzajemnych uprawnień i	umieszczenia w Kodeksie cywilnym a regulacja pozostaje w projektowanej ustawie. Jak wskazano w uzasadnieniu do projektu, forma pisemna umowy wynika z konieczności właściwego zabezpieczenia interesów obu stron umowy. W szczególności ma na celu jednoznaczne określenie przedmiotu umowy. Jedną z form zabezpieczenia interesów osoby wspieranej jest opisana powyżej konieczność zawarcia umowy na piśmie tak, by każda osoba dokonująca czynność prawną z osobą wspieraną przez asystenta mogła stwierdzić, czy nie przekracza on

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

		obowiązków stron. A trzeba na wstępie podkreślić, że status osoby wspieranej niczym się nie różni od sytuacji słabszej strony stosunku prawnego (np. konsumenta). Główną rolą ustawodawcy jest w takim przypadku przywrócenie równowagi kontraktowej między stronami. Tymczasem w projektowanych art. 4-10 UD80 nie uwzględniono żadnych zabezpieczeń interesów osoby wspieranej, np. w przypadku, gdyby asystent źle wywiązywał się ze swoich obowiązków bądź działał na niekorzyść osoby wspieranej. Nie przesądzono, czy umowa asysty jest zawsze odpłatna. Nie przewidziano, w jakim szczególnym (uproszczonym) trybie powinno dojść do rozwiązania (wypowiedzenia przez osobę wspieraną) tego stosunku umownego. W odróżnieniu od kandydata na pełnomocnika rejestrowanego (proj. art. 109¹¹ k.c), czy kuratora wspierającego (art. 13 projektu), kandydatowi na asystenta nie stawia się żadnych wymagań etycznych lub nie określa się pożądanych cech charakteru, czy też oczekiwań co do doświadczenia. Nikt nad całym procesem	swojego umocowania. Jeżeli asystent niewłaściwie wywiązuje się ze swoich obowiązków zastosowanie znajdą ogólne zasady odpowiedzialności kontaktowej. Należy podkreślić, że osoba wspierana, która zawiera umowę asysty prawnej pozostaje w takim stanie świadomości, że sama dokonuje czynności prawnych, może zatem ocenić prawidłowość realizacji zadań przez asystenta prawnego. Z mocy art. 5 projektu zastosowanie w zakresie odpłatności znajduje art. 735 k.c., projektodawca celowo nie wprowadził odmiennej regulacji w zakresie odpłatności umowy asysty prawnej. Analogicznie jak powyżej, zastosowanie w tym zakresie ma art. 746 k.c., osoba wspierana może wypowiedzieć umowę w każdym czasie. Wybór osoby asystenta prawnego należy do osoby wspieranej i to ona powinna ustalić samodzielnie kryteria jakimi kieruje się wybierając asystenta prawnego. Należy ponownie podkreślić, że nie jest to umowa dedykowana osobom, których stan uniemożliwia lub poważnie utrudnia postrzeganie lub ocenianie rzeczywistość albo samodzielne

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			uzgadniania asysty i treści umowy nie będzie mieć kontroli, co szczególnie niepokoi w przypadkach braku swobody osoby wspieranej poskarżenia się, czy upomnienia się o swoje prawa. O ile nad kuratorem czy pełnomocnikiem rejestrowanym ogólny nadzór sprawuje sąd, o tyle asystent pozostaje poza jakąkolwiek kontrolą. Osoba wspierana zdana jest na jego łaskę. Uczestnicy posiedzenia Katedr nie bez powodu podkreślali, że sama umowa asysty potencjalnie stanowi pole do nadużyć. Dopuszczono do tego, że los osoby z niepełnosprawnością może zależeć od kilku asystentów, działających wspólnie i w porozumieniu w celach niegodziwych, albo inaczej - pozostawających między sobą w niezgodzie co do wykonywania asysty, czego destrukcyjnym efektem może być podejmowanie działań sprzecznych bądź nie dających się ze sobą pogodzić. Jako przykład podano sytuację, w której przed urzędnikiem staje osoba wspierana przez dwóch asystentów, z których każdy może działać niezależnie, a więc może np. odmiennie wyjaśniać jej znaczenie czynności prawnych oraz skutków oświadczenia woli, podejmując w dodatku ostrą polemikę z drugim asystentem bądź bezstronnym urzędnikiem (art. 4 ust. 2 pkt 2 projektu). Do jakiego chaosu prawnego i zamieszania w głowie osoby wspieranej może to doprowadzić, poza tym, że nie bardzo będzie wiadomo, jak owe „wyjaśnienia” asystenta traktować w rozumieniu przepisów o wykładni oświadczeń woli (np. art. 65,	kierowanie swoim postępowaniem. Stąd też realizacja umowy nie powinna być nadzorowana przez Sąd zaś osoba wspierana samodzielnie decyduje, czy asystent prawidłowo realizuje swoje obowiązki. Ponownie należy podkreślić, że rola asystenta sprowadza się jedynie do pomocy w dokonywaniu czynności prawnych przez osobę wspieraną, zaś stan tej osoby umożliwia jej samodzielne działanie. Nie może zatem zastąpić bardziej „intensywnego” środka wsparcia.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			art. 82-83 k.c. - słusznie na kwestię wykładni takich „tłumaczonych z drugiej ręki” oświadczeń woli zwróciła uwagę dr Magdalena Bławat)? Asystent może przekazywać osobie wspieranej tylko takie informacje, które on uważa za godne przekazu, albo stawiające go w korzystnym świetle (art. 4 ust. 2 pkt 3 projektu). Z naciskiem podkreślano (umowa asysty prawnej wywołała największe kontrowersje w czasie dyskusji), że interes osoby wspieranej w żadnej mierze nie jest chroniony w przedstawionym projekcie UD80. W czasie posiedzenia Katedr padło nawet dramatyczne pytanie, czy przedstawiciele organizacji społecznych z takim zdecydowaniem forsujący regulację tej umowy w zaproponowanym kształcie w ogóle brali pod uwagę powyższe zagrożenia dla osoby wspieranej, czy raczej chcieli sobie w ten sposób uporządkować sytuację prawną, ponieważ np. widzą się w „wygodnej” roli przyszłych asystentów? Chcę też jeszcze raz podkreślić, że regulacja umowy asysty prawnej nie wynika z konieczności zagospodarowania przestrzeni ustawowej po usunięciu z systemu prawnego instytucji ubezwłasnowolnienia. Jest to regulacja wypadkowa, drugorzędna dla istoty obecnej reformy prawa osobowego. Zniesieniu ubezwłasnowolnienia przepisy o umowie asysty nie muszą towarzyszyć i dla prawa cywilnego nie mają znaczenia. W proponowanym kształcie, bez właściwej osłony prawnej osób wspieranych	Nazwa „asysta prawna” została przyjęta w ramach prac międzyresortowego Zespołu i jako taka została już upowszechniona w przekazie publicznym. Jej głównym celem jest odróżnienie tej instytucji od

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych
Rady Ministrów)

		umowa asysty nie powinna znaleźć się w UD80. Ponadto słusznie zaznaczano, że użycie określenia „asysta prawna” wprowadza w błąd, ponieważ po pierwsze pojawia się tam przymiotnik „prawna”, a charakter usług asystenta z działalnością prawną nie ma nic wspólnego, co zresztą w projekcie wyraźnie wyróżniono (chodzi tylko o „faktyczne wsparcie”, a asystent nie może podejmować czynności z zakresu reprezentacji osoby wspieranej, art. 4 ust. 3 UD80, choć i to rozwiązanie wywołało wątpliwości - dr. Macieja Giaro - i istotne pytanie, jaka ratio legis stoi za uniemożliwieniem asystentowi wykonywania zastępstwa pośredniego). W tak ukształtowanej sytuacji prawnej asystenta dostrzeżono wyłącznie ochronę jego interesu oraz próbę zminimalizowania zakresu ponoszonej przez niego odpowiedzialności. Mylące, podkreślano, jest samo odesłanie do odpowiedniego stosowania przepisów o zleceniu, skoro, stosownie do art. 734 k.c, zlecenie to dokonywanie czynności prawnych dla dającego zlecenie. Również określenie „asystent prawny” budziło zastrzeżenia, ponieważ jest ono nieadekwatne do zakresu czynności, które mogą być przez tego asystenta realizowane. Jeżeli już, to funkcja ta powinna być określana mianem „asysty”, osoba ją sprawująca powinna być określona jako „asystent”, a umowa asysty prawnej - jeśli w ogóle utrzyma się w projekcie poświęcona jej regulacja powinna być określana mianem -	asystencji osobistej, mającej zupełnie inny charakter. Aktualna treść art. 10 pkt. 3 przesądza, że umowa wygasa.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			„umowy o asystę/umowy asysty”. Na tle art. 10 projektu, rodzi się pytanie czy umowa asysty nie powinna wygasać również wtedy, gdy dla asystenta zostanie ustanowiony kurator reprezentujący? Wydaje się, że spełnienie się przesłanek ustanowienia kuratora reprezentującego dla asystenta pozwala podać w wątpliwość jego zdolność do udzielania wsparcia osobie wspieranej.	
45.	Zastępca Przewodniczącego KKPC	Art. 3 pkt 6 i 7 projektu	W dyskusji na posiedzeniu Katedr zwrócono uwagę na niejasną relację między pojęciami „osoby potrzebującej wsparcia” i „osoby wspieranej”. Wydaje się, że pojęcie osoby potrzebującej wsparcia powinna być głównym i najbardziej pojemnym pojęciem w projektowanej regulacji. Wydaje się, że powinno ono obejmować osoby potrzebujące wsparcia w jakimkolwiek zakresie bez względu na to, czy chodzi o wsparcie przybierające postać kurateli, czy asysty. Tymczasem zgodnie z proponowanym art. 3 pkt 6 osobą potrzebującą wsparcia jest jedynie osoba, dla której ma (sic!) być ustanowiony kurator wspierający albo kurator reprezentujący. Wydaje się, że taką osobą powinna być osoba, dla której może być ustanowiony kurator, a nie dopiero wtedy, gdy ma być on ustanowiony. Definicja z art. 3 pkt 6 w jego obecnym brzmieniu powoduje, że osoby, dla których kurator może być ustanowiony, ponieważ są spełnione przesłanki, ale nie wiadomo czy będzie on ustanowiony, a w konsekwencji nie wiadomo, czy ma być on ustanowiony, ponieważ	Wyjaśnienie do uwagi Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie, w szczególności art.3 pkt 6 i 7. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			nie wszczęto odpowiedniego postępowania, nie będą osobami potrzebującymi wsparcia, mimo że jest dokładnie odwrotnie tzn. faktycznie potrzebują wsparcia. Co więcej, osoby mogą potrzebować różnego wsparcia: faktycznego bądź prawnego, czego w projekcie się nie indywidualizuje. Z niezrozumiałych przyczyn pojęcie „osoby wspieranej” odnosi się tylko do osób, które są stronami umów asysty prawnej, dla których ustanowiono kuratora, albo mają pełnomocnika rejestrowanego. Jeśli art. 3 pkt 7 i art. 4 ust. 1 pozostaną w aktualnej postaci to powstanie niespójność prakseologiczna, ponieważ osobą wspieraną, dla której nie ustanowiono żadnego kuratora, ani nie ma umocowanego pełnomocnika rejestrowanego może być tylko taka, która jest stroną umowy asysty prawnej, a umowa asysty prawnej może być zawarta tylko przez osobę wspieraną.	
46.	Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów		Przewodnią ideą nowych rozwiązań jest nie tylko likwidacja stygmatyzującego osobę ludzką „ubezwłasnowolnienia”, ale uwzględnienie indywidualnych potrzeb i możliwości samodzielnego decydowania - w określonym zakresie - o swoim życiu, podejmowania określonych czynności i zobowiązań. Wymaga to zatem pogłębionej diagnostyki lekarskiej (psychologicznej, psychiatrycznej, geriatrycznej itp.), poprzedzającej opinię odnośnie form i zakresu niezbędnego wsparcia. Można obawiać się, że podobnie jak w odniesieniu do procedur	Wyjaśnienie do uwagi Zgodnie z OSR projekt przewiduje dodatkowe etaty sędziowskie, asystenckie i pracownicze po wejściu w życie proponowanych rozwiązań. Projektodawca nie jest w stanie jednoznacznie przewidzieć jaka ilość etatów będzie konieczna do zapewnienia płynności pracy. Etaty będą przyznawane również następczo w przypadku uzyskania informacji o występujących zaległościach w konkretnym sądzie.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			sądowych, również w tym obszarze nastąpi wzrost obciążeń odpowiednich służb medycznych i wydłużenie czasu trwania procedur.	
47.	PFON, PSONI, INŻ	art. 3 pkt. 6	Definicja osoby potrzebującej wsparcia (rozumie się przez to osobę, dla której ma być ustanowiony kurator wspierający albo kurator reprezentujący) odwołuje się do sformułowania „ma być ustanowiony”, które w kontekście przepisów o ubezwłasnowolnieniu zostało zmienione już w 2007 r. Z tego powodu, a także dla precyzyjnego określenia osoby, konieczna jest zmiana definicji, a następnie szczegółowa analiza całego projektu. Obecnie rozróżnienie między osobą wspieraną a potrzebującą wsparcia jest niejasna. Propozycja brzmienia przepisu <i>Ilekoć w ustawie jest mowa o:</i> 6) Osobie potrzebującej wsparcia – rozumie się przez to osobę potrzebującą wsparcia w korzystaniu ze zdolności do czynności prawnych”	Uwaga wyjaśniona Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR.
48.	Związek Banków Polskich	Str. 2, art. 3 pkt 7 Projektu – definicja „osoby wspieranej”	Proponujemy doprecyzowanie definicji „osoby wspieranej” w art. 3 pkt 7 Projektu: „Ilekoć w ustawie jest mowa o: 7) osobie wspieranej – rozumie się przez to pełnoletnią osobę, która korzysta z instrumentów wspieranego podejmowania decyzji.” alternatywnie zgłaszamy propozycję: „Ilekoć w ustawie jest mowa o:	Uwaga nieuwzględniona Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR. Ustawa reguluje cywilistyczny aspekt zastąpienia instytucji ubezwłasnowolnienia modelem wspieranego podejmowania decyzji, sąd

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			7) osobie wspieranej – rozumie się przez to pełnoletnią osobę, która: a) ma zawartą umowę asysty prawnej z asystentem prawnym lub b) dla której ustanowiono kuratora wspierającego lub c) dla której ustanowiono kuratora reprezentującego albo d) ma umocowanego pełnomocnika rejestrowanego.”. Aktualne brzmienie art. 3 pkt 7 Projektu budzi wątpliwości interpretacyjne co do konieczności bądź możliwości jednoczesnego współwystępowania w przypadku jednej osoby wspieranej różnych instrumentów wsparcia ze względu na użyte w definicji znaki interpunkcyjne i spójniki np. powstaje pytanie: czy osoba wspierana musi mieć zawartą umowę asysty i ustanowionego kuratora.	posługuje się językiem prawniczym jakim pisane są akty prawne. Niezależnie od powyższego po jej uchwaleniu zostanie przeprowadzona kampania informacyjna, w toku której rozwiązania zostaną przedstawione prostszym, zrozumiałym językiem.
49.	Stowarzyszenie Sędziów Rodzinnych w Polsce	Przepisy działu 2 o umowie asysty prawnej	Analizując przepisy działu 2 o umowie asysty prawnej można dojść do wniosku, że pozostaną one instytucją martwą, nie mającą zastosowania w praktyce. Umowa ta- zawierana na zasadzie dobrowolności i płaćta przez osobę wspieraną zlecającą asystę nie różni się w zasadzie niczym od umowy zlecenia, do której zastosowanie mają przepisy kodeksu cywilnego o zleceniu i którą można zawrzeć z wybraną osobą, lub z prawnikiem, który najlepiej nadaje się do celów	Uwaga nieuwzględniona Umowa asysty prawnej stanowiąca podtyp umowy zlecenia stanowi odpowiedź na postulaty środowisk osób z niepełnosprawnościami oraz ich opiekunów. Zgłaszający uwagę nie wskazał na jakiej podstawie uważa, że będzie to „instytucja martwa”, co uniemożliwia bardziej precyzyjne odniesienie się do uwagi.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			oznaczonych w art.4 ust.2. Zupełnie zbędne wydaje się uregulowanie zawarte w art.7- jeśli osoba wspierana może zawrzeć umowę asysty prawnej z jednym asystentem prawnym i brak jest w innych przepisach ograniczeń co do ilości asystentów, to możliwość zawarcia umowy z więcej niż jednym asystentem wydaje się oczywista, skoro jest to usługa opłacana przez osobę ustanawiającą asystę. Nie wiadomo jednak czemu ma służyć odrębne uregulowanie tej instytucji, gdy umowę taką można zawrzeć na gruncie obowiązujących przepisów.	
50.	Centralny Instytut Analiz Polityczno-Prawnych	Art. 4	Uzasadnienie proponowanych zmian: Precyzja w definicji umowy asysty prawnej: Sformułowanie „rozumie się porozumienie” zastępuje „zobowiązuje się do udzielenia”, aby wyraźnie określić, że umowa obejmuje także prawa i obowiązki osoby wspieranej. Usunięto „osobie wspieranej zlecającej asystę”, aby uniknąć tautologii – termin „osoba wspierana” jest wystarczający i jasno definiowany w art. 3 projektu ustawy. Zwiężłość i klarowność w zakresie obowiązków asystenta: Punkt 2 podzielono na szczegółowe i jasne elementy, które precyzują czynności asystenta, unikając powtórzeń. Doprecyzowanie języka, np. „przekazanie informacji istotnych” zamiast „zgromadzenie i przekazanie wszelkich informacji”, co lepiej	Uwaga częściowo uwzględniona Treść przepisów jest spójna z terminologią prawa kontraktowego, które nie posługuje się terminem „porozumienie” w odniesieniu do umów.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			oddaje praktyczny sens działania. Doprecyzowanie zakazu zastępstwa: Dodanie wyrażenia „w zakresie zastępstwa pośredniego ani bezpośredniego” eliminuje potencjalne niejasności co do zakresu czynności, których asystent nie może podejmować. Propozycja brzmienia przepisu 1. Przez umowę asysty prawnej rozumie się porozumienie, na mocy którego asystent prawny zobowiązuje się do udzielenia osobie wspieranej faktycznego wsparcia w korzystaniu ze zdolności do czynności prawnych przy prowadzeniu jej własnych spraw, określonych w treści umowy. 2. Do czynności, o których mowa w ust. 1, należą w szczególności: 1) obecność asystenta przy podejmowaniu czynności prawnych przez osobę wspieraną; 2) wyjaśnienie znaczenia podejmowanych czynności prawnych oraz skutków oświadczeń woli; 3) zgromadzenie i przedstawienie informacji istotnych dla prawidłowego dokonania czynności prawnych; 4) przekazanie oświadczenia woli osoby wspieranej w jej obecności. 3. Asystent prawny nie jest uprawniony do	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			podejmowania czynności w imieniu osoby wspieranej w zakresie zastępstwa pośredniego ani bezpośredniego.	
51.	Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej	Dział II (umowa asysty prawnej)	Przepisy nie rozstrzygają skuteczności ani mocy wiążącej umowy asysty prawnej wobec osób trzecich. Ponadto katalog czynności z art. 4 ust. 2 nie zawiera żadnych wyłączeń np. wynikających z natury czynności prawnej, choćby w zakresie prawa do obecności asystenta prawnego przy czynnościach prawnych zlecającego – i okoliczności np. testamentu notarialnego, który ze swej natury powinien być sporządzany bez obecności osób trzecich, jak również sytuacji, gdy dana czynność prawna jest dokonywana na rzecz (lub z potencjalnym wzbogaceniem asystenta prawnego).	Uwaga nieuwzględniona Umowa asysty prawnej nie może obejmować podejmowania czynności z zakresu zastępstwa pośredniego lub bezpośredniego (art. 4 ust. 3). Z uwagi na powyższe działanie asystenta prawnego nigdy nie będzie rodzić skutków po stronie osoby trzeciej, bowiem pomimo wsparcia asystenta osoba wspierana dokonywać będzie czynności prawnych samodzielnie i na własny rachunek. Odnosząc się do kwestii obecności asystenta prawnego przy czynności notarialnej należy podkreślić, że środowiska osób z niepełnosprawnościami zwracały uwagę na niezasadne odmawianie przez różne podmioty, udziału osobom zaufania przy dokonywaniu czynności prawnych przez osoby z niepełnosprawnością. Brak jest podstaw do uznania, że asystent nie może być obecny przy czynnościach notarialnych, bowiem prawo o notariacie nie przewiduje takiego wyłączenia. Zgłaszający uwagę nie wskazał ponadto z jakiego powodu sporządzenie testamentu notarialnego powinno odbywać się bez

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				udziału osób trzecich.
52.	Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej	Art. 4	Ustawodawca nie wskazał jakichkolwiek, chociażby minimalnych, wymogów jakie musi spełniać osoba, która ma zostać powołana do pełnienia funkcji asystenta prawnego (takich jak pełnoletniość, niekaralność). Z uwagi na to, że umowa o asystę zawierana jest w zwykłej formie pisemnej, ważnym jest, aby asystent był osobą uczciwą, rzetelną i odpowiedzialną, która swoich własnych potrzeb nie przedłoży nad potrzeby osoby wspieranej i nie wykorzysta jej zaufania. Wydaje się ponadto, że podobnie jak w art. 13 Ustawy dotyczącej wymagań dla kuratora powinna być to osoba pełnoletnia i niekarana.	Uwaga nieuwzględniona Umowa asysty prawnej jest adresowana do osób, które potrzebują jedynie wsparcia w samodzielnym korzystaniu ze zdolności do czynności prawnych, działając jednakże samodzielnie i zgodnie z własnymi przekonaniem. Ich stan zdrowia nie uzasadnia dalej idących środków wsparcia, a zatem ich zdolności do postrzegania i oceniania rzeczywistości nie są zaburzone. W związku z powyższym osoba wspierana może na zasadzie autonomii swojej woli wybrać asystenta prawnego. Dodatkowo należy wskazać, że ustawa w art. 3 pkt. 4 stanowi, że <i>przez asystenta prawnego rozumie się przez to osobę pełnoletnią, niekorzystającą z instrumentów wspieranego podejmowania decyzji, która zawarła umowę asysty prawnej, o której mowa w art. 4 ustawy, z osobą wspieraną.</i>
53.	PFON, PSONI, INŻ	art. 4 ust.1 i 2	W związku z brakiem wskazań art. 4 dotyczących reprezentacji osoby zlecającej asystę, a także upoważnienia asystenta prawnego do podejmowania czynności w imieniu osoby zlecającej asystę, proponujemy w art. 4 ust. 1	Uwaga nieuwzględniona Sformułowanie dotyczące wsparcia faktycznego zostało dodane w celu sprecyzowania zakresu działania

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			wykreślenie sformułowania „faktycznego” i pozostawienie terminu „wsparcia” w korzystaniu ze zdolności do czynności prawnych. Przepis wskazujący zakres czynności wykonywanych w ramach asysty prawnej – „Do czynności, o których mowa w ust. 1 należy w szczególności” – nie jest precyzyjny. Proponujemy jego zmianę podkreślającą, że chodzi o czynności w ramach wsparcia wykonywanego zgodnie z ust. 1. Propozycja brzmienia przepisu <i>art. 4 ust. 1 Przez umowę asysty prawnej asystent prawny zobowiązuje się do udzielenia osobie wspieranej zlecającej asystę wsparcia w korzystaniu ze zdolności do czynności prawnych przy prowadzeniu jej własnych spraw określonych w umowie.</i> <i>art. 4 ust. 2 Do czynności wykonywanych w ramach wsparcia, o którym mowa w ust. 1 należy w szczególności”</i>	asystenta. Analogicznym sformułowaniem posługuje się projektowany art. 24 w odniesieniu do kuratora wspierającego. Na skutek uwagi doprecyzowano, że art. 4 ust. 2 odnosi się do czynności, dokonywanych w zakresie spraw, o których mowa w treści umowy, zatem zaprojektowany zapis jest precyzyjny.
54.	Związek Banków Polskich	Str. 2, art. 4 ust. 2 Projektu	Zwracamy uwagę, że asystent prawny na gruncie Projektu z mocy samej ustawy nie będzie mieć dostępu do informacji objętych tajemnicą bankową. Aktualnie brak takich przepisów, powstanie zatem problem, jak banki	Uwaga uwzględniona

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			powinny obsługiwać osoby wspierane, którym będzie towarzyszyć asystent, mając na względzie obowiązek dochowania tajemnicy bankowej osoby wspieranej. W związku z tym, każdorazowo koniecznym będzie złożenie uprzedniego pisemnego upoważnienia przez osobę zlecającą asystę na podst. art. 104 ust. 3 Prawa bankowego, uprawniającego bank do ujawnienia informacji stanowiących tajemnicę bankową asystentowi. Osoba wspierana musi zatem uprzednio upoważnić bank do ujawnienia tajemnicy bankowej asystentowi prawnemu. Nie jest przy tym celowe generalne, ustawowe umocowanie asystenta prawnego do dostępu do tajemnicy bankowej osoby wspieranej. Zakres wsparcia udzielanego przez asystenta prawnego może być bardzo zróżnicowany i nie zawsze będzie uzasadniać dostęp asystenta do tajemnicy bankowej osoby wspieranej. Mając na względzie powyższe proponujemy dodanie w art. 4 Projektu - wymogu, by w przypadku, gdy wsparcie udzielane przez asystenta prawnego dotyczy czynności wymagających dostępu do informacji objętych tajemnicą (zawodową, bankową itd.), umowa asysty prawnej zawiera jako element obligatoryjny postanowienia upoważniające asystenta prawnego do dostępu do informacji objętych tą	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			tajemnicą wraz z określeniem zakresu dostępu asystenta do tych informacji (zwolnienie względem asystenta prawnego z tajemnicy, której dotyczą sprawy objęte daną umową asysty prawnej).	
55.	Sąd Apelacyjny w Lublinie	Art. 4 ust. 2 pkt-y 2 i 4	Pytanie: jaka sankcja za uchybienie wskazanym przepisom w stosunku do osoby trzeciej dokonującej czynności prawnej z mocodawcą lub będącej adresatem oświadczenia woli mocodawcy?	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z projektowanym art. 4 ust. 3 asystent prawny nie może podejmować czynności w imieniu osoby wspieranej w zakresie zastępstwa pośredniego ani bezpośredniego. Stąd umowa asysty prawnej nie będzie oddziaływać na osoby trzecie, bowiem jest to stosunek wyłącznie pomiędzy asystentem a osobą wspieraną.
56.	Fundacja Wielogłosu		Art. 4.3. Asystent prawny nie może podejmować czynności z zakresu zastępstwa pośredniego lub bezpośredniego osoby wspieranej. Konieczne jest przeformułowanie lub wyjaśnienie tego punktu.	Uwaga nieuwzględniona Przepis otrzymał brzmienie: <i>Asystent prawny nie może podejmować czynności w imieniu osoby wspieranej w zakresie zastępstwa pośredniego ani bezpośredniego.</i> Wyjaśnienie przepisu znajduje się w uzasadnieniu projektu.
57.	Obywatel 5	Str 1 Dział 2 Umowa asysty prawnej. Art. 4.2. 4.	Przekazanie oświadczenia woli osoby zlecającej asystę w jej obecności Przekazanie oświadczenia woli osoby zlecającej asystę w jej obecności, w tym przy użyciu narzędzi komunikacji alternatywnej AAC patrz dalej: (art. 605 71 „W przypadku osoby o złożonych potrzebach w komunikowaniu się, wysłuchanie	Uwaga nieuwzględniona Przepis sformułowano ogólnie, jego brzmienie nie wyklucza uwzględnienia potrzeb osób o złożonych potrzebach w komunikowaniu się.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			przeprowadza się przy uwzględnieniu tych potrzeb).	
58.	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON)	Dział 2	Uwaga ogólna Ustanowienie kuratora nie wyklucza zawarcia umowy asysty prawnej. W konsekwencji mogą pojawić się rozbieżności co do sposobu prowadzenia spraw osoby wspieranej, jeżeli kurator i asystent będą prezentować odmienne stanowiska w zakresie danej sprawy. PFRON sygnalizuje rozważenie uregulowania tych kwestii w projektowanej ustawie. Taki problem może dotyczyć choćby transakcji zbycia składników majątku osoby wspieranej innych niż nieruchomości lub budynek, podejmowania decyzji związanych z ważnymi życiowo sprawami dotyczącymi pracy, nauki itp. Teoretycznie rozstrzygnięcie takiego problemu można powierzyć sądowi, niemniej czas oczekiwania na rozstrzygnięcie może wręcz uniemożliwić podjęcie ważnej życiowo decyzji w konkretnym czasie. Ostateczną decyzję można również powierzyć osobie wspieranej, niemniej w przypadku pogorszenia się stanu zdrowia, zwłaszcza psychicznego lub większej dysfunkcji, która stała się przyczyną ustanowienia kuratora i asystenta, może być to decyzja niemiarodajna. Analogiczny problem dotyczy powołania jednocześnie dwóch lub kilku asystentów prawnych, co przewiduje art. 7 projektowanej ustawy. Propozycja brzmienia przepisu	Uwaga nieuwzględniona Celem umowy jest udzielenie faktycznego wsparcia w korzystaniu ze zdolności do czynności prawnych. Osoba wspierana samodzielnie dokonuje jednak czynności prawne, zgodnie z własną wolą i przekonaniem. Asystent pełni jedynie rolę doradcą, pomocniczą, nie może wpływać na treść czynności dokonywanych przez osobę wspieraną ani tym bardziej zastępować jej przy takich czynnościach. Kurator reprezentujący będzie uprawniony do reprezentowania osoby wspieranej w obrocie prawnym bądź wyrażania zgody na dokonywane przez osobę wspieraną czynności prawne. Nie zachodzi zatem kolizja między tymi instrumentami. W przypadku kuratora wspierającego jest on ustanawiany dla osoby potrzebującej faktycznego wsparcia w prowadzeniu jej spraw. W przypadku zawarcia przez osobę wspieraną umowy o asystę prawną ustana przesłanki uzasadniające ustanowienie kuratora wspierającego. Asysta prawna wygasa wskutek korzystania przez asystenta prawnego z instrumentów wspieranego podejmowania decyzji.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			Uwaga PFRON ma charakter sygnalizujący problem.	
59.	Ośrodek Badań, Studiów i Legislacji Przy Krajowej Radzie Radców Prawnych	Art. 4 ust. 3 projektu	- Dział drugi dotyczy umowy asysty prawnej. Odnosząc się do umowy asysty prawnej, jakkolwiek słusznej w zamierzeniach, ze względu na wsparcie w korzystaniu ze zdolności do czynności prawnych przy prowadzeniu jej własnych spraw określonych w umowie, w art. 4 ust. 3 ustawy skonstruowano zakaz podejmowania przez asystenta prawnego czynności z zakresu zastępstwa pośredniego i bezpośredniego osoby wspieranej. W słowniku pojęć ustawowych nie zdefiniowano pojęcia tych zastępstw, co czyni przepis niezrozumiałym i może rodzić trudności interpretacyjne; nie ma wyraźnego wskazania co oznaczają te pojęcia, zaś z kodeksu cywilnego także nie wynika taki zakres pojęć. Tym samym rodzi się wątpliwość, jak w oparciu o te definicje ma wypełniać obowiązki osoba pełniąca funkcję pomocy prawnej, której status nie jest jasny i dookreślony.	Uwaga nieuwzględniona Celem umowy jest udzielenie faktycznego wsparcia w korzystaniu ze zdolności do czynności prawnych. Osoba wspierana samodzielnie dokonuje jednak czynności prawne, zgodnie z własną wolą i przekonaniem. Asystent pełni jedynie rolę doradcą, pomocniczą, nie może wpływać na treść czynności dokonywanych przez osobę wspieraną ani tym bardziej zastępować jej przy takich czynnościach.
60.	Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej	Art. 5	Przepis wskazuje na odpowiednie stosowanie przepisów Kodeksu cywilnego o zleceniu. Z uwagi na to, że art.735 Kodeksu cywilnego jako zasadę przyjmuje odpłatność za zlecenie należy rozważyć, czy w Ustawie nie powinno znaleźć się wskazanie chociażby minimalnych reguł dotyczących odpłatności. Nietrudno wyobrazić sobie, że czynności związane z asystą prawną mogą być	Uwaga nieuwzględniona Do zasad wynagrodzenia asystenta stosuje się odpowiednio przepisy z umowy zlecenia. W przypadku nadmiernie wygórowanego wynagrodzenia w zależności od okoliczności zastosowanie mogą znaleźć ogólne zasady prawa cywilnego np. art. 58

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			czasochłonne, a zatem nie sposób wymagać, by czynności te były co do zasady nieodpłatne, niemniej należy przyjąć rozwiązania zapobiegające nadużyciom w tym zakresie. Sam projektodawca odnosi się do wynagrodzenia asystenta wyłącznie w art.43 pkt 5) Ustawy obejmującym zmiany w ustawie z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe dotyczącym zmiany art. 102, który w ust. 4 stanowi, że: „<i>Jeżeli wynagrodzenie asystenta prawnego jest rażąco wygórowane, syndyk może w drodze powództwa żądać obniżenia tego wynagrodzenia stosownie do nakładu pracy asystenta prawnego (...)</i>”. To postanowienie wskazuje, że kwestia wynagrodzenia dla asystenta prawnego może w praktyce budzić zastrzeżenia. Zwrócić przy tym trzeba uwagę na to, że projektodawca ukształtował kwestię wynagrodzenia dla kuratorów przewidując to wynagrodzenie w nowoprojektowanym art. 605¹³ Kodeksu postępowania cywilnego.	k.c. , art. 388 k.c.
61.	Ośrodek Badań, Studiów i Legislacji Przy Krajowej Radzie Radców Prawnych	Art. 5	Art. 5 ustawy zawiera odwołanie do odpowiedniego stosowania przepisów o umowie zlecenia. Koncepcja umowy zlecenia zakłada, że zlecenie ma charakter odpłatny. Ustawodawca w projekcie nie wskazuje jednocześnie zasady odpłatności umowy asysty prawnej. Rodzić to może wątpliwości zwłaszcza ze względu na brzmienie art. 735 § 1 kodeksu cywilnego	Uwaga nieuwzględniona Zasady odpłatności umowy asysty prawnej zostały celowo uregulowane odpowiednio jak w umowie zlecenia.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			stanowiące, że jeżeli ani z umowy, ani z okoliczności nie wynika, że przyjmujący zlecenie zobowiązał się wykonać je bez wynagrodzenia, za wykonanie zlecenia należy się wynagrodzenie. Umowa może być także kontraktem darmym – co stanowi wyjątek – i uzależnione jest od zastrzeżenia, okoliczności lub zwyczaju	
62.	Centralny Instytut Analiz Polityczno-Prawnych	Art. 6	Uzasadnienie zmian: Podkreślenie obowiązku formy pisemnej: Zmienione sformułowanie „powinna być zawarta” wskazuje na konieczność przestrzegania wymogów formalnych dla ważności umowy. Rozszerzenie definicji formy pisemnej: Dodanie wyjaśnienia, że forma pisemna obejmuje zarówno tradycyjny podpis, jak i inne formy akceptowane przez prawo cywilne (np. podpis elektroniczny kwalifikowany), zwiększa elastyczność stosowania przepisu, co jest istotne w kontekście nowoczesnych technologii. Zapewnienie spójności z Kodeksem cywilnym: Sformułowanie „pod rygorem nieważności” jest precyzyjne i zgodne z zasadami techniki legislacyjnej, wskazując na sankcję za niezachowanie wymogu formy pisemnej. Propozycja brzmienia przepisu	Uwaga nieuwzględniona Należy unikać w ustawie sformułowania „powinien”, ponieważ budzi wątpliwości czy przepis ma charakter fakultatywny czy obligatoryjny Wyrażenie „powinna” nie jest tożsame z koniecznością dochowania właściwej formy. Wyrażenie „wymaga zachowania” jest jednoznaczne i wskazuje na warunek konieczny. Brak jest podstawy do rozszerzenia definicji formy pisemnej. Kodeks cywilny w wielu przypadkach posługuje się pojęciem „formy pisemnej” (art. 77(1), 647(1), 678, 761(7), 764(7) k.c. Sformułowanie to nie budzi wątpliwości.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			Umowa o asystę prawną powinna być zawarta w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Forma pisemna oznacza złożenie własnoręcznych podpisów obu stron na tym samym dokumencie lub w innej formie zgodnej z przepisami prawa cywilnego	
63.	Obywatel 5	Str 2. Dział 2 Art. 6	Umowa o asystę prawną wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności Umowa o asystę prawną wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności. Pytanie zatem, czy w treści niniejszego projektu nie powinien znaleźć się od razu zapis dopuszczający tuszowy odcisk palca w przypadku osób, które z uwagi na stan zdrowia czy niepełnosprawność nie będą w stanie złożyć własnoręcznego podpisu w formie tradycyjnej? (co wymaga doprecyzowania ponieważ NSA orzekł, że „niezłożenie własnoręcznego podpisu na składanym piśmie oznacza, że brak jest podpisu”https://www.rp.pl/w-sadzie-i-w-urzedzie/art38300081-sad-odcisk-kciuka-nie-jest-podpisem	Uwaga nieuwzględniona W przypadku opisanym przez zgłaszającego uwagę zastosowanie znajdzie art. 79 k.c.
64.	Związek Banków Polskich	Str. 2, art. 6 Projektu	Proponujemy wprowadzenie wzoru Umowy asysty prawnej, jako załącznika do ustawy. Wzór Umowy asysty prawnej mógłby w szczególności obejmować postanowienia regulujące dostęp asystenta prawnego do informacji prawnie chronionych, objętych tajemnicą (zawodową, bankową i innymi), które mogłyby być wykorzystywane przy	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca postuluje aby przy zawieraniu umowy obowiązywała zasada swobody umów tj. strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			kształtowaniu stosunku między osobą zlecającą asystę a asystentem prawnym w zależności od rodzaju spraw określonych umową.	współzycia społecznego (art. 353(1) k.c.).
65.	Fundacja Wielogłosu	Art. 7 ust. 1	Art. 7.1. Osoba wspierana może zawrzeć umowę o asystę prawną z więcej niż jednym asystentem prawnym. Postulujemy usunięcie tego artykułu lub przynajmniej wykreślenie z pkt 2. możliwości ustanowienia takiego samego zakresu czynności wspierających dla kilku asystentów. Jeśli osoba niepełnosprawna będzie miała kilku asystentów prawnych, co w przypadku rozbieżności opinii? Który asystent będzie nadrzędny, a jego opinia wiążąca? Skąd instytucja, usługodawca itd. będzie wiedzieć, że w danym przypadku osobą wspierającą jest ten, a nie inny asystent? Może też dochodzić do nadużyć i manipulacji, np. jeden z asystentów będzie dążył, by osoba z niepełnosprawnością intelektualną lub w manii sprzedała mieszkanie poniżej ceny rynkowej, przepisała je na lidera sekty. Poza tym, zapis o takim samym zakresie czynności jest sprzeczny z art. 27.4 §4.: Ze względu na szczególne okoliczności sąd może ustanowić więcej niż jednego kuratora reprezentującego o różnym zakresie umocowania.	Uwaga nieuwzględniona Za niewłaściwe należy uznać odnoszenie rozwiązań przewidzianych dla asystenta prawnego i kuratora reprezentującego, bowiem instrumenty te dedykowane są dla różnego kręgu osób potrzebujących wsparcia. W odniesieniu do kuratora wspierającego nie ma takiego ograniczenia. W przypadku umowy asysty prawnej, asystent nigdy nie działa za osobę wspieraną, zaś osoba ta samodzielnie kreuje stosunek prawny pomiędzy sobą a asystentem, samodzielnie także wybiera ze wsparcia którego z asystentów chce skorzystać.
66.	PFON, PSONI, INŻ	art. 7 ust. 2	Obecna treść tego artykułu: „W przypadku zawarcia umowy o asystę prawną z więcej niż jedną osobą przyjmującą obowiązki asystenta prawnego z takim samym zakresem czynności wspierających, każdy z nich może działać	Uwaga nieuwzględniona Art. 4 ust. 1 odnosi się do spraw, przy prowadzeniu których udzielane ma być wsparcie, natomiast art. 4 ust. 2 odnosi się

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			niezależnie, chyba że co innego wynika z treści umowy o asystę prawną” wywołuje wiele wątpliwości. W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na problematyczny termin „czynności”, które zdaniem PFON i PSONI należy zastąpić sformułowaniem „z takim samym zakresem wsparcia”. Umowa o asystę prawną polega bowiem na udzieleniu wsparcia w korzystaniu ze zdolności do czynności prawnych. Propozycja brzmienia przepisu <i>W przypadku zawarcia umowy o asystę prawną z więcej niż jedną osobą przyjmującą obowiązki asystenta prawnego z takim samym zakresem wsparcia, każdy z nich może działać niezależnie, chyba że co innego wynika z treści umowy o asystę prawną” wywołuje wiele wątpliwości.</i>	do czynności asystenta. Stąd użycie wyrażenia <i>czynności</i> w omawianym przepisie jest bardziej precyzyjne niż proponowany <i>zakres wsparcia</i>.
67.	Centralny Instytut Analiz Polityczno-Prawnych	Art. 8	Uzasadnienie zmian: "Zobowiązana jest" zamiast "udziela": Wprowadzenie sformułowania „zobowiązana jest” nadaje przepisowi bardziej normatywny charakter, wyraźnie wskazując na obowiązek osoby wspieranej. Dodanie słowa "niezbędnych": Zastąpienie „potrzebnych” słowem „niezbędnych” precyzuje zakres informacji, ograniczając go do	Uwaga częściowo uwzględniona. Zmieniono udziela na zobowiązana jest udzielić. Sformułowanie <i>informacje potrzebne</i> jest szersze aniżeli niezbędne i taki jest cel regulacji. By asystent mógł prawidłowo realizować swoje obowiązki potrzebować może informacji i dokumentów wykraczających poza niezbędne. Dodatkowo należy wskazać, że ma on prawo poprosić o uzupełnienie informacji kiedy uzna to za właściwe.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			tych, które są absolutnie konieczne do wykonywania czynności przez asystenta. Ochrona prywatności i informacji chronionych prawem: Wprowadzenie klauzuli ochronnej zapewnia, że obowiązek udzielania informacji nie będzie naruszał prawa do prywatności ani prowadził do ujawniania tajemnic ustawowo chronionych, takich jak tajemnica zawodowa czy dane osobowe osób trzecich. Propozycja brzmienia przepisu Osoba wspierana zobowiązana jest do udzielenia asystentowi prawnemu wszelkich informacji niezbędnych do należytego wykonywania czynności wspierających, o ile udzielenie takich informacji nie narusza jej prywatności ani nie prowadzi do ujawnienia informacji chronionych prawem	Ochrona informacji chronionych prawem wynika z odrębnych ustaw. Brak jest analogicznego zapisu w stosunku do innych umów nazwanych.
68.	PFON, PSONI, INŻ	art. 8	Uzasadnienie do uwagi jak do art. 7 ust. 2 Propozycja brzmienia przepisu <i>Osoba wspierana udziela asystentowi prawnemu wszelkich informacji potrzebnych do należytego wykonywania wsparcia objętego umową o asystę prawną</i>	Uwaga nieuwzględniona Wyjaśnienie jak do art. 7 ust. 2.
69.	Centralny Instytut	Art. 10	Uzasadnienie zmian:	Uwaga nieuwzględniona

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

Analiz Polityczno- Prawnych			Uwzględnienie rozwiązania umowy: Wprowadzenie punktu dotyczącego rozwiązania umowy przez jedną ze stron zwiększa praktyczność przepisu. W przypadku umów cywilnoprawnych możliwość ich rozwiązania jest istotnym elementem elastyczności i autonomii stron. Upływ okresu obowiązywania: Dodanie punktu dotyczącego wygaśnięcia umowy po upływie okresu, na jaki została zawarta, uzupełnia przepis o typowy sposób zakończenia stosunku prawnego wynikającego z umowy terminowej. Orzeczenie sądowe: Uwzględnienie wygaśnięcia umowy w wyniku orzeczenia sądu pozwala na wyeliminowanie sytuacji, w których umowa jest sprzeczna z prawem lub zawarta z wadami oświadczenia woli (np. w przypadku błędu, podstęp lub przymusu). Precyzja w nazewnictwie: Zastąpienie ogólnego określenia „asysta prawna” zwrotem „umowa o asystę prawną” precyzyjnie wskazuje, że chodzi o stosunek prawny wynikający z umowy. Propozycja brzmienia przepisu Umowa o asystę prawną wygasa wskutek: 1) śmierci osoby wspieranej;	Zgodnie z projektowanym art. 5 do umowy asysty prawnej stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu, o których mowa w ustawie – Kodeks cywilny. Projektowany art. 10 modyfikuje wyłącznie regulację wyrażoną w art. 748 k.c. dotyczącą wygaśnięcia umowy wskutek śmierci jej stron. Art. 746 k.c. będzie znajdował odpowiednie zastosowanie zgodnie z projektowanym art. 5 ustawy.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			2) śmierci asystenta prawnego; 3) rozwiązania umowy o asystę prawną przez jedną ze stron; 4) upływu okresu, na jaki została zawarta, o ile umowa nie przewiduje przedłużenia jej obowiązywania; orzeczenia sądu o unieważnieniu lub uchyleniu umowy w przypadkach przewidzianych przepisami prawa.	
70.	Sąd Apelacyjny w Lublinie	Art. 10	Brak analogicznego skutku w przypadku uzyskania przez asystenta statusu osoby wspieranej i brak regulacji (?) w przypadku uzyskania statusu osoby potrzebującej wsparcia	Uwaga uwzględniona w inny sposób Zmieniono art. 10 ustawy
71.	Ośrodek Badań, Studiów i Legislacji Przy Krajowej Radzie Radców Prawnych	Art. 10	Nadto wskazując w art. 10 ustawy, regulującym kwestię wygaśnięcia asysty prawnej nie uwzględniono wprost sytuacji rozpoczęcia przez asystenta korzystania z instrumentu wspieranego podejmowania decyzji w trakcie trwania umowy asysty, co niewątpliwie także winno stanowić przyczynę wygaśnięcia asysty i może rodzić wątpliwości interpretacyjne. Obecne brzmienie sugeruje wyczerpujące wskazanie przesłanek wygaśnięcia asysty prawnej	Uwaga uwzględniona Zmieniono art. 10 ustawy
72.	Centralny Instytut Analiz Polityczno-Prawnych	Art. 11	Uzasadnienie zmian: Rozbicie na punkty: Podzielenie przesłanek na punkty zwiększa czytelność przepisu, co jest szczególnie ważne w przepisach adresowanych do organów stosujących prawo (sądów).	Uwaga nieuwzględniona Zaprojektowany przepis jest zgodny z projektowanym art. 16 k.c.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			Doprecyzowanie zakresu oceny: Zmieniono „postrzegać i oceniać rzeczywistość lub samodzielnie kierować swoim postępowaniem” na „postrzegać i oceniać rzeczywistość oraz samodzielnie kierować swoim postępowaniem”, co lepiej uwzględnia konieczność oceny obu tych aspektów. Dodanie sytuacji rodzinnej: Wskazano „sytuację rodzinną” jako dodatkowy element, który może być istotny przy podejmowaniu decyzji o ustanowieniu kuratora (np. dostępność wsparcia ze strony rodziny). Użycie precyzyjnych określeń: Sformułowanie „rodzaj i charakter spraw” dokładniej oddaje, że sąd powinien uwzględniać zarówno typ spraw wymagających wsparcia, jak i ich specyfikę (np. sprawy majątkowe, osobiste). Propozycja brzmienia przepisu Sąd, ustanawiając kuratora dla osoby potrzebującej wsparcia, uwzględnia: 1) zakres, w jakim osoba ta jest w stanie postrzegać i oceniać rzeczywistość oraz samodzielnie kierować swoim postępowaniem; 2) sytuację osobistą, rodzinną i majątkową osoby potrzebującej wsparcia; rodzaj i charakter spraw, przy prowadzeniu których	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			wsparcie kuratora jest niezbędne.	
73.	PFON, PSONI, INŻ	art. 11 ustawy	Proponujemy stosowanie w całej ustawie nowej terminologii stanowiącej podstawę ustanowienia kuratora - „<i>nie jest w stanie zrozumieć treści lub skutków oświadczenia woli lub dokonać samodzielnie czynności prawnych oraz która w związku z tym nie może w dostateczny sposób chronić swoich interesów</i>” Terminologia użyta w projekcie – „postrzegać i oceniać rzeczywistość lub samodzielnie kierować swoim postępowaniem” opiera się na zwrotach występujących obecnie w przepisach odnoszących się do ubezwłasnowolnienia, której praktyka stosowania nie odpowiada celom nowego systemu wsparcia. Propozycja brzmienia przepisu <i>art. 11</i> <i>Sąd ustanawiając kuratora bierze pod uwagę to, w jakim zakresie osoba potrzebująca wsparcia jest w stanie zrozumieć treść lub skutki oświadczenia woli lub dokonać samodzielnie czynności prawnych, jej sytuację osobistą i majątkową oraz rodzaj spraw, przy prowadzeniu których wymagane jest wsparcie.</i>	Uwaga nieuwzględniona Zaprojektowany przepis jest zgodny z projektowanym art. 16 k.c.
74.	Helsińska Fundacja Praw Człowieka	Ustanowienie kuratora (art. 11)	Art. 11 projektu określa okoliczności, które sąd bierze pod uwagę decydując o ustanowieniu dla osoby z niepełnosprawnością kuratora wliczając w nie to, w jakim zakresie osoba potrzebująca wsparcia jest stanie postrzegać i oceniać	Wyjaśnienie do uwagi Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie, w szczególności art.11. W

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			rzeczywistość lub samodzielnie kierować swoim postępowaniem. Sąd uwzględnia także sytuację osobistą i majątkową osoby potencjalnie wspieranej oraz rodzaj sprawy, przy prowadzeniu których wymagane jest wsparcie. W ocenie HFPC, regulacja ta nie w pełni odzwierciedla standard wskazany w art. 3 Konwencji o prawach osób z niepełnosprawnościami. Jedną z zasad wskazanych w art. 3 Konwencji jest bowiem wymóg poszanowania godności oraz autonomii osób z niepełnosprawnościami, w tym swobody dokonywania wyborów, a także poszanowania niezależności takiej osoby. Na tym tle pojawia się więc wątpliwość czy kwestia ustanowienia kuratora dla takiej osoby również nie powinna być uzależniona od stanowiska osoby potencjalnie wspieranej co do konieczności ustanowienia kuratora, ewentualnie czy wola takiej osoby nie powinna być, chociażby w miarę możliwości, brana pod uwagę przez sąd. W tym kontekście można odwołać się bezpośrednio także do treści art. 12 ust. 3 Konwencji o prawach osób z niepełnosprawnościami, zgodnie z którym „Państwa Strony podejmą odpowiednie środki w celu zapewnienia osobom niepełnosprawnym dostępu do wsparcia, którego mogą potrzebować przy korzystaniu ze zdolności prawnej”. Lektura tego przepisu wskazuje wyraźnie, że Państwo podejmuje odpowiednie środki w celu zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami dostępu do wsparcia, a nie decyduje za nie w zakresie	związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			obowiązku korzystania z tego wsparcia. Tezę tę wzmacnia treść Komentarza Ogólnego nr 1 przygotowanego przez Komitet do Spraw Praw Osób z Niepełnosprawnością, który wskazuje, że niektóre osoby z niepełnosprawnościami domagają się jedynie uznania ich prawa do zdolności do czynności prawnej na zasadzie równości z innymi osobami, zgodnie z art. 12 ust. 2 Konwencji. W efekcie „mogą nie chcieć korzystać z prawa do wsparcia, o którym mowa w art. 12 ust. 3 Konwencji” 7 .[Komitet do Spraw Praw Osób z Niepełnosprawnością, General comment No. 1 (2014), Article 12: Equal recognition before the law, § 19.] Komitet zaznacza także, że celem, dla którego ustanawiane są mechanizmy wsparcia musi być zapewnienie poszanowania praw, woli i preferencji osób z niepełnosprawnościami. Stąd, zdaniem HFPC, wola osoby z niepełnosprawnością powinna stanowić jeden z elementów branych pod uwagę przez sąd przy ustanowieniu kuratora, co powinno znajdować odzwierciedlenie w treści art. 11 projektu.	
75.	Obywatel 6		Pytanie: na jakim etapie i przez kogo będzie ustalana zdolność do podejmowania decyzji o sobie? Szczególnie tutaj myślę o osobach z chorobą psychiczną, które odmawiają leczenia, hospitalizacji. Często takie osoby pożyczając pieniądze, narażają całe rodziny na konsekwencje.	Wyjaśnienie do uwagi Zgodnie z art. 11 projektowanej ustawy Sąd ustanawiając kuratora bierze pod uwagę to, w jakim zakresie osoba potrzebująca wsparcia jest w stanie postrzegać lub oceniać rzeczywistość albo samodzielnie kierować swoim postępowaniem, jej sytuację osobistą i majątkową oraz rodzaj spraw, przy

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				prowadzeniu których wymagane jest wsparcie.
76.	Helsińska Fundacja Praw Człowieka	Wybór kuratora (art. 12)	HFPC pozytywnie ocenia wymóg kierowania się przez sąd, przy ustanowieniu kuratora, wskazaniem osób potrzebujących wsparcia. Pewne zastrzeżenia mogą natomiast budzić rozwiązania pozwalające sądowi zwrócić się o wyznaczenie takiego kuratora do placówki, w której przebywa osoba potrzebująca wsparcia. Rozwiązanie to może w niektórych wypadkach prowadzić do sytuacji totalnego uzależnienia osoby potrzebującej wsparcia od personelu danej placówki. Nietrudno wyobrazić sobie sytuacje, w których personel takiej placówki mógłby nie być zainteresowany (np. ze względów finansowych) usamodzielnieniem swojego podopiecznego lub przeniesieniem go w inne miejsce, a jednocześnie teoretycznie miałyby wspierać osobę wspieraną w podejmowaniu działań w tym kierunku. Dodatkowo, wydaje się, że kurator wspierający zewnętrzny względem placówki, w której przebywa osoba potrzebująca wsparcia, mógłby stanowić istotny element osłabiający izolację osoby wspieranej od społeczeństwa, przyczyniając się także do większej kontroli sposobu sprawowania opieki nad osobą wspieraną przez personel tej placówki. Kwestia ta wymaga więc dalszego zastanowienia po stronie projektodawców.	Wyjaśnienie do uwagi Zmieniono art. 11 projektowanej ustawy.
77.	Centralny Instytut	Art. 12	Uzasadnienie zmian:	Uwaga uwzględniona w części-

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

	Analiz Polityczno- Prawnych		Uwzględnienie interesu osoby potrzebującej wsparcia: Wprowadzenie klauzuli „o ile nie stoi to w sprzeczności z jej najlepiej pojętym interesem” zabezpiecza osobę potrzebującą wsparcia przed potencjalnie szkodliwym wyborem kuratora (np. w sytuacji konfliktu interesów). Rozbicie punktu 2 na elementy: Podział na podpunkty w ust. 2 zwiększa przejrzystość przepisu i ułatwia jego stosowanie w praktyce, zwłaszcza w kontekście proceduralnym. Uproszczenie języka: Zamiana „w braku kandydata na kuratora” na „w przypadku braku kandydata na kuratora” poprawia płynność i zgodność z zasadami języka prawnego. Precyzyjne odniesienie do „odpowiedniej osoby”: Sformułowanie „wskazanie odpowiedniej osoby” podkreśla, że kurator powinien spełniać określone wymagania, aby mógł skutecznie realizować swoje obowiązki. Propozycja brzmienia przepisu 1. Sąd, decydując o wyborze kuratora, w pierwszej kolejności uwzględnia wskazanie osoby potrzebującej wsparcia, o ile nie stoi to w sprzeczności z jej najlepiej pojętym interesem.	Zmieniono treść art. 11.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			2. W przypadku braku kandydata na kuratora wskazanego przez osobę potrzebującą wsparcia, sąd zwraca się o wskazanie odpowiedniej osoby do: 1) gminy właściwej ze względu na miejsce pobytu osoby potrzebującej wsparcia; 2) organizacji pozarządowej zajmującej się ochroną praw osób z niepełnosprawnościami; placówki, w której przebywa osoba potrzebująca wsparcia.	
78.	Sąd Apelacyjny w Lublinie	Art. 12.ust.1	Przepis martwy, nierealny do zastosowania, błędnie powielający dotychczasowe, „martwe” rozwiązanie (art. 548 § 4 k.p.c.). W praktyce funkcjonowania SO w Lublinie ani razu nie udało się uzyskać od żadnej gminy wskazania takiej osoby. Analogiczna sytuacja występowała w odniesieniu do wszystkich działających na obszarze właściwości Sądu organizacji pozarządowych mających zajmować się ochroną praw osób z niepełnosprawnościami. Większość z nich ma takie zapisy w statutach niewątpliwie dla pozyskiwania stosownych grantów i dotacji, natomiast w 100% odmawiały one ochrony praw osób z niepełnosprawnościami w postaci wskazywania kandydatów na doradców tymczasowych, czy nawet – w świetle dotychczasowych przepisów – kuratorów procesowych dla osób, co do których sąd stwierdzał niecelowość wysłuchiwania i doręczania pism sądowych (art. 556 § 1 i 2 k.p.c.).	Uwaga uwzględniona w inny sposób Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			W udzielanych Sądowi odpowiedziach wszystkie te organizacje wskazywały albo na całkowity brak osób, które mogłyby pełnić takie funkcje w toku postępowania, albo na odmowę pełnienia funkcji przez wszystkie osoby związane z daną organizacją. W konsekwencji, aby w ogóle umożliwić zakończenie wskazanych postępowań konieczne było zwracanie się, mimo braku upoważnienia ustawowego, do izb radcowskich lub adwokackich na wskazywanie takich kandydatów spośród aplikantów lub adwokatów/ radców prawnych i osoby takie podejmowały faktyczne czynności w interesie uczestników, a co było i jest akceptowane w orzecznictwie sądów odwoławczych i Sądu Najwyższego. <i>Nota bene</i> próby uzyskania stosownych wskazań od organizacji pozarządowych – w sytuacji braku dostępnego ich rejestru – zajmowały od kilku do kilkunastu miesięcy, wstrzymując tok postępowania nawet w sprawach bardzo pilnych. Propozycja brzmienia przepisu Uzupełnienie o możliwość zwrócenia się przez sąd do wskazania kandydatów przez izby adwokackie i izby radcowskie spośród aplikantów, radców prawnych, adwokatów	
79.	Obywatel 5	Strona 3 Dział 3 Art. 12 1.	W braku kandydata na kuratora sąd zwraca się do gminy właściwej ze względu na miejsce pobytu osoby potrzebującej wsparcia	Uwaga nieuwzględniona Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			Konkretnie do kogo w gminie?	zmianie, w tym art. 11. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR. .
80.	PFON, PSONI, INŻ	art. 12 ust. 2	Obecna treść przepisu wprowadza nieuzasadnione ograniczenie dla sądu poszukującego kandydata na kuratora poprzez alternatywę rozłączną „albo” dotyczącą gminy albo ngo lub placówki. Ze względu na przewidywane trudności w poszukiwaniu kandydatów należy rozszerzyć możliwości działań w tym zakresie przez sąd. Propozycja brzmienia przepisu <i>W braku kandydata na kuratora sąd zwraca się o jego wskazanie do gminy właściwej ze względu na miejsce pobytu osoby potrzebującej wsparcia lub do organizacji pozarządowej zajmującej się ochroną praw osób z niepełnosprawnościami lub do placówki, w której przebywa osoba potrzebująca wsparcia.</i>	Uwaga uwzględniona Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie, w tym art. 11. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR
81.	Inicjatywa “Nasz Rzecznik”, Fundacja Po Mojemu w Krakowie	art. 12 ust. 2	Niezrozumiałe jest pominięcie w przypadku braku kandydata na kuratora możliwości zwrócenia się przez sąd o jego wskazanie do osoby faktycznie wspierającej/opiekuna faktycznego. Opiekunem takim jest często osoba bliska, rodzic czy inna osoba zobowiązana do alimentacji. Ze względu na łączące ją z osobą potrzebującą wsparcia relacje, ma dużą wiedzę o jej potrzebach i preferencjach. Wskazane jest, aby ze względu na spójność i zakres regulacji, określić organizację pozarządową tak	Uwaga uwzględniona w inny sposób, zmieniono treść art. 11 projektowanej ustawy.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			samo jak w innych przepisach projektu np proponowanego art. 605⁴ § 3 kpc oraz nie ograniczać możliwości zwrócenia się przez sąd do tylko jednej z organizacji. Nie jest również celowe, aby ograniczyć wybór sądu tylko do organizacji zajmującej się ochroną praw osób z niepełnosprawnościami. Nie tylko bowiem osoby z niepełnosprawnościami będą osobami potrzebującymi wsparcia lub osobami wspieranymi w rozumieniu ustawy. Propozycja brzmienia przepisu art. 12 ust. 2. W braku kandydata na kuratora sąd zwraca się o jego wskazanie do osoby faktycznie wspierającej/opiekuna faktycznego, do gminy właściwej ze względu na miejsce pobytu osoby potrzebującej wsparcia lub do organizacji pozarządowych, do których zadań statutowych należy ochrona praw osób z niepełnosprawnością, udzielanie im wsparcia lub ochrona wolności i praw człowieka lub do placówki, w której przebywa osoba potrzebująca wsparcia.	
82.	Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej	Art. 12 ust.2	W przepisie art.12 ust. 2 brak jest wskazania by kuratorem w pierwszej kolejności była osoba bliska, a dopiero w braku takiej możliwości, aby był to pracownik organizacji zajmującej się ochroną praw osób z niepełnosprawnością. O ile zrozumiałym jest preferencja przyszłego wspieranego, o tyle w praktyce kuratorem najczęściej będzie osoba bliska, która z zasady	Uwaga uwzględniona Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie, w tym art. 11. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			najlepiej rozumie potrzeby wspieranego. Okoliczność tę zdaje się zauważać projektodawca wskazując, iż „względy pragmatyczne przemawiają za tym, by kurator miał bezpośredni kontakt z osobą wspieraną”, zaś dopiero w braku takiej możliwości był pracownikiem organizacji zajmującej się ochroną praw osób z niepełnosprawnością tak, by możliwie najlepiej rozumieć potrzeby. Z tego też powodu ZG SNRP postuluje by w dalszej kolejności, w braku możliwości uzyskania preferencji osoby wspieranej wskazywana była osoba bliska	
83.	Centrum Usług Społecznych w Głogowie	Art. 12 ust. 2	Mając na uwadze toczące się prace nad zmianą instytucji ubezwłasnowolnienia zwracam się z prośbą o podjęcie działań w zakresie doprecyzowania przepisów dotyczących ustanawiania przez sąd pracowników socjalnych lub kierowników ośrodków pomocy społecznej kuratorami i opiekunami osób ubezwłasnowolnionych, w sytuacjach kiedy członkowie rodzin tych osób nie wyrażają zgody na pełnienie tej funkcji. Praktyka sądów pokazuje, że coraz częściej obowiązek pełnienia tej funkcji spoczywa na pracowniku socjalnym lub kierowniku ośrodka pomocy społecznej lub dyrektorze centrum usług społecznych (w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych), pomimo, że przepisy kodeksu rodzinnego i opiekuńczego nie pozostawiają wątpliwości co do obowiązku ciążącego na osobach najbliższych w	Uwaga nieuwzględniona Pełnienie funkcji kuratora musi opierać się na zasadzie dobrowolności tj. kandydat na kuratora musi wyrazić zgodę na pełnienie funkcji. Przepis określa podmioty do których Sąd zwraca się o wskazanie kandydatów na kuratora, zaś osoba kierująca pracą w danym podmiocie poszukuje osób chętnych do pełnienia funkcji kuratora. W braku osób gotowych do podjęcia się funkcji kuratora sąd otrzyma odpowiedź, że brak jest takich kandydatów.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			zakresie sprawowania opieki. Przepis art. 149 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego a w szczególności § 3 nakłada m.in na jednostkę organizacyjną pomocy społecznej obowiązek wskazania osoby, której opieka mogłaby być powierzona. Ustawodawca zwolnił sąd z obowiązku poszukiwania opiekuna, „przerzucając” ten obowiązek, między innymi na ośrodek pomocy społecznej mając na względzie wiedzę o osobach najbliższych uzyskanych podczas wywiadu środowiskowego. Pracownik socjalny, bezspornie posiada lub może posiadać, po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego, wiedzę o osobach najbliższych, mogących tej opieki się podjąć. Takie działania związane z poszukiwaniem osoby są podejmowane przez ośrodki pomocy społecznej, a informacje o potencjalnych kandydatach przekazywane są do sądów opiekuńczych. Nie można jednak utożsamiać obowiązku wskazania kandydata z obowiązkiem przejęcia przez pracowników pomocy społecznej funkcji opiekuna lub kuratora osoby ubezwłasnowolnionej. Takie wskazanie konkretnych osób zobowiązanych do pełnienia funkcji opiekuna uregulowane zostało w § 4 krio wobec osób małoletnich <i>„W razie potrzeby ustanowienia opieki dla małoletniego umieszczonego w pieczy zastępczej, sąd powierza sprawowanie opieki, przede wszystkim: w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej - rodzicom zastępczym, w przypadku</i>	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			<i>umieszczenia dziecka w rodzinnym domu dziecka - osobom prowadzącym ten dom, w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego - osobom prowadzącym tę placówkę, w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej: socjalizacyjnej, specjalistyczno-terapeutycznej, interwencyjnej lub regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej - osobom bliskim dziecka...".</i> Przepisy prawa pracy i ustawy o pomocy społecznej, również nie ustalają norm zgodnie, z którą pracodawca (kierownik ops, dyrektor cus) mógłby skutecznie domagać się od pracownika objęcia opieki nad osobą ubezwłasnowolnioną całkowicie w sytuacji kiedy pracownik nie posiada wpisanego w zakres swoich obowiązków służbowych zadania pełnienia takiej funkcji. Przepisy prawa, a w szczególności przywołane wyżej przepisy kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, nie nakładają na jakiegokolwiek pracownika ośrodka pomocy społecznej obowiązku objęcia funkcji opiekuna. Podobnie kierownik ops nie może nikogo zmusić do objęcia takiej opieki, chyba że pracownik właśnie w takim charakterze został zatrudniony lub wyraził chęć sprawowania takiej funkcji. Obowiązki opiekuna prawnego, w stopniu znacznym przekraczają bowiem zakres obowiązków pracownika socjalnego. Opiekun ustanowiony przez sąd jest obowiązany	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			wykonywać swe czynności z należytą starannością. Przede wszystkim opiekun sprawuje pieczę nad osobą ubezwłasnowolnioną, co wiąże się z koniecznością zadbania, o odpowiednie środki do życia, odpowiednio zapewnioną opiekę lekarską, aby osoba nie stwarzała zagrożenia dla siebie i innych osób, a w razie konieczności, podejmowanie czynności w zakresie umieszczenia osoby w odpowiedniej placówce, np. szpitalu, czy domu pomocy społecznej. Ponadto opiekun sprawuje zarząd nad majątkiem osoby ubezwłasnowolnionej tj. dba o jego majątek, sporządzenie inwentarzu majątku ubezwłasnowolnionego i przedstawia go sądowi oraz reprezentuje osobę wobec osób trzecich w czynności prawnych, czy składaniu oświadczeń woli. Trzeba mieć na względzie fakt, że obowiązki te opiekun wykonuje o każdej porze dnia i nocy i mają pozorne tylko podobieństwo do funkcji i roli jaką pełni pracownik socjalny. Rola Ośrodka wynikająca z przepisów krio sprowadza się natomiast do poszukiwania i wskazania osoby wyrażającej chęć podjęcia się opieki, nie zaś przejmowania tej opieki za pośrednictwem swoich pracowników. Niezrozumiałe jest natomiast podejście do braku zgody na stanowienie opieki nad członkiem rodziny przez osobę najbliższą i przyjmowanie braku zgody jako argumentu do poszukiwania innego kandydata (najczęściej w osobie pracownika socjalnego, który de facto musi taką zgodę wyrazić). Argumentacja sądów	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			przemawiająca za zasadnością ustanowienia pracownika jednostki organizacyjnej pomocy społecznej kuratorem/opiekunem osoby ubezwłasnowolnionej w sytuacji braku zgody członka rodziny opierająca się na znajomości przez pracownika ops tematyki społecznej oraz rzetelności wynikającej ze stosunku pracy nie znajduje w mojej ocenie uzasadnienia. Takie podejście skutkuje tym, że pracownikom socjalnym dokłada się dodatkowych obowiązków przy i tak dużym obciążeniu pracą. Różnorodność realizowanych przez pracowników ops/cus zadań, nie tylko w zakresie pomocy społecznej, wymaga dużej mobilności, elastyczności i systematycznego podnoszenia kwalifikacji, co również wiąże się z zagospodarowaniem przez pracownika odpowiedniego wymiaru czasu wolnego. Zaznaczyć należy, że grupa zawodowa pracowników socjalnych jest grupą deficytową. Wiele ośrodków pomocy społecznej ma trudności z uzyskaniem minimalnego wskaźnika zatrudnienia pracowników socjalnych wynikającą z zapisów ustawy o pomocy społecznej. Już obecnie stosowane praktyki sądów w zakresie ustanawiania pracowników ośrodków pomocy społecznej/centrów usług społecznych, powodują składanie przez nich deklaracji zwolnień z pracy i poszukiwania pracy o mniejszym obciążeniu psychicznym. Nadmienimy, że ośrodki pomocy	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			społecznej podejmują stałe działania w celu poszukiwania odpowiednich kandydatów na opiekunów osób ubezwłasnowolnionych spoza kadry ośrodka, jednak zainteresowanie taką formą pracy nie znajduje zainteresowania pomimo możliwości uzyskania stosownego wynagrodzenia.	
84.	Koalicja „Na pomoc niesamodzielnym” - Związek Stowarzyszeń	Art. 12 pkt. 2	Włączenie osób niesamodzielných oraz seniorów w kontekście wsparcia i podejmowania decyzji jest niezwykle istotne, zwłaszcza w obliczu starzejącego się społeczeństwa. Osoby te często borykają się z podobnymi wyzwaniami co osoby z niepełnosprawnościami, a ich potrzeby powinny być uwzględniane w legislacji oraz polityce społecznej. Propozycja brzmienia przepisu Art. 12 2. Sąd może zwrócić się do organizacji pozarządowych, do których zadań statutowych należy ochrona praw osób z niepełnosprawnością, osób niesamodzielných lub seniorów, udzielanie im wsparcia lub ochrona wolności i praw człowieka o wskazanie osoby, która może być ustanowiona doradcą tymczasowym.	Uwaga uwzględniona
85.	Ośrodek Badań, Studiów i Legislacji Przy Krajowej Radzie	art. 13 ust. 2	- Co do regulacji dotyczących kurateli dla osób pełnoletnich wątpliwości może budzić przepis art. 13 ust. 2 ustawy, zgodnie z którym kuratorem nie może zostać osoba skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe. W niektórych sytuacjach niekaralność, może mieć znaczenie,	Uwaga uwzględniona

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

	Radców Prawnych		zwłaszcza w przypadku ochrony praw majątkowych czy zarządu majątkiem. Jednakże należy mieć na względzie sytuacje, w których osoba z najbliższej rodziny ze względu np. na ukaranie za przestępstwo skarbowe i jednocześnie dobry kontakt z osobą potrzebującą ustanowienia kuratora mogłaby pełnić funkcje. Mając na względzie przesłankę etyczną rodzi się pytanie o jej niezbędny charakter i czy rzeczywiście w każdej sytuacji powoduje to automatyczny brak rękami prawidłowego pełnienia funkcji kuratora. Skoro najistotniejsze są potrzeby osoby potrzebującej wsparcia może to ograniczać krąg osób. Tym bardziej, że kwalifikacje osobiste kandydata na kuratora oceniać będzie sąd rozpoznający sprawę o ustanowienie kuratora i będą one przedmiotem postępowania dowodowego w toku sprawy, a jednocześnie konieczna jest zgoda na pełnienie funkcji kuratora. Nadto konieczność weryfikacji kandydata na kuratora w dotychczasowym stanie prawnym wynikała z art. 148 § 2 k.r.o., zgodnie z którą nie może być ustanowiony opiekunem (kuratorem) ten, w stosunku do kogo zachodzi prawdopodobieństwo, że nie wywiąże się należycie z obowiązków opiekuna (kuratora). Sąd ustanawiając opiekuna lub kuratora, podejmuje pewne ryzyko, albowiem nie ma pewności, czy osoba ta będzie prawidłowo wywiązywała się z pełnionej funkcji ⁵ . 5 M. Jankowska, Kuratela nad osobą ubezwłasnowolnioną częściowo Raport z badania aktowego, Instytut Wymiaru	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			Sprawiedliwości, Warszawa 2018, s. 26.	
86.	Sąd Apelacyjny w Krakowie	Art.13.ust.2 projektu Art.109 ¹¹ § 2 z projektowanych zmian do KC	Wyłączone od pełnienia funkcji kuratora i pełnomocnika rejestrowanego powinny zostać osoby prawomocne skazane za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe. Interesami osób wymagających wsparcia nie powinny zajmować się osoby rażąco naruszające porządek prawny niezależnie od charakteru przestępstwa za które zostały skazane W obu przypadkach : „Kuratorem nie może zostać osoba prawomocnie skazana przez sąd za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe”	Uwaga nieuwzględniona Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie, w szczególności art. 13 (poprzednia numeracja, aktualnie art. 12). W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR. Uwzględniono m. in. poniższą uwagę Ośrodka Badań, Studiów i Legislacji Przy Krajowej Radzie Radców Prawnych: <i>Co do regulacji dotyczących kurateli dla osób pełnoletnich wątpliwości może budzić przepis art. 13 ust. 2 ustawy, zgodnie z którym kuratorem nie może zostać osoba skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe. W niektórych sytuacjach niekaralność, może mieć znaczenie, zwłaszcza w przypadku ochrony praw majątkowych czy zarządu majątkiem. Jednakże należy mieć na względzie sytuacje, w których osoba z najbliższej rodziny ze względu np. na ukaranie za przestępstwo skarbowe i jednocześnie dobry kontakt z osobą potrzebującą ustanowienia kuratora mogłaby pełnić funkcje. Mając na względzie przesłankę etyczną rodzi się pytanie o jej niezbędny charakter i czy rzeczywiście w każdej sytuacji powoduje</i>

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				<i>to automatyczny brak rękojmi prawidłowego pełnienia funkcji kuratora. Skoro najistotniejsze są potrzeby osoby potrzebującej wsparcia może to ograniczać krąg osób. Tym bardziej, że kwalifikacje osobiste kandydata na kuratora oceniać będzie sąd rozpoznający sprawę o ustanowienie kuratora i będą one przedmiotem postępowania dowodowego w toku sprawy, a jednocześnie konieczna jest zgoda na pełnienie funkcji kuratora. Nadto konieczność weryfikacji kandydata na kuratora w dotychczasowym stanie prawnym wynikała z art. 148 § 2 k.r.o., zgodnie z którą nie może być ustanowiony opiekunem (kuratorem) ten, w stosunku do kogo zachodzi prawdopodobieństwo, że nie wywiąże się należycie z obowiązków opiekuna (kuratora). Sąd ustanawiając opiekuna lub kuratora, podejmuje pewne ryzyko, albowiem nie ma pewności, czy osoba ta będzie prawidłowo wywiązywała się z pełnionej funkcji. M. Jankowska, Kuratela nad osobą ubezwłasnowolnioną częściowo Raport z badania aktowego, Instytut Wymiaru Sprawiedliwości, Warszawa 2018, s. 26.</i> Podobnie w przypadku pełnomocnika rejestrowanego zmianie uległ projektowany art. 109(11) Kodeksu

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				cywilnego. Należy mieć przede wszystkim na uwadze, że ustanowienie pełnomocnika rejestrowanego będzie miało charakter dobrowolny. Wybór osoby pełnomocnika uzależniony będzie od woli mocodawcy. Celem zabezpieczenia interesów mocodawcy projekt przewiduje m.in. możliwość zwolnienia pełnomocnika rejestrowanego przez sąd w przypadku gdy działania lub zaniechania pełnomocnika rejestrowanego będą sprzeczne z wolą mocodawcy, będą zagrażać jego interesom albo je naruszać.
87.	PFON, PSONI, INŻ	art. 13 ust. 3	Termin „sprzeczność między interesami” jest terminem niezdefiniowanym, który nie występuje w polskim systemie prawnym. Proponujemy zastąpienie terminu pojęciem „konfliktu interesów”, którego znaczenie jest powszechnie znane. Propozycja brzmienia przepisu <i>Sąd może ustanowić jednego kuratora dla kilku osób, jeżeli nie występuje pomiędzy nimi konflikt interesów.</i>	Uwaga uwzględniona
88.	Obywatel 5	Art. 13. 3.	Sąd może ustanowić jednego kuratora dla kilku osób, jeżeli nie ma sprzeczności między interesami tych osób. Dla kilku osób czyli ilu? Bardzo niebezpieczna	Uwaga nieuwzględniona Z uwagi na brak kandydatów na kuratorów projektodawca przewidział możliwość pełnienia tej funkcji wobec

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			furtka, szczególnie w DPSach i innych instytucjach do życia, dająca możliwość do nadużyć oraz niekierowania się zindywidualizowanymi potrzebami osoby wymagającej wsparcia kuratora oraz nadmiernego ograniczenia spraw pozostawionych do osobistego prowadzenia przez osobę wspieraną jak również utrudnionego pełnego wykorzystania możliwości niezależnego życia, rehabilitacji lub leczenia (patrz możliwy proceder wskazany w: https://www.filmweb.pl/film/O+wszystko+zadba+m-2020-846413)	kilku osób przez jedną osobę.
89.	Ośrodek Badań, Studiów i Legislacji Przy Krajowej Radzie Radców Prawnych	Art. 14	Zgodnie z projektowanym art. 14 ustawy, kuratora ustanawia się na oznaczony czas, odpowiedni do potrzeb osoby potrzebującej wsparcia, nie dłuższy niż pięć lat. Ustanowienie kuratora można ponawiać. O ile samo założenie, że środek taki nie może być a priori stosowany na czas nieoznaczony, w realiach długotrwałości postępowań sądowych regulacja ta może rodzić trudności i wątpliwości co do pozostawienia osoby wymagającej pomocy kuratora bez wsparcia. W praktyce powodować będzie to sytuacje, w których osoby wymagające pomocy kuratora nie będą mogły skutecznie korzystać ze zdolności do czynności prawnych. Warto rozważyć wprowadzenie założenia, że ustanowienie kuratora na czas wskazany w postanowieniu lub ustawie podlega przedłużeniu na czas postępowania w sprawie dalszego wyznaczenia kuratora.	Wyjaśnienie do uwagi Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie, w szczególności art. 13. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR.
90.	Zastępca	art. 14 projektu	Nie do końca jest jasne dlaczego kuratora	Wyjaśnienie do uwagi

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

	Przewodniczącego KKPC		wspierającego można ustanowić jedynie na czas oznaczony nie dłuższy niż 5 lat. Ustanowienie tego rodzaju kurateli nie wiąże się z ograniczeniem zdolności do czynności prawnych ani z umocowaniem kuratora do reprezentowania kuranda. Konieczność takiego ograniczenia nie wynika wprost z art. 12 KPON. Z tego powodu rodzi się pytanie, dlaczego ten kurator może być ustanowiony tylko na czas oznaczony i ma podlegać maksymalnie co 5 lat sprawdzeniu, czy nadal jest on potrzebny, skoro zgodnie z art. 17 ust. 1 sąd uchyla kuratelę w każdym czasie, gdy odpadnie przyczyna jej ustanowienia. Kurandzi, dla których kuratela wspierająca będzie ustanawiana w założeniu będą w stanie samodzielnie złożyć wnioski o uchylenie kurateli. Proponowany art. 14 może zniechęcać do podejmowania się roli kuratorów wspierających, ponieważ sprawowanie takiej funkcji będzie wiązało się z obowiązkowym zaangażowaniem w procedurę sądową co najmniej raz na 5 lat. Jak podkreślali uczestnicy dyskusji w ramach posiedzenia Katedr, dla osób nieuleczalnie chorych albo mających choroby wrodzone to postępowanie sprawdzające, czy kurator wspierający jest nadal potrzebny może stanowić uporczywą procedurę powtarzającą się, mimo że jej wynik będzie niezmienny za każdym razem (problem też dostrzeżono także w trakcie prac w KKPC). Czy w takich sytuacjach prawo powinno zmuszać do udziału w procedurze co pięć lat, w której osobie z	Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie, w szczególności art. 13. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			niepełnosprawnością powagą Państwa przypomina się, że jej stan jest niezmiennie niezmienny? Rozumiem, że okresowego sprawdzenia sytuacji osoby z niepełnosprawnością wymaga się w konwencji w przypadku jakiegokolwiek przypadku zastępstwa pośredniego, ale czy w zakresie kurateli wspierającej nie idziemy z tym rozwiązaniem zbyt daleko, ze szkodą lub udręką dla takiej osoby.	
91.	Inicjatywa “Nasz Rzecznik”, Fundacja Po Mojemu w Krakowie	art. 14	Sztynne wskazanie okresu maksymalnego, na który sąd może ustanowić kuratora, jest niecelowe w przypadku osób, których stan zdrowia zgodnie z wytycznymi naukowymi nie ulegnie poprawie a nawet jest pewne, iż ulegnie pogorszeniu. Szczególnie w przypadku osób z neurodegeneracyjnymi zespołami genetycznymi, z demencją, z zespołami otępiennymi, z chorobą Alzheimera, w śpiączce itp. konieczność powtarzania procedur przed sądem będzie odbierana jako traumatyzująca i niepotrzebnie obciążająca nie tylko dla samych uczestników postępowania, ale też dla sądów rodzinnych. Zamiast sztywnego okresu lepszym narzędziem ochrony jest opracowanie dobrych standardów kontroli nad wykonywaniem kurateli i wyposażenie sądów rodzinnych w zasoby, aby taki nadzór mogły realnie i skutecznie prowadzić. Należy podkreślić, iż wskazanie określonego maksymalnego okresu 5 lat ustanowienia kuratora przez sąd nie wynika ściśle z zapisów Konwencji ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami ani ze standardów międzynarodowych; w	Wyjaśnienie do uwagi Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie, w szczególności wskazany w treści uwagi przepis. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			szczegółności taki wymóg nie jest wskazany w Komentarzu Generalnym nr 1 Komitetu do spraw Praw Osób Niepełnosprawnych. Propozycja brzmienia przepisu art. 14. Kuratora ustanawia się na oznaczony czas, odpowiedni do potrzeb osoby potrzebującej wsparcia. Ustanowienie kuratora można ponawiać. W szczególnie uzasadnionych przypadkach wynikających ze stanu zdrowia osoby potrzebującej wsparcia kuratora można ustanowić na czas nieoznaczony.	
92.	Centralny Instytut Analiz Polityczno-Prawnych	Art. 14	Uzasadnienie zmian: Dodanie ustępów dla lepszej przejrzystości: Podział przepisu na dwa ustępy zwiększa czytelność i precyzję regulacji. Wprowadzenie wymogu ponownej oceny: Wprowadzenie obowiązku ponownej oceny sytuacji osoby potrzebującej wsparcia przed każdym przedłużeniem okresu ustanowienia kuratora zabezpiecza przed automatycznym przedłużaniem, co mogłoby prowadzić do niepotrzebnego ograniczania jej autonomii. Uwzględnienie zmieniających się potrzeb osoby wspieranej: Zapis „uwzględniającej jej aktualne potrzeby i możliwości” podkreśla dynamiczny charakter	Uwaga uwzględniona

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			sytuacji osoby potrzebującej wsparcia i konieczność dostosowania decyzji sądu do bieżących okoliczności. Zachowanie maksymalnego okresu pięciu lat: Przepis pozostawia ograniczenie czasowe, ale wprowadza dodatkowy wymóg analizy, co czyni decyzję bardziej indywidualną i opartą na rzeczywistych przesłankach. Propozycja brzmienia przepisu 1. Kuratora ustanawia się na oznaczony czas, odpowiedni do potrzeb osoby potrzebującej wsparcia, jednak nie dłuższy niż pięć lat. Ustanowienie kuratora może być ponawiane, przy czym każdorazowe przedłużenie wymaga przeprowadzenia ponownej oceny sytuacji osoby potrzebującej wsparcia, uwzględniającej jej aktualne potrzeby i możliwości."	
93.	PFON, PSONI, INŻ	art. 14	Obecna treść przepisu „Kuratora ustanawia się na oznaczony czas, odpowiedni do potrzeb osoby potrzebującej wsparcia, nie dłuższy niż pięć lat. Ustanowienie kuratora można ponawiać” przewiduje za długi naszym zdaniem okres kurateli. Wydaje się, że 3 lata będą wystarczające z jednej strony dla zabezpieczenia praw i interesów osoby potrzebującej wsparcia, a z drugiej umożliwią sądowi odpowiednią ocenę sytuacji tej osoby, działań kuratora i pozwolą zaproponować	Uwaga nieuwzględniona Podczas prac Zespołu do spraw opracowania propozycji rozwiązań normatywnych w zakresie zastąpienia instytucji ubezwłasnowolnienia modelem wspieranego podejmowania decyzji projektodawca szczegółowo wyjaśniał z jakiej przyczyny został przyjęty okres 5 letni. W tym zakresie projektodawca

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			ewentualne zmiany. 5-letni okres może być w wielu przypadkach za długi i nie odpowiadać na potrzeby różnorodnych osób. Dodatkowo należy podkreślić ogromne ryzyko związane z dyspozycją proponowanego art. art. 605¹² przewidzianego w art. 29 ustawy – uwaga poniżej Propozycja brzmienia przepisu <i>„Kuratora ustanawia się na oznaczony czas, odpowiedni do potrzeb osoby potrzebującej wsparcia, nie dłuższy niż trzy lata. Ustanowienie kuratora można ponawiać” potrzeba skrócenia okresu do 3 lat”</i>	opierał się na doświadczeniach Czech, gdzie początkowo wprowadzony okres 3 letni okazał nie całkowicie niewystarczający dla procedowania wszystkich spraw z tego zakresu. Należy mieć na uwadze, że okres 5 letni nie jest okresem koniecznym, sąd zawsze może ustanowić okres krótszy, stosownie do potrzeb osoby potrzebującej wsparcia. Projektodawca miał także na uwadze dane statystyczne, z których wynika aktualna ilość osób całkowicie ubezwłasnowolnionych (ok. 100 000), jest to grupa osób, do której ten projekt jest również kierowany. Nie można zatem zapominać, że w zdecydowanej większości stan zdrowia takich osób nie ulegnie zmianie w ciągu 5 lat. Na skutek zgłoszonych uwag przepis uległ zmianie.
94.	Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów		Wydaje się ponadto, że 5-letni okres „przejściowy” jest zbyt długi. Pozostawienie na tak długi okres dotychczasowego opiekuna prawnego sprawia, że dla osoby ubezwłasnowolnionej na podstawie dotychczasowych przepisów nic się w praktyce nie zmieni przez okres 5 lat (w przypadku osób starszych może to oznaczać do końca życia).	Uwaga nieuwzględniona Aktualnie osób ubezwłasnowolnionych jest ponad 100.000. Oznacza to, że dla każdej z tych osób musi zostać ustanowiony kurator, na podstawie nowych przepisów prawa. Okres 5 lat od dnia wejścia w życie ustawy wynika zatem z wolumenu tych spraw, jak również konieczności organizacji pracy w sądownictwie powszechnym, które w okresie „przejściowym” będzie znacząco obciążone pracą.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				Należy jednak podkreślić, że do tymczasowego kuratora stosuje się nowy przepisy, a zatem nie sposób stwierdzić, że w praktyce zmiana nie będzie odczuwalna dla tych osób. Na skutek zgłoszonych uwag przepis uległ zmianie.
95.	Sąd Okręgowy w Szczecinie Prezes Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie	Art. 14	Zupełnie zbędne jest każdorazowo wprowadzanie instytucji kuratora na czas oznaczony, nie dłuższy niż 5 lat (art. 14 projektu ustawy) z możliwością ponawiania jego ustanowienia, bowiem dotychczasowe doświadczenie zawodowe sędziów wskazuje jednoznacznie na to, że istnieją osoby obecnie ubezwłasnowolnione całkowicie i posiadające opiekunów prawnych, co do których (bez konieczności zasięgnięcia w tym wypadku wiedzy specjalistycznej), można przyjąć, że ich stan zdrowia się już nie poprawi, a co najwyżej może się jedynie pogorszyć. W stosunku do takich osób obowiązek ponawiania ustanawiania kuratora po 5 latach jest marnotrawieniem środków finansowych, które są potrzebne na przeprowadzenie takiego postępowania, czasu orzeczników, co z kolei spowoduje, że prowadzenie kolejnych postępowań w przedmiocie ustanowienia kuratora dla tej samej osoby, będzie się odbywać kosztem wydłużenia innych postępowań w sądzie rejonowym w wydziałach rodzinnych, jeżeli do czasu wejścia w życie proponowanych zmian nie nastąpi zwiększenie zasobów ludzkich przeznaczonych do pracy w tychże wydziałach (sędziów, asystentów sędziów,	Wyjaśnienie do uwagi Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie, w szczególności art. 13. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR. Projektodawca uznał, że orzeczenie sądu nie prowadzi do ubezwłasnowolnienia (częściowego lub całkowitego pozbawienia zdolności do czynności prawnych), to „ciężar gatunkowy” sprawy nie uzasadnia właściwości sądów okręgowych. Projekt odchodzi od dotychczasowej, sztywnej regulacji ustanowienia opiekuna prawnego dla osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie na czas nieokreślony. Wprowadzana regulacja wymusza okresową ocenę potrzeb osoby, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego i dostosowanie zakresu reprezentacji do jej aktualnego stanu zdrowia.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			a także sekretarzy). Konieczność cykliczności postępowań o ustanowienie kuratora będzie bowiem generowała znaczną dodatkową (w porównaniu z obecną) liczbę czynności, tak w postępowaniu rozpoznawczym, jak i następnie wykonawczym, niezbędnych do przeprowadzenia w tego rodzaju postępowaniach. Ponadto zwiększy się liczba posiedzeń poza siedzibą sądu (wysłuchań w miejscu zamieszkania osób, co do których będzie istniała potrzeba ustanowienia kuratora), bowiem w przeważającej ilości przypadków są to osoby (ze względu na stan zdrowia) nie będące w stanie stawić się w sądzie. Ponadto pewne zastanowienie budzi fakt, że skoro dotychczas, ze względu na rangę, sprawy o ubezwłasnowolnienie były kategorią spraw, do rozpoznania których, jako sąd pierwszej instancji przewidziany był sąd okręgowy, obecnie — pomimo jedynie wyeliminowania z nazewnictwa pojęcia „ubezwłasnowolnienie” — ustawodawca postanowił, że ocena tego „w jakim zakresie dana osoba potrzebująca wsparcia jest w stanie postrzegać i oceniać rzeczywistość lub samodzielnie kierować swoim postępowaniem (...)” będzie należała do sądu rejonowego, jako sądu pierwszej instancji (art. 11 i art. 29 pkt 8) projektu ustawy). Propozycja brzmienia przepisu Zasadnym byłoby pozostawienie tej kategorii	Projektodawca miał również na uwadze, że aktualnie sprawy, w których orzeczono ubezwłasnowolnienie całkowite albo częściowe objęte są nadzorem sądu opiekuńczego w postępowaniu wykonawczym. Sąd ten zna problemy osoby, która ma ustanowionego opiekuna prawnego.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			spraw do rozpoznania sądom okręgowym.	
96.	Koalicja „Na pomoc niesamodzielnym” - Związek Stowarzyszeń	Art. 14	Ustanowienie kuratora powinno być czasowe i nie przekraczać trzech lat. Krótszy okres czasu może wprowadzać większą dynamikę i mobilizować do bardziej intensywnego działania. W przypadku ustanowienia na 3 lata kuratorzy i osoby zaangażowane mogą bardziej koncentrować się na osiągnięciu konkretnych celów w określonym czasie, co sprzyja lepszej organizacji pracy. 5 lat może rzeczywiście prowadzić do poczucia, że „mamy czas” i powodować mniejszą pilność w działaniu. Propozycja brzmienia przepisu Art. 14 Kuratora ustanawia się na oznaczony czas, odpowiedni do potrzeb osoby potrzebującej wsparcia, nie dłuższy niż trzy lata. Ustanowienie kuratora można ponawiać.	Uwaga nieuwzględniona Okresy wskazane w art. 13 są okresami maksymalnymi, sąd może ustanowić okres krótszy, stosownie do potrzeb danej osoby. W każdej sytuacji osoba wspierana może wnosić o zmianę kuratora.
97.	Obywatel 11		Część 1 z 3 Dziękuję za podjęcie się trudnego zadania prób zbliżenia polskiego porządku prawnego do międzynarodowych standardów ochrony praw osób z niepełnosprawnościami. Jako rodzica córki z autyzmem w sprzężeniu z niepełnosprawnością intelektualną, mam możliwość w praktyce życiowej doświadczać regulacji prawnych i z tej płaszczyzny odniosę się do Państwa projektu. Po zapoznaniu się z Państwa projektem nie byłam w stanie wywnioskować jakie są przesłanki, które córka musi spełnić, aby ustanowiono dla niej kuratora reprezentującego	Wyjaśnienie do uwagi Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie, w szczególności art. 19 oraz art. 13 projektu ustawy. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR. Podjęto także decyzję w przedmiocie maksymalnego okresu trwania kurateli.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			i/lub wspierającego (również, gdzie jest granica pomiędzy tymi instrumentami?), gdyż również jak wywnioskowałam córka może mieć kilku kuratorów, w tym i kuratora reprezentującego i wspierającego w zależności od jej potrzeb. Czy zatem przewidziane jest, czy kuratorzy będą ze sobą współpracować i na jakich zasadach. W tym zauważyłam, że jeśli chodzi o instrument kuratora reprezentującego poświęcono my cały rozdział, natomiast kurator wspierający został opisany tylko w jednym Art. 26. Nie posiadam tak wysokiej i zaawansowanej wiedzy prawniczej jak autorzy projektu, co może tłumaczyć mój niepokój i pytanie czy jest to wystarczające opracowanie tematu i będzie to nadal bezpieczna dla mojej córki w przyszłości? Wzbudziła we mnie pozytywne emocje możliwość wejścia córki w związek małżeński. Zasmuciła, tutaj korzystam z naszego doświadczenia, konfrontacja z rzeczywistością, obecnie na żadnym etapie edukacji córka podstawowych informacji nie uzyskała o tym jakie są konsekwencje i obowiązki małżonków, w tym odpowiedzialność rodzicielska, nie jest to poruszane w podręcznikach szkolnych dla osób z niepełnosprawnością intelektualną. Jest to sytuacja zrozumiała i wynika z faktu braku takiej możliwości dotychczas. Tym nie mniej mam nadzieje, że zdają sobie Państwo sprawę, że z dnia na dzień to będzie bardzo duży problem. Mianowicie, zgodnie z KPON dają Państwo mojej córce “prawo do” nowej określonej czynności	Rozporządzenie dotyczące sposobu przygotowania wysłuchania osoby, której dotyczy postępowanie będzie procedowane po uchwaleniu ustawy, w okresie przed jej wejściem w życie. Kwestie alimentacji pozostają poza zakresem projektowanej regulacji.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			prawnej, bez wcześniejszego przygotowania jej jako obywatela do podjęcia świadomej decyzji, tak aby miała szansę ona zakończyć się sukcesem. I ten argument będzie dotyczył każdej płaszczyzny projektowanych zmian. Innymi słowy, proponowane zmiany nie pokrywają się obecnie z możliwościami systemu i dostępnymi usługami, co z przykrością stwierdzam jest pomijane, w każdej rozmowie o omawianym w tym dokumencie projekcie. Sama zmiana przepisów nie poprawi jakości życia mojej córki, bez zmian na poziomie usług i funkcjonowania systemu. Po zmianach w urzędach zamiast dokumentu zawierającego orzeczenie o ubezwłasnowolnieniu córki, będzie ode mnie wymagane posiadanie dokumentu poświadczającego, że jestem kuratorem córki. W tym reszta procedur i brak wsparcia dla córki będzie przebiegać tak samo. Na stronie 5 OSR projektu ustawy przeczytałam, że dla przykładu jako kurator reprezentujący córki, będąc upoważniona do prowadzenia jej spraw i w jej imieniu, moje działania nie wyłączają możliwości osobistego działania córki, i działamy równolegle. By na następnej stronie dowiedzieć się, że jednostronna czynność prawna dokonana przez córkę bez mojej zgody będzie nieważna, a ważność umowy będzie zależała od mojego potwierdzenia. Połączenie tych dwóch faktów postrzegam, jako że córka ma prawo do czynności prawnych ALE tylko teoretycznie, gdyż w praktyce już takiego prawa nie ma, jako że wymagane jest	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			potwierdzenie przez kuratora. Rozumiem, co do zasady powód, którego celem jest zapewnić bezpieczeństwo córce. Tym nie mniej, nie jesteśmy tutaj u postaw w sprzeczności z założeniami projektu? I oddajemy prawo do czynności prawnych tylko na ‘papierze’ tj. fikcyjnie? Cześć 2 z 3 Ustanawianie kuratora co pięć lat stanowić zbędne obciążanie sądów oraz mojej rodziny. Praktyka życiowa wskazuje, że poprawa stanu zdrowia osób ubezwłasnowolnionych to przypadki rzadkie (odnosząc się do mojej rodziny tj. niepełnosprawności intelektualnej, sytuacja zdrowotna będzie się u nas pogarszać). Wobec tego, co dobrego wnosi w nasze życia ustanawianie kuratora co pięć lat? Czy jest możliwa zamiana ‘ustanowienia’ kuratora na ‘weryfikację’ co pięć lat dalszej zasadności trwania kurateli? U nas jak i u wielu rodzin, szczególnie jeśli chodzi o osoby straszne, sytuacja nie poprawi się. Co więcej będzie z biegiem lat coraz trudniejsza. W Art. 6055. § 5. wskazują Państwo, że w drodze rozporządzenia Minister Sprawiedliwości określi sposób przygotowania wysłuchania osoby, która będzie wymagać wsparcia potrzeb w komunikowaniu się. Dla mnie treść tego rozporządzenia jest kluczowa, jako że córka jest osobą, która potrzebuje wsparcia w komunikowaniu się. Kiedy będziemy mogli zapoznać się z treścią rozporządzenia? Tak, kluczowego dla modelu wspieranego podejmowania decyzji. Na ten moment brakuje	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			informacji w jaki sposób będzie wyglądać wspieranie podejmowania decyzji. W systemie osoby dorosłe nie mają dostępu do usługi, gdzie osoba z niepełnosprawnością uzyska wsparcie w komunikowaniu się. Nie mamy standardów komunikacji alternatywnej, centra komunikacji są na etapie projektowania. Mamy społeczny problem w odróżnieniu modalności/ narzędzia do komunikacji (to czego dana osoba używa, aby przekazać swoje zdanie np. język migowy, mowa, syntetyzator dźwięku) od faktycznej umiejętności komunikowania się. Innymi słowy fakt, że dana osoba potrafi wydać zrozumiałe dla drugiej osoby dźwięki (lub gesty) nie oznacza od razu, że potrafi się komunikować. Mam tu na myśli sytuacje, szczególnie widoczne u osób w spektrum autyzmu, które mogą nie rozumieć sensu komunikowania się z drugą osobą, mogą nie rozumieć treści pytań lub całych wypowiedzi, jednocześnie będącymi osobami sprawnymi werbalnie. Chciałabym zwrócić uwagę, że to jakiej modalności dana osoba używa do komunikacji będzie wpływać na jej sposób rozumienia/postrzegania świata. Tym samym, osoba będąc na poziomie konkretnym używająca do komunikacji symboli/obrazów, może nie być zdolna do zrozumienia abstrakcyjnych pojęć, które można wyrazić tylko za pomocą kombinacji słów. Dla przykładu: umowa abonamentowa, nie jest to przedmiot, który można dotknąć, zobaczyć i poczuć tj. nie jest konkretny. Umysł takiej osoby, będzie interpretować świat za	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			pomocą tych symboli, które opanował. Metaforycznie można to określić jako inny rodzaj okularów przez który postrzega świat, taki osobisty indywidualny język. Złożoność komunikacji nie dotyczy tylko osób niesłyszających i języka migowego, jest dużo bardziej obszerny. Tj. nie chodzi tylko o zapewnienie dostępu do tłumaczy języka migowego. Część 3 z 3 Jestem osobą która ceni badania nad/oraz pilotaże proponowanych rozwiązań, dlatego zapoznałam się z raportem ewaluacyjnym pilotażu instrumentu asysta prawna jako element systemu wsparcia korzystania ze zdolności do czynności prawnych wypracowanego w projekcie „Aktywni Niepełnosprawni – narzędzia wsparcia samodzielności osób niepełnosprawnych” Odwołując się do tego raportu chciałam zapytać jakie kroki zostały podjęte lub czy są planowane aby proponowane w pilotażu rekomendacje były realizowane. Raport jest dostępny na stronie Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych. Dla przykładu podano rekomendację: “Istnieje potrzeba systemowego wdrożenia asystentury prawnej, a także prowadzenia działań edukacyjnych i uświadamiających w zakresie prawa osób z niepełnosprawnościami (w tym w szczególności osób z niepełnosprawnością intelektualną) do samostanowienia.” Czy w tym zakresie i czy w ogóle są planowane działania? Innym zagadnienie	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			dotyczyło: “wprowadzenia okresowej superwizji pracy asystentów prawnych, tak aby mogli w sposób obiektywny weryfikować prawidłowość zakresu świadczonych usług.” Czy takową Państwo przewidujecie? Ostatnim zagadnieniem jakie poruszę, jest „konstelacja” trzech ustaw, które robią rewolucje w naszej codzienności rodziny opiekującej się dziećmi z niepełnosprawnościami. Jedną z ustaw jest Państwa projekt, drugą jest ustawa, która już weszła w życie dotycząca świadczenia wspierającego, a trzecią ustawą jest projekt asystencji osobistej opracowywany przez MRPiPS. Konsekwencja tych trzech ustaw pozostawia mnie opiekuna bez środków do życia z obowiązkiem alimentacyjnym ciążącym na mnie do końca życia córki. Świadczenie Wspierające odbiera mi prawo do świadczenia pielęgnacyjnego po 18 roku życia córki. Rodzinnym opiekunom prawnym osoby ubezwłasnowolnionej nie udaje się uzyskać obecnie wynagrodzenia za swoją pracę, w tym jest to kwota niewspółmierna do pracy jaką się wykonują opiekując się dorosłą osobą z niepełnosprawnościami. Projekt ustawy dotyczący asystencji osobistej, wbrew praktyce innych krajów, zabrania mi zatrudnienia siebie jako asystenta córki (choćby w niewielkim wymiarze). A projektowana liczba godzin asystencji osobistej uniemożliwi mi pracę zawodową. Te trzy ustawy wikłają mnie w bardzo bolesnym kontekście bez wyjścia i wymagają ode mnie świadczenia usług na rzecz córki jak i Państwa (gdyż wyręczam Państwo	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			i świadczyć będą usługę, którą powinien zapewnić system wsparcia). Proponowane przepisy odnośnie do wynagrodzenia kuratorów nie są konkretne i nie jest podany ich zakres. Dodatkowo problem, który opisałam, obecnie nie był problemem palącym, jako że do końca roku 2023 opiekunowie dorosłych osób z niepełnosprawnościami mogli otrzymać świadczenie pielęgnacyjne, co rekompensowały ich opiekuńczą pracę. Na nowych zasadach (które mnie już obowiązują) pomoc finansową otrzyma córka i to ja jako kurator (bez środków do życia) będę składać sprawozdania z zarządzania jej środkami, w tym nie mogą wykorzystywać środków córki we własnym interesie. Nie potrafię sobie w praktyce wyobrazić sytuacji, w której będę zależna finansowo od własnego dziecka, które będzie ode mnie zależne z racji swojej niepełnosprawności. Postuluję więc o zniesienie obowiązku alimentacyjnego z rodziców osób pełnoletnich i przejęcie odpowiedzialności za dorosłe osoby z niepełnosprawnościami przez Państwo. Ewentualnie wypłacanie wynagrodzenia kuratorowi będący jednocześnie osobą bliską w wysokości świadczenia pielęgnacyjnego, jeśli w raz z osobą wspieraną prowadzi gospodarstwo domowe. Ostatnią moją propozycją jest ustalenie kwoty (w wysokości świadczenia pielęgnacyjnego), z której kurator nie będzie musiał się rozliczać przed sądem w sprawozdaniach, w sytuacji, gdy osoba wspierana wraz z kuratorem prowadzi wspólne gospodarstwo	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			domowe. Z poważaniem	
98.	Stowarzyszenie Sędziów Rodzinnych w Polsce	Kurator reprezentujący	Na wstępie należy zawrzeć ogólną wątpliwość, a mianowicie czy konieczne jest ustanawianie kuratora reprezentującego na 5 lat, tj. czy w ogóle konieczne jest określanie czasu tej kurateli. Zmienione przepisy kpc bowiem stanowią, że kurator podlega stałej kontroli sądu tj. składa sprawozdania w określonych odstępach czasowych, jak również musi udzielać wyjaśnień na żądanie sądu, wiele decyzji wymaga zgody sądu, a sąd może uchylić kuratora lub go zmienić. Do wszystkich tych czynności dochodzi dodatkowy obowiązek wynikający z przepisu art.60512 kpc, aby wszczynać z urzędu na rok przed upływem okresu, na jaki ustanowiono kuratora, postępowanie w przedmiocie ustalenia kuratora reprezentującego. Nie dość, że będzie do generowało szereg nowych postępowań i to takich, co do których sąd sam musi pilnować, aby je wszcząć, to cel takiego uregulowania nie jest zrozumiały. Jest to dokładanie czynności sądom, które i tak już nie mogą sobie poradzić z ich nadmiarem. Przepis art. 14 jest sprzeczny z art. 16§2 kc, gdzie jest mowa o tym, że kurator może być ustanowiony dla konkretnej czynności. Wydaje się zasadne, aby art.17 ust.2 był dodany do art.14 jako ustęp 2, gdzie jest mowa o czasie trwania kurateli. Wątpliwość budzi również okres ustanawiania kuratora na określony czas.	Uwaga nieuwzględniona Regulacja taka stanowi dostosowanie przepisów prawa krajowego do międzynarodowych standardów ochrony praw osób z niepełnosprawnością. Ingerencja w możliwość oraz zakres osobistego wykonywania posiadanej zdolności do czynności prawnych stanowi bowiem ograniczenie podstawowych praw człowieka. Środek taki nie może być a priori stosowany na czas nieoznaczony, zaś niezwłocznie po stwierdzeniu zmiany okoliczności uzasadniających jego stosowanie właściwy sąd winien zmodyfikować zakres kurateli. Gdyby taka zmiana okoliczności skutkowałą ustaleniem, że dalsze trwanie kurateli nie jest celowe, sąd winien kuratelę uchylić. Zgodnie bowiem z projektowanym 16 ust. 1 sąd uchyli kuratelę, gdy odpadnie przyczyna jej ustanowienia. Natomiast w przypadku stwierdzenia dalszej zasadności trwania kurateli, ustanowienie kuratora można wielokrotnie ponawiać, adekwatnie do potrzeb osoby wspieranej. Modyfikacji może jednak ulegać sam zakres wsparcia. Projektowany art. 13 dotyczy okresu, na który ustanawia się

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				kuratora, natomiast projektowany art. 16 § 2 kc reguluje zakres i rodzaj spraw do których kurator reprezentujący może zostać ustanowiony. Wobec powyższego wskazane przepisy nie pozostają ze sobą w sprzeczności.
99.	Helsińska Fundacja Praw Człowieka	Kurator reprezentujący	Trzecim krokiem powinna być ponowna analiza proponowanej instytucji kuratora reprezentującego pod kątem tego, czy w pełni wdraża ona założenia modelu wspieranego podejmowania decyzji i dostatecznie zrywa w rozwiązaniach znanymi z instytucji ubezwłasnowolnienia częściowego i całkowitego. W szczególności wątpliwość może budzić to, że dopuszczalne może być ustanowienie kuratora reprezentującego (który może być uprawniony do podejmowania decyzji w imieniu osoby wspieranej lub jego zgoda jest potrzebna do skuteczności czynności prawnych) do prowadzenia wszelkich spraw osoby z niepełnosprawnością. Nie można wykluczyć, że w pewnych sytuacjach sięgnięcie do takiego rozwiązania może być konieczne, jednak może rodzić to pytanie o potencjalne nadużywanie tej możliwości i ustanawianie kuratora reprezentującego dla wszelkich spraw “na zapas” lub “z wygody”. Obawa ta wynika z dotychczasowej praktyki sądów w sprawach o ubezwłasnowolnienie, gdzie niemal zawsze orzekane jest ubezwłasnowolnienie całkowite. Zatem konieczne wydaje się wprowadzenie dodatkowych rozwiązań, które pozwolą wykluczyć automatyczne sięganie po	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca przewiduje elastyczne instrumenty wsparcia, dostosowane do potrzeb osoby potrzebującej wsparcia. Projektowana regulacja ma zapewnić korzystanie ze zdolności do czynności prawnych dostosowane do stanu zdrowia konkretnej osoby, przy uwzględnieniu faktu, że stan takiej osoby może się zmieniać. Projekt odchodzi od dotychczasowej, sztywnej regulacji ustanowienia opiekuna prawnego dla osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie na czas nieokreślony. Wprowadzana regulacja wymusza okresową ocenę potrzeb osoby, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego i dostosowanie zakresu reprezentacji do jej aktualnego stanu zdrowia. Osoba wspierana zawsze będzie miała pełną zdolność do czynności prawnych. Mając na uwadze ochronę jej praw oraz bezpieczeństwo obrotu gospodarczego ważność dwustronnych czynności prawnych dokonanych

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			najsurowszą ingerencję w sferę praw i wolności osoby. W tym kontekście może budzić wątpliwość również brzmienie projektowanego art. 65 ustawy, który nakazuje rozumieć obowiązujące przepisy posługujące się pojęciem ubezwłasnowolnienia lub posiadania (albo brakiem) pełnej zdolności do czynności prawnych przez pryzmat korzystania (lub nie) ze wsparcia w postaci kuratora reprezentującego lub pełnomocnika rejestrowanego. Zatem projektowana regulacja powieli automatyzm przewidujący rozszerzenie skutków korzystania z instrumentów wsparcia na różne dziedziny życia. Jednocześnie zastosowanie takiego rozwiązania legislacyjnego może dostarczać argumentów mówiących o tym, że projektowana regulacja jest w istocie jedynie zmianą nazwy instytucji a nie gruntowną reformą, która ma zagwarantować korzystanie z praw i wolności przez wszystkie osoby z niepełnosprawnościami. Zdaniem HFPC konieczne jest dokonanie przeglądu wszystkich regulacji wykraczających poza obszar prawa cywilnego, w których ustawodawca posługuje się pojęciami ubezwłasnowolnienia, pełnej (braku pełnej) zdolności do czynności prawnych tak jak uczynił to projektodawca m.in. w przypadku ustaw dotyczących zawodów prawniczych. W każdym tym przypadku powinno dojść do analizy, czy rzeczywiście konieczne jest utrzymywanie ograniczeń dla osób korzystających z instrumentów wsparcia w postaci kuratora	samodzielnie przez osobę wspieraną, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego będzie zależała od potwierdzenia ich przez tego kuratora. Każda osoba wspierana, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego, będzie mogła samodzielnie wystąpić do sądu o uchylenie kurateli albo zmianę zakresu jego umocowania. Projektodawca dokonał przeglądu wszystkich regulacji wykraczających poza obszar prawa cywilnego, w których ustawodawca posługuje się pojęciami ubezwłasnowolnienia, pełnej (braku pełnej) zdolności do czynności prawnych w porozumieniu z innymi resortami. Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			reprezentującego lub pełnomocnika rejestrowego, w szczególności biorąc pod uwagę, że kurator reprezentujący może być ustanowiony tylko do wąskiego zakresu spraw lub nawet jedynie do poszczególnej czynności. W tym kontekście (także biorąc pod uwagę usunięcie przeszkód w korzystaniu z praw wyborczych) ponownej analizy wymaga utrzymanie ograniczeń w zakresie innych praw politycznych, jak choćby prawa do zrzeszania się.	
100.	Centralny Instytut Analiz Polityczno-Prawnych	Art. 15	Uzasadnienie zmian: Podkreślenie autonomii osoby wspieranej: Zmienione brzmienie pierwszego zdania wyraźniej akcentuje zasadę poszanowania autonomii decyzji osoby wspieranej, co jest zgodne z międzynarodowymi standardami, w tym Konwencją ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami. Wprowadzenie obowiązku proporcjonalności: Dodanie sformułowania „zapewniając, aby zakres umocowania kuratora był adekwatny do jej rzeczywistych potrzeb” wzmacnia wymóg proporcjonalności, który ma kluczowe znaczenie przy ograniczaniu praw osoby wspieranej. Unikanie nadmiernych ograniczeń: Wskazanie na konieczność unikania „nadmiernego ograniczania spraw” nakłada na sąd obowiązek szczególnej rozważałości w ustalaniu zakresu	Wyjaśnienie do uwagi Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie, w szczególności art. 1. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR. Zgodnie z art. 10 projektu ustawy Sąd ustanawiając kuratora bierze pod uwagę w jakim zakresie osoba potrzebująca wsparcia jest w stanie postrzegać lub oceniać rzeczywistość albo samodzielnie kierować swoim postępowaniem, jej sytuację osobistą i majątkową oraz rodzaj spraw, przy prowadzeniu których wymagane jest wsparcie.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			umocowania kuratora, co zapobiega arbitralności decyzji. Rozbicie przepisu na dwa ustępy: Podział na dwa ustępy zwiększa przejrzystość i ułatwia zrozumienie przepisu, co jest zgodne z zasadami techniki legislacyjnej. Propozycja brzmienia przepisu 1. Określając zakres umocowania kuratora, sąd uwzględnia konieczność poszanowania autonomii osoby wspieranej, w szczególności w zakresie spraw, które mogą być przez nią samodzielnie prowadzone. Sąd zobowiązany jest unikać nadmiernego ograniczania spraw pozostawionych do osobistego prowadzenia przez osobę wspieraną, zapewniając, aby zakres umocowania kuratora był adekwatny do jej rzeczywistych potrzeb.	
101.	Helsińska Fundacja Praw Człowieka	Zakres działania kuratora (art. 15)	Projekt przewiduje, że określając zakres umocowania kuratora, sąd powinien mieć na uwadze to, aby sprawy pozostawione do osobistego prowadzenia przez osobę wspieraną nie zostały nadmiernie ograniczone. W ocenie HFPC, przepis ten powinien w większym stopniu sugerować to, że osobiste prowadzenie spraw przez osobę wspieraną jest podstawową formą prowadzenia jej spraw, a udział kuratora w prowadzeniu takich spraw stanowi wyjątek od tej reguły. Nie do końca jest również jasne co w praktyce oznaczać będzie wyrażenie „nadmiernie ograniczone”.	Wyjaśnienie do uwagi Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie, w szczególności projektowany art. 20 Kodeksu cywilnego. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			Projektodawcy nie przewidują bowiem w tym zakresie punktu odniesienia, do którego można byłoby się odwoływać weryfikując, czy sprawa jest lub nie jest nadmiernie ograniczona.	
102.	PFON, PSONI, IINŻ	art. 15	Art. 15. Określając zakres umocowania kuratora, sąd ma na uwadze, aby sprawy pozostawione do osobistego prowadzenia przez osobę wspieraną nie zostały nadmiernie ograniczone. Przepis nie oddaje intencji wyrażonej w uzasadnieniu do ustawy, która jest słuszna i należy ją poprzeć. Nie została ona jednak niestety w pełni odzwierciedlona w przepisie. Z uzasadnienia wynika, że: „Projektowany art. 15 stanowi doprecyzowanie ogólnie ujętych wytycznych dotyczących ustanowienia kuratora wyrażonych w art. 11. Określając zakres obowiązków i uprawnień kuratora, sąd ma na uwadze aby sprawy pozostawione do osobistego prowadzenia przez osobę wspieraną nie zostały nadmiernie ograniczone. Niezwykle istotne znaczenie ma pozostawienie osobie wspieranej możliwie najszerszego zakresu samodzielności. W praktyce oznaczać to powinno, że sąd w pierwszej kolejności ustali czy wystarczające dla udzielenia wsparcia osobie go potrzebującej będzie ustanowienie kuratora wspierającego. Dopiero w odniesieniu do osób o bardziej złożonych potrzebach rozważyć należy ustanowienie kuratora reprezentującego, a i w tym wypadku należy każdorazowo w sposób pogłębiony zbadać zakres i sposób działania	Uwaga nieuwzględniona Sąd nie określa obowiązków i uprawnień kuratora, a zakres i rodzaj spraw (art. 16 k.c., art. 19 ustawy). Projektowany przepis jest dostosowany do treści art. 16 k.c., art. 19 ustawy.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			<i>kuratora”.</i> Dotychczasowe brzmienie nie gwarantuje poszanowania autonomii osoby z niepełnosprawnością. Propozycja brzmienia przepisu <i>Sąd określa rodzaj i zakres obowiązków i uprawnień kuratora odpowiednio do potrzeb osoby potrzebującej wsparcia, nie ograniczając jednak ponad miarę zarówno zakresu prowadzonych spraw jak i możliwości ich osobistego prowadzenia.</i>	
103.	PFON, PSONI, INŻ	art. 16	Kurator wykonując powierzone zadania powinien przyczyniać się do włączenia osoby wspieranej w niezależne życie zgodne z jej preferencjami i poglądami, termin „włączenie w życie społeczne” jest zbyt wąski. Podobnie termin habilitacja jako proces mający na celu pomaganie osobom w zdobywaniu nowych umiejętności, zdolności i wiedzy w kontekście niezależnego życia osób z niepełnosprawnościami wydaje się trafniejszy. Propozycja brzmienia przepisu <i>Kurator wykonując powierzone mu przez sąd zadania przyczynia się do zbudowania więzi zaufania z osobą wspieraną, do włączenia jej w niezależne życie w sposób zgodny z jej preferencjami i poglądami, poszanowania prawa</i>	Uwaga nieuwzględniona Pojęcia „życie społeczne” oraz „rehabilitacja” są bardziej jednoznaczne i nie wywołują wątpliwości. Przepis został wypracowany w porozumieniu z przedstawicielami strony społecznej w ramach prac Zespołu.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			<i>tej osoby do kształtowania swego życia według własnego uznania oraz do najpełniejszego wykorzystania możliwości jej habilitacji lub leczenia.</i>	
104.	Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej	Art. 16	Przepis ten ma charakter ogólnej deklaracji, co do której niejasne są skutki prawne i jego brzmienie oparte jest na sformułowaniach nieostrych, rodzących wątpliwości, ocennych, wskazujących raczej na preambułę a nie na normę prawną. Czy, na przykład, niezastosowanie się do wymogów w tym przepisie wskazanych stanowi „ważny powód” w rozumieniu art. 19 Ustawy? W jaki sposób kurator - w szczególności ten spoza rodziny (art. 12 ust. 2 Ustawy) - ma ustalać owe preferencje i poglądy osoby wspieranej? Czy ma się nimi kierować, jeśli preferencje są sprzeczne z ogólnopojętym interesem osoby wspieranej? W ocenie ZG SNRP tego typu zapisy będą przyczyną niejasności w interpretacji prawidłowości wykonywania obowiązków przez kuratora i mogą generować konflikty.	Uwaga nieuwzględniona Przepis zawiera sformułowania ogólne dotyczące sposobu wykonywania kurateli. Kurator poprzez nawiązanie kontaktu z osobą wspieraną powinien ustalić m.in. jej preferencje i poglądy oraz podejmować działania w sposób określony w art. 1 projektu ustawy.
105.	Stowarzyszenie Sędziów Rodzinnych w Polsce	Art. 17	Art.17- Problemy interpretacyjne mogą pojawić się w związku z wyborem sądu właściwego w sytuacji, gdy np. osoba wspierana przeprowadzi się na teren innego sądu, niż ten, który ustanowił kuratora. Kurator zawiadomi sąd o potrzebie zmiany kuratora zgodnie z art.18. Następnie zaistnieje potrzeba uchylecia kurateli. Z niewiadomych powodów będzie to musiał zrobić sąd, który ustanowił kuratora, chociaż osoba wspierana np. od	Uwaga uwzględniona Zmieniono treść projektowanego przepisu.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			3 lat nie mieszka już we właściwości tego sądu i ma zmienionego kuratora z terenu obecnego miejsca zamieszkania. W takiej sytuacji zresztą o zmianie kuratora powinien również orzekać sąd, na którego obszarze osoba wspierana zamieszkuje w chwili złożenia wniosku. W sytuacji bowiem zastosowania art.12 ust.2 sąd w miejscu nowego zamieszkania osoby wspieranej ma lepszą orientację do jakiej organizacji, czy placówki może zwrócić się o wyznaczenie nowego kuratora. Oczywiście można dojść do wniosku, że zmiana kuratora wiąże się z jego ustanowieniem na nowo przez drugi sąd. W takim razie jednak ustawa niepotrzebnie wprowadza pojęcie „zmiany kuratora”. Nie jest jasne bowiem, czy zmiana kuratora jest jednocześnie jego ustanowieniem. Równie dobrze przez ustanowienie można rozumieć jedynie podjęcie decyzji o tym, że dla osoby potrzebującej wsparcia potrzebny jest kurator reprezentujący, czyli ustanowienie jest tą pierwszą decyzją, a kolejne już są zmianą, a nie ustanowieniem. Przepisy nie powinny wprowadzać wątpliwości w ich interpretacji.	
106.	PFON, PSONI, INŻ	art. 19	Mimo podkreślenia w art. 2 ustawy prymatu woli, w dalszych przepisach nie stanowi ona niestety decydującego kryterium dla działań podejmowanych przez sąd. W związku z tym, mając na uwadze obowiązek kuratora do realizacji woli osoby, a także jej niezależnego życia, należy uzupełnić przesłanki zmiany kuratora w przypadku braku realizacji woli osoby wspieranej.	Uwaga nieuwzględniona Wyrażenie ważne powody jest szerokie, obejmuje swoim zakresem również brak realizacji woli osoby wspieranej przez kuratora w kontekście art. 1 projektu ustawy.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			Propozycja brzmienia przepisu <i>Z ważnych powodów sąd zmieni kuratora, a w szczególności, jeżeli z powodu przeszkód faktycznych lub prawnych dotychczasowy kurator jest niezdolny do prowadzenia spraw albo dopuszcza się czynów lub zaniedbań, które naruszają wolę, dobro lub interes osoby wspieranej.</i>	
107.	Stowarzyszenie Sędziów Rodzinnych w Polsce	Art. 19	Art.19 – Treść tego przepisu powinna być prostsza w budowie np. „jeżeli z powodu przeszkód faktycznych lub prawnych dotychczasowy kurator nie może prowadzić spraw” zamiast „jest niezdolny do prowadzenia spraw”- albowiem takie ujęcie tego przepisu pomija sytuacje, w których kurator jest zdolny do prowadzenia spraw, ale istnieją przeszkody faktyczne. Zwrot taki zawierałby w sobie również sytuację, gdy kurator z przyczyn faktycznych nie byłby zdolny do prowadzenia spraw. Co prawda przepis zawiera zwrot „w szczególności”, ale zawężenie jego treści po tym wyrażeniu nie jest zrozumiałe. Art.19 stanowi lekko zmienioną treść art.169§1 i 2 krio, z tym że w art.169§1 krio jest mowa o fakultatywnym zwolnieniu opiekuna na jego żądanie i wówczas §2 ma uzasadnienie w tym, że w takim przypadku zwolnienie go jest obligatoryjne, a art.19 bardzo zawęża okoliczności zmiany kuratora i zmiana ta brzmi niezrozumiale.	Uwaga uwzględniona
108.	Ośrodek	art. 19 – 20	Mając na względzie regulacje zawarte w art. 19 –	Wyjaśnienie do uwagi

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

	Badań, Studiów i Legislacji Przy Krajowej Radzie Radców Prawnych		20 ustawy warto uwzględnić aspekt kontroli kuratora niezależnie od przepisów kodeksu postępowania cywilnego. Jest to jednocześnie kwestia budząca liczne wątpliwości i trudności w wyegzekwowaniu w praktyce i dotychczas nie było w żadnym stopniu uregulowane postępowanie wykonawcze ani nadzór nad kuratorem w prawie rodzinnym. Nie budzi wątpliwości wprowadzenie obowiązku sprawozdawczego i podleganie kontroli na podstawie art. 20 ustawy, jednak należałoby w ustawie wyraźnie wskazać sposób i zakres kontroli. Tym bardziej, że o ile czynności sprawozdawcze można ujednolicić w sądzie opiekuńczym, o tyle należałoby w sposób wyraźny wskazać jaki nadzór może być sprawowany nad asystentem – czy wyłączny. Jednocześnie w art. 20 ust. 3 ustawy, wprowadzona została możliwość nałożenia grzywny na kuratora, który nie wykonuje obowiązku złożenia sprawozdania końcowego; trudności w interpretacji może budzić fakt, że projektodawca nie określił jej wysokości oraz sposobu egzekwowania. Przy jednoczesnym braku w tym przepisie odesłania do art. 163 § 1 k.p.c. może powstać wątpliwość co do odrębnego charakteru nakładanej w ten sposób grzywny.	Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR. W przypadku asysty prawnej projekt nie przewiduje nadzoru, jest to umowa cywilnoprawna i dotyczy wsparcia wyłącznie o charakterze faktycznym. Projekt przewiduje nadzór nad kuratorem, w tym obowiązek sprawozdań czy obowiązek uzyskiwania zezwolenia sądu przez kuratora w ważniejszych sprawach, które dotyczą osoby i majątku osoby wspieranej.
109.	Stowarzyszenie Sędziów Rodzinnych w Polsce	Art. 20	Art.20 – Można rozważyć zamianę zwrotu „jest obowiązany złożyć” na zwrot „składa”. Nadto nie wiadomo dlaczego sprawozdanie miałby składać kurator tylko w razie jego zmiany, a nie np. uchylenia kurateli przez sąd. Wynika stąd brak logiki, gdyż nie wiadomo dlaczego tylko zmiana	Wyjaśnienie do uwagi Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			kuratora nakładałaby na poprzedniego kuratora obowiązek złożenia sprawozdania. Z ustępu 2 wynika bowiem, że zwolnienie kuratora z obowiązku złożenia sprawozdania jest wyjątkiem czynionym przez sąd, a zasadą jest składanie sprawozdania. Ponadto łatwiejsze do stosowania byłoby ustalenie, że kurator składa sprawozdanie na żądanie sądu i zmianę przepisu na treść „w razie upływu czasu, na który kuratela została ustanowiona, zmiany kuratora lub uchylenia kurateli, kurator, na żądanie sądu, składa sprawozdanie końcowe z prowadzenia spraw osoby potrzebującej wsparcia w zakresie określonym przez sąd terminie”, albo „w terminie 3 miesięcy”. W takiej sytuacji sąd sam ustalałby, czy żądanie sprawozdania jest konieczne, czy nie, zwłaszcza jeśli kuratorem reprezentującym jest osoba najbliższa i pełni tę funkcję przez kolejne lata. Należy zauważyć, że podobny przepis funkcjonuje w odniesieniu do opiekuna – w art.172krio i tam jest wyraźnie wskazane, że sprawozdanie składa się w przypadku zwolnienia opiekuna lub ustania opieki – co ma sens. Należałoby również rozważyć dodanie do zdania drugiego wyrażenia „niezwłocznie” – gdyż brak jest terminu do zwrotu majątku np. „kurator reprezentujący zwraca niezwłocznie osobie potrzebującej wsparcia albo nowemu kuratorowi reprezentującemu majątek, którym zarządzał”.	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			Art.20 ust.3 przewiduje grzywnę dla kuratora, który nie wykonuje obowiązku złożenia sprawozdania końcowego, o którym mowa w ust.1 zdanie pierwsze. Należy zauważyć, że z art. 605 ¹⁰ §1 kpc i art.605 ¹⁶ §2 kpc wynika, że sąd w postanowieniu o ustanowieniu kuratora wskazuje terminy składania sprawozdań i kurator zobowiązany jest do złożenia tego sprawozdania, ale nie ma już sankcji w postaci grzywny jak w przypadku zmiany kuratora. Jest to nielogiczne.	
110.	Helsińska Fundacja Praw Człowieka	Zakończenie kurateli (art. 20)	Projekt przewiduje, że w przypadku zmiany kuratora sąd opiekuńczy może zwolnić kuratora z obowiązku przedłożenia końcowego sprawozdania z zarządu majątku osoby wspieranej. Nie określa przy tym żadnych przesłanek takiej decyzji, pozostawiając tę kwestię w całości do uznania sądu. W ocenie HFPC, rozważenia wymaga dookreślenie sytuacji, w których sąd mógłby skorzystać z możliwości rezygnacji z wymogu sporządzenia sprawozdania, np. w przypadku uznania, że byłoby to bezcelowe z uwagi na krótki odstęp czasu od złożenia poprzedniego sprawozdania.	Wyjaśnienie do uwagi Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR.
111.	Sąd Apelacyjny w Lublinie	Art. 20 ust. 3	Brak określenia górnej granicy grzywny Propozycja brzmienia przepisu Dodanie zdania trzeciego: Art. 163 § 1 zd. 1 k.p.c. stosuje się odpowiednio.	Wyjaśnienie do uwagi Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR.
112.	PFON, PSONI, INŻ	art. 21	W proponowanym przepisie wskazuje się, że: <i>Ustanawiając kuratora reprezentującego sąd</i>	Uwaga uwzględniona

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			<i>określa postanowieniem zakres i rodzaj spraw, które mogą być dokonywane:</i> Należy zwrócić uwagę, że taka redakcja jest błędna. Dokonywane są czynności, a nie zakres spraw. Propozycja brzmienia przepisu <i>„Ustanawiając kuratora reprezentującego sąd określa postanowieniem zakres i rodzaj spraw przy prowadzeniu, których czynności mogą być dokonywane:”</i>	
113.	Sąd Rejonowy we Wrześni		„Projekt ustawy nie określa przesłanek - kryteriów ustanowienia dla danej osoby kuratora reprezentującego (czyli de facto pozbawienia danej osoby prawa do samodzielnej reprezentacji, co jest prawie równoznaczne z dzisiejszym ubezwłasnowolnieniem - brak odpowiednika art. 13 i art. 16 k.c.), co jest istotnym brakiem i uniemożliwiłby ustanawianie kuratorów. W szczególności nie sposób wywieść przesłanek z art. 3 ust. 6, która to definicja stanowi błędne koło. Stosowanie inkluzywnego języka nie może uniemożliwiać stosowania instytucji prawnych.	Wyjaśnienie do uwagi Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR. Projektowana regulacja ma zapewnić korzystanie ze zdolności do czynności prawnych dostosowane do stanu zdrowia konkretnej osoby, przy uwzględnieniu faktu, że stan takiej osoby może się zmieniać. Projekt odchodzi od dotychczasowej, sztywnej regulacji ustanowienia opiekuna prawnego dla osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie na czas nieokreślony. Wprowadzana regulacja wymusza okresową ocenę potrzeb osoby, dla której ustanowiono

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				kuratora reprezentującego i dostosowanie zakresu reprezentacji do jej aktualnego stanu zdrowia. Osoba wspierana zawsze będzie miała pełną zdolność do czynności prawnych. Mając na uwadze ochronę jej praw oraz bezpieczeństwo obrotu gospodarczego ważność dwustronnych czynności prawnych dokonanych samodzielnie przez osobę wspieraną, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego będzie zależała od potwierdzenia ich przez tego kuratora. Każda osoba wspierana, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego, będzie mogła samodzielnie wystąpić do sądu o uchylenie kurateli albo zmianę zakresu jego umocowania. Przesłanki ustanowienia kuratora reprezentującego oraz wspierającego uregulowane są w projektowanym art. 16 i art. 16(1) Kodeksu cywilnego.
114.	Obywatel 8		Komentarz do projektu ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80): 1. Projekt ustawy nie określa przesłanek - kryteriów ustanowienia dla danej osoby kuratora reprezentującego (czyli de facto pozbawienia danej osoby prawa do samodzielnej reprezentacji, co jest prawie równoznaczne z dzisiejszym ubezwłasnowolnieniem - brak odpowiednika art. 13 i art. 16 k.c.), co jest istotnym brakiem i	Wyjaśnienie do uwagi Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR. Projektowana regulacja ma zapewnić korzystanie ze zdolności do czynności prawnych dostosowane do stanu zdrowia konkretnej osoby, przy uwzględnieniu faktu, że stan takiej osoby może się

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			uniemożliwiłby ustanawianie kuratorów. W szczególności nie sposób wywieść przesłanek z art. 3 ust. 6, która to definicja stanowi błędne koło. Stosowanie inkluzywnego języka nie może uniemożliwiać stosowania instytucji prawnych. 2. Projekt nie nakłada na kuratora reprezentującego obowiązku pieczy nad osobą - jak dotychczas przepis dotyczący obowiązków opiekuna, co wymaga korekty. 3. Projekt nie przewiduje utraty władzy rodzicielskiej przez osobę dla której ustanowiono kuratora reprezentującego. Oczwistym jest, że kurator nie będzie mógł wykonywać uprawnień wynikających z władzy rodzicielskiej (konieczne będzie osobne postępowanie o pozbawienie władzy rodzicielskiej i ustanowienia opieki dla małoletniego), jednak może to być nieczytelne w powszechnym odbiorze i być może wymagałoby zaakcentowania w ustawie. 4. Projekt nie uwzględnia w Ocenie Skutków Regulacji dramatycznego wzrostu obciążenia wydziałów rodzinnych sądów rejonowych w razie wejścia w życie proponowanych zmian. Projekt nakłada na te wydziały liczne nowe czasochłonne obowiązki. Wskazane dane są mocno szacunkowe (na przykład liczba dotychczasowych 100 tys. spraw spada z niewyjaśnionych powodów do 90 tys.). Ewentualne wsparcie kadrowe nie będzie dotyczyło mniejszych i średnich sądów, które są również bardzo obciążone, niejednokrotnie bardziej niż wielkomiejskie. Nowe sprawy będą	zmieniać. Projekt odchodzi od dotychczasowej, sztywnej regulacji ustanowienia opiekuna prawnego dla osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie na czas nieokreślony. Wprowadzana regulacja wymusza okresową ocenę potrzeb osoby, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego i dostosowanie zakresu reprezentacji do jej aktualnego stanu zdrowia. Osoba wspierana zawsze będzie miała pełną zdolność do czynności prawnych. Mając na uwadze ochronę jej praw oraz bezpieczeństwo obrotu gospodarczego ważność dwustronnych czynności prawnych dokonanych samodzielnie przez osobę wspieraną, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego będzie zależała od potwierdzenia ich przez tego kuratora. Każda osoba wspierana, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego, będzie mogła samodzielnie wystąpić do sądu o uchylenie kurateli albo zmianę zakresu jego umocowania. Przesłanki ustanowienia kuratora reprezentującego oraz wspierającego uregulowane są w projektowanym art. 16 i art. 16(1) Kodeksu cywilnego. OSR przewiduje wzrost etatów sędziowskich, asystenckich i urzędniczych.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			niezwykle czasochłonne i spowodują wzrost zaległości wydziałów rodzinnych. 5. Cytując uzasadnienie projektu - "Zgodnie z projektowanym art. 14 kuratora ustanawia się na oznaczony czas, odpowiedni do potrzeb osoby potrzebującej wsparcia, nie dłuższy niż pięć lat. Ustanowienie kuratora można ponawiać. Regulacja taka stanowi dostosowanie przepisów prawa krajowego do międzynarodowych standardów ochrony praw osób z niepełnosprawnością. Ingerencja w możliwość oraz zakres osobistego wykonywania posiadanej zdolności do czynności prawnych stanowi bowiem ograniczenie podstawowych praw człowieka. Środek taki nie może być a priori stosowany na czas nieoznaczony, zaś niezwłocznie po stwierdzeniu zmiany okoliczności uzasadniających jego stosowanie właściwy sąd winien zmodyfikować zakres kurateli." Podzielając pogląd, że "Ingerencja w możliwość oraz zakres osobistego wykonywania posiadanej zdolności do czynności prawnych stanowi bowiem ograniczenie podstawowych praw człowieka" - dziwi powierzenie spraw takiej rangi sądom rejonowym w miejsce dotychczas orzekających o ubezwłasnowolnieniu sądów okręgowych. 6. Jak wskazuje praktyka dotychczasowych spraw dotyczących ubezwłasnowolnienia poprawa stanu zdrowia osób ubezwłasnowolnionych uzasadniająca uchylenie ubezwłasnowolnienia czy zmianę ubezwłasnowolnienia całkowitego na częściowe to przypadki niezwykle rzadkie.	Projektodawca nie jest w stanie jednoznacznie przewidzieć jaka ilość etatów będzie konieczna do zapewnienia płynności pracy. Etaty będą przyznawane również następnie w przypadku uzyskania informacji o występujących zaległościach w konkretnym sądzie.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			Ustanawianie kuratora co pięć lat stanowić będzie znaczne a zbędne obciążanie sądów oraz interesariuszy. Wydaje się w zamian dopuszczalne nałożenia na sądy obowiązku weryfikacji co pięć lat dalszej zasadności trwania kurateli i obowiązku wszczęcia postępowania o uchylenie / zmianę zakresu kurateli.	
115.	Sąd Rejonowy we Wrześni		Projekt nie nakłada na kuratora reprezentującego obowiązku pieczy nad osobą - jak dotychczas przepis dotyczący obowiązków opiekuna, co wymaga korekty.	Uwaga nieuwzględniona Projekt przewiduje pełną zdolność do czynności prawnych każdej osoby pełnoletniej, a tylko w wyjątkowych wypadkach reguluje wsparcie w podejmowaniu decyzji w korzystaniu ze zdolności do czynności prawnych. Kurator reprezentujący nie będzie opiekunem, nie będzie sprawował pieczy, a zapewniał wsparcie.
116.	Sąd Okręgowy w Szczecinie Prezes Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie	Art. 21	Brak jednoznacznego uregulowania przypadków, w których dana osoba będzie samodzielna, w tym rozwiązania kwestii tego, czy i w jakim zakresie osobom, dla których zostanie ustanowiony kurator reprezentujący będzie przysługiwała władza rodzicielska nad ich dziećmi, w jakim zakresie osoby takie będą decydować o swoim leczeniu, w tym również hospitalizacji, w tym w szczególności psychiatrycznej, a także czyja zgoda będzie w takim wypadku konieczna do uzyskania oraz czy osoby takie mogą brać udział w wyborach powszechnych. Wskazuję również i na problem tego, że sąd opiekuńczy w swoim postanowieniu	Uwaga nieuwzględniona Z treści projektowanego art. 605 (11) k.p.c. wskazuje, że sąd w takim przypadku zawiadamia właściwy sąd opiekuńczy.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			nie będzie w stanie wymienić enumeratywnie zakresu i rodzaju spraw, które będą mogły być dokonywane przez kuratora w imieniu osoby wspieranej albo przez osobę wspieraną tylko za zgodą kuratora (art. 21 projektu ustawy). Dotychczasowe doświadczenie zawodowe wskazuje bowiem jednoznacznie, że to „życie” i dynamika spraw codziennych pokazują o jakich sprawach dotychczas opiekun prawny, który był przedstawicielem ustawowym, a według projektowanej ustawy kurator, który jednak takiego charakteru (przedstawiciela ustawowego) miał nie będzie musi podejmować decyzje w związku ze sprawowaną funkcją.	
117.	Związek Banków Polskich	Str. 5, art. 21 Projektu (uwaga powiązana z uwagą do art. 29 pkt 8 Projektu - pkt 13 tabeli dot. art. 605 ¹⁰ KPC)	• Postulujemy, by postanowienie o ustanowieniu kuratora było jak najbardziej precyzyjne i szczegółowo określało zakres i rodzaj spraw (szczególnie w zakresie czynności bankowych) objętych wsparciem, w celu uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych. • Zgodnie z art. 22 kurator reprezentujący powinien uzyskiwać zezwolenie sądu w ważniejszych sprawach, które dotyczą osoby i majątku osoby wspieranej, czyli w praktyce pozostanie to w sferze interpretacji. W związku z tym postulujemy, by w postanowieniu o ustanowieniu kuratora sąd mając najpełniejszy dostęp do informacji o sytuacji osobistej i majątkowej osoby wspieranej obligatoryjnie	Uwaga nieuwzględniona Zakres i rodzaj spraw pozostawiony jest do decyzji sądu zgodnie z projektowanym przepisem. Nie jest możliwe objęcie dyspozycją przepisów wszystkich czynności obrotu cywilnoprawnego.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			także umieszczał kwotę, do której kurator może dysponować środkami zgromadzonymi na rachunku osoby wspieranej lub innymi aktywami osoby wspieranej bez konieczności uzyskania zezwolenia sądu.	
118.	Stowarzyszenie Sędziów Rodzinnych w Polsce	Art. 21	Art.21 ust.1 jest powtórzeniem art. 16 §3 kc co jest kolejnym argumentem na rzecz braku podstaw do rozdzielnego uregulowania instytucji wspierania decyzji w oddzielnej ustawie. Nadto z punktu widzenia zasad legislacji wyrażenie „sąd określa” wskazuje, że ma to zrobić postanowieniem, w związku z czym wyraz „postanowieniem” jest zbędny. Zauważyć należy też, że użycie alternatywy rozłącznej „albo” nie jest zrozumiałe. Nie wiadomo dlaczego sąd nie mógłby określić w jednym postanowieniu rodzaju spraw, które osoba wspierana może dokonywać za zgodą kuratora oraz spraw, których kurator może dokonywać w jej imieniu, jeśli zaszłaby taka potrzeba. Ustęp 2 zawiera niepotrzebną kazuistykę. Skoro sąd określa rodzaj spraw, które mogą być dokonane za zgodą kuratora, a jednocześnie zgodnie z treścią art. 15 nie może nadmiernie ograniczyć osoby potrzebującej wsparcia, to wynika stąd, że powinien w zakresie postanowienia pozostawić takiej osobie do samodzielnego decydowania czynności prawne, które ta osoba jest zdolna sama ocenić i dokonać, czyli np. czynności prawne do	Uwaga nieuwzględniona Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie. Nowa ustawa jest kompromisem między dbaniem o system prawa a oczekiwaniami przedstawicieli strony społecznej uczestniczącej w pracach Zespołu. Decyzja o przeniesieniu projektowanych przepisów do jednej ustawy zapadła na skutek uwzględnienia uwag wewnętrzresortowych. Zawarcie wszystkich projektowanych przepisów dotyczących zastąpienia instytucji ubezwłasnowolnienia modelem wspieranego podejmowania decyzji w jednym, odrębnym akcie prawnym rangi ustawowej, poświęconym osobom wymagającym takiego wsparcia ma na celu całościowe uregulowanie wybranego obszaru stosunków społecznych.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			określonej kwoty. Ewentualnie można byłoby dodać w ust.1 po słowach „rodzaj spraw” wyrażenie „w szczególności polegających na rozporządzeniu mieniem lub zaciągnięciu zobowiązań”. Wtedy przepis ten byłby czytelniejszy.	
119.	PFON, PSONI, INŻ	art. 21 ust. 1	Obecna treść artykułu może budzić wątpliwości, w praktyce stosowania. Już w trakcie konsultacji społecznych różne grupy podmiotów zainteresowanych błędnie odczytują jego znaczenie, wbrew intencjom przedstawionym w uzasadnieniu do ustawy. Art. 21 jest kluczowy dla zrozumienia istoty nowych instrumentów w systemie wspierania w podejmowaniu decyzji, dlatego powinien w sposób niebudzący wątpliwości uznawać pełną zdolność do czynności prawnych każdej osoby potrzebującej wsparcia. Przede wszystkim konieczne jest wyjaśnienie, że ustawa przewiduje możliwość działania przez osobę wspieraną mimo ustanowienia kuratora reprezentującego. Wydaje się, że nie budzi to wątpliwości projektodawcy, o czym przekonuje uzasadnienie art. 21 ustawy: W art. 21 wprowadza się dwie możliwości działania kuratora reprezentującego. Sąd określa postanowieniem, rodzaj spraw, które mogą być dokonywane: 1) przez kuratora w imieniu osoby wspieranej albo 2) przez osobę wspieraną tylko za zgodą kuratora.	Wyjaśnienie do uwagi Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie, w szczególności projektowany przepis art. 21 (poprzednia numeracja, aktualnie projektowany art. 19). W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR. Projektowana regulacja ma zapewnić korzystanie ze zdolności do czynności prawnych dostosowane do stanu zdrowia konkretnej osoby, przy uwzględnieniu faktu, że stan takiej osoby może się zmieniać. Projekt odchodzi od dotychczasowej, sztywnej regulacji ustanowienia opiekuna prawnego dla osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie na czas nieokreślony. Wprowadzana regulacja wymusza okresową ocenę potrzeb osoby, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego i dostosowanie zakresu reprezentacji do jej aktualnego stanu zdrowia. Osoba wspierana zawsze będzie miała pełną zdolność do czynności prawnych, przy czym w wyjątkowych

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			W przypadku kuratora uprawnionego do działania w imieniu osoby wspieranej, takie ustanowienie kuratora nie pozbawia tej osoby możliwości samodzielnego działania, umożliwia jedynie kuratorowi działanie, w razie stwierdzenia takiej potrzeby. W związku z treścią uzasadnienia proponujemy doprecyzowanie przepisu w celu większej uważności sądów na indywidualną sytuację osoby potrzebującej wsparcia. Proponowany pkt 1 ust. 1 musi przewidywać doprecyzowaną możliwość równoczesnego działania osoby wspieranej oraz jej kuratora Propozycja brzmienia przepisu <i>Ustanawiając kuratora reprezentującego sąd określa postanowieniem zakres i rodzaj spraw przy prowadzeniu, których czynności mogą być dokonywane:”</i> 1. zarówno przez kuratora w imieniu osoby wspieranej, jak i przez osobę wspieraną 2. przez kuratora w imieniu osoby wspieranej oraz przez osobę wspieraną za zgodą kuratora 3. przez osobę wspieraną za zgodą kuratora	sytuacjach, gdy osoba ta będzie potrzebowała wsparcia czynności w jej imieniu będzie dokonywał kurator. Mając na uwadze ochronę jej praw oraz bezpieczeństwo obrotu gospodarczego ważność dwustronnych czynności prawnych dokonanych samodzielnie przez osobę wspieraną, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego będzie zależała od potwierdzenia ich przez tego kuratora. Każda osoba wspierana, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego, będzie mogła samodzielnie wystąpić do sądu o uchylenie kurateli albo zmianę zakresu jego umocowania.
120.	Zastępca Przewodniczącego KKPC	Art. 21 ust. 1 projektu	Zadano pytanie, czy w proponowanym art. 21 ust. 1 chodziło o zakres i rodzaj spraw, czy zakres i rodzaj czynności prawnych? W przepisie tym	Wyjaśnienie do uwagi

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			mówi się o dokonywaniu spraw, chociaż w polskim języku prawniczym sprawy się prowadzi, a dokonuje się czynności prawne. Z art. 21 ust. 1 wynika, że sprawa, do której prowadzenia w imieniu osoby wspieranej może być umocowany kurator nie odbiera osobie wspieranej możliwości samodzielnego jej prowadzenia, jeśli nie zostanie zastrzeżone wyrażnie, że osoba wspierana może ją prowadzić tylko za zgodą kuratora. Porównanie proponowanego art. 21 ust. 1, zmian w art. 16 proponowanych w art. 27 pkt 4 projektu oraz zmian w art. 65 i 66 k.p.c. proponowanych w art. 29 pkt 1 i 2 projektu prowadzi do wniosku, że ustawodawca dopuszcza rozejście się zakresu zdolności do czynności prawnych i zdolności procesowej, ponieważ zgodnie ze zmianą w art. 65 i 66 k.p.c. ustanowienie kuratora reprezentującego bez względu na to, czy będzie się to wiązało z ograniczeniem możliwości samodzielnego prowadzenia spraw przez kuranda, zawsze będzie wyłączać kurandowi możliwość samodzielnego dokonywania czynności procesowych mieszczących się w zakresie umocowania kuratora reprezentującego. Wprawdzie taka była rzeczywiście intencja autorów projektu jeszcze na etapie przygotowywania projektu tych przepisów przez KKPC (to było jasno stawiane przez specjalistów prawa formalnego z IWS - prof. Piotr Ryłski), ale takie rozwiązanie rodzi wątpliwości z punktu widzenia prawidłowej inkorporacji nie	Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie, w szczególności projektowany przepis wskazany w treści uwagi. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR. Projektowana regulacja ma zapewnić korzystanie ze zdolności do czynności prawnych dostosowane do stanu zdrowia konkretnej osoby, przy uwzględnieniu faktu, że stan takiej osoby może się zmieniać. Projekt odchodzi od dotychczasowej, sztywnej regulacji ustanowienia opiekuna prawnego dla osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie na czas nieokreślony. Wprowadzana regulacja wymusza okresową ocenę potrzeb osoby, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego i dostosowanie zakresu reprezentacji do jej aktualnego stanu zdrowia. Osoba wspierana zawsze będzie miała pełną zdolność do czynności prawnych, przy czym w wyjątkowych sytuacjach, gdy osoba ta będzie potrzebowała wsparcia czynności w jej imieniu będzie dokonywał kurator. Mając na uwadze ochronę jej praw oraz bezpieczeństwo obrotu gospodarczego ważność dwustronnych czynności prawnych dokonanych samodzielnie przez osobę wspieraną, dla której

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			tylko art. 12 KPON, lecz również art. 13 KPON, ponieważ uniemożliwia dokonywanie kurandowi czynności procesowych tylko dlatego, że ustanowiono dla niego kuratora reprezentującego, mimo że może on samodzielnie prowadzić swoje sprawy w sferze materialnoprawnej. Zgodnie bowiem z art. 13 ust. 1 KPON, państwa strony konwencji są zobowiązane zapewnić osobom niepełnosprawnym, na zasadzie równości z innymi osobami, skuteczny dostęp do wymiaru sprawiedliwości, w tym poprzez wprowadzenie dostosowań proceduralnych i dostosowań odpowiednich do ich wieku, w celu ułatwienia skutecznego udziału, bezpośrednio lub pośrednio, zwłaszcza jako świadków, we wszelkich postępowaniach prawnych, w tym na etapie śledztwa i innych form postępowania przygotowawczego. Jeśli zgodnie z intencją autorów projektu w przepisie tym chodziło o czynności prawne, a nie sprawy, to powyższe uwagi odnoszą się <i>mutatis mutandis</i> do dokonywania czynności prawnych.	ustanowiono kuratora reprezentującego będzie zależała od potwierdzenia ich przez tego kuratora. Każda osoba wspierana, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego, będzie mogła samodzielnie wystąpić do sądu o uchylenie kurateli albo zmianę zakresu jego umocowania. Projektodawca przewiduje szczególne regulacji w postępowaniu sądowym mające na celu zapewnienie ochrony praw uczestników postępowania.
121.	PFON, PSONI, INŻ	art. 21 ust. 2 oraz uzasadnienie do projektu ustawy	W uzasadnieniu wskazano: “Regulacja w tym zakresie ma zagwarantować osobie wspieranej pewien margines samodzielności. Dla części osób może to mieć znaczenie terapeutyczne i być traktowane jako element przystosowania społecznego”. Wymaga podkreślenia, że rozporządzanie mieniem przez osoby potrzebujące wsparcia nie ma	Uwaga częściowo uwzględniona Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie, w szczególności art. 19. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			znaczenia terapeutycznego, a jest wyrazem realizacji samostanowienia i korzystania ze zdolności do czynności prawnych, stanowi realizację niezależnego życia. Postulujemy dodanie ust. 3 do art. 21 wskazującego na obowiązek kuratora do upewnienia się każdorazowo, jaka jest wola osoby potrzebującej wsparcia kurator ma obowiązek upewnić się, jaka jest wola osoby potrzebującej wsparcia. Propozycja brzmienia przepisu Zgodnie z uwagą nr 17 do art. 21: <i>W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, sąd może postanowić, że osoba wspierana samodzielnie dokonuje czynności prawnych polegających na zaciągnięciu zobowiązania lub rozporządzeniu mieniem o wartości nieprzekraczającej określonej przez sąd kwoty</i> <i>ust. 3. Kurator reprezentujący przed podjęciem czynności upewnia się, jaka jest wola osoby potrzebującej wsparcia.</i>	
122.	Obywatel 5	Art 21 ust 1 pkt 1 w związku z punktem 2	Widzimy zagrożenie, że sądy będą uważać, że osoba wspierana nie może sama wykonać czynności prawnych	Wyjaśnienie do uwagi Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie. W związku z tym uległo zmianie

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			Sugestia zapisania w ustawie wymogu dla sądów rzetelnego i opartego o zbadanie faktycznej, praktycznej możliwości osoby wspieranej do wykonania czynności prawnych (obserwacja w środowisku osoby, opinia ze środowiska, opinia psychologa, NGO...)	także uzasadnienie oraz OSR. Projektowana regulacja ma zapewnić korzystanie ze zdolności do czynności prawnych dostosowane do stanu zdrowia konkretnej osoby, przy uwzględnieniu faktu, że stan takiej osoby może się zmieniać. Projekt odchodzi od dotychczasowej, sztywnej regulacji ustanowienia opiekuna prawnego dla osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie na czas nieokreślony. Wprowadzana regulacja wymusza okresową ocenę potrzeb osoby, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego i dostosowanie zakresu reprezentacji do jej aktualnego stanu zdrowia. Osoba wspierana zawsze będzie miała pełną zdolność do czynności prawnych, przy czym w wyjątkowych sytuacjach, gdy osoba ta będzie potrzebowała wsparcia czynności w jej imieniu będzie dokonywał kurator. Mając na uwadze ochronę jej praw oraz bezpieczeństwo obrotu gospodarczego ważność dwustronnych czynności prawnych dokonanych samodzielnie przez osobę wspieraną, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego będzie zależała od potwierdzenia ich przez tego kuratora. Każda osoba wspierana, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego, będzie mogła

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				samodzielnie wystąpić do sądu o uchylenie kurateli albo zmianę zakresu jego umocowania. Postępowanie w przedmiocie kurateli reprezentującej uregulowano w kpc (por. art. 605(5) kpc).
123.	Związek Banków Polskich	Str. 5 art. 21 ust. 2 Projektu	• Postulujemy, by art. 21 ust. 2 nie był fakultatywny. Zgodnie z projektowanym brzmieniem art. 21 ust. 2 sąd ustanawiając kuratora (art. 21 ust. 1 pkt 2) może postanowić, że osoba wspierana samodzielnie dokonuje czynności prawnych polegających na zaciągnięciu zobowiązania lub rozporządzeniu mieniem o wartości nieprzekraczającej określonej przez sąd kwoty. • Dla uniknięcia wątpliwości, ustawowym wymogiem powinno być określenie przez sąd w postanowieniu o ustanowieniu kuratora, czy dla zaciągnięcia zobowiązań potrzebna jest zgoda kuratora i do jakiej kwoty osoba wspierana może samodzielnie rozporządzać swoim majątkiem. To sąd w toku postępowania o ustanowienie kuratora reprezentującego będzie miał najszerszy dostęp do informacji o osobie, dla której jest ustanawiany kurator. • Z tego względu projektowany art. 21 ust. 2 ustawy nie powinien być fakultatywny. W	Uwaga nieuwzględniona Zakres i rodzaj spraw określa sąd po przeprowadzonym postępowaniu dowodowym i w zależności od okoliczności danej sprawy. Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR. Art. 21 ust. 2 (poprzednia numeracja, aktualnie projektowany art. 23 ust. 2) projektu ustawy pozostał fakultatywny z uwagi na różnorodność stanów faktycznych, które trzeba będzie uregulować. Nałożenie na sąd obligatoryjnego obowiązku będzie zaprzeczało idei elastyczności instrumentów wsparcia.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			przeciwnym razie powstanie wiele niejasności i de facto dostęp do usług, m.in. finansowych, dla osób wspieranych będzie utrudniony. Nie usunie problemów praktycznych obecnie identyfikowanych w obsłudze osób ubezwłasnowolnionych.	
124.	Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej	Art. 21.	Partykuła „albo” umieszczona na końcu pkt 1) w logice prawniczej oznacza partykułę rozłączną, wobec czego sąd albo będzie musiał całość poddać rozwiązaniu z pkt 1), albo całość spraw poddać rozwiązaniu z pkt 2). Niemożliwe będzie powierzenie części spraw pod jeden reżim, a część spraw po reżim drugi. Dla porządku i bezpieczeństwa obrotu prawnego proponujemy wprowadzenie „domyślnego rozwiązania” regulowanego ust. 1 (to jest rozwiązania stosowanego w przypadkach nieuregulowanych odmiennie przez sąd lub przepisy szczegółowe, np. nowododany art. § 66 ust. 2 Kodeksu postępowania cywilnego); domyślne rozwiązanie powinno uwzględniać jednak charakter ustawy - upodmiotawiający wspieranego.	Wyjaśnienie do uwagi Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie, w szczególności art.19. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR.
125.	PFON, PSONI, INŻ	art. 22	W projekcie w odniesieniu do przepisów art 22 obejmujących uzyskiwanie przez kuratora reprezentującego zgody sądu w ważniejszych sprawach brak jest odniesienia do przepisów	Uwaga nieuwzględniona Brak potrzeby odrębnej regulacji.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			procesowych w kodeksie postępowania cywilnego określających postępowanie w tym zakresie. Propozycja brzmienia przepisu Dodanie przepisów procesowych do projektowanego Rozdziału 4 kodeksu postępowania cywilnego.	
126.	Obywatel 4	Art. 22 ust. 1	1) 22 ust. 1 projektu - Sformułowanie „w ważniejszych sprawach, które dotyczą osoby i majątku osoby wspieranej” jest nieprecyzyjne, może generować napływ spraw do sądu rodzinnych i powodować niepewność w obrocie i cywilnoprawnym i gospodarczym. Strony i kurator będą występowały „na wszelki wypadek” o zgodę sądu, co obciąży wymiar sprawiedliwości. Proponuje się poprzestać na wyraźnym katalogu czynności do których niezbędne jest zezwolenie sądu. W przypadku pełnomocnika wyraźnie przedstawiono, w których przypadkach pełnomocnik rejestrowany będzie zobowiązany uzyskać zezwolenie sądu (art. 109(12) k.c.). Takie samo rozwiązanie należy przyjąć w przypadku czynności kuratora reprezentującego. Dążeniem ustawodawcy powinno być ograniczenie kognicji sądów rodzinnych, a nie jej rozszerzanie, jeśli nie dostrzega się wyraźnej potrzeby - nawet gdy obecne przepisy przewidują taką szeroką kognicję (art. 156 kro).	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca celowo posłużył się katalogiem otwartym w projektowanym przepisie. Trudno bowiem przewidzieć wszystkie sytuacje, kiedy zgoda sądu będzie niezbędna do prawidłowego wykonywania zadań kuratora reprezentującego. Przepis jest wzorowany na art. 156 kro. Aktualnie przyjmuje się że dokonanie czynności prawnej przez opiekuna z naruszeniem art. 156 kro powoduje bezwzględną nieważność czynności prawnej na podstawie art. 58 par. 1 k.c. (por. post. SN z 19.09.1967 r. III CR 177/67). Mając na uwadze konieczność ochrony interesów mocodawcy zmianie uległ także projektowany art. 109 ¹² k.c.
127.	Inicjatywa “Nasz Rzecznik”,	art. 22 ust. 1	Brak w ustawie regulacji dotyczącej zgody na zabiegi medyczne. Konieczność uzyskiwania zgody w toku procedur medycznych jest obecnie	Uwaga nieuwzględniona Propozycje wypracowane w ramach prac

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

	Fundacja Po Mojemu w Krakowie		jednym z częstych powodów występowania z wnioskiem o orzeczenie ubezwłasnowolnienia. Brak regulacji w tym zakresie (pełnomocnictwo medyczne) jest dużym brakiem projektu. Propozycja brzmienia przepisu Wprowadzenie regulacji dotyczących zgody na procedury medyczne i dodanie ich do katalogu spraw.	Międzyresortowego Zespołu do spraw opracowania propozycji rozwiązań normatywnych w zakresie zastąpienia instytucji ubezwłasnowolnienia modelem wspieranego podejmowania decyzji, dotyczące pełnomocnictw medycznych oraz powstania Centralnego Rejestru Oświadczeń Medycznych, objęte pierwotnie projektem ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw w wersji z dnia 21 maja 2024 r. (UD80), zostały przekazane pismem z dnia 28 października 2024 r. do Ministerstwa Zdrowia do ewentualnego wykorzystania. Zaproponowane rozwiązania nie obejmowały bezpośrednio instytucji służących zastąpieniu ubezwłasnowolnienia modelem wspieranego podejmowania decyzji. W odniesieniu do zaprojektowanych regulacji, dotyczących pełnomocnictw medycznych oraz powstania Centralnego Rejestru Oświadczeń Medycznych, w toku prac legislacyjnych ujawniły się kwestie, które wymagały podjęcia dodatkowych analiz, przede wszystkim w zakresie właściwości resortowej Ministerstwa Zdrowia. Mając na uwadze powyższe oraz konieczność pilnego procedowania projektu ustawy zastępującej instytucję

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				ubezważnieniem modelem wspieranego podejmowania decyzji, nie było możliwe jednoczesne prowadzenie prac nad projektem ww. ustawy oraz uregulowaniem instytucji pełnomocnictwa medycznego i utworzenia Centralnego Rejestru Oświadczeń Medycznych w ramach jednego procesu legislacyjnego. Jednocześnie Ministerstwo Sprawiedliwości zadeklarowało wolę współpracy, w zakresie swojej właściwości, w przypadku ewentualnego prowadzenia dalszych prac w ramach Ministerstwa Zdrowia w odniesieniu do przedmiotowych zagadnień.
128.	Stowarzyszenie Sędziów Rodzinnych w Polsce	Art. 22	Art.22 Dla jasności przepisu lepiej, gdyby użyto sformułowania „kurator reprezentujący uzyskuje zezwolenie sądu” zamiast „powinien uzyskiwać”, który może budzić wątpliwości interpretacyjne. Tym bardziej, że z art.19 kc wynika, że czynność prawna dokonana przez osobę wspieraną przez kuratora reprezentującego bez wymaganej zgody jest nieważna. Zwrócić należy uwagę, że redakcja art.109¹² już jest inna i tam przepis stanowi, że pełnomocnik rejestrowany „uzyskuje” zgodę sądu. Przepisy te są podobne i powinny mieć podobną treść. pkt 5- Wątpliwości budzi co oznacza słowo „innych”? czy odnosi się do innych niż w pkt. 1-4,	Uwaga uwzględniona w części i wyjaśniona Słowo <i>innych</i> w pkt 5 odnosi się do składników mienia innych niż

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			czy innych niż drobnych. Jeśli jest to ten drugi przypadek, to użycie tego słowa nie jest potrzebne. Pkt 6 Z życiowego punktu widzenia należałoby rozważyć, czy rozszerzenie zgody sądu na np. wynajem mieszkania nie utrudni osobie wspieranej takiego wynajmu. Jeśli Sąd miałby wyrażać zgodę na wynajem konkretnego mieszkania, aby zweryfikować czy są tam właściwe warunki do mieszkania dla osoby wspieranej, to w znacznym stopniu utrudni to proces wynajmu. Wynajmujący bowiem w wielu wypadkach może nie chcieć czekać z wynajmem na zgodę sądu, zwłaszcza jeśli będzie miał do wyboru innych kandydatów do najmu.	wymienione w pkt 1-4 ustawy. Rozszerzenie zgody sądu na np. wynajem mieszkania nie utrudni osobie wspieranej takiego wynajmu. Projektowana regulacja ma na celu zabezpieczenie interesów osoby wspieranej.
129.	Ośrodek Badań, Studiów i Legislacji Przy Krajowej Radzie Radców Prawnych	Art. 22 pkt 8 i 9	Odnosząc się do kuratora reprezentującego zwrócić należy uwagę, na zakres czynności i spraw wskazany w art. 22 pkt 8 i 9 ustawy, w których kurator reprezentujący powinien uzyskiwać zezwolenie sądu w ważniejszych sprawach, które dotyczą osoby i majątku osoby wspieranej. Wskazane zostało złożenie wniosku o skierowanie do zakładu opiekuńczo-leczniczego lub pielęgnacyjno – opiekuńczego oraz umieszczenia w domu pomocy społecznej. W art. 22 pkt 8 ustawy mowa jest o wniosku o skierowaniu do zakładu opiekuńczo – leczniczego. Tymczasem zasady przyjęcia do zakładu określa Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 25 czerwca 2012 roku w sprawie kierowania do zakładów opiekuńczo–leczniczych i pielęgnacyjno–opiekuńczych.	Uwaga nieuwzględniona Projektowany art. 20 wymienia przykładowe sprawy, w których kurator powinien zwrócić się do sądu. Jeśli przepis wymienia umieszczenie w domu pomocy społecznej, to tym bardziej zmianę lub opuszczenie domu pomocy społecznej.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			Zgodnie z art. 54 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej, osoba wymagająca wzmożonej opieki medycznej kierowana jest na podstawie art. 33a ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.jedn. Dz. U. z 2024 r., poz. 146) do zakładu opiekuńczo-leczniczego lub pielęgnacyjno-opiekuńczego. W obecnym stanie prawnym, z uwagi na absolutny brak regulacji ustawowej, dotyczącej postępowania w sprawach sądowej zgody na umieszczenie pacjenta w zakładzie opiekuńczo – leczniczym o charakterze ogólnym, sąd opiekuńczy wszczyna postępowanie o skierowanie do zakładu opiekuńczo – leczniczego lub zakładu pielęgnacyjno – opiekuńczego z urzędu. Utrzymując rozwiązanie zawarte art. 22 pkt 8 ustawy należałoby rozważyć wprowadzenie zmian o kierowaniu do zakładu opiekuńczo – leczniczego przez sąd i możliwości wszczęcia postępowania także poprzez złożenie wniosku. Natomiast w art. 22 pkt 9 ustawy mowa jest jedynie o umieszczeniu w domu pomocy społecznej. Powstaje wątpliwość, czy w takim razie rozciąga się to także na zmianę lub opuszczenie domu pomocy społecznej.	
130.	Sąd Apelacyjny w Lublinie	Art. 22 ust. 1 pkt 9	Błędne pominięcie umieszczenia w zakładzie opiekuńczo-leczniczym Propozycja brzmienia przepisu „umieszczenie w domu pomocy społecznej lub	Uwaga uwzględniona

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			zakładzie opiekuńczo-lecznicznym”	
131.	PFON, PSONI, INŻ	art. 22	Należy wyjaśnić, że zgodnie z wykładnią funkcjonalną tego przepisu oraz jego uzasadnieniem, zezwolenie sądu w ważniejszych sprawach dotyczy jedynie sytuacji określonej obecnie w art. 21 ust 1 pkt 1, tj. kuratora reprezentującego działającego w imieniu osoby wspieranej. Oznacza to potrzebę doprecyzowania przepisu Propozycja brzmienia przepisu <i>Kurator reprezentujący powinien uzyskiwać zezwolenie sądu w ważniejszych sprawach, które dotyczą osoby i majątku osoby wspieranej, o ile zostały mu powierzone na podstawie art. 21 ust 1 pkt. 1</i>	Uwaga uwzględniona w inny sposób Projekt uległ zmianie m.in. w zakresie art. 19 oraz 20 (aktualna numeracja). Zmianie uległo także uzasadnienie oraz OSR.
132.	PFON, PSONI, INŻ	art. 22 pkt. 9	Konieczna jest zmiana pojęcia „umieszczenia w domu pomocy społecznej” na „przyjęcie do domu pomocy społecznej”. Sformułowania umieszczenie w domu pomocy społecznej można uznać za przedmiotowe w stosunku do osób potrzebujących wsparcia w korzystaniu zdolności do czynności prawnych. Propozycja brzmienia przepisu <i>Przyjęcie do domu pomocy społecznej.</i>	Uwaga uwzględniona
133.	Stowarzyszenie Notariuszy	Art. 22	W treści art.22, wśród katalogu zgód potrzebnych kuratorowi wspierającemu do działania w imieniu	Uwaga nieuwzględniona

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

	Rzeczypospolitej Polskiej		osoby wspieranej, a objętych tym przepisem jest mowa w pkt 5) – o dokonaniu darowizny innych składników mienia (nie określono czy chodzi o nabycie czy też zbycie przez osobę wspieraną). Jak się wydaje intencją było nieodpłatne zbycie z majątku wspieranego, lecz nie jest to do końca jasne, należałoby to doprecyzować. Darowizna może powiększać lub zmniejszać majątek wspieranego, w zależności od tego czy jest on darczyńcą czy obdarowanym. Dlatego ZGSNRP uważa, że dla uniknięcia wątpliwości art. 22 pkt 5 powinien mieć brzmienie: “5) dokonania z majątku osoby wspieranej darowizny innych składników mienia, z wyjątkiem drobnych darowizn zwyczajowo przyjętych;”.	Katalog z art. 20 jest przykładowy, przy czym kurator reprezentujący powinien uzyskiwać zezwolenie sądu w ważniejszych sprawach, które dotyczą osoby i majątku osoby wspieranej. Przykładowe wyliczenie z pkt 5 obejmuje dokonanie darowizny innych składników mienia, ale należy je odnosić do majątku osoby wspieranej zgodnie ze zdaniem pierwszym tego artykułu.
134.	Obywatel 5	Art. 23.1.	Zapisy ustawy powinny zabezpieczać osobę przebywającą w DPS oraz instytucjach do życia przed przejęciem majątku przez osoby tam pracujące oraz osoby mogące się do tego przyczynić Sugerujemy dodanie art. zabezpieczającego osoby przed nadużyciami wraz ze wskazaniem narzędzi służących zabezpieczeniu	Uwaga nieuwzględniona Do tej pory w przypadku ustanowienia opiekuna prawnego nie było przewidzianych żadnych dodatkowych zabezpieczeń poza uregulowaniami dot. sposobu wykonywania opieki (por. np. art. 156 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego). Zastosowanie będą mogły ewentualnie znaleźć ogólne przepisy prawa cywilnego, np. do. wad oświadczeń woli bądź przepisy prawa karnego. Zgłaszający uwagę nie zaproponował treści przepisu oraz nie sprecyzował o jakie stany faktyczne chodzi.
135.	Stowarzyszen	Art.23 ust.3	Art.23 ust.3 – zdanie 2 jest zbędne wobec treści	Uwaga uwzględniona

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

	ie Sędziów Rodzinnych w Polsce		art.13- jest to powtórzenie tych samych wymagań stawianych kuratorowi. Nadto brak jest ustalenia, kto może złożyć taki wniosek do sądu, jak również, czy kurator ustanowiony do dokonania tej czynności jest kuratorem reprezentującym dla danej czynności. Wówczas powinno to być wyraźnie wskazane, aby zachowane było jednolite nazewnictwo tego kuratora. W art.66§2kpc jest np. wyraźne odniesienie do kuratora, do którego stosuje się odpowiednio art.69. Proponuję zatem wskazać po słowie kuratora słowo „reprezentującego”.	
136.	PFON, PSONI, INŻ	art. 24	Zgodnie z treścią art. 21 oraz uwagą nr 16 kurator powinien być ustanowiony do dokonywania czynności, a nie do prowadzenia spraw. W związku z tym, należy zaproponować zmianę art. 24. Warto doprecyzować w przepisie, czy inwentarz dotyczy całości majątku, nawet jeśli osoba ma jakąś sferę do działania samodzielnego. Propozycja brzmienia przepisu <i>Kurator reprezentujący ustanowiony do dokonywania czynności w imieniu osoby wspieranej o charakterze majątkowym niezwłocznie po ustanowieniu jest obowiązany sporządzić inwentarz majątku osoby wspieranej i przedstawić go sądowi.</i>	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z projektowanym art. 19 ust. 1 w postanowieniu o ustanowieniu kuratora reprezentującego sąd określa zakres i rodzaj spraw, przy prowadzeniu których czynności mogą być dokonywane: 1)przez kuratora w imieniu osoby wspieranej albo 2)przez osobę wspieraną tylko za zgodą kuratora. Projektowana regulacja zakłada, że kurator reprezentujący jest ustanowiony do prowadzenia spraw, w ramach których dokonywane są określone czynności. Z treści projektowanego art. 22 wynika, że obowiązek sporządzenia inwentarza

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				majątku dotyczy wyłącznie sytuacji, kiedy kurator reprezentujący jest ustanowiony do dokonywania czynności w imieniu osoby wspieranej o charakterze majątkowym.
137.	PFON, PSONI, INŻ	art. 25	Obowiązek złożenia przez kuratora do depozytu sądowego kosztowności, papierów wartościowych i innych dokumentów powinien dotyczyć jedynie kuratora, któremu powierzono wykonywanie czynności w imieniu osoby wspieranej – art. 21 ust. 1 pkt 1. Propozycja brzmienia przepisu <i>Sąd może zobowiązać kuratora reprezentującego,, ustanowionego do dokonywania czynności w imieniu osoby wspieranej, do złożenia do depozytu sądowego kosztowności, papierów wartościowych i innych dokumentów należących do osoby wspieranej. Przedmioty te nie mogą zostać odebrane bez zezwolenia sądu.</i>	Wyjaśnienie do uwagi Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR. Uwagę uwzględniono w inny sposób.
138.	Obywatel 2	Art. 25 ust. 2	Propozycja poprawki: W projektowanym art. 25 ust. 2 wyrazy „rachunku bankowym” należy zastąpić wyrazami „rachunku płatniczym”. Uzasadnienie Projekt ustawy ma na celu zastąpienie ubezpieczeniowego modelem wspieranego podejmowania decyzji. Przez instrumenty wspieranego podejmowania decyzji należy	Uwaga uwzględniona

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			rozumieć: asystenta prawnego, kuratora wspierającego, kuratora reprezentującego oraz pełnomocnika rejestrowanego. Projektowana ustawa zawiera m. in. przepisy dot. zabezpieczenia majątku osoby wspieranej przed ingerencją osób niepożądanych, poprzez zobowiązanie przez Sąd kuratora reprezentującego do złożenia na rachunku bankowym pieniędzy osoby wspieranej (projektowany ust. 2 w art. 25). Możliwość zobowiązania przez sąd kuratora reprezentującego do złożenia pieniędzy osoby wspieranej, o której mowa w art. 25 ust. 2 projektu, powinna odnosić się zarówno do rachunku bankowego, jak i rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej (SKOK). Celem bowiem regulacji – jak wskazano wyżej – jest ochrona majątku osoby wspieranej przed wykorzystaniem przez osoby trzecie. Zatem złożenie środków pieniężnych na rachunku powinno realizować cel powołanej regulacji, bez względu na podmiot prowadzący ten rachunek. Jednocześnie należy mieć na uwadze okoliczność, iż osobą wspieraną, której środki pieniężne mają zostać złożone na rachunku – zgodnie z definicją zawartą w art. 3 pkt 7 projektu ustawy – jest pełnoletnia osoba. Wskazać w związku z tym należy, iż zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych [tj. z dnia 26 lutego 2024 r. (Dz.U. z 2024 r. poz. 512)] członkami kasy mogą być m.in. osoby fizyczne. Celem kas jest natomiast m.in. gromadzenie	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			środków pieniężnych wyłącznie swoich członków i przeprowadzanie na ich zlecenie rozliczeń finansowych (art. 3 ust. 1 ustawy o skok). Zaproponowana poprawka uwzględnia okoliczność, iż osoba wspierana może posiadać rachunek także w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej. Pojęcie rachunku płatniczego obejmuje zarówno rachunek bankowy, jak i rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej. Zgodnie bowiem z definicją tego rachunku, zawartą w art. 2 pkt 25 ustawy o usługach płatniczych [tj. z dnia 7 grudnia 2023 r. (Dz.U. z 2024 r. poz. 30)] pod pojęciem rachunku płatniczego rozumieć należy rachunek prowadzony dla jednego lub większej liczby użytkowników służący do wykonywania transakcji płatniczych, przy czym przez rachunek płatniczy rozumie się także rachunek bankowy oraz rachunek członka spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, jeżeli rachunki te służą do wykonywania transakcji płatniczych.	
139.	Związek Banków Polskich	Str. 6, art. 25 ust. 2 Projektu	• Art. 25 ust. 2: „Sąd może zobowiązać kuratora reprezentującego do złożenia na rachunku bankowym pieniędzy osoby wspieranej.” • Przepis wymaga doprecyzowania z dwóch względów: 1) mowa w nim o czynności faktycznej „złożenia”. Z przepisu nie wynika, czy kurator reprezentujący będzie umocowany do zawarcia umowy rachunku bankowego w imieniu osoby	Uwaga nieuwzględniona Zakres i rodzaj spraw, które będą mogły być dokonywane przez kuratora reprezentującego będzie wynikać z postanowienia sądu o jego ustanowieniu.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			wspieranej. 2) przepis nie daje także odpowiedzi na pytanie, na czym rachunku bankowym pieniądze muszą/mogą zostać złożone – czy musi to być rachunek bankowy osoby wspieranej, czy też przepis dopuszcza złożenie pieniędzy osoby wspieranej na rachunku bankowym kuratora reprezentującego? W sytuacji, gdy złożenie pieniędzy dopuszczalne będzie jedynie na rachunku bankowym osoby wspieranej - w przypadku braku takiego rachunku - ustawa powinna wprost przewidywać możliwość jego otwarcia przez kuratora (zawarcie umowy rachunku bankowego przez kuratora w imieniu osoby wspieranej).	
140.	Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej	Art. 25	Ustawodawca nie uregulował kwestii ponoszenia kosztów przechowywania kosztowności, papierów wartościowych i innych dokumentów należących do osoby wspieranej jak też odstąpił od obowiązku złożenia przez kuratora z reprezentującego gotówki osoby wspieranej do instytucji bankowej, dając w tym zakresie jedynie uprawnienie sądowi do podjęcia w tej sprawie decyzji. Co do ponoszenia kosztów, o których mowa w art. 25§1 szczegółowe stanowisko zostało zawarte w Uzasadnieniu do Uchwały, do której niniejsza Tabela uwag jest załącznikiem (część I ust.3 pkt 6). Natomiast w zakresie §2 art. 25 ZGSNRP proponuje temu przepisowi nadać następującą treść:	Uwaga uwzględniona w inny sposób

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			„§2. Gotówka osoby wspieranej, jeżeli nie jest potrzebna do zaspokajania jej uzasadnionych potrzeb, powinna być złożona przez kuratora reprezentującego w instytucji bankowej. Kurator reprezentujący może podejmować ulokowaną gotówkę tylko za zezwoleniem sądu.” Uzasadnienie dla tego stanowiska znajduje się w części I ust.3 pkt 6) Uzasadnienia do Uchwały.	
141.	Stowarzyszenie Sędziów Rodzinnych w Polsce	Art.25 ust.2	Art.25 ust.2 – Brak jest uregulowania w tym przepisie, czy kurator może z tych pieniędzy korzystać na zaspokojenie potrzeb osoby wspieranej, czy też może je podejmować tylko za zezwoleniem sądu, czy też w ogóle nie może z nich korzystać. Nie wiadomo jaki jest cel tej wpłaty na rachunek bankowy.	Uwaga uwzględniona w części Zmieniono treść art. 25 ust. 2.
142.	PFON, PSONI, INŻ	art. 26	Kurator wspierający jest ważnym instrumentem w systemie wspieranego podejmowania decyzji. Obecne ujęcie kuratora wspierającego marginalizuje jego znaczenie. Mając na uwadze jego ogromną rolę dla wielu osób potrzebujących wsparcia w korzystaniu ze zdolności do czynności prawnych, a także podkreślając walor edukacyjny tworzonych przepisów, konieczne jest odwołanie się w treści art. 26 do przykładowych czynności kuratora wspierającego, określonych na wzór art. 4 ustawy. Propozycja brzmienia przepisu <i>Art. 26</i>	Uwaga nieuwzględniona Zdanie drugie projektowanego art. 24, że sposób i zakres wsparcia określa sąd. Tym bardziej, że katalog w art. 4 ust. 2 ma charakter otwarty.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			1. Jeżeli osoba potrzebuje wsparcia w korzystaniu ze zdolności do czynności prawnych przy prowadzeniu jej własnych spraw, sąd może ustanowić kuratora wspierającego. Sposób i zakres wsparcia określa sąd. 2. Do czynności wykonywanych w ramach wsparcia, o którym mowa w ust. 1 należy w szczególności: 1) czynna obecność przy podejmowaniu czynności prawnych przez osobę wspieraną; 2) wyjaśnienie znaczenia czynności prawnej oraz skutków oświadczenia woli; 3) zgromadzenie i przekazanie wszelkich informacji mających znaczenie dla prawidłowego dokonania czynności prawnej; 4) przekazanie oświadczenia woli osoby wspieranej jej obecności	
143.	Związek Banków Polskich	Str. 7, art. 26 Projektu (uwaga powiązana z uwagą do art. 29 pkt 8 Projektu - pkt 13 tabeli do art. 605 ¹⁰ w zw. z art. 605 ¹⁹ KPC)	Postulujemy, by postanowienia o ustanowieniu kuratora były formułowane jak najbardziej precyzyjne z uwzględnieniem sytuacji osobistej i majątkowej osoby wspieranej, określające szczegółowo zakres i rodzaj spraw (szczególnie w zakresie czynności bankowych). Przyczyni się to do zminimalizowania wątpliwości interpretacyjnych, które mają miejsce w chwili obecnej i które utrudniają w praktyce realizację tych postanowień.	Uwaga nieuwzględniona Sąd określa sposób i zakres wsparcia, co wynika wprost z projektowanego art. 24.
144.	Stowarzyszenie Sędziów Rodziny	Art. 26	Art.26 jest powtórzeniem art.16¹ kc, co nie powinno mieć miejsca. Należy też zauważyć, że kryteria ustanowienia kuratora wspierającego są	Uwaga nieuwzględniona Intencją projektodawcy było uregulowanie wsparcia faktycznego w

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

	w Polsce		całkowicie niejasne i nie wiadomo w jakich sytuacjach należałoby go ustanowić oraz jaką miałby on pełnić rolę.	korzystaniu ze zdolności do czynności prawnych przy prowadzeniu spraw (kurator wspierający). Jest to odpowiednik instytucji uregulowanej w art. 183 kro przed nowelizacją z dnia 15 lutego 2024 r. W wypadku podejmowania przez osobę wspieraną czynności prawnych, rolą kuratora może być np. udzielenie mu pomocy w skontaktowaniu go z właściwym prawnikiem lub w zgromadzeniu odpowiednich dokumentów niezbędnych do dokonania określonej czynności prawnej. Jeżeli chodzi o „faktyczne wsparcie” w życiu codziennym – kwestie te mają regulować przepisy o asystencji osobistej. Instrumenty asysty prawnej oraz kuratora wspierającego nie są konkurencyjne w stosunku do pełnomocnictwa rejestrowanego ani kuratora reprezentującego, bowiem dotyczą wsparcia faktycznego, a nie reprezentacji. Kurator wspierający może zostać ustanowiony wyłącznie celem udzielenia faktycznego wsparcia w prowadzeniu spraw. Intencją projektodawcy było uregulowanie istoty instytucji w przepisach ogólnych prawa cywilnego oraz jej uszczegółowienie w ustawie

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				odrębnej poświęconej instrumentom wspieranego podejmowania decyzji.
145.	Zakład Ubezpieczeń Społecznych	Art. 27 pkt 2 projektu i art. 28 pkt 12 lit. b Dostęp do rejestru	W art. 27 pkt 2 projektu przewiduje się uchylenie przepisu art. 13 k.c.6 [6 Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2024 r. poz. 1061 i 1237), zwana „k.c.”], zgodnie z którym osoba, która ukończyła lat trzynaście, może być ubezwłasnowolniona całkowicie, jeżeli wskutek choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego rodzaju zaburzeń psychicznych, w szczególności pijaństwa lub narkomanii, nie jest w stanie kierować swym postępowaniem (§ 1). Dla ubezwłasnowolnionego całkowicie ustanawia się opiekę, chyba że pozostaje on jeszcze pod władzą rodzicielską (§ 2). Ponadto w art. 28 pkt 12 lit. b projekt przewiduje uchylenie w tytule III działu II (Opieka nad ubezwłasnowolnionym całkowicie) Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego7 [7 Dz. U. z 2023 r. poz. 2809.] . Skutkiem zatem wejścia w życie projektowanej ustawy będzie usunięcie z porządku prawnego instytucji opieki prawnej, ustanawianej przez sąd dla ubezwłasnowolnionego całkowicie. W zamian za to projekt wprowadza instrumenty wspieranego podejmowania decyzji jako formy wspierania bądź zastępowania osoby pełnoletniej, która zawsze będzie posiadać pełną zdolność do czynności prawnych (nawet jeżeli z	Wyjaśnienie do uwagi Projekt uległ zmianie, w szczególności w zakresie dotyczącym regulacji w ustawach szczególnych. Zmianie uległo także uzasadnienie oraz OSR. Odnosząc się do kwestii dostępu do Rejestru Pełnomocnictw, o którym mowa w dodanym art. 109¹⁰ k.c., należy wskazać, że projektowana regulacja zakłada, że ZUS będzie miał dostęp do informacji udostępnionych w Rejestrze Pełnomocnictw - na zasadach ogólnych - przewidzianych w projektowanym art. 95zr § 1-2 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			różnych powodów nie będzie mogła podejmować ich świadomie, ze zrozumieniem ich znaczenia oraz skutków). Zgodnie z art. 65 ust. 4 projektu ustawy, ilekroć w obowiązujących przepisach prawa jest mowa o przedstawicielu ustawowym osoby pełnoletniej albo opiekunie prawnym osoby pełnoletniej, należy przez to rozumieć kuratora reprezentującego albo pełnomocnika rejestrowanego. Użycie przedmiotowego określenia przepisów dla zmian we wszystkich przepisach obowiązującego prawa, które odwołują się do instytucji opieki nad ubezwłasnowolnionym całkowicie, budzi nasze wątpliwości. Zauważyć należy, że w porządku prawnym znajdują się przepisy aktów wykonawczych odnoszące się do opieki prawnej. Pragniemy wskazać, że ustawa emerytalna⁸ [8 Ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1631 i 1674), zwana „ustawą emerytalną”.] w art. 130 ust. 2a i 2b, w art. 131 ust. 1 pkt 2 oraz w art. 136b odnosi się do pojęcia opieki prawnej. Pojęciem tym posługuje się również przepis art. 12b ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej. Dostrzegamy zatem potrzebę uzupełnienia projektu ustawy o przepisy zmieniające wszystkie obowiązujące regulacje prawne z obszaru świadczeń emerytalno-rentowych, odnoszące się do pojęcia opiekuna prawnego/opieki prawnej. Powinny one wprost rozstrzygać, która forma instrumentu wspieranego podejmowania decyzji	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			miałaby występować we wspieraniu lub reprezentowaniu przed organem rentowym osoby pełnoletniej w zakresie, w jakim nie jest ona w stanie postrzegać i oceniać rzeczywistości lub samodzielnie kierować swoim postępowaniem. Ponadto zauważamy, że odpowiedniej zmiany będzie wymagał przepis § 8 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe⁹ [9 Dz. U. z 2011 r. Nr 237 poz. 1412.]. Zauważamy ponadto, że w związku z różnymi rodzajami prowadzonych postępowań, Zakład powinien mieć zapewniony dostęp do Rejestru Pełnomocnictw, o którym mowa w dodanym art. 109¹⁰ k.c.	
146.	Związek Banków Polskich	Str. 7, art. 27 pkt 4 Projektu– art. 16 § 3 KC	• Art. 16 § 3 KC powinien zostać rozszerzony o uprawnienia osoby wspieranej o których mowa w art. 21 ust. 2 Projektu. • Ustanowienie kuratora reprezentującego nie wyklucza pozostawienia spraw co do których osoba wspierana może decydować samodzielnie. Uwaga ta jest spójna z uwagą z pkt 6 tabeli do art. 21 ust. 2 Projektu, w którym postulujemy by sąd obligatoryjnie określał zakres czynności prawnych polegających na zaciągnięciu zobowiązania lub rozporządzeniu mieniem o wartości nieprzekraczającej określonej przez sąd kwoty.	Uwaga nieuwzględniona Intencją projektodawcy było uregulowanie istoty instytucji w przepisach ogólnych prawa cywilnego oraz jej uszczegółowienie w ustawie odrębnej poświęconej instrumentom wspieranego podejmowania decyzji. Projekt uległ zmianie, w szczególności w zakresie projektowanych art. 19 ustawy oraz art. 18 czy art. 20 Kodeksu cywilnego. Zmianie uległo także

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			Ujęcie tej kwestii w art. 16 § 3 KC uporządkuje zakresy działania kuratora i osoby wspieranej – określi wprost rodzaj i zakres spraw kuratora oraz osoby wspieranej, które może dokonywać samodzielnie. Propozycja brzmienia art. 16 § 3 KC: „Sąd określa rodzaj spraw, które osoba wspierana może dokonywać jedynie za zgodą kuratora albo które kurator może dokonywać w jej imieniu. Sąd określa także rodzaj spraw, które osoba wspierana może dokonywać samodzielnie zgodnie z art. 21 ust. 2 ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji.”	uzasadnienie oraz OSR.
147.	Zastępca Przewodniczącego KKPC	Art. 27 pkt 4 projektu {art. 16 § 1 k.c.)	Prof. B. Lackoroński zwracał uwagę na to, że proponowane brzmienie art. 16 § 1 k.c. rodzi pytanie, czy będzie możliwe ustanowienie kuratora reprezentującego dla osoby, która nie jest w stanie postrzegać, ale jest w stanie oceniać rzeczywistość albo jest w stanie postrzegać, ale nie jest w stanie oceniać rzeczywistości, czy też kuratora reprezentującego będzie można ustanowić dla osoby, która może samodzielnie kierować swoim postępowaniem tylko wtedy, gdy nie jest w stanie ani postrzegać, ani oceniać rzeczywistości? W świetle art. 12 ust. 4 KPON, wątpliwości rodzi proponowany art. 16 § 1 k.c., ponieważ uniemożliwia on ustanowienie kuratora reprezentującego dla pełnoletniej osoby potrzebującej wsparcia niebędącej w stanie oceniać	Uwaga uwzględniona

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			rzeczywistości z tego powodu, że osoba ta jest w stanie postrzegać rzeczywistość. Wydaje się, że instytucja kuratora reprezentującego powinna być dostępna dla pełnoletniej osoby potrzebującej wsparcia, która nie jest w stanie oceniać rzeczywistości mimo że jest w stanie ją postrzegać. W przeciwnym razie pełnoletnie osoby potrzebujące wsparcia będą pozbawione dostępu do instrumentu wspieranego podejmowania decyzji, który może je zabezpieczyć przed nadużyciami ze strony nieuczciwych uczestników obrotu cywilnoprawnego. Z tego powodu regulacja ta może nie spełniać standardu konwencyjnego określonego w art. 12 ust. 4 KPN. Z drugiej strony, nie budzi wątpliwości, że brak możliwości samodzielnego kierowania swoim postępowaniem jest wystarczającą przesłanką ustanowienia kuratora niezależną od zdolności postrzegania i oceniania. Taka była jednak wyraźna intencja autorów na etapie opracowania tego przepisu przez zespół KKPC, aby między słowami: „postrzegać” a „oceniać” był spójnik „i”. Chodziło o zredukowanie grupy przypadków osób z niepełnosprawnościami, dla których mógłby być ustanowiony kurator reprezentujący. Zdaję sobie sprawę, że sformułowanie art. 16 § 1 k.c. rodzi i będzie jeszcze rodzić wątpliwości o zakres podmiotowy swego zastosowania. Argumenty przedstawiane na posiedzeniu Katedr przekonały mnie jednak do w niniejszym stanowisku	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			zgłoszenia propozycji zmiany proj. art. 16 § 1 k.c, poprzez zastąpienie spójnika „i” spójnikiem „lub”, zaś kolejnego spójnika „lub” spójnikiem rozłącznym „albo”.	
148.	Zastępca Przewodniczącego KKPC	Art. 27 pkt 4 projektu (art. 16 § 2 k.c.)	Dr Maciej Domański słusznie zauważył, że w świetle proponowanego art. 16 § 2 k.c. możliwa byłaby sytuacja, w której kurator reprezentujący będzie mieć umocowanie do prowadzenia wszelkich spraw, w tym również drobnych spraw życia codziennego. W proponowanych przepisach zabrakło ogólnej klauzuli, stosownie do której osoba pełnoletnia może zawierać umowy w drobnych bieżących sprawach życia codziennego bez względu na zakres umocowania kuratora reprezentującego. Wydaje się, że prokonwencyjna (KPON) wykładnia proponowanych przepisów powinna prowadzić do wniosku, że ustanowienie kuratora reprezentującego o tak szerokim zakresie umocowania, żeby obejmował on umowy powszechnie zawierane w drobnych bieżących sprawach życia codziennego nie powinno mieć miejsca. Wydaje się, że w przepisach prawa powinno być przewidziane wyraźne zabezpieczenie kuranda przed pozbawieniem go możliwości samodzielnego zawierania umów powszechnie zawieranych w drobnych bieżących sprawach życia codziennego bez względu na zakres umocowania kuratora reprezentującego. W przeciwnym razie dochodzić będzie do sytuacji, w której kurand w wyniku wejścia w życie przepisów	Uwaga uwzględniona Zmieniono art. 20 k.c.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			implementujących art. 12 KPON uzyska węższy zakres zdolności do czynności prawnych, niż w obecnym stanie prawnym osoba całkowicie ubezwłasnowolniona. Uwaga powyższa jest ze wszech miar trafna. W trakcie prac nad projektem doszło do przeoczenia tej ważkiej kwestii. Z tych względów należy postulować dodanie w § 2 art. 16 po przecinku np. zwrot „z wyjątkiem spraw, wymienionych w art. 20 poniżej, które każda osoba pełnoletnia może prowadzić osobiście”. Można też odpowiednio zmodyfikować art. 20 k.c. np. w taki sposób: <u>I wersja</u>: „Umowy w drobnych bieżących sprawach życia codziennego mogą być powszechnie zawierane przez osobę ograniczoną w zdolności do czynności prawnych bez zgody przedstawiciela ustawowego, a także przez osobę wspieraną bez zgody kuratora reprezentującego.” <u>II wersja</u>: „Umowy należące do umów powszechnie zawieranych w drobnych bieżących sprawach życia codziennego mogą być osobiście zawierane przez osobę ograniczoną w zdolności do czynności prawnych - bez zgody przedstawiciela ustawowego, zaś przez osobę wspieraną - bez zgody kuratora reprezentującego.”	
149.	Zastępca Przewodniczącego KKPC	art. 27 pkt 4 projektu (art. 16 § 4 k.c.)	W proponowanym art. 16 § 4 k.c. przewiduje się, że więcej niż jednego kuratora reprezentującego sąd może ustanowić tylko ze względu na szczególne okoliczności i tylko o różnym zakresie umocowania. Wydaje się, że takie rozwiązanie	Uwaga uwzględniona

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			wychodzi z prawidłowego założenia, że więcej niż jeden kurator o tożsamym albo krzyżującym się zakresie kompetencji może narażać kuranda na konsekwencje różnic zdań między kuratorami w sprawach objętych zakresem kompetencji każdego z nich. To założenie jest prawidłowe w przypadku, gdy kuratorem ma być ktoś inny niż jeden z dwojga rodziców kuranda. Natomiast w przypadku gdy oboje rodzice kuranda są ustaleni wydaje się, że zasadą powinno być ustanawianie ich obojga kuratorami reprezentującymi o takim samym zakresie umocowania, żeby mogli się zastępować i dzielić faktycznym ciężarem sprawowania kurateli. Z ważnych powodów sąd powinien mieć możliwość ustanowienia kuratorem tylko jednego z rodziców kuranda, w szczególności gdy rodzice nie mogą dojść do porozumienia odnośnie do istotnych spraw kuranda. Wydaje się, że postulat wyodrębnienia sytuacji rodziców ustanawianych kuratorami reprezentującymi dla ich pełnoletniego dziecka i danie im tego samego zakresu spraw nie budzi wątpliwości. Należałoby dodać w art. 16 § 4 zdanie stosownie do którego „jeśli kuratorami mają być rodzice lub przysposabiający pełnoletniego, sąd może zdecydować, że będą mieli ten sam zakres umocowania.”	
150.	Ośrodek Badań, Studiów i Legislacji	Art. 27 pkt 4 (art. 16 § 5 k.c.)	5. W kontekście przewidzianych w projekcie propozycji zmian kodeksu cywilnego warto zwrócić uwagę na następujące kwestie: - w art. 16 § 5 k.c. wprowadzono przesłanki negatywne	Uwaga nieuwzględniona Ustanowienie kuratora reprezentującego, w przypadku gdy został umocowany

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

	Przy Krajowej Radzie Radców Prawnych		ustanowienia kuratora reprezentującego. Należy do nich m.in. fakt posiadania pełnomocnika rejestrowanego przez osobę wymagającą wsparcia. Ustawowe wymogi, dotyczące kuratorów reprezentujących i pełnomocników są jednak niespójne, a dotyczy to np. zakresu czynności podejmowanych przez te osoby za zgodą sądu (art. 22 ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji i 10912 k.c.). Powyższe budzi wątpliwość co do słuszności regulacji, uzależniającej prawo do ustanowienia kuratora od braku umocowania pełnomocnika rejestrowanego;	pełnomocnik rejestrowany, nie jest konieczne, bowiem w świetle art. 16 § 5 interesy osoby potrzebującej wsparcia będą wystarczająco chronione w inny sposób. Należy mieć na względzie, że pełnomocnictwo rejestrowane będzie udzielane na wypadek, gdyby w przyszłości ze względu na stan zdrowia dana osoba nie była w stanie samodzielnie kierować swoim postępowaniem. Pełnomocnictwo rejestrowane jest instrumentem dobrowolnym i realizuje autonomię woli jednostki dla zabezpieczenia swoich interesów w przyszłości. Ponadto zmianie uległ projektowany art. 109 ¹² Kodeksu cywilnego.
151.	Obywatel 5	Dział 4 Zmiany w przepisach obowiązujących Art. 27. 4)	Art. 16 otrzymuje brzmienie: „Art. 16.&1. Dla osoby pełnoletniej potrzebującej wsparcia w zakresie, w jakim nie jest w stanie postrzegać i oceniać rzeczywistości lub samodzielnie kierować swoim postępowaniem, sąd ustanawia kuratora reprezentującego, jeżeli jest to konieczne dla ochrony jej praw i interesów. Brakuje wątku zdrowia (czynności medycznych) i przepisów lekarskich, które są największą bolączką rodziców dorosłych oso z niepełnosprawnościami. Postulujemy o pilne wspólne prace MS i MZ. Propozycja dodania „jeżeli jest to konieczne dla ochrony jej praw i interesów oraz ZDROWIA”. W	Uwaga nieuwzględniona Projektowany przepis obejmuje także konieczną dla osoby wspieranej ochronę jej praw i interesów z uwagi na utratę zdrowia. Odpowiednie regulacje zawarto także w przepisach szczególnych, przykładowo projektowany w ustawie z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (Dz. U. z 2024 r. poz.1287 i 1897) art. 32 ust. 4.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			naszej ocenie należy wyraźnie wskazać konieczność uregulowania czynności medycznych w decyzjach związanych ze zdrowiem osoby wspieranej (zabiegi, operacje, leczenie w tym stomatologiczne...) może poprzez dodanie zapisu „w tym do wyrażenia zgody albo sprzeciwu na udzielenie świadczeń zdrowotnych lub na inne czynności medyczne niezbędne dla utrzymania w zdrowiu osoby wspieranej”.	
152.	Obywatel 10	Art. 27 pkt 4 (art. 16 k.c.)	W związku z projektem ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji, jaki ukazał się na stronie Rządowego Centrum Legislacji, chciałbym wyrazić zastrzeżenia wobec rozszczenia kręgu przesłanek, na podstawie jakich może być ustanowiony kurator reprezentujący, w stosunku do tych, które warunkowały ubezwłasnowolnienie. Przy wszystkich swoich wadach, dotychczasowe przepisy dotyczące ubezwłasnowolnienia tworzyły dość klarowny i spójny system. Osoba która nie była w stanie kierować swym postępowaniem, mogła być ubezwłasnowolniona całkowicie, a osoba której była potrzebna pomoc doprowadzenia jej spraw, częściowo i mogła dokonywać prostych czynności zobowiązujących lub rozporządzających za zgodą przedstawiciela ustawowego, z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych (niektórych nie mogła dokonywać lub mogła dokonywać samodzielnie). Według planowanego art. 16 § 1 kc dla osoby pełnoletniej	Wyjaśnienie do uwagi Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie, w szczególności projektowany art. 19 ustawy oraz art. 16 Kodeksu cywilnego. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			potrzebującej wsparcia w zakresie, w jakim nie jest w stanie postrzegać i oceniać rzeczywistości lub samodzielnie kierować swoim postępowaniem, sąd ustanawia kuratora reprezentującego, jeżeli to jest konieczne dla ochrony jej praw lub interesów, a według artykułu 16¹ § 1 jeżeli ochrona interesów tej osoby nie wymaga ustanowienia kuratora reprezentującego, a osoba ta potrzebuje faktycznego wsparcia w prowadzeniu jej spraw, sąd ustanawia kuratora wspierającego.¹⁾ Zgodnie z art. 21 ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji sąd określa postanowieniem rodzaj spraw, które mogą być dokonywane 1) przez kuratora w imieniu osoby wspieranej 2) przez osobę wspieraną za zgodą kuratora. ²⁾ Z uzasadnienia wynika, że w przypadku osób, wobec których zachodzi obawa, te podejmowane przez nich decyzje mogą nieść za sobą negatywne skutki, względniejszym środkiem wsparcia będzie kurator reprezentujący, który wyrażać będzie zgodę na czynności dokonywane przez osobę wspieraną. Można te przepisy interpretować w ten sposób, że te osoby, które dotychczas mogły być ubezwłasnowolnione całkowicie, podzielono na dwie grupy: niebędące w stanie podjąć decyzji, za które będą bo one, tak jak dotąd, podejmowane oraz takie, których decyzje mogą powodować negatywne skutki i będą one wymagały, dla swojej ważności, zgody kuratora, czyli ich sytuacja zbliżona będzie do sytuacji osób, na podstawie	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			obecnych przepisów, ubezwłasnowolnionych częściowo, natomiast dla osób potrzebujących wsparcia w prowadzeniu swoich spraw (do tej pory mogących być ubezwłasnowolniony częściowo) ustanawiany będzie kurator wspierający. ³⁾ Sytuacja dwu ostatnich grup zdaje się zatem polepszać, ¹¹⁾pojawia się jednak nowy powód ustanowienia kuratora reprezentującego (trudności w postrzeganiu i ocenianiu rzeczywistości), co może być interpretowane w ten sposób, że nawet gdyby osoba, u której stwierdzono schizofrenię czy urojenia, nie miałyby trudności w podejmowaniu decyzji, można ustanowić dla niej wyżej wymienionego kuratora. Do tego poszerzono krąg podmiotów uprawnionych do wystąpienia z wnioskiem o takie ustanowienie (gmina organizacje pozarządowe). Mogą one nadużywać tych uprawnień, np. żeby pozbyć się niewygodnych osób, stawać po jednej ze stron w przypadku konfliktów rodzinnych czy sąsiedzkich. ⁴⁾ Psychiatrzy rozpoznają schizofrenię czy urojenia dużą łatwością, stosując wykładnie rozszerzającą, można je rozpoznać na przykład u osoby, która podejrzewa małżonka o zdradę, czy sąsiada o nękanie (to znaczy mówi, że może być zdradzona czy nękana) Jeżeli u takiej osoby kiedyś zdiagnozowano schizofrenię, co jest często świadome rodzinie, może być też świadome sąsiadom i jedną z tych dróg dotrzeć do gminy, takie rozpoznanie jest prawdopodobne także w	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			postępowaniu o ustanowienie kuratora (wniosek złożony przez gminę może dla psychiatry więcej znaczyć, niż przez rodzinę), a diagnoza psychiatry dla sądu więcej, niż obowiązki dowodowe wynikające z projektowanych art. 2 ust. o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji czy art. 605⁶ § 1 kpc. Sąd może uznać, że skoro rozpoznano schizofrenię, to osoba z takim rozpoznaniem potrzebuje wsparcia, a ochrona jej praw czy interesów wymaga ustanowienia kuratora, zaś ze względu na wyżej wymienione rozpoznanie, jej preferencje, poglądy i życzenia mogą zejść na drugi plan. ⁵⁾Wyżej wymienione konflikty są dość prawdopodobne i w przypadku osób bezrobotnych, niekoniecznie z własnej winy i niekoniecznie w związku z postawionym kiedyś rozpoznanem, ⁶⁾ ale pracownicy gminy mogą dojść do wniosku że, skoro nie są osobami kompetentnymi, należy sytuację sprawdzić np. w drodze postępowania o ustanowienie kuratora, ⁷⁾ nawet jeśli nie skończy się ustanowieniem kuratora reprezentującego, postępowanie takie będzie wszczęte. ⁸⁾ Być może dokonywanie czynności za zgodą kuratora powinno mieć pierwszeństwo wobec dokonywania czynności w imieniu osoby reprezentowanej. Na wniosek osoby potrzebujący wsparcia sąd orzekałby ten pierwszy tryb, a osoba ta miałaby prawo zaskarżać do sądu decyzje	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			kuratora odmawiającego zgody. Gdyby przez jakiś okres, kurator na większość czynności wyraziłby zgodę, lub w razie powtarzających się zastrzeżeń do zgody kuratora, osoba reprezentowana mogłaby wnieść o uchylenie kurateli (sąd mógłby ją uchylić z urzędu). ¹²⁾ w przeciwnym wypadku można by orzec kuratele reprezentującą. W związku z przygotowanym w Ministerstwie Sprawiedliwości projektem ustawy o biegłych chciałbym zauważyć, że utworzenie Komisji Certyfikacyjnej Biegłych Sądowych, działającej poza MS, ale powoływanej przez Ministra, może prowadzić do wzmocnienie roli biegłych i zjawiska niedokonywania przez sądy oceny ich opinii (niereagowanie na zarzuty stron), a szkolenia z prawa dla biegłych nie do końca mogą to zagrożenie usuwać, podobnie jak szkolenia dla organów procesowych (sędziów, prokuratorów) o których wspomina RPO w piśmie do MS z 3 października 2024 r., jeśli mieliby je prowadzić biegli. Szkolenia dla biegłych prowadzone przez wyżej wymienione organy (i vice versa) mogą zagrażać bezstronność jednych i drugich. Biegli mogą je prowadzić we własnym interesie, by wznowić swoją rolę i uniknąć podważenia opinii, prokuratorzy, by uzyskać opinie zgodnie ze swoimi intencjami, sędziowie, by przerzucić na biegłych prowadzenie postępowania dowodowego czy orzekania. ⁹⁾ Może należałoby rozważyć	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			wprowadzenie przepisów wyraźnie mówiących o tym, że sąd nie jest związany opinią biegłego, czy zobowiązujących sądem do wyraźnego i szczegółowego odniesienia się do wszystkich zarzutów, jakie opinii stawia strona albo otwierających drogę do orzekania przez sąd wbrew konkluzji opinii, nawet gdy została powtórzona przez kolejnych biegłych, ale można jej postawić takie same (równorzędne) zarzuty.¹⁰⁾ Zgodnie z np. orzecznictwem sądów administracyjnych opinia powinna umożliwić organowi ocenę motywów bez wkraczania w strefę wiedzy specjalistycznej, toteż brak takiej analizy wiedzy nie stoi na przeszkodzie w dokonywaniu jej oceny. Można też zauważyć, że psychiatrzy i psychologowie nie są, jako jedynymi, kompetentnymi w dziedzinie ludzkiej psychiki. W pewnym sensie takie kompetencje mają także przedstawiciele innych zawodów humanistycznych (poloniści, filozofowie, socjologowie, w pewnym stopniu także pracownicy, gdyż osoby osiągające najlepsze oceny z przedmiotów humanistycznych wybierają często studiowanie prawa, a nie psychologii, a dostanie się na prawo jest trudniejsze. Z kolei psychiatrzy nie mają na studiach przygotowania humanistycznego).¹⁴⁾ Może więc komisja certyfikacyjna dla biegłych, w sprawach dotyczących psychiki, powinna składać się także z przedstawicieli wyżej wymienionych zawodów.	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			Przypisy: 1) według dotychczasowych przepisów sąd mógł ubezwłasnowolnić osobę w razie wystąpienia wskazanych w kc przesłanek, planowane przepisy wprowadzają obligatoryjność. 2) proponowane rozwiązania, w porównaniu do poprzednich, wprowadzają nieco chaosu. Być może dotychczasowe określenie w ustawie czynności, które osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych mogła dokonywać (np.: zawieranie umowy o pracę) ^{a)} było dla niej lepsze (stwarzało gwarancję) niż postanowienie decyzji sądowi. 3) projektowane przepisy nie dają odpowiedzi na pytanie, czy kurator wspierający może być ustanowiony mimo braku wniosku z art. 605²⁰ kpc np. gdy w wyniku postępowania w przedmiocie kurateli reprezentującej, sąd dojdzie do wniosku, że spełniona jest przesłanka art. 16 ¹ § 1 kpc (ochrona interesów osoby pełnoletniej nie wymaga ustanowienia kuratora reprezentującego)^{b)} 4) zwłaszcza, że w planowanej nowelizacji zrezygnowano z wymogu przedstawiania przed doręczeniem wniosku	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			ubezważnowolnienie, świadectwa lekarskiego czy opinii psychologicznej 5) skoro rozpoznano schizofrenię^{c)} Prawdziwości wyżej wymienionych podejrzeń być może nikt nie będzie badał. 6) dotyczy to zarówno bezrobocia, jak i ww. konfliktów 7) patrz przypis 4 8) może być stosowane jako rodzaj kary czy środek nacisku, żeby wpłynąć na modyfikację niewygodnych zachowań. Także policja, nie potrafiąc lub nie chcąc postawić stwarzającej problemy osobie zarzutów, może nękać ją poprzez współpracowników i doprowadzić, np. przez kontakty w gminie, do wszczęcia postępowania w sprawie kurateli. Znany jest także fakt posługiwania się postępowaniem w sprawie przymusowego leczenia przez służby mundurowe wobec niewygodnych funkcjonariuszy, żołnierzy czy kandydatów do tych służb. Niezależnie od pewnej wartości edukacyjnej takich postępowań stwarzają one dla tych osób trudną sytuację, gdyż osoby pełniące taką służbę muszą być zdrowe. Do wydania postanowienia w sprawie przymusowego leczenia konieczne było spełnienie	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			przesłanek wskazanych w ustawie o ochronie zdrowia psychicznego (np. zachowanie przyjmowanej do szpitala osoby musiało wskazywać na to, że nieprzyjęcie do szpitala spowoduje znaczne pogorszenie stanu jej zdrowia psychicznego), ale w praktyce wystarczyło często samo rozpoznanie. ^{d)} Projektowane przepisy można interpretować w ten sposób, że osobę którą do tej pory można było tylko przymusowo leczyć, teraz będzie można także ubezwłasnowolnić. ^{e)} 9) to zaś, czego dowiedzą się od adwokatów (którzy także powinni brać udział w takich szkoleniach, jeśli będą prowadzone) może być przez biegłych używane do wzmocnienia swych opinii i swej pozycji. 10) o tym, co wymagało zasięgnięcia wiadomości specjalnych, decyduje wprawdzie sąd, co powinno rozwiązywać problem, ale w praktyce zdarza się rozszerzenie zakresu pytań, na które powinni odpowiedzieć biegli. PRZYPISY DO PRZYPISÓW: 11) wynika to jednak z uzasadnienia, a nie z przepisów. 12) brak w nowelizacji wyraźnego przepisu wprowadzającego osobą reprezentowaną	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			do złożenia takiego wniosku. ^{g)} Można też zauważyć że także według orzecznictwa na gruncie dotychczasowych przepisów (orzeczenie Sądu Najwyższego z 14 lutego 74 r. OSN 1975, pozycja 12) ubezwłasnowolnienie służy interesom ubezwłasnowolnionego i może być orzeczony tylko wtedy, gdy jego interes jest tego wymaga. Sama ocena stanu psychicznego człowieka nie stanowi jeszcze wystarczającej podstawy do orzeczenia ubezwłasnowolnienia. Należy wziąć pod uwagę jego ogólną sytuację życiową i dopiero na tej podstawie ocenić, czy ubezwłasnowolnienie służy ochronie jego interesów. Art. 2 planowej ustawy i uwagi uzasadnienie dotyczące art. 605 ⁶ kpc są zatem, w pewnej mierze, usankcjonowaniem istniejącego już stanu rzeczy. Z kolei w kodeksie rodzinnym i opiekuńczym wśród przesłanek żądania unieważnienia małżeństwa chorobą psychiczną zastąpiono zaburzeniami psychicznymi, co umożliwia takie żądanie (i zbadanie, czy małżonek znajdował się w stanie wyłączającym świadome lub swobodne podjęcie decyzji i wyrażenie woli) z powodu zaburzeń osobowości, choć zarazem wprowadzono ograniczenia czasowe do występowania z takim	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			żądaniem. 13) wspólny język pomiędzy prawnikami a biegłymi, do którego mogą prowadzić wspomniane szkolenia, może prowadzić do wzmocnienia opinii tych ostatnich, którą trudniej będzie podważyć (będzie dla sądu więcej znaczyła), ale też pogorszenia sytuacji obywatela. Opinia powinna być poddana także ocenie także podmiotu niefachowego (np. pracownika), wiedza specjalistyczna na przykład sędziego może być wręcz zagrożeniem. ^{f)} 14) nie muszą też zdawać przedmiotów humanistycznych na egzaminach wstępnych czy osiągnąć z nich dobrych wyników na maturze. PRZYPISY DO PRZYPISÓW: a) zabrakło w nowelizacji zmian w kodeksie pracy b) nie wskazano także, od kiedy miałby działać pełnomocnik rejestrowany c) sąd może dojść do wniosku, że jedna przesłanka zamienia w sobie inne d) psychiatra rozpoznawał schizofrenię i stwierdzał, że zachowanie badanej osoby wskazuje na to, że nieprzyjęcie do szpitala spowoduje znaczne pogorszenie stanu jej	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			zachowania psychicznego, nie podając żadnych faktów i argumentów na poparcie tej tezy. Być może ustawę o ochronie zdrowia psychicznego także należy znowelizować, ze względu na wskazane nadużycia. e) także organizacje pozarządowe mogą być w kontaktach z pracownikami gminy i dążyć do wzmocnienia swojej pozycji. Zdaje się, że takie podmioty, jak gmina czy organizacje pozarządowe, są nieco idealizowane zarówno przez psychiatrów i sądy, jak MS w projekcie (dla psychiatri może mieć znaczenie, kto złożył wniosek). f) być może przedstawiciele wspomnianych zawodów w humanistycznych także powinni opiniować w sprawach dotyczących psychiki. g) uprawnienie takie nie musi być wyraźnie uzależnione od udzielenia przez kuratora, przez jakiś czas zgód, na czynności, albo od zastrzeżeń do tych zgód.	
153.	Obywatel 10	Uzupełnienie uwag	W uzupełnieniu petycji z 9 stycznia br. zauważam, że: 1) pisząc na stronie 3 o powtarzających się zastrzeżeniach do zgody kuratora miałem na myśli takie zastrzeżenia, które zostały uznane uzasadnione przez Sąd¹⁾	Wyjaśnienie do uwagi Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			2) co do rozpoznań i leczenia psychiatryczne zauważyć chciałbym, że nie poprawia ono często ani samopoczucia, ani funkcjonowania, za to powoduje efekty uboczne, a psychiatrzy choć z dużą łatwością stawiają diagnozy, rzadko wystawiają zaświadczenie o zdrowiu. W rezultacie leczenie jest, niejednokrotnie, przerywane samodzielnie, ale gdy taka osoba trafi ponownie do psychiatrii (np. wskutek opisanego w piśmie wszczęcia, np. przez gminę w wyniku uzyskanej informacji ²⁾ o postawionym kiedyś rozpoznaniu, postępowania ws. ubezwłasnowolnienia) możliwe jest powstanie poprzedniej diagnozy, choć samopoczucie i funkcjonowanie takiej osoby od lat jest dobre.³⁾ 3) reasumując, chciałbym wyrazić przede wszystkim zastrzeżenia wobec roszczenia zakresu przesłanek, na podstawie jakich może być ustanowiony kurator reprezentujący (trudności w ocenianiu i postrzeganiu rzeczywistości), w stosunku do przesłanek ubezwłasnowolnienia, poszerzenia kręgu podmiotów, jakie mogą występować z wnioskiem o takie	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			ustanowienie (gmina, organizacje pozarządowe)⁴⁾, zniesienia obowiązku przedstawienia świadectwa lekarskiego przed doręczeniem wniosku ws. kurateli⁵⁾, braku wyraźnego uprawnienia do złożenia wniosku o uchylenie kurateli przez osobę reprezentowaną⁶⁾. PRZYPISY: 1) być może decyzje Sądu w tej materii także powinny mogły być zaskarżane przez osobę reprezentowaną do Sądu II instancji 2) ze wskazanych na str. 2 petycji źródeł 3) a trudności w postrzeganiu i ocenianiu rzeczywistości nie zostaną poparte wystarczającą argumentacją i faktami 4) z tych samych powodów (ryzyko nadużyć, instrumentalnego użycia uprawnień) wyrażam zastrzeżenia wobec zaproponowanego przez Prezesa SA w Lublinie dodania prokuratora do podmiotów uprawnionych do występowania z wnioskiem o wszczęcie postępowania ws. kurateli reprezentującej i do udziału w postępowaniu. Prokurator nie jest wymieniony w obecnym art. 545 kpc wśród uprawnionych do złożenia wniosku o wszczęcie postępowania ws.	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			ubezwłasnowolnienia. Uprawnienie to podobnie jak do złożenia wniosku ws. przymusowego leczenia wynika z art. 7 kpc, post. SN z 5 listopada 2008 r., III CSK 178/08, § 359 rozp. MS z dn. 7 kwietnia 2016 r. Regulaminu wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury i również mogło być, moim zadaniem nadużywane. Psychiatra wystawiał opinię zgodnie z wnioskiem prokuratora, zwłaszcza, jeśli istniało postawione kiedyś rozpoznanie ^{a)}, które już w chwili postawienie nie odzwierciedlało, być może rzeczywistości, a sąd orzekał zgodnie z opinią psychiatry. Trudno powiedzieć, czy to miał na myśli Prezes SA w Lublinie pisząc o możliwości dla prokuratora niezwłocznego wszczęcia postępowania w przypadkach, gdy wymagało tego dobro uczestnika, a inne umocowane ustawowo osoby z różnych przyczyn pozostawały bierne. 5) można mieć wątpliwości, czy sam brak aktualnego rozpoznania będzie dla gminy czy organizacji pozarządowych przeszkodą w nadużywaniu prawa do składania wniosku.	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			6) samo zastąpienie terminu „ubezwłasnowolnienie” terminem „kuratela reprezentująca” zaliczenie jej do instrumentów wspieranego podejmowana decyzji, choć sugeruje, że instytucja ta powinna służyć wsparciu i zdaje się ograniczać możliwość instrumentalnego jej traktowania, jest krokiem w dobrym kierunku, ale nie usuwa wszystkich problemów dot. ubezwłasnowolnienia, podobnie jak art. 2 planowanej ustawy czy przytoczone w petycji fragmenty uzasadnienia. Co do postulowanego przez Centralny Instytut Analiz Polityczno-Prawnych szczegółowego uregulowania zasad działania (wprowadzenia katalogu uprawnień i obowiązków) kuratora wspierającego, to z projektowanych przepisów zdaje się jasno wynikać, że nie ma on prawa interweniować w decyzje osoby wpieranej, a zwłaszcza podejmowania ich bez jej zgody. Od tego jest kurator reprezentujący. Proponowane regulowanie może też prowadzić do pogorszenia sytuacji ww. osoby. PRZYPIS DO PRZYPISU: a) schizofrenie można rozpoznać nawet mimo	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			braku urojeń, np. u studenta, który przez jakiś czas nie chodzi na zajęcia, nie wychodzi z mieszkania czy powtarza rok, co zresztą także może być skutkiem przepisanych leków. Gdy taka osoba ponownie trafi do psychiatry, w opisany na str. 2 petycji sposób, to prawdopodobne jest, że podejrzenia zostaną uznane za urojenia. Rodzina, sąsiedzi czy służby mogą, poprzez nękanie doprowadzić do przymusowego leczenia czy ubezwłasnowolnienia.	
154.	Sąd Rejonowy dla Krakowa – Podgórze w Krakowie	art. 27 pkt 4 ustawy odnoszący się do przepis: Art. 16 § 3 k.c.	W jednostce redakcyjnej popełniony został <u>błąd językowy</u>. Prawidłowa redakcja to „spraw, których” a nie „spraw, które”. Ponadto zgodnie z regułami języka polskiego nie można „dokonywać spraw” można dokonywać czynności lub działać w sprawach. § 3. Sąd określa <u>rodzaje czynności</u>, <u>których</u> osoba wspierana może dokonywać jedynie za zgodą kuratora albo <u>których</u> kurator może dokonywać w jej imieniu. lub § 3. Sąd określa <u>rodzaje spraw</u>, <u>w</u> <u>których</u> osoba wspierana może działać jedynie za zgodą kuratora	Uwaga uwzględniona

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			albo w których kurator może działać w jej imieniu.	
155.	Fundacja Wielogłosu	Art. 27 pkt 5 (art. 16 ¹ § 2 k.c.)	Art. 27.5. §2. Ustanawiając kuratora reprezentującego, sąd może jednocześnie ustanowić go kuratorem wspierającym w określonym zakresie. Niejasny zapis i utrudnienie dla kuratora, który na wiele spraw będzie potrzebował zgody sądu.	Uwaga nieuwzględniona Kurator wspierający nie może reprezentować osoby wspieranej, a udziela jedynie faktycznego wsparcia. Kurator wspierający jest to odpowiednik instytucji uregulowanej w art. 183 kro przed nowelizacją z dnia 15 lutego 2024 r. W wypadku podejmowania przez osobę wspieraną czynności prawnych, rolę kuratora może być np. udzielenie mu pomocy w skontaktowaniu go z właściwym prawnikiem lub w zgromadzeniu odpowiednich dokumentów niezbędnych do dokonania określonej czynności prawnej.
156.	Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej	Art 27 pkt 6 lit. b)	Błąd literowy zapisu nowelizowanego przepisu: zapewne chodzi o § 2 ¹ a nie § 21.	Uwaga uwzględniona
157.	PFRON	Art. 27 pkt 6 lit. b	Omyłka pisarska, błędne oznaczenie jednostki redakcyjnej „21”.	Uwaga uwzględniona
158.	Naczelna Rada Lekarska	Art. 27 pkt 12	Opiniowany projekt ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji w wersji z dnia 9 grudnia 2024 r. przewiduje natomiast instytucje pełnomocnika rejestrowanego (dodawane art. 10910 -art. 10918 kodeksu cywilnego). W art. 10910§2 i 3 kodeksu cywilnego przewiduje się, że pełnomocnik rejestrowany będzie miał umocowanie do wszystkich czynności związanych	Uwaga nieuwzględniona Projekt nie wyklucza z góry możliwości udzielenia pełnomocnictwa medycznego. Można zatem kwestie te uregulować w odrębnej ustawie. Zagadnienia związane z ochroną zdrowia pozostają poza zakresem właściwości Ministerstwa

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			z osobą i majątkiem mocodawcy, w tym do wyrażania w imieniu mocodawcy zgody albo sprzeciwu na udzielanie świadczeń zdrowotnych lub na inne czynności medyczne, a pełnomocnictwa rejestrowanego nie będzie można ograniczyć ze skutkiem wobec osób trzecich. Takie brzmienie przepisów oznacza, że w przypadku udzielenia pełnomocnictwa rejestrowanego, wykluczono z góry możliwość udzielenia odrębnego pełnomocnictwa medycznego, skoro pełnomocnictwo rejestrowane obejmuje czynności z zakresu ochrony zdrowia i nie można go ograniczyć za skutkiem wobec osób trzecich. Brak możliwości wyodrębnienia roli pełnomocnika rejestrowanego i pełnomocnika medycznego należy ocenić negatywnie. Brak możliwości rozdzielenia funkcji pełnomocnika rejestrowanego i pełnomocnika medycznego ogranicza autonomię woli pacjenta. Należy zakładać, że pacjent może z uzasadnionych względów chcieć ustanowić inną osobę do reprezentowania jego przyszłych interesów majątkowych (pełnomocnik rejestrowany) a inną osobę upoważnić do reprezentowania jego przyszłych interesów w sferze ochrony zdrowia (pełnomocnik medyczny). Ponadto Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej zwraca uwagę, że rygoryzm trybu ustanawiania pełnomocnika rejestrowanego (pełnomocnictwo rejestrowane musi być sporządzane przed notariuszem) nie odpowiada uwarunkowaniom, w	Sprawiedliwości. Projektowana regulacja dotyczy wyłącznie pełnomocnictwa rejestrowanego udzielanego na wypadek, gdyby w przyszłości zaistniały okoliczności uregulowane w art. 109(10) § 1 k.c. Proponowane rozwiązanie wynika z zmierzania projektodawcy pełnego zabezpieczenia interesów mocodawcy na wypadek, gdy ten nie będzie mógł samodzielnie kierować swoim postępowaniem. Umożliwienie ograniczenia zakresu pełnomocnictwa rejestrowanego względem osób trzecich, zgodnie z wolą mocodawcy, mogłoby doprowadzić do jego faktycznego ubezpieczeniowania, z powodu np. zbyt wąskiego w stosunku do potrzeb mocodawcy określenia jego zakresu. Istnieje ponadto ryzyko takiego sformułowania treści umocowania, że problematyczne może się okazać odczytanie rzeczywistej woli mocodawcy, co z kolei może powodować praktyczne problemy przy podejmowaniu czynności przez pełnomocnika rejestrowanego. Ustawowe określenie przedmiotowego zakresu pełnomocnictwa rejestrowanego ma na celu także ograniczenie

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			jakich pacjenci mogliby udzielać pełnomocnictwa medycznego. Pacjent przebywający w szpitalu, którego stan się pogarsza, nie będzie miał możliwości ustanowienia pełnomocnika rejestrowanego, a jednocześnie ustawa nie przewiduje pełnomocnictwa medycznego, którego pacjent mógłby - przy zachowaniu odpowiednich warunków - udzielić także podczas pobytu w placówce medycznej. Tymczasem samorząd lekarski stoi na stanowisku, że udzielenie pełnomocnictwa medycznego w związku z pobytem pacjenta w podmiocie leczniczym mogłoby nastąpić także poprzez oświadczenie pacjenta, poświadczone przez osobę wykonującą zawód medyczny i wpisane do dokumentacji medycznej.	konieczności ingerencji sądu w sferę wykonywania praw podmiotowych mandanta.
159.	Helsińska Fundacja Praw Człowieka	Wymóg uzyskania zezwolenia sądu przez pełnomocnika rejestrowanego (art. 27 zmiana 12)	Projekt przewiduje nową instytucję pełnomocnika rejestrowanego. Pełnomocnik ten będzie ustanawiany na wypadek, gdyby w przyszłości ze względu na stan zdrowia osoba go ustanawiająca nie była w stanie samodzielnie kierować swoim postępowaniem. Jednocześnie projektodawcy gwarancyjnie wprowadzają wymóg uzyskania przez pełnomocnika rejestrowego zezwolenia sądu opiekuńczego na dokonanie określonych czynności prawnych. Katalog tych czynności różni się jednak od katalogu czynności, w których zgodę sądu opiekuńczego musi uzyskać kurator reprezentujący. Brak jest w nim zgody na umieszczenie mocodawcy pełnomocnika reprezentującego w domu pomocy społecznej lub	Wyjaśnienie do uwagi Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR. Projektowany art. 20 ustawy i projektowany art. 109(12) Kodeksu cywilnego ujednolicono.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			złożenie wniosku na umieszczenie go w zakładzie opiekuńczo-leczniczym. Wydaje się tymczasem, że zakres kontroli ze strony sądu powinien być w tym zakresie zbudowany na podobnych zasadach i obejmować przypadki umieszczania osób wspieranych w opiece zinstytucjonalizowanej.	
160.	Obywatel 5	Art. 109 &1	Pytanie 1: Czy pełnoletnie dziecko lub małżonek może być wskazany jako pełnomocnik rejestrowy i jak wygląda wtedy dziedziczenie, darowizna itp? Czy projektowane przepisy uwzględniają taką sytuację? Pytanie 2: jak	Wyjaśnienie do uwagi Pełnomocnikiem rejestrowanym może być osoba, która spełnia kryteria z projektowanego art. 109(11) k.c. Projektowana regulacja nie ma wpływu na ustawowy krąg osób powołanych do dziedziczenia. Ochrona mocodawcy przy dokonywaniu w jego imieniu czynności prawnych, w tym zakresie rozporządzenia majątkiem, wynika z projektowanego art. 109(12) k.c. oraz art. 109(13) k.c.
161.	Związek Banków Polskich	Str. 9, art. 27 pkt 12 Projektu - art. 109 ¹⁰ § 4 KC oraz art. 34 pkt 5 – art. 95zr Prawa o notariacie, art. 109 ¹⁰ § 2 KPC	1. Banki powinny mieć dostęp do danych z Rejestru Pełnomocnictw , w tym do informacji o wpisie protokołu poświadczenia pełnomocnictwa w Rejestrze Pełnomocnictw, celem umożliwienia sprawdzenia informacji przedkładanych przez umocowanych pełnomocników rejestrowanych. Zgodnie z Projektem (art. 109 ¹⁰ § 4 KC, art. 95zo Prawa o notariacie) umocowanie pełnomocnika rejestrowanego powstanie z chwilą dokonania wpisu protokołu poświadczenia pełnomocnictwa w Rejestrze Pełnomocnictw.	Uwaga nieuwzględniona Projektowana regulacja zakłada, że banki będą miały dostęp do informacji udostępnionych w Rejestrze Pełnomocnictw - na zasadach ogólnych - przewidzianych w projektowanym art. 95zr § 1-2 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie. Rejestr Pełnomocnictw będzie miał zatem

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			2. Obsługa klienta coraz częściej odbywa się w kanałach online, zdalnych, a nie w placówce, w kontakcie osobistym z klientem. Kluczowe jest ustawowe nałożenie obowiązku niezwłocznego poinformowania przez pełnomocników rejestrowanych kontrahentów osoby wspieranej (np. banków, przedsiębiorców telekomunikacyjnych, towarzystw ubezpieczeniowych i innych, z którymi osoba wspierana pozostaje w stosunku umownym) o wpisie przez notariusza protokołu poświadczenia pełnomocnictwa rejestrowanego w Rejestrze Pełnomocnictw, a także o zawieszeniu, ograniczeniu uprawnień umocowanego pełnomocnika bądź wygaśnięciu umocowania pełnomocnika rejestrowanego. 3. Zgłoszone postulaty dostępu banków (i innych podmiotów – uczestników obrotu) do Rejestru Pełnomocnictw i ustawowego obowiązku niezwłocznego poinformowania kontrahentów osoby wspieranej przez pełnomocników rejestrowanych o powstaniu umocowania i zmianach w tym zakresie mają na celu zapobiegać sytuacjom niepewności co do statusu mocodawcy – znajdowania się w stanie uniemożliwiającym samodzielne	charakter powszechny. Brak jest zatem konieczności nakładania na umocowanych pełnomocników rejestrowanych obowiązku informowania innych podmiotów o powstaniu umocowania.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			kierowanie swoim postępowaniem i w konsekwencji – umocowania pełnomocnika rejestrowego do działania w imieniu mocodawcy – klienta banku. 4. Poinformowanie banków przez umocowanych pełnomocników o powstaniu ich umocowania będzie zapobiegać wysuwaniu w stosunku do banków zarzutów np. utrudniania realizacji dyspozycji (odmowa realizacji dyspozycji, blokada kanałów i karty etc.) wobec spoczywającego na bankach obowiązku należytej ochrony interesów klienta, powierzonych bankowi aktywów klienta. 5. Poddajemy także pod rozwałę dodanie w przepisie art. 109¹⁰ § 2 KC doprecyzowania: „ § 2. Pełnomocnictwo rejestrowane obejmuje umocowanie do wszystkich czynności związanych z osobą i majątkiem mocodawcy, w tym do wyrażania w imieniu mocodawcy zgody albo sprzeciwu na udzielanie świadczeń zdrowotnych lub na inne czynności medyczne, a także do reprezentowania mocodawcy we wszystkich postępowaniach przed sądami, innymi organami władzy publicznej oraz sądami polubownymi. W sprawach mocodawcy wymienionych w art. 109¹² § 1 wymagane jest zezwolenie sądu.”.	Brak jest konieczności doprecyzowania art. 109¹⁰ § 2 k.c. w proponowany sposób. Projektowany art. 109¹² § 1 k.c. stanowi samodzielną jednostkę redakcyjną i w całości znajduje zastosowanie instytucji pełnomocnictwa rejestrowanego i sposobu wykonywania umocowania przez pełnomocnika rejestrowanego.
162.	Ośrodek Badań,	Art. 109 ¹⁰	- przewidziane w projekcie propozycje zmian kodeksu cywilnego poprzez dodanie art. 109 ¹⁰ k.c.	Uwaga nieuwzględniona

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

Studiów i Legislacji Przy Krajowej Radzie Radców Prawnych		i kolejnych, wprowadzających instytucję pełnomocnika rejestrowanego, nie spełniają w sposób odpowiedni postulatów dotyczących tzw. pełnomocnictw medycznych, objętych dyspozycją tego artykułu. Projekt przewiduje w art. 109(10) § 2 k.c. szczególny rodzaj pełnomocnictwa rejestrowego, obejmujący swoim zakresem kwestie dotyczące zdrowia człowieka; Pełnomocnictwo do czynności medycznych jest w projekcie ostatecznie częścią pełnomocnictwa rejestrowanego, które zawiera umocowanie do wszystkich czynności związanych z mocodawcą. Nie jest to tym samym wzorem innych państw odrębne pełnomocnictwo medyczne, jako pełnomocnictwo szczególne. Pełnomocnictwo rejestrowane obejmować ma m.in. prawo do wyrażania zgody lub sprzeciwu w imieniu mocodawcy w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych lub innych czynności medycznych. Dotychczas, w przypadku braku zdolności do wyrażenia woli co do swojego leczenia, decyzje w tym zakresie podejmował sąd opiekuńczy na mocy art. 32 – 34 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty⁶. P. Konieczniak, M. Boratyńska, 2.4.4. ZASADA OSOBISTEGO PODEJMOWANIA DECYZJI ZDROWOTNYCH [w:] System Prawa Medycznego. Tom II. Część 1. Regulacja prawna czynności medycznych, red. M. Boratyńska, P. Konieczniak, E. Zielińska, Warszawa 2019. Tym samym sam pomysł wprowadzenia prawa do	Projekt nie wyklucza z góry możliwości udzielenia pełnomocnictwa medycznego. Można zatem kwestie te uregulować w odrębnej ustawie. Zagadnienia związane z ochroną zdrowia pozostają poza zakresem właściwości Ministerstwa Sprawiedliwości. Projektowana regulacja dotyczy wyłącznie pełnomocnictwa rejestrowanego udzielanego na wypadek, gdyby w przyszłości zaistniały okoliczności uregulowane w art. 109(10) § 1 k.c. Proponowane rozwiązanie wynika z zamiaru projektodawcy pełnego zabezpieczenia interesów mocodawcy na wypadek, gdy ten nie będzie mógł samodzielnie kierować swoim postępowaniem. Umożliwienie ograniczenia zakresu pełnomocnictwa rejestrowanego względem osób trzecich, zgodnie z wolą mocodawcy, mogłoby doprowadzić do jego faktycznego ubezpieczeniowania, z powodu np. zbyt wąskiego w stosunku do potrzeb mocodawcy określenia jego zakresu. Istnieje ponadto ryzyko takiego sformułowania treści umocowania, że problematyczne może się okazać odczytanie rzeczywistej woli mocodawcy,

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			ustanowienia pełnomocnika medycznego jest trafiony, gdyż o ich przydatności przekonuje m.in. sytuacja pacjentów na oddziałach intensywnej terapii, którzy sami są długotrwale niezdolni do wyrażania zgody, a należy wobec nich wykonywać nawet ponad sto czynności dziennie⁷,⁷ Już wcześniej M. Szeroczyńska, Uchwała Sądu Najwyższego z 13.05.2015 r pierwszym krokiem do akceptacji pełnomocnika medycznego w Polsce. Komentarz do uchwały Sądu Najwyższego z 13.05.2015 r., III CZP 19/15, http://www.prawaczlowieka.uw.edu.pl/index.php?orzeczenie=b124524c4b1ade45d1deecbcbdef614fa db3ec205-b0. jednakże instytucja ta powinna być przedmiotem regulacji medycznej, np. powołanej ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty, które swoim zakresem odpowiadają nowemu prawu. Obecny kształt regulacji nie pozwoli potencjalnemu mocodawcy na ustanowienie pełnomocnictwa tylko do niektórych czynności np. medycznych, jak przewidywała to poprzednia wersja projektu. Nie zawsze będzie konieczne ustanowienie pełnomocnika do wszystkiego, jednakże z obecnej treści regulacji wynika całościowy charakter. Inne zmiany to forma aktu notarialnego czy prawo do ustanowienia tylko jednego pełnomocnika rejestrowanego zamiast kilku, przy możliwości powołania z kolei pełnomocnika podstawionego. Nadto konieczne jest doprecyzowanie zakresu pełnomocnictwa	co z kolei może powodować praktyczne problemy przy podejmowaniu czynności przez pełnomocnika rejestrowanego. Ustawowe określenie przedmiotowego zakresu pełnomocnictwa rejestrowanego ma na celu także ograniczenie konieczności ingerencji sądu w sferę wykonywania praw podmiotowych mandanta. Propozycje wypracowane w ramach prac Międzyresortowego Zespołu do spraw opracowania propozycji rozwiązań normatywnych w zakresie zastąpienia instytucji ubezwłasnowolnienia modelem wspieranego podejmowania decyzji, dotyczące pełnomocnictw medycznych oraz powstania Centralnego Rejestru Oświadczeń Medycznych, objęte pierwotnie projektem ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw w wersji z dnia 21 maja 2024 r. (UD80), zostały przekazane pismem z dnia 28 października 2024 r. do Ministerstwa Zdrowia do ewentualnego wykorzystania. Zaproponowane rozwiązania nie obejmowały bezpośrednio instytucji służących zastąpieniu ubezwłasnowolnienia modelem wspieranego podejmowania

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			dotyczącego zgody albo sprzeciwu na udzielanie świadczeń zdrowotnych lub na inne czynności medyczne. Już w uchwale z 13 maja 2015 r.^{8 8} Uchwała SN z 13.05.2015 r., III CZP 19/15, OSNC 2016, nr 5, poz. 59. Sąd Najwyższy wskazał, że przedstawiciel ustawowy małoletniego dziecka może udzielić pełnomocnictwa do złożenia oświadczenia o wyrażeniu zgody przewidzianej w art. 34 ust. 3 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (jedn. tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 464). Niedopuszczalność udzielenia przez rodzica pełnomocnictwa ogólnego do wykonywania wszystkich czynności z zakresu władzy rodzicielskiej (w tym blankietowej zgody na wykonywanie zabiegów medycznych) nie budzi wątpliwości. Rodzice dziecka sprawują władzę rodzicielską osobiście na zasadzie wyłączności w zakresie pieczy nad osobą dziecka, zarządu jego majątkiem i reprezentacji (art. 95 § 1, 96 i 98 § 1 k.r.o.), chociaż nie jest wyłączona możliwość posługiwania się przy jej wykonywaniu innymi osobami, jeżeli takie rozwiązanie służy dobru dziecka, a rodzice nie rezygnują z ingerencji w podstawowych sprawach dotyczących jego osoby⁹. A. Kallaus, Glosa do uchwały SN z 13.05.2015 r., III CZP 19/15, PiM 2015/4, s. 124–131; T. Zimna, Glosa do uchwały SN z 13.05.2015 r., III CZP 19/15, LEX/el. 2015; B. Janiszewska, Pełnomocnictwo do wyrażenia zgody na udzielenie świadczenia zdrowotnego, M. Praw. 2015/15, s.	decyzji. W odniesieniu do zaprojektowanych regulacji, dotyczących pełnomocnictw medycznych oraz powstania Centralnego Rejestru Oświadczeń Medycznych, w toku prac legislacyjnych ujawniły się kwestie, które wymagały podjęcia dodatkowych analiz, przede wszystkim w zakresie właściwości resortowej Ministerstwa Zdrowia. Jednocześnie Ministerstwo Sprawiedliwości zadeklarowało wolę współpracy, w zakresie swojej właściwości, w przypadku ewentualnego prowadzenia dalszych prac w ramach Ministerstwa Zdrowia w odniesieniu do przedmiotowych zagadnień. Mając na uwadze powyższe oraz konieczność pilnego procedowania projektu ustawy zastępującej instytucję ubezwłasnowolnienia modelem wspieranego podejmowania decyzji, nie było możliwe jednoczesne prowadzenie prac nad projektem ww. ustawy oraz uregulowaniem instytucji pełnomocnictwa medycznego i utworzenia Centralnego Rejestru Oświadczeń Medycznych w ramach jednego procesu legislacyjnego.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			819–821; B. Janiszewska, O udzielaniu pełnomocnictwa medycznego– uwagi na tle uchwały III CZP 19/15, M. Praw. 2015/19; wyrok SN z 13 maja 2015 r., III CZP 19/15, OSNC 2016/5, poz. 59; OSP 2018/6, poz. 59 z glosą L. Boska i A. Pielaka; BSN 2015/5, s. 12; IC 2015/6, s. 7; KPN 2016/1, s. 157 z glosą M. Rzońcy; PiM 2015/4, s. 124 z glosą A. Kallausa; Roczniki Nauk Prawnych KUL 2015/4, s. 187 z glosą Z. Jancewicza; Studia Prawnicze KUL 2016/4, s. 159 z glosą A. Ogrodnik-Kality; MoP 2015/15, s. 819 z omówieniem B. Janiszewskiej, Pełnomocnictwo do wyrażenia zgody na udzielenie świadczenia zdrowotnego; MoP 2015/19, s. 1043 Nadto w prawie polskim nie ma testamentów pro futuro oraz możliwości decydowania w zakresie terapii uporczywego podtrzymywania życia. Z oświadczeniami pro futuro, tj. z testamentami życia i pełnomocnictwami medycznymi, rodzi się konieczność uregulowania kwestii np. dotyczących sposobu weryfikowania aktualności oświadczeń czy odtwarzania ich treści. Brak rozstrzygnięcia tych kwestii w przepisach prawa sprawia, że obecnie to na lekarzach spoczywa odpowiedzialność za należyte zinterpretowanie oświadczeń pacjentów¹⁰.¹⁰ M. Kruczkowski, 3. Prawo do wyrażenia zgody na udzielenie świadczeń zdrowotnych. Oświadczenia pro futuro [w:] Sytuacja administracyjnoprawna człowieka w stanie terminalnym, Warszawa 2023, LEX/el.	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			Warto rozważyć dopuszczalność udzielenia pełnomocnictwa medycznego w zakresie ograniczonym do zwykłych czynności medycznych, natomiast w tych wiążących się z istotną ingerencją w integralność cielesną jak amputacja, czy przeszczep narządów wypowiedzieć musiałby się sąd. W zakresie ustanawiania pełnomocnika rejestrowanego wprowadzono formalizm co do formy jego ustanowienia (forma aktu notarialnego – art. 109¹⁰ § 4 k.c.). Ten formalizm jest nie tylko zbędny w aspekcie pełnomocnictw medycznych ale przede wszystkim będzie skutkował tym, że wiele osób będzie rezygnowało z powołania pełnomocnika medycznego, właśnie z uwagi na konieczność dokonania tego przed notariuszem. Wystarczająca jest forma pisemna. Podobnie rzecz się ma z odwołaniem, o jakim mowa w proponowanym art. 109¹⁷ k.c.	Z uwagi na swoją doniosłość, pełnomocnictwo rejestrowane powinno być sporządzone w formie aktu notarialnego. Przemawia za tym także bezpieczeństwo obrotu prawnego i konieczność zapewnienia właściwego poziomu merytorycznego sporządzanych dokumentów. Z tych samych względów, odwołanie pełnomocnictwa przez mocodawcę oraz zrzeczenie się umocowania przez pełnomocnika powinno wymagać zachowania tej samej formy.
163.	PFON, PSONI, INŻ	art. 27 ustawy – art. 16 kodeksu cywilnego	Uzasadnienie w uwadze nr 8. Warto podkreślić w przepisie fakultatywność w działaniu sądu, który może ustanowić kuratora reprezentującego. Nawet obecne przepisy o ubezwłasnowolnieniu ją zawierają. Propozycja brzmienia przepisu <i>par. 1</i> <i>Dla osoby potrzebującej wsparcia, która nie jest w stanie zrozumieć treści lub skutków oświadczenia woli lub dokonać samodzielnie czynności</i>	Uwaga nieuwzględniona Projektowana regulacja zakłada, że sąd nie ustanowi kuratora reprezentującego, jeżeli nie będą spełnione przesłanki z art. 16 par. 1 k.c. W przypadku braku potrzeby wsparcia sąd nie ustanawia kuratora.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			<i>prawnych oraz która w związku z tym nie może w dostateczny sposób chronić swoich interesów sąd może ustanowić kuratora reprezentującego.</i> paragraf 3. <i>Sąd określa rodzaj spraw które mogą być dokonywane:</i> 4. zarówno przez kuratora w imieniu osoby wspieranej, jak i przez osobę wspieraną 5. przez kuratora w imieniu osoby wspieranej oraz 6. przez osobę wspieraną za zgodą kuratora przez osobę wspieraną za zgodą kuratora	Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie, w szczególności art. 19. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR.
164.	PFON, PSONI, INŻ	art. 27 ustawy – art. 18 Kodeksu cywilnego	Konieczność uwzględnienia sytuacji, w której upływa czas, na jaki został kurator ustanowiony. Propozycja brzmienia przepisu <i>Osoba wspierana może sama potwierdzić umowę po uchyleniu orzeczenia w przedmiocie ustanowienia kuratora reprezentującego bądź po upływie czasu, na jaki został ustanowiony bądź zmianie orzeczenia o sposobie jej reprezentacji przez zniesienie konieczności uzyskiwania zgody kuratora na czynności, w zakresie których mieści się potwierdzana umowa.</i>	Uwaga uwzględniona
165.	PFON, PSONI, INŻ	art. 27 ustawy – art. 109 ¹⁰ par. 2 Kodeksu cywilnego	Zakres pełnomocnika rejestrowanego powinien być bardziej elastyczny, obecnie obejmuje całokształt czynności związanych z osobą i majątkiem mocodawcy. Ze względu na różnorodne potrzeby przyszłych mocodawców, należałoby umożliwić umocowanie pełnomocnika	Uwaga nieuwzględniona Proponowane rozwiązanie wynika z zmierzania projektodawcy pełnego zabezpieczenia interesów mocodawcy na wypadek, gdy ten nie będzie mógł

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			rejestrowanego także w konkretnych zakresach pożądanym przez mocodawcę.	samodzielnie kierować swoim postępowaniem. Istotnym jest przy tym również ułatwienie, usprawnienie i zagwarantowanie pewności czynności prawnych podejmowanych przez osoby trzecie z pełnomocnikiem rejestrowanym. Z tego względu, nie jest uzasadnione, aby z mocy ustawy możliwe było skuteczne ograniczenie zakresu działania pełnomocnika rejestrowanego. Umożliwienie ograniczenia zakresu pełnomocnictwa rejestrowanego względem osób trzecich, zgodnie z wolą mocodawcy, mogłoby doprowadzić do jego faktycznego ubezskutecznienia, z powodu np. zbyt wąskiego w stosunku do potrzeb mocodawcy określenia jego zakresu. W takim przypadku pełnomocnik mógłby występować sporadycznie albo w sprawach prostych. Istnieje ponadto ryzyko takiego sformułowania treści umocowania, że problematyczne może się okazać odczytanie rzeczywistej woli mocodawcy, co z kolei może powodować praktyczne problemy przy podejmowaniu czynności przez pełnomocnika rejestrowanego. Ustawowe określenie przedmiotowego zakresu pełnomocnictwa rejestrowanego ma na celu także ograniczenie konieczności ingerencji sądu

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				w sferę wykonywania praw podmiotowych mandanta. Ograniczenie zakresu przedmiotowego pełnomocnictwa może prowadzić do sytuacji, w których, wobec braku ujęcia określonych spraw w pełnomocnictwie, ze względu na brak odpowiedniej przezorności ze strony mocodawcy, konieczna będzie ingerencja sądu w sferę wykonywania jego praw podmiotowych. Ograniczony zakres umocowania mógłby nie spełniać swej roli, jaką jest brak konieczności włączenia sądów w celu ustanowienia reprezentanta dla ochrony mocodawcy. Istnieje wreszcie, pomimo uczestniczenia notariusza w procesie jego formułowania, ryzyko takiego sformułowania treści pełnomocnictwa, który uczyni zakres umocowania pełnomocnika na kanwie konkretnej sprawy problematycznym. W szczególności może zachodzić konieczność dokonywania wykładni pełnomocnictwa, w związku z wątpliwościami co do umocowania pełnomocnika rejestrowanego do dokonania danej czynności, co pociągałoby za sobą konieczność określenia organu właściwego dla dokonania tej wykładni, co komplikowałoby regulację i czyniło, w zamyśle podstawowy i niewymagający

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				ingerencji sądu środek ochrony osoby dorosłej, skomplikowanym i nieoperatywnym. O ile w odniesieniu do czynności wymagających dochowania formy aktu notarialnego można założyć, że w przypadku odmowy dokonania czynności notarialnej wiążącej wykładni oświadczenia woli mandanta może dokonać sąd rozpoznający zażalenie na odmowę dokonania czynności, to możliwość ta odpadałaby przy czynnościach takiej formy niewymagających. Istnieje również ryzyko, że w przypadku sporu na tle czynności dokonanej przez pełnomocnika w formie aktu notarialnego, sąd rozpoznający spór mógłby dokonać wykładni odmiennej od tej przyjętej przez notariusza. Również te względy przemawiają za ustawowym określeniem zakresu przedmiotowego umocowania pełnomocnika rejestrowanego. Podkreślić należy, że instytucja pełnomocnictwa rejestrowanego, która jest instytucją prawa prywatnego i ma charakter dobrowolny, z założenia oparta jest na zaufaniu mocodawcy do pełnomocnika, co czyni nieuzasadnionym narzucanie jakichkolwiek ograniczeń udzielanego pełnomocnictwa na mocy

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				ustawy. Przy czym przewidziano, że ograniczenie zakresu pełnomocnictwa nie będzie miało skutku względem osób trzecich, analogicznie jak ma to miejsce w przypadku instytucji prokury. Oznacza to, że osoba udzielająca pełnomocnictwa rejestrowanego będzie mogła odmiennie określić zakres umocowania, w tym dokonać jego ograniczenia, przy czym będzie to stanowiło jedynie wskazówkę dla pełnomocnika o woli mocodawcy. Ograniczenie to nie będzie jednak skutkowało nieważnością dokonywanych przez niego czynności z osobami trzecimi.
166.	Stowarzyszenie Sędziów Rodzinnych w Polsce	Art.109 ¹⁰ §1 Pełnomocnictwo rejestrowane	Art.109 ¹⁰ §1 jest sprzeczny z art.109 ¹⁶ §2- - skoro udzielić pełnomocnictwa rejestrowanego może tylko osoba, dla której nie ustanowiono kuratora reprezentującego, to nie może ustanowienie kuratora reprezentującego nie wyłączać umocowania pełnomocnika rejestrowanego	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z projektowanym art. 16 par. 5 k.c. sąd nie ustanawia kuratora reprezentującego, jeżeli interesy osoby potrzebującej wsparcia są wystarczająco chronione w inny sposób. W szczególności sąd nie ustanawia kuratora reprezentującego, jeżeli został umocowany pełnomocnik rejestrowany. Wskazywane przepisy nie są ze sobą sprzeczne, bowiem może zachodzić sytuacja, kiedy pełnomocnik rejestrowany został ustanowiony, ale nie został umocowany, a istnieje konieczność zapewnienia wsparcia dla osoby

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				pełnoletniej.
167.	Fundacja Wielogłosu	Art. 27 pkt 12 (art. 109 ¹¹ § 1 k.c.)	Art. 10911. § 1. Pełnomocnikiem rejestrowanym może być osoba pełnoletnia, dla której nie został ustanowiony kurator reprezentujący albo umocowany pełnomocnik rejestrowany. Ten zapis sugeruje, że pełnomocnikiem nie może być osoba, która ustanowiła pełnomocnika na przyszłość dla siebie. Wykluczanie osób zdrowych, zdolnych do czynności prawnych, uważamy za nieuzasadnione. Jeżeli ustawodawca miał na myśli coś innego, np. wykluczenie osób, które obecnie same korzystają ze wsparcia pełnomocnika, zapis należy przeformułować, by był jednoznaczny i zrozumiały.	Uwaga nieuwzględniona Projektowana regulacja zakłada, że pełnomocnikiem rejestrowanym nie będzie mogła być osoba, dla której został umocowany pełnomocnik rejestrowany (tj. powstało umocowanie w rozumieniu art. 109(10) par. 5 k.c.). W związku z powyższym projektowana regulacja nie wyklucza możliwości ustanowienia pełnomocnikiem rejestrowanym osoby, która ustanowiła dla siebie pełnomocnika rejestrowanego, ale jego umocowanie nie powstało.
168.	Fundacja Wielogłosu	Art. 27 pkt 12 (art. 109 ¹¹ § 4 k.c.)	Art. 10911. § 4. Udzielając pełnomocnictwa rejestrowanego można wskazać inną osobę jako pełnomocnika rejestrowanego na wypadek, gdyby ustanowiony pełnomocnik nie mógł lub nie chciał być pełnomocnikiem (rejestrowany pełnomocnik podstawiony). Po pierwsze, postulujemy wykreślenie słów „nie chciał”. Przyjęcie pełnomocnictwa powinno wymagać zgody osoby mającej podjąć się tej funkcji. Po drugie, określenie „podstawiony” ma negatywne konotacje; kojarzy się z nieprawidłowościami, jakimś przekrętem i budzi obawy. Sugerujemy zmianę nazewnictwa.	Uwaga nieuwzględniona Projektowana regulacja przewiduje możliwość zrzeczenia się przez pełnomocnika rejestrowanego pełnomocnictwa, które może nastąpić z różnych przyczyn. Nie wydaje się uzasadnione wyłączenie możliwości zrzeczenia się przez pełnomocnika wykonywania pełnomocnictwa. W takiej sytuacji będzie mogło powstać umocowanie pełnomocnika rejestrowanego substytucyjnego. Projekt przewiduje zatem sytuację faktyczną, w której pełnomocnik rejestrowany nie będzie chciał działać jako pełnomocnik

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				rejestrowany. Pełnomocnictwo jest jednostronną czynnością prawną, co oznacza, że do jego udzielenia nie jest potrzebne wyrażenie zgody przez pełnomocnika. Niemniej jednak mając na uwadze szczególny charakter projektowanej instytucji, w projektowanym art. 95zn par. 1 Prawa o notariacie przewidziano, że notariusz sporządza pełnomocnictwo rejestrowane przy udziale osoby, której jest ono udzielane. W kodeksie cywilnym funkcjonuje pojęcie „podstawiony” w art. 967 par. 2 k.c.
169.	Stowarzyszenie Sędziów Rodzinnych w Polsce	Art.109 ¹² §1 pkt 4	Art.109 ¹² §1 pkt 4 – Podobnie jak w przypadku art.22 ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji istnieje wątpliwość, czy do zawarcia umowy najmu mieszkania konieczne być powinno zezwolenie sądu.	Uwaga nieuwzględniona Rozszerzenie zgody sądu na np. wynajem mieszkania nie utrudni osobie wspieranej takiego wynajmu. Projektowana regulacja ma na celu zabezpieczenie interesów osoby wspieranej.
170.	Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej	Art. 27 pkt 12)	Zmiana w zakresie art. 109 ¹² Kodeksu cywilnego – w nawiązaniu do zmiany proponowanej w uwagach do art. 22 proponuje się analogiczną zmianę i w tym miejscu.	Uwaga nieuwzględniona Wyliczenie z pkt 7 obejmuje dokonanie darowizny innych składników mienia, ale należy je odnosić do spraw mocodawcy zgodnie ze zdaniem pierwszym tego artykułu.
171.	Związek Banków	Str. 11, art. 27 pkt 12 Projektu – art. 109 ¹⁴ KC	Przepis art. 109¹⁴ KC reguluje kwestię wygaśnięcia pełnomocnictw udzielonych przez	Uwaga nieuwzględniona

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

	Polskich		mocodawcę przed powstaniem umocowania pełnomocnika rejestrowanego. Zagadnienie to dotyczy kluczowej kwestii tj. w jaki sposób i w jakim czasie banki będą informowane o tym, że dany pełnomocnik rejestrowany został umocowany (został sporządzony protokół poświadczenia pełnomocnictwa rejestrowanego). Podtrzymujemy postulat wprowadzenia ustawowego obowiązku niezwłocznego poinformowania kontrahentów osób wspieranych (w tym banków) przez pełnomocników rejestrowanych o powstaniu umocowania oraz zmianach w tym zakresie – szerzej pkt 10 tabeli. Jest to kwestia kluczowa dla bezpieczeństwa obrotu.	Projektowana regulacja zakłada, że banki będą miały dostęp do informacji udostępnionych w Rejestrze Pełnomocnictw - na zasadach ogólnych - przewidzianych w projektowanym art. 95zr § 1-2 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie. Rejestr Pełnomocnictw będzie miał zatem charakter powszechny. Brak jest zatem konieczności nakładania na umocowanych pełnomocników rejestrowanych obowiązku informowania innych podmiotów o powstaniu umocowania.
172.	Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej	Art. 27 pkt 12)	Zmiana w zakresie art. 109¹⁴ Kodeksu cywilnego – z uwagi na bardzo szeroki zakres pełnomocnictwa rejestrowanego przyjąć należy, że wygasną zasadniczo wszystkie pełnomocnictwa oprócz tych wskazanych jako wyjątki w tym przepisie. O ile w odniesieniu do pełnomocnictw istniejących w obrocie notarialnym, notariusz przed sporządzeniem czynności będzie mógł sprawdzić czy przypadkiem w stosunku do mocodawcy nie doszło do umocowania pełnomocnika rejestrowanego, o tyle w obrocie pozanotarialnym praktyka taka wydaje się mało prawdopodobna, powstaje zatem ryzyko działania	Uwaga nieuwzględniona Projektowana regulacja zakłada, że każdy będzie miał dostęp do Rejestru Pełnomocnictw - na zasadach ogólnych - przewidzianych w projektowanym art. 95zr § 1-2 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie. Rejestr Pełnomocnictw rejestrowanych będzie miał zatem charakter powszechny. Utworzenie rejestru pełnomocnictw „cywilnych” wykracza poza zakres

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			w charakterze <i>falsus procurator</i> i dokonywania czynności bez umocowania. Docelowo postulujemy utworzenie rejestru pełnomocnictw „cywilnych”.	projektowanej regulacji.
173.	Związek Banków Polskich	Str. 12, art. 27 pkt 13 – art. 121 pkt 2 KC	Zgodnie z <u>projektowanym</u> brzmieniem art. 121 pkt 2 KC: <i>Bieg przedawnienia nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu:</i> 2) <i>co do roszczeń, które przysługują przeciwko osobom sprawującym opiekę, kuratorom reprezentującym lub pełnomocnikom rejestrowanym przez czas sprawowania przez te osoby opieki lub kurateli albo istnienia umocowania;</i> Z literalnego brzmienia projektowanego przepisu wynika, że nierozpoczęcie biegu / zawieszenie biegu przedawnienia dotyczyć ma wszelkich roszczeń przysługujących przeciwko osobom wymienionym w tym przepisie. Przepis w zaproponowanym brzmieniu gubi swoje ratio legis tj. dotyczy wszelkich roszczeń a nie roszczeń zw. z opieką, kuratelą, pełnomocnictwem rejestrowanym. Aktualny art. 121 pkt 2 KC zawęża te roszczenia do roszczeń, które „przysługują osobom niemającym pełnej zdolności do czynności prawnych przeciwko osobom sprawującym opiekę lub kuratelę - przez czas	Uwaga uwzględniona

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			sprawowania przez te osoby opieki lub kurateli;” co jest uzasadnione z punktu widzenia ochrony interesów osób niemających pełnej zdolności do czynności prawnych i zapewnienia im możliwości dochodzenia ich praw. W związku z tym art. 121 pkt 2 wymaga doprecyzowania, że w przepisie tym chodzi o roszczenia, które przysługują osobom wspieranym oraz osobom objętym opieką przeciwko osobom sprawującym opiekę, kuratorom reprezentującym lub pełnomocnikom rejestrowanym przez czas sprawowania przez te osoby opieki, kurateli albo istnienia umocowania.	
174.	Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej	Art. 27 pkt 18-901 k.c.)	Przepis ten jest mało precyzyjny – wymienia on osobę wspieraną jako darującego bez określenia okresu, kiedy została dokonana darowizna (czy przed zastosowaniem instrumentów wspieranego podejmowania decyzji, o których mowa w tym przepisie, czy też po ich zastosowaniu). Użycie określenia „osoba wspierana” sugeruje, że chodzi o darowizny dokonane po zastosowaniu instrumentów przewidzianych Ustawą. Tymczasem zgodnie z art. 22 Ustawy do dokonania tej czynności przez kuratora reprezentującego potrzebna jest zgoda sądu, a zgodnie z art. 19 Kodeksu cywilnego czynność prawna, dokonana przez kuratora reprezentującego w imieniu osoby wspieranej bez wymaganego zezwolenia sądu, jest	Uwaga nieuwzględniona Osoba pełnoletnia może dokonać darowizny zarówno przed ustanowieniem kuratora reprezentującego, jak i po jego ustanowieniu. Należy mieć na uwadze, że osoba która ma umocowanego pełnomocnika rejestrowanego oraz ustanowionego kuratora reprezentującego ma pełną zdolność do czynności prawnych. Będzie zatem mogła podejmować wszelkie czynności prawne pomimo ustanowienia kuratora reprezentującego albo pełnomocnika rejestrowanego. W związku z powyższym

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			nieważna. Podobna regulacja odnośnie pełnomocnika rejestrowanego znalazła miejsce w art. 109¹² § 1 i 2 Kodeksu cywilnego . W Ustawie brak jest natomiast regulacji na temat ważności czynności prawnej w sytuacji, gdy osoba wspierana dokona takiej czynności bez zezwolenia sądu, z pominięciem pełnomocnika rejestrowanego czy kuratora rejestrowanego. Wydaje się, że w takich sytuacjach można by wprost przesądzić o nieważności czynności wskazanych w art. 22 Ustawy i art. 109¹² § 1 Kodeksu cywilnego. Gdyby okazało się, że projektodawca chciał jedynie rozstrzygnąć kwestie darowizn dokonanych przed zastosowaniem instrumentu wspieranego podejmowania decyzji proponowany przepis, analogicznie do obecnie obowiązującego art. 901 kc z doprecyzowującą modyfikacją, powinien mieć treść: <i>„§1. Pełnomocnik rejestrowany albo kurator reprezentujący może żądać rozwiązania umowy darowizny dokonanej przez osobę wspieraną, przed udzieleniem jej instrumentu wspieranego podejmowania decyzji, jeżeli darowizna, ze względu na wartość świadczenia i brak uzasadnionych pobudek, jest nadmierna.”</i> Jednocześnie należałoby wprost rozstrzygnąć o nieważności czynności dokonanych przez wspieranego po zastosowaniu tych środków	uzasadnione jest przyznanie uprawnienia pełnomocnikowi rejestrowanemu albo kuratorowi reprezentującemu do dokonania czynności przewidzianej w tym przepisie mając na uwadze ochronę interesu osoby potrzebującej wsparcia. Należy mieć na względzie że chodzi o darowizny które ze względu na wartość świadczenia i brak uzasadnionych pobudek są nadmierne. Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

175.	Obywatel 4	11) art. 27 pkt 18 projektu – proponuje się, przepis o treści: „§ 1. Pełnomocnik rejestrowany albo kurator reprezentujący może żądać rozwiązania umowy darowizny dokonanej przez osobę wspieraną, jeżeli darowizna, ze względu na wartość świadczenia i brak uzasadnionych pobudek, jest nadmierna.”; W art. 21 ust 1 pkt 2 projektowanej ustawy wyraźnie przewiduje się, że ustanawiając kuratora reprezentującego sąd określa postanowieniem zakres i rodzaj spraw, które mogą być dokonywane przez osobę wspieraną tylko za zgodą kuratora. Należy co najmniej wyłączyć z możliwości żądania rozwiązania darowizny, jeśli dokonano ją za wymaganą zgodą kuratora reprezentującego – tak aby w przypadku zmiany osoby kuratora, ten nie mógł podważać darowizn podjętych za zgodą poprzedniego; 12) zgodnie z projektowanym stanem prawnym do kogo będzie się kierować oświadczenia woli – do osoby wspieranej czy kuratora reprezentującego ? Czy takie oświadczenie należy kierować do osoby wspieranej nawet jeśli ze względu na stan zdrowia nie jest w stanie odebrać oświadczenia (np. śpiączka) ? Z jaką chwilą takie oświadczenie będzie skuteczne ? Proszę o udzielenie odpowiedzi i uwzględnienie uwag.	Uwaga nieuwzględniona- Osoba pełnoletnia może dokonać darowizny zarówno przed ustanowieniem kuratora reprezentującego, jak i po jego ustanowieniu. Należy mieć na uwadze, że osoba która ma umocowanego pełnomocnika rejestrowanego oraz ustanowionego kuratora reprezentującego ma pełną zdolność do czynności prawnych. Będzie zatem mogła podejmować wszelkie czynności prawne pomimo ustanowienia kuratora reprezentującego albo pełnomocnika rejestrowanego. W związku z powyższym uzasadnione jest przyznanie uprawnienia pełnomocnikowi rejestrowanemu albo kuratorowi reprezentującemu do dokonania czynności przewidzianej w tym przepisie mając na uwadze ochronę interesu osoby potrzebującej wsparcia. Należy mieć na względzie że chodzi o darowizny które ze względu na wartość świadczenia i brak uzasadnionych pobudek są nadmierne. Do oświadczeń woli będzie mógł mieć zastosowanie art. 82 k.c. W przypadku ustanowienia kuratora reprezentującego oświadczenia woli skierowane do osoby

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				wspieranej będą odbierane przez kuratora reprezentującego (z uwagi na treść art. 18 kc.). W przypadku powstania umocowania pełnomocnika rejestrowanego oświadczenia woli skierowane do mocodawcy będą odbierane przez pełnomocnika rejestrowanego w sytuacji gdy z uwagi na stan zdrowia mocodawcy nie mógłby on zapoznać się z ich treścią.
176.	Obywatel 4	Art. 27 pkt 20-art. 956 k.c.	2) 27 pkt 20 - powinno się posłużyć sformułowaniem: „kto nie jest w stanie postrzegać lub odtwarzać spostrzeżeń”, a nie użytym określeniem charakteryzującym osobę składającą wadliwe oświadczenie woli;	Uwaga nieuwzględniona Osoba, która jest w stanie wyłączającym świadome lub swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli, nie może również prawidłowo postrzegać rzeczywistości i obiektywnie przedstawić woli testatora.
177.	PFON, PSONI, INŻ	art. 27 – art. 1032 par 2 Kodeksu cywilnego	Należy zastąpić przesłankę „która ze względu na stan zdrowia nie jest w stanie postrzegać i oceniać rzeczywistości lub samodzielnie kierować swoim postępowaniem” przesłanką określoną w art. 82 kc., wykorzystaną również w art. 956 pkt 1. 1 - czyli stan wyłączający świadome lub swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli”. Z pewnością należy wykreślić przesłankę stanu zdrowia Propozycja brzmienia przepisu	Uwaga uwzględniona w inny sposób Zmieniono treść art. 1032 §. 2 zd.2

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			<i>Spadkobierca, który przyjął spadek z dobrodziejstwem inwentarza i spłacając niektóre długie spadkowe, wiedział lub przy dołożeniu należytej staranności mógł się dowiedzieć o istnieniu innych długów spadkowych, ponosi odpowiedzialność za te długie ponad wartość stanu czynnego spadku, jednakże tylko do takiej wysokości, w jakiej byłby obowiązany je zaspokoić, gdyby spłacał należycie wszystkie długie spadkowe. Nie dotyczy to spadkobiercy niemającego pełnej zdolności do czynności prawnych oraz spadkobiercy znajdującym się w stanie wyłączającym świadome lub swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli.</i>	
178.	Sąd Rejonowy we Wrześni		Projekt nie przewiduje utraty władzy rodzicielskiej przez osobę dla której ustanowiono kuratora reprezentującego. Oczywiście jest, że kurator nie będzie mógł wykonywać uprawnień wynikających z władzy rodzicielskiej (konieczne będzie osobne postępowanie o pozbawienie władzy rodzicielskiej i ustanowienia opieki dla małoletniego), jednak może to być nieczytelne w powszechnym odbiorze i być może wymagałoby zaakcentowania w ustawie.	Uwaga nieuwzględniona Projektowany art. 605 (11) przewiduje, że jeżeli osobie, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego przysługuje władza rodzicielska nad małoletnim dzieckiem lub jest ona opiekunem prawnym takiego dziecka, sąd z urzędu zawiadamia właściwy sąd opiekuńczy.
179.	PFON, PSONI, INŻ	art. 28 pkt 3- art. 12 (1) – zmiany w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym	W żadnym wypadku nie można wprowadzać przeszkody małżeńskiej wyrażonej w proponowanym art. 12.1 . Postulujemy jego usunięcie Postulujemy pozostawienie punkt 1 w par. 1 art 15 – który projekt uchyla i uzupełnienie go	Uwaga uwzględniona w inny sposób Art. 12 ¹ § 1 k.r.o. otrzymał brzmienie „Nie może zawrzeć małżeństwa osoba, która znajduje się w stanie wyłączającym świadome lub swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli.”

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			sformułowanie: “w stanie wyłączającym świadome lub swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli” W przypadku pozostawienia konstrukcji z art. 12. 1 konieczne jest usunięcia przesłanki „zaburzeń psychicznych” oraz wprowadzenie w art. 5 obowiązku zwrócenia się przez kierownika USC do sądu o rozstrzygnięcie zakresie tej przesłanki.	
180.	PFON, PSONI, INŻ	art. 28 pkt 5 – art. 53 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego	Mocodawca ustanawiając pełnomocnika wspierającego powinien móc wyłączyć skutek rozdzielności majątkowej w razie powstania umocowania pełnomocnika rejestrowanego. Ustawowy ustroj małżeński powinien zostać. Propozycja brzmienia przepisu art. 53 pkt 2. 2) <i>powstania umocowania pełnomocnika rejestrowanego, chyba że mocodawca postanowi inaczej</i>”.	Uwaga nieuwzględniona Projektowana regulacja art. 53 ma na celu ochronę interesów mocodawcy oraz jego małżonka i umożliwienie wykonywania zarządu majątkiem dotychczas wspólnym.
181.	Fundacja Wielogłosu	Art. 28 pkt 5 (art. 53 § 1 k.r.o.)	Art. 28.5. „Art. 53. § 1. Rozdzielność majątkowa powstaje z mocy prawa w razie: 1) ogłoszenia upadłości jednego z małżonków; 2) powstania umocowania pełnomocnika rejestrowanego; 3) ustanowienia dla jednego z małżonków kuratora reprezentującego. Postulujemy usunięcie tego artykułu. Powyższe przesłanki są niekorzystne dla wierzycieli. Umożliwiają dłużnikowi wyzbywanie się majątku, przepisywanie go na inne osoby, uniknięcie spłaty długów i odpowiedzialności.	Uwaga nieuwzględniona Przepis art. 53 zaprojektowano na wzór obecnie obowiązującego art. 53 krio, z tą zmianą, że wobec likwidacji ubezwłasnowolnienia wpisano, że rozdzielność majątkowa powstaje z mocy prawa w razie powstania umocowania pełnomocnika rejestrowanego; ustanowienia dla jednego z małżonków kuratora reprezentującego. Przepis ma na celu ochronę interesów małżonka osoby

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				wspieranej.
182.	Obywatel 4	Art. 17 ust. 2 w zw. z art. 28 pkt 5 projektu	3) Art. 17 ust. 2 w zw. z art. 28 pkt 5 projektu – należy wyłączyć powstanie z mocy prawa rozdzielności majątkowej małżeńskiej, jeśli kuratora powołano jedynie do prowadzenia określonej sprawy;	Uwaga nieuwzględniona Projektowany art. 53§ 1 pkt 3 k.r.o. daje sądowi możliwość postanowienia o utrzymaniu ustroju wspólności ustawowej pomimo ustanowienia kuratora dla jednego z małżonków, ale sytuacja taka powinna być wyjątkowa i ograniczona wyłącznie do sytuacji gdy czynność nie dotyczy majątku wspólnego małżonków, w każdej innej sytuacji ochrona interesów majątkowych drugiego małżonka wymagać będzie powstania ustroju rozdzielności majątkowej. Wspólność ustawowa jest podstawowym ustrojem małżeńskim zatem po odpadnięciu przyczyny z par. 1 art. 53 k.r.o. ustrój ten powstaje na nowo. Należy wskazać że nie przywraca się wtedy poprzedniego ustroju, tylko ustrój ten tworzy się od początku.
183.	Fundacja Wielogłosu	Art. 28 pkt 7 (art. 64 ¹ k.r.o.)	8. Art. 641. Jeżeli pełnomocnik rejestrowany albo kurator reprezentujący ustanowiony dla męża matki w zakresie swojego umocowania nie wytoczył powództwa o zaprzeczenie ojcostwa, mąż matki może wytoczyć powództwo po wygaśnięciu umocowania pełnomocnika rejestrowanego albo kuratora reprezentującego. Termin do wytoczenia powództwa wynosi w tym wypadku rok od dnia wygaśnięcia umocowania pełnomocnika.	Uwaga nieuwzględniona Przepis nie odnosi się do sytuacji kiedy matka dziecka ma ustanowionego pełnomocnika rejestrowanego, bowiem wówczas jej mąż może wystąpić o zaprzeczenie ojcostwa na zasadach ogólnych. Przepis ma na celu ochronę interesu męża matki, którego kurator nie wystąpił o zaprzeczenie ojcostwa.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			Zapis jest bardzo niekorzystny dla mężczyzn, którzy ponoszą koszty utrzymania nieswojego dziecka aż do czasu ustania pełnomocnictwa. Ustawa nie chroni ich interesów. Postulujemy przeformułowanie tego zapisu na: „Mąż kobiety, która ma pełnomocnika rejestrowanego lub kuratora reprezentującego, również ma prawo wytoczyć powództwo o zaprzeczenie ojcostwa”.	
184.	Inicjatywa “Nasz Rzecznik”, Fundacja FIONA	art. 29 pkt 1 ustawy odnoszący się do przepisu: art. 65 § 1 ¹ k.p.c.	Sąd ustanawiając kuratora reprezentującego określa postanowieniem zakres i rodzaj spraw, które mogą być dokonywane 1) przez kuratora w imieniu osoby wspieranej albo 2) przez osobę wspieraną tylko za zgodą kuratora. Z kolei projektowany art. 65 § 1¹ k.p.c. traktuje o utracie zdolności procesowej przez osobę pełnoletnią w zakresie w jakim został umocowany kurator reprezentujący. Z jego brzmienia nie wynika zatem, czy osoba pełnoletnia traci zdolność procesową wyłącznie w zakresie spraw, które mogą być dokonywane przez kuratora w jej imieniu, czy też utrata zdolności procesowej obejmuje również sprawy, które mogą być dokonywane przez osobę wspieraną tylko za zgodą kuratora. Z uwagi na powyższe konieczne będzie doprecyzowanie zakresu utraty zdolności procesowej przez osobę wspieraną poprzez wskazanie zakresu spraw, zgodnie z wolą ustawodawcy.	Wyjaśnienie do uwagi Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie, zarówno w zakresie przepisów ustawy jak i kpc. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR. Utrata zdolności procesowej dotyczy każdego kuratora reprezentującego, zarówno działającego w imieniu jak i za zgodą.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			Propozycja brzmienia przepisu: „Osoba pełnoletnia nie ma zdolności procesowej w zakresie w jakim został umocowany kurator reprezentujący do spraw, które mogą być dokonywane: 1) przez kuratora w imieniu osoby wspieranej oraz 2) przez osobę wspieraną tylko za zgodą kuratora”. albo „Osoba pełnoletnia nie ma zdolności procesowej w zakresie w jakim został umocowany kurator reprezentujący do spraw, które mogą być dokonywane przez kuratora w imieniu osoby wspieranej”.	
185.	Obywatel 4		5) Art. 29 pkt 8 lit. b - przepis nie rozwiązuje problemu właściwości, gdy osoba, której postępowanie dotyczy, nie ma miejsca pobytu na terenie RP, a ma obywatelstwo polskie i tu jest jakiś majątek. SN będzie wyznaczał sąd właściwy ?	Uwaga nieuwzględniona Zastosowanie znajdzie art. 508 kpc.
186.	PFON, PSONI, INŻ	art. 29 – art. 65 § 1 ¹ Kodeksu postępowania cywilnego	Postulujemy pozostawienie zdolności procesowej dla osoby, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego. Niepokojący jest brak rozróżnienia pomiędzy	Uwaga nieuwzględniona Por. uzasadnienie do projektowanego art. 65 kpc

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			kuratorami reprezentującymi z art. 21 ust 1 pkt 1 i 2 ustawy. Propozycja brzmienia przepisu <i>Osoba, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego, w zakresie jego umocowania podejmuje czynności procesowe przez tego kuratora. Osoba, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego, w zakresie spraw wskazanych w zdaniu poprzedzającym może podejmować czynności procesowe samodzielnie, jeżeli jest to konieczne dla ochrony jej praw.</i>	
187.	PFON, PSONI, INŻ	art. 29 – art. 66 par. 2 Kodeksu postępowania cywilnego	Postulujemy wykreślenie całego § 2 z wyjątkiem zdania drugiego, ale powinno być ono jako odrębny przepis nie w tym miejscu. Powinno znaleźć się w ogólnych przepisach k.p.c. Propozycja brzmienia przepisu <i>Jeżeli w toku postępowania okaże się, że zakres umocowania kuratora reprezentującego ustanowionego dla strony jest niewystarczający do ochrony jej praw i interesów, sąd może zawiadomić właściwy sąd o potrzebie zmiany zakresu umocowania kuratora o reprezentowanie osoby wspieranej w tym postępowaniu lub o potrzebie powołania kolejnego kuratora reprezentującego.</i>	Uwaga nieuwzględniona Projektowany przepis dotyczy sposobu działania w procesie strony, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego. Brak podstawy do przeniesienia przepisu do ogólnych przepisów kpc. Zgłaszający uwagę nie uzasadnił, dlaczego przepis należy przenieść.
188.	Stowarzyszenie Sędziów Rodzinnych	Art. 27 pkt 12- art. 109(13) § 3	Kodeks postępowania cywilnego Art.109¹³ §3kpc – Jeśli ma to być kurator reprezentujący do dokonania określonej czynności,	Uwaga uwzględniona

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

	w Polsce		to znowu – jak w przypadku art.23 ust.3 ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji - wskazanie jego wymagań nie jest potrzebne, gdyż są one wskazane w art.13 tej ustawy. Z przepisu jednak nie wynika wprost, że ma to być kurator reprezentujący, czy kurator procesowy. Wydaje się, że powinno to wynikać jasno z treści przepisu.	
189.	Stowarzyszenie Sędziów Rodzinnych w Polsce	Art.66§2kpc	Art.66§2kpc- zd.2- Istnieje wątpliwość w interpretacji tego przepisu- sąd orientuje się, że osoba reprezentowana przez kuratora reprezentującego nie może działać, gdyż umocowanie tego kuratora jest zbyt wąskie i w tej sytuacji może zawiadomić sąd o potrzebie powołania kuratora reprezentującego. Jeśli chodzi tu o drugiego kuratora reprezentującego, skoro jeden kurator już jest ustanowiony, to dla jasności można byłoby rozważyć wstawienie po słowach „o potrzebie powołania” wyrazu „innego” lub „kolejnego”.	Uwaga nieuwzględniona Uwaga nieuwzględniona, ale poprawiono przepis przez przeniesienie zdania drugiego do oddzielnego paragrafu. Przedmiotowe zdanie drugie nie dotyczy tylko sytuacji, gdy strona – osoba wspierana działa przez kuratora reprezentującego, ale także takiej, gdy strona działa samodzielnie i aktualnie nie ma żadnego kuratora reprezentującego, który mógłby świadczyć wsparcie i podejmować działania, choć są ku temu podstawy. Na przykład został uprzednio ustanowiony kurator reprezentujący do dokonania w zastępstwie osoby wspieranej określonej czynności prawnej, a następnie na kanwie tej czynności prawnej zaistniał spór sądowy. Kuratela reprezentująca z chwilą dokonania tej czynności wygasła, a zatem osoba wspierana może samodzielnie działać w procesie. Sąd dostrzegając, że strona, która przy dokonaniu czynności

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				korzystała ze wsparcia może uznać, że to wsparcie jest potrzebne także przy prowadzeniu sporu powstałego na tle tej czynności i wystąpić o jego powołanie. Kuratorem może być ta sama osoba, która wcześniej pełniła funkcję kuratora reprezentującego. Nie musi to zatem być „inny” kurator. Nie wydaje się także uzasadnione, aby zaznaczać, że to ma być „kolejny” kurator, bo mogłoby to sugerować, że dla osoby, która nigdy wcześniej kuratora nie ustanowiono nie jest objęta hipotezą tej jednostki redakcyjnej.
190.	PFON, PSONI, INŻ	art. 29 – art. 117 § 7 Kodeksu postępowania cywilnego	Uzasadnienie par. 7 odnosi się jedynie do stanu zdrowia: “We wszystkich sprawach, w których stan zdrowia uczestnika czyni go niezdolnym do podjęcia efektywnych czynności procesowych sąd będzie miał takie uprawnienie”, choć sam przepis nie precyzuje, o jakie “przypadki szczególnie uzasadnione chodzi. Proponujemy zmianę brzmienia, która pozwalała by obciążyć osobę, dla której został ustanowiony pełnomocnik z urzędu, ale jednocześnie nie nakładała na sąd obowiązku jej obciążania. Propozycja brzmienia przepisu <i>Jeżeli nie zachodzą przesłanki określone w § 1 i 2, osoba ta może zostać zobowiązana przez sąd do uiszczenia wynagrodzenia adwokata lub radcy</i>	Uwaga nieuwzględniona Propozycja nie jest zasadna. Sąd nie ma obowiązku i nie będzie miał po zmianach obowiązku obciążenia strony kosztami wynagrodzenia pełnomocnika ustanowionego z urzędu. Taka możliwość pojawia tylko, gdy strona nie jest zwolniona od kosztów sądowych w całości lub w części lub nie jest w stanie ponieść kosztów wynagrodzenia bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Poza tym ten obowiązek będzie istniał wyłącznie w zakresie, w jakim strona przegra sprawę, a sąd nie znajdzie podstaw do tego, aby zastosować art. 102 kpc, czyli uwzględnić wyjątkową

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			<i>prawnego dla niej ustanowionego. W pozostałych wypadkach koszty zastępstwa procesowego adwokata lub radcy prawnego ustanowionego dla osoby, o której mowa w zdaniu poprzedzającym pokrywa Skarb Państwa.</i>	sytuację osobistą strony. Proponowany przepis nie przewiduje w żadnym razie wyjątków od już obowiązujących zasad rozliczania kosztów procesu, a jedynie wprowadza w szczególnych wypadkach możliwość działania sądu bez wniosku. Nie pozbawia jednak w żaden sposób strony do wypowiedzenia umocowania tak przyznanemu pełnomocnikowi. Natomiast propozycja brzmienia przepisu przedstawiona w uwadze całkowicie abstrahuje od obowiązujących zasady rozliczania kosztów procesu jak i wydatków – ten w zakresie nie pokrytym przez strony procesu są pokrywane przez Skarb Państwa.
191.	Obywatel 4	Art. 29 pkt 3 -art.117 kpc	4) Art. 29 pkt 3 – należy zaznaczyć, że zawiadomienie adwokat lub radca składa do właściwego sądu tego a nie właściwego sądu.	Uwaga nieuwzględniona Sądem właściwym jest sąd opiekuńczy zgodnie z art. 605 (1) kpc. Z art. 568 kpc wynika że sądem opiekuńczym jest sąd rodzinny.
192.	Helsińska Fundacja Praw Człowieka	Obowiązki informacyjne pełnomocnika procesowego (art. 29 zmiana 3)-art. 117 §. 8	Projekt przewiduje obowiązek adwokata lub radcy prawnego wyznaczonego z urzędu do reprezentacji danej osoby do poinformowania sądu o tym, że osoba, której reprezentują, potrzebuje wsparcia „o którym mowa w art. 16 § 1 Kodeksu cywilnego”. Przepis ten budzi wątpliwości HFPC. Nakłada bowiem na pełnomocników profesjonalnych obowiązek informowania właściwego sądu o tym,	Uwaga nieuwzględniona Przepis ma na celu zabezpieczenie praw każdej strony procesu. Sąd zgodnie z kpc może w takim wypadku wszcząć postępowanie z urzędu. W przypadku, gdy zawodowy pełnomocnik uzna, iż potrzeba wsparcia dla strony nie ogranicza

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			że jego mocodawca nie jest w stanie postrzegać i oceniać rzeczywistości, samodzielnie kierować swoim postępowaniem. Wydaje się, że tego rodzaju obowiązek informacyjny może nadwzględnie relację zaufania pomiędzy adwokatem albo radcą prawnym a reprezentowanym przez nich klientem.	się tylko do dokonywania czynności procesowych, ale np. strona nie rozumie i nie jest w stanie świadomie ocenić skutków materialnoprawnych czynności procesowych czy też następstw samego wyroku, choć uzyskała od niego wszelkie niezbędne pouczenia, aktualizuje się obowiązek z § 8
193.	Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej	Art. 29 pkt 3) w związku z pkt 2)- art. 117 kpc	Nie jest jasne czy nowododany §8 ma charakter bezwzględnie obowiązujący, automatyczny wobec przesłanki określonej w §7, czy ma następować, jeśli adwokat/radca prawny uzna to za zasadne. Ponadto niezrozumiała jest korelacja tego przepisu z dodawanym na podstawie pkt 2) w tymże artykule do art. 66 Kodeksu postępowania cywilnego §2 in fine, w którym sąd może z urzędu ustanowić kuratora dla strony „w przypadkach niecierpiących zwłoki”. Jaka jest zatem potrzeba przedłużania przez sąd tego procesu, poprzez przywołanie adwokata, który i tak złoży odpowiedni wniosek? Szczególnie iż w pkt 2) nie ma żadnej informacji, iż ustanowiony z urzędu kurator jest kuratorem „ad casum”.	Uwaga nieuwzględniona Dostrzeżona przez sąd np. nieporadność w postępowaniu, która stanowiła podstawę do ustanowienia pełnomocnika może zostać zrównoważona profesjonalnym działaniem pełnomocnika i to może się okazać wystarczające dla ochrony praw strony procesu. Natomiast w przypadku, gdy zawodowy pełnomocnik uzna, iż potrzeba wsparcia dla strony nie ogranicza się tylko do dokonywania czynności procesowych, ale np. strona nie rozumie i nie jest w stanie świadomie ocenić skutków materialnoprawnych czynności procesowych czy też następstw samego wyroku, choć uzyskała od niego wszelkie niezbędne pouczenia, aktualizuje się obowiązek z § 8. Zgodnie z proponowanym przepisem obowiązek zawiadomienia właściwego sądu dotyczy potrzeby wsparcia strony, o którym mowa w art. 16 § 1 kc, a zatem żeby to zrobić w

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				pierwszej kolejności adwokat lub radca prawnym musiałby uznać, że tak jest. To oni jako pełnomocnicy mają kontakt ze stroną i są w stanie to ocenić. Nie ma więc mowy o przedłużaniu postępowania, czy też dublowaniu rozwiązań przewidzianych w art. 66 § 2 (po zmianach § 3) kpc. W tych wypadkach, gdy sąd od razu dostrzega, że strona samodzielnie nie może działać dla ochrony swoich praw i nie ma nikogo, kto mógłby zrobić to jej imieniu, zastosowanie znajdzie rozwiązanie przewidziane w ostatnim zdaniu art. 66 § 2 (po zmianach § 3) kpc, a nie art. 117 § 7 kpc. Są i będą osoby, które nie mogą działać chociażby przez ograniczenia faktyczne – np. są unieruchomione, czy mają problem z komunikowaniem się, a nie mają prawnie uregulowanej reprezentacji tylko korzystają z wsparcia faktycznego. Dostrzegając taką sytuację, gdy zachodzi potrzeba terminowego działania, sąd może z urzędu powołać kuratora procesowego (o takim jest mowa w art. 69 kpc, do którego odpowiedniego stosowania odsyła art. 66 § 2 (po zmianach § 3) kpc, zanim zostanie zbadana sytuacja strony w wyniku zawiadomienia właściwego sądu do ustanowienia kuratora reprezentującego.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				Chodzi o zapewnienie sądowi i stronie tak wielu możliwości, aby można je było dostosować do okoliczności konkretnej sprawy i jednocześnie umożliwić prowadzenie postępowania bez uszczerbku dla praw osoby potrzebującej wsparcia, ale także innych uczestników postępowania.
194.	PFON, PSONI, INŻ	art. 29 – art. 306 Kodeksu postępowania cywilnego	W ustawie o zawodach lekarza i lekarza dentysty funkcjonuje sformułowanie: <i>niezdolny do świadomego wyrażenia zgody</i>. Proponujemy wykorzystanie tej terminologii w art. 306 kodeksu postępowania cywilnego Propozycja brzmienia przepisu <i>Jeżeli osoba, której krew ma być pobrana, ma ustanowionego kuratora reprezentującego albo umocowanego pełnomocnika rejestrowanego, a nie jest zdolna do świadomego wyrażenia zgody, zgodę wyraża kurator reprezentujący albo umocowany pełnomocnik rejestrowany</i>	Uwaga uwzględniona
195.	Fundacja Wielogłosu	Art. 29 pkt 4 (art. 306 § 1 k.p.c.)	Art. 29. „Art. 306. § 1. Pobranie krwi w celu jej badania może nastąpić tylko za zgodą osoby, której krew ma być pobrana, a jeżeli osoba ta nie ukończyła trzynastu lat – za zgodą jej przedstawiciela ustawowego. Postulujemy usunięcie tego zapisu. Co prawda zgodnie z §2. taką decyzję może podjąć kurator lub pełnomocnik, ale takie rozwiązanie nie jest	Uwaga nieuwzględniona Projektowany art. 306 k.p.c. zmienia brzmienie obowiązującego art. 306 k.p.c. z uwagi na likwidację ubezwłasnowolnienia całkowitego.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			wystarczające. Zgody na pobranie krwi mogą nie wyrazić także osoby, które nie mają kuratora ani pełnomocnika. Może to być np. osoba w psychozie, przekonana, że przy pobraniu krwi do jej ciała zostanie wstrzyknięta niebezpieczna substancja. O potrzebie pobrania krwi powinien móc decydować również lekarz.	
196.	Obywatel 5	Art. 29. 4)	Art. 306. otrzymuje brzmienie „art. 306 &1 i &2..... W kontekście uwagi nr 8, zastanawia fakt dlaczego projektodawca wskazał wyłącznie pobranie krwi jako czynność medyczną w przypadku kuratora reprezentującego albo umocowanego pełnomocnika rejestrowego? Co z innymi czynnościami medycznymi?	Uwaga nieuwzględniona Projektowany art. 306 kpc zmienia brzmienie obowiązującego art. 306 kpc z uwagi na likwidację ubezwłasnowolnienia całkowitego. Inne czynności medyczne uregulowane są w ustawach medycznych.
197.	PFON, PSONI, INŻ	art. 29 – art. 519 [1] § 2 Kodeksu postępowania cywilnego	W związku z faktem, że przepis art. 543 [5] k.p.c. dotyczący zwolnienia pełnomocnika rejestrowanego znajduje w części pierwszej w księdze drugiej w tytule II w dziale I w rozdziale 1, oddział 4 Kodeksu postępowania cywilnego i są to sprawy z zakresu prawa osobowego, to nie ma potrzeby czynić zastrzeżenia w art. 519 [1] § 2 k.p.c., ponieważ zwolnienie pełnomocnika rejestrowanego jest objęty dyspozycją par. 1 artykułu 519 k.p.c. Propozycja brzmienia przepisu <i>W sprawach z zakresu prawa rodzinnego, opiekuńczego i kurateli skarga kasacyjna</i>	Uwaga nieuwzględniona Czasami samo umiejscowienie przepisów nie wystarczy, żeby nie rodziło to wątpliwości – jest to nowa instytucja o bardzo niejednorodnym charakterze stąd należy wprost uregulować tą kwestię. Zwłaszcza, że może się zdarzyć iż istotą badania przez sąd będą w zasadzie kwestie majątkowe. Tym bardziej, że nie budzi wątpliwości, iż skarga kasacyjna w tych sprawach powinna przysługiwać bez względu na wartość przedmiotu sporu.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			<i>przysługuje tylko w sprawach o przysposobienie, o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami, chyba że wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż sto pięćdziesiąt tysięcy złotych, a także od postanowień w przedmiocie ustanowienia i uchylecia kurateli reprezentującej.</i>	
198.	Ośrodek Badań, Studiów i Legislacji Przy Krajowej Radzie Radców Prawnych	art. 543 ¹ k.p.c	- na mocy proponowanego art. 543 ¹ k.p.c. zastrzeżono, że w sprawach dotyczących pełnomocnictwa rejestrowanego właściwym jest sąd miejsca zamieszkania mocodawcy a w braku takiego miejsca – sąd miejsca jego pobytu. W kontekście pełnomocnictwa z art. 109 ¹⁰ § 2 k.c. tj. pełnomocnictwa quasi medycznego i roli zastępczej sądu w procesie leczenia jest to rozwiązanie niespójne z art. 32 ust. 10 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty; brak jest kompatybilności sądu, bo nadzoru nad pełnomocnikiem rejestrowanym medycznym będzie dokonywał sąd cywilny;	Uwaga nieuwzględniona W opisanym wypadku pełnomocnik rejestrowany powinien wystąpić o zgodę do sądu opiekuńczego bowiem art. 32 ust. 10 będzie miał charakter szczególny. Sprawy majątkowe będą należały do sądu cywilnego zgodnie z projektowanym art. 109(12) k.c.
199.	PFON, PSONI, INŻ	art. 29 – art. 543 [4] Kodeksu postępowania cywilnego	Proponujemy zmianę redakcyjną art. 543[4] zdanie pierwsze. Należy w tym przypadku odnieść się do zagadnienia ustanowienia kuratora, o którym mowa w art. 109[13] § 3 Kodeksu cywilnego Zdanie drugie powinno pozostać bez zmian. Propozycja brzmienia przepisu <i>Wniosek o ustanowienie kuratora, o którym mowa w art. 109[13] § 3 Kodeksu cywilnego, składa pełnomocnik rejestrowany.</i>	Uwaga uwzględniona

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

200.	PFON, PSONI, INŻ	art. 29 – art. 543 [5] § 1 Kodeksu postępowania cywilnego	Proponujemy zmianę redakcyjną art. 543[5] § 1. Nie ma potrzeby odwołania się do regulacji materialnoprawnej, ponieważ nie ma różnych materialnoprawnych podstaw zwolnienia pełnomocnika reprezentującego. Propozycja brzmienia przepisu <i>O zwolnieniu pełnomocnika rejestrowanego sąd może orzec na wniosek lub z urzędu.</i>	Uwaga nieuwzględniona Przepis jednoznacznie precyzuje podstawy materialnoprawne zwolnienia pełnomocnika.
201.	Stowarzyszenie Sędziów Rodzinnych w Polsce	Art.543 ⁵ §3kpc	Art.543⁵§3kpc- Zakończenie postępowania w terminie 1 miesiąca od wpływu wniosku wydaje się mało realne. Taki termin byłby możliwy do realizacji, gdyby wniosek zawierał wszelkie niezbędne dokumenty mogące być podstawą zwolnienia pełnomocnika rejestrowanego. W praktyce należy jednak domniemać, że wniosek taki będzie zawierał jedynie twierdzenia wnioskodawcy, zwłaszcza jeśli wniosek może złożyć każdy zainteresowany. Twierdzenia te będą musiały być zweryfikowane. Już samo wezwanie uczestników do wyjaśnień będzie przekraczało termin 1 miesiąca. Przesłanki, które z art.10918 kc wcale nie są łatwe do ustalenia, zwłaszcza że np. może chodzić o zwykły konflikt w rodzinie. Z uzasadnienia projektu wynika, że termin ten wzorowany jest na przepisie art.5605 kpc. Należy jednak zauważyć, że przepisy dotyczące procedowania w sprawach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej są dostosowane do zachowania tego terminu, np.	Uwaga uwzględniona w części Charakter tych spraw wymaga niezwłocznego rozpoznania.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			dokonywanie doręczeń przez Policję nie później niż 7 dni od otrzymania zlecenia, zobowiązanie Policji do udzielania sądowi innej pomocy niezbędnej do szybkiego zakończenia postępowania. W praktyce, nawet przy takich ułatwieniach, postępowań tych nie udaje się zazwyczaj zakończyć w terminie 1 miesiąca. Należałoby nadto dokonać sprawdzenia, ile procent tych postępowań w skali kraju zostało zakończonych w terminie ustawowym, nawet przy pomocy Policji. W przypadku postępowania w przedmiocie zwolnienia pełnomocnika nie przewidziano żadnych instrumentów, dzięki którym sąd mógłby przyspieszyć postępowanie. Z punktu widzenia zasad legislacji ustawodawca powinien być racjonalny. Tu zaś brak jakiegokolwiek racjonalności i przewidywania w jaki sposób- mając do dyspozycji zwykłe zasady procedowania – sąd miałby takie postępowanie zakończyć w terminie 1 miesiąca. Nadto skoro sąd może na podstawie art. 543⁶ zawiesić pełnomocnika rejestrowanego i ustanowić doradcę tymczasowego, to interesy mocodawcy będą na czas postępowania chronione i termin 1 miesiąca nie jest uzasadniony. Ustawodawca nie powinien tworzyć przepisów, które nie są możliwe do wykonania w praktyce.	
202.	Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej	Art. 29 pkt 6)	Termin, o którym mowa w art. 543⁵§3 Kodeksu postępowania cywilnego w obliczu obciążenia sądów opisanego w ocenie skutków regulacji wydaje się nierealny, w szczególności w dużych	Uwaga uwzględniona w części Zmiany regulaminu urzędowania sądów powszechnych zostaną rozważone na

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			ośrodkach, dlatego ZG SNRP postuluje się, aby sprawy z powyższego zakresu zostały wpisane na listę spraw pilnych wskazanych w Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości - Regulamin urzędowania sądów powszechnych. ZGSNRP postuluje by w trosce o sprawność przekazywania informacji i aktualność Rejestru pełnomocnictw rejestrowanych zawiadomienia, o których mowa w art. 543⁵ §10, 543⁸§1 i 2 Kodeksu postępowania cywilnego oraz inne zawiadomienia kierowane do Krajowej Rady Notarialnej były przesyłane za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. Postulat ten jest tym bardziej uzasadniony, że to na Prezesie Krajowej Rady Notarialnej spoczywa obowiązek zapewnienia zgodności danych zgromadzonych w Rejestrze Pełnomocnictw ze stanem faktycznym (projektowany art. 95zs § 5. Prawa o notariacie). Aby mógł uczynić zadość temu obowiązkowi Prezes KRN musi mieć możliwość uzyskania tych danych w sposób niezwłoczny i uporządkowany.	dalszym etapie w zależności od końcowego kształtu regulacji, która wejdzie w życie. Uwagę dot. konieczności przekazywania informacji KRN za pośrednictwem systemu teleinformatycznego uwzględniono w ten sposób, że wprowadzono dla sądów możliwość dokonywania samodzielnych wpisów informacji pochodzących z postanowień sądowych w Rejestrze Pełnomocnictw. Jest to rozwiązanie analogiczne do funkcjonującego obecnie rozwiązania w Rejestrze Spadkowym.
203.	PFON, PSONI, INŻ	art. 29 – art. 543 [6] Kodeksu postępowania cywilnego	Proponujemy zmianę redakcyjną art. 543[6] § 1 zdanie pierwsze przez doprecyzowanie, że dotyczy to postępowania, o którym mowa w art. art. 543[5] § 1. Propozycja brzmienia przepisu <i>Sąd może wydać postanowienie o zawieszeniu albo ograniczeniu uprawnień pełnomocnika rejestrowanego do czasu prawomocnego</i>	Uwaga uwzględniona w inny sposób

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			<i>zakończenia postępowania, o którym mowa w art. art. 543[5] § 1.</i>	
204.	PFON, PSONI, INŻ	art. 34- art. 95zs § 3 i 4 ustawy Prawo o notariacie	Czynności prawne dokonane przez pełnomocnika rejestrowanego w imieniu mocodawcy niezgodnie z postanowieniem, o którym mowa w § 1, po ujawnieniu tego postanowienia w Rejestrze Pełnomocnictw są nieważne. Postulujemy, żeby określić KRN termin nie dłuższy niż 3 dni na ujawnienie postanowienia w Rejestrze. Propozycja brzmienia przepisu Uwaga do ustawy o notariacie	Uwaga uwzględniona
205.	Wydziału III Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Miliczu	Artykuł 29 Projektu ustawy o instrumentach wspieranego podejmowanego decyzji	Proponowany projekt ustawy nie wprowadza jednolitego wzoru zaświadczenia dla opiekunów i kuratorów, co powoduje, że zaświadczenia te są obecnie wydawane przez każdy Sąd w sposób przyjęty zwyczajowo w danej jednostce i rozbieżnie co do praktyki w zakresie np. zamieszczania w zaświadczeniu numeru PESEL Art. 29 pkt 6a „W art. 591 dodaje się § 3 o brzmieniu: § 3 Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzór zaświadczenia dla opiekuna. Art. 29 pkt 7a „Art. 604 otrzymuje brzmienie § 1. W zaświadczeniu dla kuratora sąd określa zakres jego uprawnień; § 2. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia,	Uwaga nieuwzględniona Projektowana regulacja nie obejmuje ustanowienia opiekuna dla osoby pełnoletniej, natomiast ustanowienie kuratora reprezentującego ma być wyłącznie czasowe. W każdym wypadku będzie wydawane indywidualne postanowienie dostosowane do potrzeb osoby wspieranej, nie można przewidzieć jednolitego wzoru na każdą sytuację.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			wzór zaświadczenia dla kuratora.”	
206.	Sąd Rejonowy dla Krakowa – Podgórze w Krakowie	Art. 29 pkt 6 ustawy odnoszący się do wprowadzenia nowych przepisów: Art. 543¹ – 543⁸ k.p.c. w zw. z Art. 29 pkt 8 ustawy odnoszący się do wprowadzenia nowych przepisów: Art. 605¹ i następnych k.p.c.	(I Wydział Cywilny) Planowane umiejscowienie przepisów dotyczących postępowania w zakresie spraw dotyczących pełnomocnictwa rejestrowanego uznać należy za błędne. Zaplanowano zamieszczenie tych przepisów jako Oddziału 4 w rozdziale 1 „Uznanie za zmarłego i stwierdzenie zgonu”, z którą to materią pełnomocnictwo rejestrowane nie ma żadnego związku. Wadliwe jest w ogóle zamieszczenie tych przepisów wśród spraw z zakresu prawa osobowego, skoro mamy do czynienia ze zmodyfikowaną, ale jednak instytucją pełnomocnictwa. Sprawy te powinny znaleźć się wśród spraw Działu II – Sprawy z zakresu prawa, rodzinnego i opiekuńczego i kurateli. Zamieszczenie ich w Dziale I, zamiast w Dziale II może prowadzić do (niesłusznego) wniosku, że sprawy te powinny być rozpoznawane przez wydziały cywilne. Takie rozwiązanie należy uznać za nieuzasadnione oraz nieekonomiczne. Wydziały cywilne już obecnie zajmują się najszerszym tematycznie zakresem spraw spośród wszystkich wydziałów utworzonych w sądach rejonowych. Nadto specyfika spraw związanych z pełnomocnictwem	Uwaga nieuwzględniona Instytucja pełnomocnictwa rejestrowanego ma charakter cywilnoprawny, jest powiązana z ogólnymi przepisami o pełnomocnictwie uregulowanymi w kodeksie cywilnym w związku z powyższym uzasadnione jest aby tego rodzaju sprawy były rozpoznawane przez wydziały cywilne.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			rejestrowanym, które jak należy zakładać będą najczęściej przedmiotem postępowania – kwestia zgody sądu na dokonanie przez pełnomocnika rejestrowanego czynności w sprawach mocodawcy, o których mowa w art. 109¹² § 1 k.c. , jest analogiczna do tych określonych w art. 22 nowej ustawy – tj. w przedmiocie zgody sądu na czynności kuratora reprezentującego. Z kolei zgodnie z art. 605¹ § 1 k.p.c. – w brzmieniu projektowanej ustawy – właściwość sądu opiekuńczego, a więc wydziałów rodzinnych została zastrzeżona dla spraw o ustanowienie, zmianę kuratora oraz zmianę zakresu umocowania kuratora. Jednocześnie z art. 605¹⁶ k.p.c. – w brzmieniu projektowanej ustawy wynika, że to sąd opiekuńczy sprawuje także nadzór nad kuratorem, zaznajamia się z jego działalnością na bieżąco, udziela mu wskazówek i poleceń, a zgodnie z art. 605¹³ k.p.c. przyznaje wynagrodzenie, co pośrednio wskazuje, że ten sąd będzie również właściwy dla spraw określonych w art. 22 nowej ustawy – tj. w przedmiocie zgody sądu na czynności kuratora reprezentującego. Instytucja kuratora reprezentującego i pełnomocnika rejestrowanego są zbliżone i mają ten sam cel. Instytucje te mają funkcjonować	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			wymiennie – co wynika pośrednio z art. 109¹⁶ § 2 k.c. w brzmieniu projektowanej ustawy – po powstaniu umocowania pełnomocnictwa rejestrowanego wcześniej ustanowiona kuratela wygasa. Nie ma zatem racjonalnych powodów, dla których sprawy z zakresu pełnomocnictwa rejestrowanego miałyby zostać wyłączone z kognicji sądów opiekuńczych (wydziałów rodzinnych) i włączone w zakres spraw rozpoznawanych przez wydziały cywilne, które do tej pory nie zajmowały się kwestiami potrzeb osób z niepełnosprawnościami, nie mają wykształconej praktyki orzeczniczej w tym zakresie, metod współpracy z organami opieki społecznej, ani kuratorami zawodowymi. Celowe jest zatem, aby w projekcie ustawy wprost przesądzić, że sądem właściwym w tym zakresie jest sąd opiekuńczy, skoro to te sądy (wydziały rodzinne sądów rejonowych) będą rozstrzygać analogiczne kwestie związane ze sprawowaniem kurateli. O uznaniu także w samym projekcie spraw z zakresu pełnomocnictwa rejestrowanego za sprawy z zakresu spraw rodzinnych, opiekuńczych i kurateli świadczy też treść projektowanego przepisu art. 519¹ § 2 k.p.c., w którym wprost <u>sprawa zwolnienia pełnomocnika rejestrowanego wymieniona jest wśród spraw „z zakresu prawa</u>	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			<u>rodzinnego, opiekuńczego i kurateli”.</u> <i>(XII Wydział Cywilny)</i> Umiejscowienie przepisów dotyczących postępowania w zakresie spraw dotyczących pełnomocnictwa rejestrowanego wskazuje, że w projekcie przewidziano jako właściwe dla tego typu spraw sądy rejonowe wydziały cywilne. Takie rozwiązanie należy uznać za nieuzasadnione oraz nieekonomiczne. Wydziały cywilne już obecnie zajmują się najszerszym tematycznie zakresem spraw spośród wszystkich wydziałów utworzonych w sądach rejonowych. Nadto specyfika spraw związanych z pełnomocnictwem rejestrowanym, które jak należy zakładać będą najczęściej przedmiotem postępowania – kwestia zgody sądu na dokonanie przez pełnomocnika rejestrowanego czynności w sprawach mocodawcy, o których mowa w art. 109¹² § 1 k.c., jest analogiczna do tych określonych w art. 22 nowej ustawy – tj. w przedmiocie zgody sądu na czynności kuratora reprezentującego. Z kolei zgodnie z art. 605¹ § 1 k.p.c. – w brzmieniu projektowanej ustawy – właściwość sądu opiekuńczego, a więc wydziałów rodzinnych została zastrzeżona dla spraw o ustanowienie, zmianę kuratora oraz zmianę zakresu umocowania	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			kuratora. Jednocześnie z art. 605¹⁶ k.p.c. – w brzmieniu projektowanej ustawy wynika, że to sąd opiekuńczy sprawuje także nadzór nad kuratorem, zaznajamia się z jego działalnością na bieżąco, udziela mu wskazówek i poleceń, a zgodnie z art. 605¹³ k.p.c. przyznaje wynagrodzenie, co pośrednio wskazuje, że ten sąd będzie również właściwy dla spraw określonych w art. 22 nowej ustawy – tj. w przedmiocie zgody sądu na czynności kuratora reprezentującego. Instytucja kuratora reprezentującego i pełnomocnika rejestrowanego są zbliżone i mają ten sam cel. Instytucje te mają funkcjonować wymiennie – co wynika pośrednio z art. 109¹⁶ § 2 k.c. w brzmieniu projektowanej ustawy – po powstaniu umocowania pełnomocnictwa rejestrowanego wcześniej ustanowiona kuratela wygasa. Nie ma zatem racjonalnych powodów, dla których sprawy z zakresu pełnomocnictwa rejestrowanego miałyby zostać wyłączone z kognicji sądów opiekuńczych (wydziałów rodzinnych) i włączone w zakres spraw rozpoznawanych przez sądy cywilne. Sądy cywilne do tej pory nie zajmowały się kwestiami potrzeb osób z niepełnosprawnościami, nie mają wykształconej praktyki orzeczniczej w tym zakresie, metod współpracy z organami opieki społecznej, kuratorami zawodowymi, a wszystkie te kwestie będą potrzebne dla procedowania w sprawach dotyczących pełnomocnictwa rejestrowanego. Celowym jest zatem, aby w	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			projekcie ustawy wprost przesądzić, że sądem właściwym w tym zakresie również jest sąd opiekuńczy, skoro to te sądy (wydziały rodzinne sądów rejonowych) będą rozstrzygać analogiczne kwestie związane ze sprawowaniem kurateli. Art. 605¹ § 1 k.p.c. – w brzmieniu projektowanej ustawy: W sprawach o ustanowienie, zmianę kuratora reprezentującego lub wspierającego, o zmianę zakresu umocowania kuratora reprezentującego albo o uchylenie kurateli , a także w sprawach <u>dotyczących pełnomocnictwa rejestrowanego</u> właściwy jest sąd opiekuńczy miejsca zwykłego pobytu osoby, której postępowanie dotyczy, a w braku miejsca zwykłego pobytu – sąd miejsca jej pobytu. Zmiana numeracji art. Art. 543 ¹ – 543 ⁸ k.p.c. na przepisy Oddziału 5 (tj. 605²⁴ i następne) <u>w ramach działu II Rozdziału 4 k.p.c.</u> Art. 605¹ § 1 k.p.c. – w brzmieniu projektowanej ustawy: W sprawach o ustanowienie, zmianę kuratora reprezentującego lub wspierającego, o zmianę zakresu umocowania kuratora reprezentującego albo o uchylenie kurateli , a także w sprawach <u>dotyczących pełnomocnictwa rejestrowanego</u>	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			właściwy jest sąd opiekuńczy miejsca zwykłego pobytu osoby, której postępowanie dotyczy, a w braku miejsca zwykłego pobytu – sąd miejsca jej pobytu. Zmiana numeracji art. Art. 543¹ – 543⁸ k.p.c. na przepisy Oddziału 5 (tj. 605²⁴ i następne) <u>w ramach działu II Rozdziału 4 k.p.c.</u>	
207.	Inicjatywa “Nasz Rzecznik”, Fundacja FIONA	art. 29 pkt 8 ustawy odnoszący się do przepisu: art. 605⁷ § 1 -3 k.p.c.	Zgodnie z literalnym brzmieniem projektowanych przepisów (art. 605⁷ § 1 - 3 k.p.c.) dopuszczenie przez sąd dowodu z opinii biegłych jest fakultatywne. Należy jednak mieć na uwadze, że sąd, jako organ prawny, nie ma specjalistycznego wykształcenia, które pozwalałoby mu samodzielnie oceniać zdolność osoby do samodzielnego funkcjonowania czy też ustalać zakres potrzebnego wsparcia. Opinie biegłych – psychiatry, neurologa, psychologa lub innych specjalistów – są zatem niezbędne, aby orzeczenia sądów były oparte na rzetelnych i merytorycznych podstawach. Brak obowiązku zasięgnięcia opinii biegłych może bowiem prowadzić do sytuacji, w której postanowienia sądu w zakresie ograniczenia autonomii osoby wspieranej oparte będą na niepełnych lub niewłaściwie zinterpretowanych przesłankach. Powyższe może z kolei prowadzić do naruszenia praw lub interesów osób potrzebujących wsparcia.	Uwaga nieuwzględniona Wobec osoby, dla której według wniosku kurator reprezentujący ma być ustanowiony z powodu zaburzeń psychicznych nałożono powinność wydania opinii przez biegłego lekarza psychiatrę lub neurologa, a w uzasadnionych wypadkach z zakresu innej specjalizacji. W innych przypadkach, gdy wynika to ze sposobu funkcjonowania danej osoby, opinia może być wydana przez biegłego psychologa, biegłego lekarza psychiatrę lub neurologa, a w razie stwierdzenia takiej potrzeby - przez biegłego innej specjalności (§ 2 art. 605⁷). Opinia powinna obejmować ocenę stanu zdrowia i funkcjonowania osoby, zdolności postrzegania i oceny rzeczywistości lub możliwości samodzielnego kierowania swoim postępowaniem (§ 3 art. 605⁷).

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			Mając na uwadze konieczność dostosowania zakresu wsparcia do indywidualnej sytuacji danej jednostki, wynikającej z uwarunkowań o charakterze medycznym lub psychologicznym, konieczne wydaje się wprowadzenie obligatoryjności opinii biegłych w sprawach o ustanowienie kuratora reprezentującego. Opinia powinna nadto obejmować kompleksową ocenę sytuacji osoby potrzebującej wsparcia, w tym ocenę jej stanu zdrowia, zdolności do postrzegania rzeczywistości oraz kierowania własnym postępowaniem. Taka analiza wymaga fachowej wiedzy, której sąd nie ma prawa posiadać. Nadto nie jest uzasadnionym, aby w przypadku osób, dla których według wniosku kurator reprezentujący ma być ustanowiony z powodu zaburzeń psychicznych, nie było konieczne przeprowadzanie opinii przez biegłego psychologa. Właściwym byłoby zatem wprowadzenie standardu, zgodnie z którym opinię wydają łącznie biegły lekarz psychiatra lub neurolog, psycholog, a w uzasadnionych przypadkach również biegły z zakresu innej specjalizacji. Reasumując, obligatoryjność opinii biegłych jest kluczowa dla zapewnienia, że orzeczenie sądu będzie zgodne z rzeczywistymi potrzebami osoby wspieranej oraz, że jej prawa będą należycie chronione. Fakultatywność opinii może bowiem	Projekt przewiduje brak konieczności wydania opinii przez biegłych w innych przypadkach, gdy wynika to ze sposobu funkcjonowania danej osoby. Takie sytuacje mogą dotyczyć osoby która ma bogatą dokumentację medyczną, a potrzebuje ustanowienia kuratora z powodu innego sposobu funkcjonowania np. jest niewidoma od urodzenia. Trudno w takiej sytuacji dopuszczać dowód z opinii biegłego na okoliczności, które są znane sądowni z innych dokumentów przedstawionych w sprawie.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			prowadzić do obarczonych błędem i niezgodnych z celem ustawy rozstrzygnięć. Propozycja brzmienia przepisu § 1. Osoba potrzebująca wsparcia musi być zbadana przez biegłego lekarza psychiatrę lub neurologa oraz psychologa, a w uzasadnionych przypadkach również przez biegłego z zakresu innej specjalizacji. § 2. Opinia obejmuje ocenę stanu zdrowia i sposobu funkcjonowania danej osoby, zdolności postrzegania i oceny rzeczywistości lub możliwości samodzielnego kierowania swoim postępowaniem.	
208.	PFON, PSONI, INŻ	art. 29 – art. 605 ¹ par. 1 Kodeksu postępowania cywilnego	Postulujemy, żeby sprawy o kuratelę były we właściwości sądów rejonowych - wydziałów cywilnych.	Uwaga nieuwzględniona Charakter spraw przesądza o tym, że właściwe do ich rozpoznania powinny być wydziały rodzinne sądów rejonowych. Ponadto obecnie w wydziałach tych sądów ustanawiani są opiekunowie prawni dla osób ubezwłasnowolnionych całkowicie i częściowo. Akta wykonawcze również prowadzone są w tych sądach.
209.	Stowarzyszenie Sędziów Rodzinnych w Polsce	Art.605 ² kpc	Art.605 ² kpc Pojawia się tu wątpliwość, czy przepis ten jest wystarczająco jasny i zrozumiały tj. czy postanowienie sądu w przedmiocie ustanowienia kuratora, zawiera w sobie również zmianę kuratora, zmianę zakresu umocowania	Uwaga uwzględniona Zmieniono przepisy Oddziału 2.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			kuratora i uchylenie kuratora czy tylko ustanowienie? Jeśli „w przedmiocie ustanowienia” jest pojęciem szerokim tj. zawiera w sobie też zmianę lub uchylenie kurateli, to jednak zachodzi wątpliwość, czy zawiera w sobie również zmianę zakresu umocowania, gdyż w tym przypadku nie dochodzi raczej do podjęcia decyzji w zakresie szeroko rozumianego ustanowienia kuratora. Ta sama uwaga dotyczy treści art. 605⁹ kpc, gdzie został ustanowiony wymóg wyznaczenia rozprawy.	
210.	PFON, PSONI, INŻ	art. 29 – art. 605 ³ par. 1 pkt 3 Kodeksu postępowania cywilnego	Obok małżonka w tym przepisie powinna być mowa o osoba pozostających we wspólnym pożyciu. Propozycja brzmienia przepisu <i>„małżonek lub osoba pozostająca we wspólnym pożyciu”</i>	Uwaga nieuwzględniona Pojęcie osoba pozostająca we wspólnym gospodarstwie domowym jest szersze, obejmuj również osobę pozostającą we wspólnym pożyciu.
211.	Ośrodek Badań, Studiów i Legislacji Przy Krajowej Radzie Radców Prawnych	art. 605 ³ § 2 k.p.c.	- w nowododanym art. 605³ § 2 k.p.c., wprowadzając możliwość nałożenia grzywny na osobę, która zgłosiła wniosek o ustanowienie kuratora reprezentującego w złej wierze, projektodawca nie określił jej wysokości oraz sposobu egzekwowania, jednocześnie brak odesłania w tym zakresie do art. 163 § 1 k.p.c.;	Uwaga nieuwzględniona Brak konieczności odesłania do art. 163 kpc bowiem projektowana regulacja znajduje się w kodeksie postępowania cywilnego.
212.	Stowarzyszenie Sędziów Rodzinnych	Art.605 ³ §1 pkt 3 i 5 kpc	Art.605³§1 pkt 3 i 5 kpc – użycie przecinka w tych zdaniach nie ma uzasadnienia	Uwaga uwzględniona

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

	w Polsce			
213.	Koalicja „Na pomoc niesamodzielnym” - Związek Stowarzyszeń	Art. 605 ³ § 1 pkt. 7 oraz Art. 605 ⁴ § 3	Przyjęcie szerszej definicji osób potrzebujących wsparcia w ustawodawstwie mogłoby przyczynić się do lepszego dostosowania systemu wsparcia do realnych potrzeb społecznych oraz do zapewnienia większej ochrony prawnej i możliwości wsparcia w codziennym życiu. Ważne jest, aby wszyscy potrzebujący pomocy mogli liczyć na odpowiednie wsparcie, niezależnie od tego, czy chodzi o niepełnosprawność, brak samodzielności, czy wiek. Propozycja brzmienia przepisu § 1 7) Organizacje pozarządowe, do których zadań statutowych należy ochrona praw osób z niepełnosprawnością, osób niesamodzielných lub seniorów, udzielanie im wsparcia lub ochrona wolności i praw człowieka. § 3 Organizacje pozarządowe, do których zadań statutowych należy ochrona praw osób z niepełnosprawnością, osób niesamodzielných lub seniorów, udzielanie im wsparcia lub ochrona wolności i praw człowieka, mogą wstąpić do postępowania w każdym stanie sprawy aż do zamknięcia rozprawy w drugiej instancji.	Uwaga uwzględniona
214.	Obywatel 5	Str 20 Rozdział 4 Oddział 2 Art. 605 & 1 punkt 2)	Wniosek o ustanowienie kuratora reprezentującego może złożyć: 2) przedstawiciel ustawowy osoby potrzebującej wsparcia, która ukończyła 17 lat Pytanie: czy rok do uzyskania pełnoletności będzie	Uwaga nieuwzględniona Termin należy uznać za wystarczający. W OSR wskazano, że w związku z planowaną reformą przyznane zostaną

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			wystarczającym okresem od rozpoczęcia do zakończenia procedury ustanowienia kuratora reprezentującego? Czyli w dniu 18 urodzin osoba będzie mogła być już reprezentowana przez kuratora reprezentującego np. w placówkach medycznych? (czy jest to wystarczający czas dla sądu na sprawne rozpatrzenie wniosku?)	dodatkowe etaty sędziowskie, asystenckie i urzędnicze. Powyższe zapewni możliwość sprawnego przeprowadzenia tych postępowań. Projektodawca nie jest w stanie jednoznacznie przewidzieć jaka ilość etatów będzie konieczna do zapewnienia płynności pracy. Etaty będą przyznawane również następnie, w przypadku uzyskania informacji o występujących zaległościach w konkretnym sądzie.
215.	PFON, PSONI, INŻ	art. 29 – 605 ³ par. 1 pkt 3 Kodeksu postępowania cywilnego	Natomiast „osoba pozostająca we wspólnym gospodarstwie domowym” powinna być uwzględniona w osobnym punkcie, oznaczonym jako punkt 6 (co wiąże się ze zmianą numeracji). Propozycja brzmienia przepisu <i>„osoba pozostająca we wspólnym gospodarstwie domowym”</i>	Uwaga uwzględniona
216.	PFON, PSONI, INŻ	art. 29 – art. 605 ⁴ par. 2 Kodeksu postępowania cywilnego	Zawiadomienie w miarę możliwości o postępowaniu powinno obejmować także osobę we wspólnym pożyciu. Propozycja brzmienia przepisu	Uwaga nieuwzględniona Pojęcie osoba pozostająca we wspólnym gospodarstwie domowym jest szersze, obejmuj również osobę pozostającą we wspólnym pożyciu.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			<i>Sąd zawiadamia o toczącym się postępowaniu małżonka osoby, której postępowanie dotyczy, a w miarę potrzeby osobę pozostającą z nią we wspólnym pożyciu oraz osobę pozostającą z nią we wspólnym gospodarstwie domowym. Mogą oni wziąć udział w każdym stanie sprawy aż do zamknięcia rozprawy w drugiej instancji.</i>	
217.	PFON, PSONI, INŻ	art. 29 – art. 605 ⁵ par 1 i 2 Kodeksu postępowania cywilnego	Przepis nie może przewidywać odstąpienia od wstępnego wysłuchania. Sędzia w toku wstępnego wysłuchania może odnotować niemożność porozumienia się, ale od samego wstępnego wysłuchania nie można odstąpić. Nadto, przepis nie odpowiada jego uzasadnieniu, które mówi o obligatoryjnym wysłuchaniu. “Przewidziane w projektowanym przepisie obligatoryjne wysłuchanie może odbyć się w obecności biegłego psychologa lub biegłego innej specjalności” Ponadto paragraf 2 błędnie używa terminu „osoby, dla której ma zostać ustanowiony” Propozycja brzmienia przepisu <i>Osobę, której postępowanie dotyczy o ustanowienie kuratora reprezentującego, należy wysłuchać niezwłocznie po wszczęciu postępowania. W przypadku osoby o złożonych potrzebach w komunikowaniu się, wysłuchanie przeprowadza się przy uwzględnieniu tych potrzeb. Wysłuchanie</i>	Uwaga nieuwzględniona Uzasadnienie wyjaśnia że przeprowadzenie wysłuchania jest obligatoryjne. Wskazuje również na wyjątek kiedy sąd może odstąpić od wysłuchania. Brzmienie przepisu zostało sformułowane w ramach prac Zespołu.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			<i>może odbyć się poza salą posiedzeń.</i>	
218.	Stowarzyszenie Sędziów Rodzinnych w Polsce	Art.605 ⁵ §1 kpc	Art.605 ⁵ §1 kpc – nieprawidłowy szyk zdania. Zamiast „osobę, której postępowanie dotyczy o ustanowienie kuratora...” powinno być „osobę, której dotyczy postępowanie o ustanowienie kuratora...” §2 wydaje się, że po słowach „dla której ma zostać ustanowiony kurator reprezentujący” powinien być postawiony przecinek §4 wydaje się, że po słowach „której postępowanie dotyczy” powinien być postawiony przecinek	Uwaga uwzględniona w części
219.	Obywatel 5	Str. 21 art. 605 5. &1	„W przypadku osoby o złożonych potrzebach w komunikowaniu się, wysłuchanie przeprowadza się przy uwzględnieniu tych potrzeb (...) Sąd może odstąpić od wysłuchania tylko wówczas, gdy brak jest możliwości jakiegokolwiek porozumienia się z osobą, dla której ma zostać ustanowiony kurator” Projektowane przepisy muszą zawierać wymóg OBIEKTYWNEGO i rzetelnego, zgodnego z dostępnymi w danym momencie najlepszymi narzędziami komunikacji alternatywnej oraz pogłębioną obserwacją osoby i jej wyborów, zasięgnięcia opinii eksperta komunikacji alternatywnej by z pewnością móc stwierdzić, że „brak jest możliwości jakiegokolwiek porozumienia się z osobą, dla której ma zostać ustanowiony kurator”. Wnosimy o dookreślenie w/w wymogu dla sądu w zapowiedzianym w &5. Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości sposobu wysłuchania osoby. W przeciwnym razie	Uwaga nieuwzględniona Przepis przewiduje wysłuchanie przy uwzględnieniu potrzeb osoby o złożonych potrzebach w komunikowaniu się. Należy podkreślić, że § 5 projektowanego przepisu zawiera delegację ustawową do wydania rozporządzenia określającego <i>sposób przygotowania wysłuchania osoby, której dotyczy postępowanie oraz warunki, w jakich powinno odbywać się wysłuchanie, mając na względzie konieczność zapewnienia swobody wypowiedzi i wsparcia potrzeb w komunikowaniu się wysłuchiowanych osób.</i>

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			sąd niestety może nadal kierować się dotychczasowym „doświadczeniem” opartym na opinii przypadkowego biegłego z listy biegłych.	
220.	PFON, PSONI, INŻ	art. 29 – art. 605 ⁶ par. 1 Kodeksu postępowania cywilnego	Pojęcie wymaganego wsparcia powinno zostać zastąpione pojęciem „potrzebnego wsparcia” Sąd powinien sprawdzić w pierwszej kolejności, czy jest umocowany dla danej osoby pełnomocnik rejestrowany. Propozycja brzmienia przepisu <i>Sąd ustala w jakim zakresie osoba potrzebująca wsparcia jest w stanie postrzegać i oceniać rzeczywistość lub samodzielnie kierować swoim postępowaniem, jej sytuację osobistą i majątkową, a także rodzaj spraw, przy prowadzeniu których wymagane jest wsparcie. Ponadto w postępowaniu tym ustala się, czy osoba ta może w dostateczny sposób samodzielnie chronić swoje prawa lub interesy, a także, czy jest umocowany dla tej osoby pełnomocnik rejestrowany.</i>	Uwaga uwzględniona w części Brak konieczności zmiany zdania drugiego. Sąd, zgodnie z projektowanym art. 16 § 5 kodeksu cywilnego nie ustanawia kuratora reprezentującego, jeżeli został umocowany pełnomocnik rejestrowany. Sąd będzie zatem zobligowany do ustalenia tej okoliczności.
221.	PFON, PSONI, INŻ	art. 29 – art. 605 ⁶ par. 1 Kodeksu postępowania cywilnego	powinno być odwołanie do 16 par 5 kc – tj. a także możliwość ich ochrony w inny sposób	Uwaga uwzględniona
222.	PFON, PSONI, INŻ	art. 29 – art. 605 ⁶ par. 3 Kodeksu postępowania cywilnego	ograniczenie obowiązku wykazu majątku tylko do osób pozostających we wspólnym gospodarstwie nie wyczerpuje wszystkich możliwych sytuacji. Propozycja brzmienia przepisu należy dodać: lub innych osób, mających wiedzę o	Uwaga nieuwzględniona Sąd nie będzie miał faktycznych możliwości znalezienia wszystkich osób, które mają wiedzę o majątku osoby wspieranej. Nałożenie takiego obowiązku na sąd spowoduje nieuzasadnione

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			majątku osoby.	wydłużenie postępowania, które powinno przebiegać sprawnie.
223.	PFON, PSONI, INŻ	art. 29 – art. 605 ⁷ par. 1 i 3 Kodeksu postępowania cywilnego	Postulujemy usunięcie odwołania do zaburzeń psychicznych – z uzasadnienia wynika niezgodność z aktualną wiedzą i orzecznictwem Komitetu – nasze stanowisko przekazane zostało do MS w materiałach z realizacji projektu Aktywni Niepełnosprawni – narzędzia wsparcia samodzielności osób niepełnosprawnych. Postulujemy uchylenie obecnego paragrafu 1 oraz odwołanie się do obecnych przepisów postępowania o ubezwłasnowolnienie w zakresie badania biegłych: zawsze psychologa i drugiego psychiatrę lub neurologa. Ponadto należy uzupełnić paragraf 3 w zakresie umotywowanej oceny w opinii biegłych. Propozycja brzmienia przepisu <u>uchylenie paragrafu 1.</u> <i>Paragraf 2 otrzymuje treść:</i> <i>Wobec osoby potrzebującej wsparcia powinna być wydana opinia przez biegłego psychologa oraz w zależności od stanu zdrowia i funkcjonowania przez lekarza psychiatrę albo neurologa, a razie stwierdzenia takiej potrzeby - przez biegłego innej specjalności</i>	Uwaga nieuwzględniona Projektowana regulacja posługuje się sformułowaniem zaburzeń psychicznych w art. 605 (7) §. 1 kpc. Jest to definicja przeniesiona z ustawy o ochronie zdrowia psychicznego (wyjaśnienie w uzasadnieniu do art. 605(7) kpc). Brak podstawy do kwestionowania tej definicji. Aktualnie rekomenduje się, <i>aby używać pojęcia „zaburzenia psychiczne”</i>. Także <i>Międzynarodowa Klasyfikacja Chorób i Zaburzeń ICD 11 definiuje pojęcie zaburzenia psychicznego. Warto zaznaczyć, że już w klasyfikacji ICD 10, zatwierdzonej w 1990 r., nie było pojęcia choroby psychicznej, a rekomendowano w jej wstępie posługiwanie się określeniem zaburzenie psychiczne. Zaburzenie psychiczne definiowane jest jako układ klinicznie stwierdzalnych objawów lub zachowań połączonych, w większości przypadków, z cierpieniem oraz z zaburzeniem funkcjonowania indywidualnego. (Czytaj więcej na Prawo.pl:</i> https://www.prawo.pl/zdrowie/planowane-zmiany-w-ustawie-o-ochronie-zdrowia-psychicznego,530928.html).<i></i>

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			<i>paragraf 3.</i> <i>Opinia powinna obejmować umotywowaną ocenę stanu zdrowia i sposobu funkcjonowania danej osoby, zakres zrozumienia treści lub skutków oświadczeń woli lub możliwości dokonywania samodzielnie czynności prawnych.</i>	Regulacje dotyczące obligatoryjnego dopuszczenia dowodu z opinii biegłego w toku postępowania dowodowego o ustanowienie kuratora reprezentującego były wielokrotnie podnoszone w toku prac nad projektem. Podczas spotkania roboczego, zaproszeni sędziowie orzekający w sprawach ubezwłasnowolnienie jednoznacznie wskazali, że w sprawach o ustanowienie kuratora reprezentującego wobec osoby z zaburzeniami psychicznymi powinna być wydana opinia przez biegłego lekarza psychiatrę lub neurologa, a w uzasadnionych przypadkach z zakresu innej specjalizacji. Ponadto wskazali że konieczne jest posługiwanie się w ustawie terminami zdefiniowanymi w innych aktach prawnych. Dotyczy to pojęcia zaburzeń psychicznych. W projekcie przyjęto rozwiązanie, że wydanie opinii będzie fakultatywne w innych przypadkach, gdy wynika to ze sposobu funkcjonowania danej osoby; opinia może być wydana przez biegłego psychologa, biegłego lekarza psychiatrę lub neurologa, a w razie stwierdzenia takiej potrzeby - przez biegłego innej

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				specjalności. Zakres zrozumienia treści lub skutków oświadczeń woli lub możliwości dokonywania samodzielnie czynności prawnych to kategorie spoza prawa medycznego. Zaświadczenie lekarskie nie jest dokumentem przeznaczonym do stwierdzenia tego rodzaju okoliczności prawnych.
224.	Obywatel 5	Art. 605 7 &1	„Wobec osoby, dla której wg wniosku kurator reprezentujący ma być ustanowiony z powodu zaburzeń psychicznych, powinna być wydana opinia przez biegłego psychiatrę lub neurologa, a w uzasadnionych przypadkach z zakresu innej specjalizacji” &2 „w innych przypadkach, gdy wynika to ze sposobu funkcjonowania danej osoby, opinia może być wydana przez biegłego psychologa Stoimy na stanowisku, że zapis paragrafu &1 jest dyskryminujący dla osób z niepełnosprawnością intelektualną (niepełnosprawność intelektualna mieści się w definicji zaburzeń psychicznych)), dla których ani biegły psychiatrę ani neurolog ani lekarz z zakresu innej specjalizacji nie jest często w stanie bez znajomości osoby i wnikliwej w czasie obserwacji w środowisku obiektywnie i rzetelnie ocenić poziom funkcjonowania i decyzyjności danej osoby? Wnoskujemy zastosowanie zapisu	Uwaga nieuwzględniona Przepis art. 605(7) § 1 i 2 przewidują, że w uzasadnionych przypadkach sąd powołuje biegłego z zakresu innej specjalizacji. Może to być zatem psycholog czy pedagog specjalny.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			paragrafu &2 w stosunku do tych osób i o włączenie do grona możliwych opiniujących psychologa czy pedagoga specjalnego z doświadczeniem wsparcia osób z niepełnosprawnością intelektualną (najlepiej znającego osobę wcześniej)	
225.	PFON, PSONI, INŻ	art. 29 – art. 605 ⁸ par. 1 Kodeksu postępowania cywilnego	Zdanie 2 zawiera błędne odwołanie: „Nie dotyczy to wysłuchania, o którym mowa w art. 605(4) § 1.” Powinno być ...o którym mowa w art. 605 (5) § 1.” Propozycja brzmienia przepisu Zdanie 2 <i>Nie dotyczy to wysłuchania, o którym mowa w art. 605⁵ § 1.</i>	Uwaga uwzględniona
226.	Obywatel 4		6) Art. 29 pkt 8 lit. b (Art. 605(8) § 1 i 2 kpc).- Sąd może zaniechać doręczenia pism sądowych, wezwania bądź wysłuchania osoby, której postępowanie dotyczy o ustanowienie kuratora reprezentującego, jeżeli uzna to za niecelowe ze względu na stan zdrowia tej osoby. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie. – sąd będzie doręczał postanowienie osobie, która nie będzie nawet w stanie ich podjąć? Zastosowanie przepisu stanowi pole do nadużyć i zagraża interesom osoby, której postępowanie dotyczy. Wydaje się, że w przypadku wydania tego postanowienia o postępowaniu powinna zostać zawiadomiona prokuratura. Przepis jest wzorowany na art. 556 §1 kpc lecz §2 o treści: „W wypadkach wskazanych w § 1 sąd orzekający, w celu ochrony w toku postępowania praw osoby,	Uwaga nieuwzględniona Przepis wzorowany na art. 556 kpc. Trudno sobie wyobrazić, aby prokurator w każdej sytuacji, gdy osoba nie będzie w stanie podjąć przesyłki mógł zbadać i ocenić poprawność czynności. Aktualnie mamy ok. 100 000 osób ubezwłasnowolnionych, oznacza to, że prokurator we wszystkich tych sprawach byłby zobligowany do sprawdzania czy dana osoba faktycznie nie jest w stanie podjąć przesyłki. Wydaje się, że obciążanie prokuratorów takimi zadaniami jest zbyt daleko idące.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			której dotyczy wnioski o ubezwłasnowolnienie, ustanowi kuratora, chyba że ma ona przedstawiciela ustawowego, który nie jest wnioskodawcą. Przepisy art. 548 § 3 i 4 stosuje się odpowiednio. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie.” Części o ustanowieniu kuratora jednak nie recypowano.	Nie recypowano części o ustanowieniu kuratora, bowiem interesy osoby potrzebującej wsparcia będą chronione na podstawie przepisów o ustanowieniu doradcy tymczasowego.
227.	PFON, PSONI, INŻ	art. 29 – art. 605 ¹⁰ Kodeksu postępowania cywilnego	Postanowienie powinno zawierać zgodnie w proponowanym przez nas brzmieniem art. 21 czynności, które mogą być dokonywane: 1. zarówno przez kuratora w imieniu osoby wspieranej, jak i przez osobę wspieraną 2. przez kuratora w imieniu osoby wspieranej oraz przez osobę wspieraną za zgodą kuratora przez osobę wspieraną za zgodą kuratora	Wyjaśnienie do uwagi Na skutek zgłoszonych uwag projekt uległ zmianie, w szczególności art.21. W aktualnym brzmieniu projektu ustanowienie kuratora do dokonania czynności w imieniu osoby wspieranej spowoduje, że czynność dokonana przez tą osobę samodzielnie wymagać będzie dla jej skuteczności potwierdzenia przez kuratora. W związku z tym uległo zmianie także uzasadnienie oraz OSR.
228.	Związek Banków Polskich	Str. 23, art. 29 pkt 8 Projektu - art. 605¹⁰ § 1 KPC Uwaga powiązana z pkt 19 tabeli. Uregulowanie w Projekcie wpływu ustanowienia kuratora reprezentującego na: 3. Pełnomocnictwa udzielone osobie	1. Postanowienie sądu o ustanowieniu kuratora reprezentującego określające zakres i rodzaj spraw (szczególnie w zakresie czynności bankowych), które mogą być dokonywane przez kuratora w imieniu osoby wspieranej albo przez osobę wspieraną tylko za zgodą kuratora powinno być szczegółowe, nie pozostawiać wątpliwości interpretacyjnych co do zakresu uprawnień kuratora reprezentującego. Treść postanowienia powinna zostać szczegółowo uregulowana przepisami prawa, w celu	Uwaga nieuwzględniona W każdym wypadku będzie wydawane indywidualne postanowienie dostosowane do potrzeb osoby wspieranej, nie można przewidzieć jednolitego wzoru na każdą sytuację. Aktualnie nie jest prowadzony rejestr pełnomocnictw cywilnych, zatem sąd nie będzie w stanie zweryfikować wszystkich pełnomocnictw udzielonych przez osobę

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

		wspieranej przed ustanowieniem kurateli przez os. trzecią (osoba wspierana pełnomocnikiem) 4. Pełnomocnictwa udzielone przez osobę wspieraną przed ustanowieniem kurateli (osoba wspierana mocodawcą)	uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych, które mają miejsce w chwili obecnej i które utrudniają w praktyce realizację tych postanowień. 2. Doprecyzowanie art. 609¹⁰ § 1 KPC i treści postanowień o ustanowieniu kuratora reprezentującego jest jedną z fundamentalnych kwestii dla powodzenia dokonania realnej zmiany podejścia do udziału osób o szczególnych potrzebach w obrocie. Proponujemy w szczególności, jako obligatoryjne zamieszczanie w treści postanowień o ustanowieniu kuratora: a) kwoty, do której kurator może dysponować środkami zgromadzonymi na rachunku osoby wspieranej lub innymi aktywami osoby wspieranej bez konieczności uzyskania zezwolenia sądu (omówienie uwagi – pkt 5 tabeli, art. 21 Projektu) b) kwoty, do której osoba wspierana może samodzielnie rozporządzać swoim majątkiem (omówienie uwagi – pkt 6 tabeli, art. 21 ust. 2 Projektu), c) wykaz pełnomocnictw pozostających w mocy udzielonych przez osobę wspieraną przed ustanowieniem kurateli (osoba wspierana mocodawcą – omówienie uwagi	wspieraną. Projekt zastępuje instytucję ubezwłasnowolnienia modelem wspieranego podejmowania decyzji, nie ma na celu uregulowania wszystkich stosunków cywilno- prawnych w tym utworzenia rejestru pełnomocnictw cywilnych. Do wygaśnięcia pełnomocnictwa znajdują zastosowanie przepisy ogólne k.c.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			pkt 19 tabeli), d) wykaz pełnomocnictw pozostających w mocy udzielonych osobie wspieranej przez osobę trzecią przed ustanowieniem kurateli dla osoby wspieranej (osoba wspierana pełnomocnikiem – omówienie uwagi pkt 19 tabeli), e) obowiązku niezwłocznego poinformowania przez kuratora – kontrahentów osoby wspieranej o ustanowieniu kurateli, jej zakresie i zmianach w tym obszarze (omówienie uwagi pkt 1 tabeli). Ustanowienie kuratora reprezentującego jest obligatoryjnie poprzedzone przeprowadzeniem rozprawy (ar. 605⁹ KPC). Sąd w toku postępowania „ustala w jakim zakresie osoba potrzebująca wsparcia jest w stanie postrzegać i oceniać rzeczywistość lub samodzielnie kierować swoim postępowaniem, jej sytuację osobistą i majątkową, a także rodzaj spraw, przy prowadzeniu których wymagane jest wsparcie. Ponadto w postępowaniu tym ustala się, czy osoba ta może w dostateczny sposób samodzielnie chronić swoje prawa lub interesy. Sąd powinien dokonać wszechstronnych ustaleń, aby orzeczenie kończące postępowanie w sprawie należycie chroniło interes osoby, której dotyczył wniosek o ustanowienie kuratora	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			reprezentującego.” – 47 uzasadnienia Projektu. Sąd orzekający będzie mieć zatem wszechstronną wiedzę co do sytuacji osobistej i majątkowej osoby wspieranej. Powinno to znaleźć odzwierciedlenie w precyzyjnym formułowaniu postanowień o ustanowieniu kuratora, dającym jasne ramy dla osób wspieranych, kuratorów i kontrahentów osób wspieranych co do zakresów działania osób wspieranych i ich kuratorów.	
229.	Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej	Art. 29 pkt 8)	Nowododawany art. 605¹⁰ §2 Kodeksu postępowania cywilnego nakłada na sąd obowiązek poinformowania Prezesa KRN o ustanowieniu kuratora dla osoby, której udzielono pełnomocnictwa rejestrowanego. Ponownie ZG SNRP postuluje o przekazywanie tej informacji w systemie teleinformatycznym	Uwaga uwzględniona w ten sposób, że wprowadzono dla sądów możliwość dokonywania samodzielnych wpisów informacji pochodzących z postanowień sądowych w Rejestrze Pełnomocnictw. Jest to rozwiązanie analogiczne do funkcjonującego obecnie rozwiązania w Rejestrze Spadkowym.
230.	PFON, PSONI, INŻ	art. 605 ¹² (art. 29 pkt 8 ustawy)	Obecna treść przepisu: „Na rok przed upływem okresu, na jaki ustanowiono kuratora w ostatnim prawomocnym postanowieniu sąd wszczyna z urzędu postępowanie w przedmiocie ustanowienia kuratora reprezentującego, chyba że toczy się już postępowanie w tym przedmiocie” rodzi ogromne niebezpieczeństwo w praktyce niejako „automatycznego” stosowania tych instytucji. Postulujemy rozwinięcie uzasadnienie do projektu ustawy wskazującego i podkreślającego możliwość zmiany stanu funkcjonowania i potrzeb każdej osoby, dla której wcześniej ustanowiony był kurator reprezentujący. Podkreślamy także	Wyjaśnienie do uwagi Projektodawca zdaje sobie sprawę z konieczności przeszkolenia kadr wymiaru sprawiedliwości po przyjęciu nowych rozwiązań ustawowych. Przepisy ustawy nie mogą jednak zawierać dyspozycji dla Ministra Sprawiedliwości do opracowania programu szkoleń dla przedstawicieli wymiaru sprawiedliwości. Zgodnie z art. 82a § 1 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych z dnia 27 lipca 2001 r. (Dz.U. z 2024 r. poz. 334): sędzia jest

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			ogromne znaczenia szkoleń i materiałów na temat osób potrzebujących wsparcia w korzystaniu ze zdolności do czynności prawnych kierowanych do sędziów.	obowiązany stale podnosić kwalifikacje zawodowe. Ponadto z § 3 wynika, że sędzia jest obowiązany uczestniczyć, w miarę możliwości corocznie, w szkoleniu i doskonaleniu zawodowym organizowanym przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury lub innych formach doskonalenia zawodowego, w celu uzupełnienia specjalistycznej wiedzy i umiejętności zawodowych. Podobne regulacje odnoszą się do asesorów (art.106zf). Obowiązek szkolenia sformułowany w ustawie w taki sposób wydaje się wystarczający. Po uchwaleniu przepisów ustawy projektodawca zawiadomi Dyrektora KSSIP o konieczności zorganizowania szkoleń dla pracowników wymiaru sprawiedliwości. Zgodnie bowiem z art. 2 Ustawy o Krajowej szkole sądownictwa i prokuratury zadaniami Krajowej Szkoły są m.in.: szkolenie i doskonalenie zawodowe sędziów, asesorów sądowych, prokuratorów i asesorów prokuratury w celu uzupełnienia ich specjalistycznej wiedzy i umiejętności zawodowych; szkolenie i doskonalenie zawodowe referendarzy sądowych, asystentów sędziów, asystentów prokuratorów, kuratorów zawodowych oraz urzędników sądów i prokuratury w

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				celu podniesienia ich kwalifikacji zawodowych.
231.	Obywatel 4		7) Art. 29 pkt 8 lit. b (605(12) k.p.c. - Proponuje się przewidzieć rozwiązanie, które umożliwi przedłużenie możliwości działania przez kuratora reprezentującego, jeśli w tym okresie 5-letnim zostanie wszczęte postępowanie lub złożony wniosek o ustanowienie kuratora reprezentującego. Osoby wspierane zostaną bez przedstawicieli jeśli sądy się nie uporają z tymi sprawami przed upływem terminu kurateli. Przepis powinien brzmieć: „Na rok przed upływem okresu, na jaki ustanowiono kuratora w ostatnim prawomocnym postanowieniu sąd wszczyna z urzędu postępowanie w przedmiocie ustanowienia kuratora reprezentującego, chyba że toczy się już postępowanie w tym przedmiocie. Okres na jaki ustanowiono kuratora ulega przedłużeniu do czasu prawomocnego zakończenia postępowania.”	Uwaga nieuwzględniona- Osoby wspierane nie zostaną bez pomocy, sąd w razie stwierdzenia takiej potrzeby będzie mógł ustanowić doradcę tymczasowego na każdym etapie postępowania, w tym zaraz po jego wszczęciu i wysłuchaniu osoby, której postępowania dotyczy.
232.	Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej	Art. 29 pkt 8)	Nowododawany art. 605¹² Kodeksu postępowania cywilnego nie zawiera odesłania do odpowiedniego stosowania przepisów art. 605 ⁴ i następnych, przez co postępowanie to może mieć charakter „inkwizycyjny”, bez udziału stron, bez wysłuchania wspieranego.	Uwaga uwzględniona
233.	Fundacja Wielogłosu	Art. 29 pkt 8 (art. 605 ¹³ § 2 k.p.c.)	Art. 60513. § 2. Wynagrodzenia nie przyznaje się, jeżeli nakład pracy kuratora jest nieznaczny. Wynagrodzenia nie przyznaje się także, gdy wykonywanie obowiązków kuratora czyni zadość	Uwaga nieuwzględniona Kuratorowi co do zasady przysługuje wynagrodzenie na podstawie art. 605(13).

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			zasadom słuszności, chyba że nakład pracy kuratora jest znaczny, a obowiązki kuratora wykonywane są prawidłowo. Uważamy, że każdy kurator, który nie jest członkiem rodziny osoby wspieranej, powinien otrzymywać wynagrodzenie. To odpowiedzialna, czasochłonna praca, wymagająca zaangażowania. Perspektywa wykonywania jej bez wynagrodzenia sprawi, że będzie małe zainteresowanie pełnieniem tej funkcji, kuratorzy nie będą też poświęcać czasu na rzetelne wspieranie osoby. Wynagrodzenie powinno przysługiwać także asystentowi prawnemu.	Wynagrodzenia wyjątkowo nie przyznaje się gdy nakład pracy jest nieznaczny. Ustawa wprowadza zatem jedynie wyjątek od zasady odpłatności karteli np. gdy kurator nie wykonuje w praktyce żadnych czynności a występuje o wynagrodzenie. Wynagrodzenie takie nie zostało przewidziane dla asystenta z uwagi na fakt, że umowa asysty prawnej jest stosunkiem zobowiązaniowym w którym strony mogą określić stosowne wynagrodzenie według własnego uznania.
234.	Ośrodek Badań, Studiów i Legislacji Przy Krajowej Radzie Radców Prawnych		- proponowany art. 605¹³ § 3 k.p.c. przewiduje, że wynagrodzenie kuratora, w razie braku dochodów osoby wspieranej, pokrywane jest ze środków publicznych na podstawie przepisów o pomocy społecznej. Jednocześnie w art. 605⁴ k.p.c. Gmina (organ pomocy społecznej), będąca dysponentem środków publicznych, nie uzyskała statusu uczestnika postępowania, co z punktu widzenia jej interesu ekonomicznego wydaje się być nieuzasadnione. Co do zasady w art. 510 § 2 k.p.c. ustawodawca przewidział uznaniowy i otwarty katalog uczestników postępowania, jednak w art. 605⁴ § 1 k.p.c. wskazał, że uczestnikami postępowania o ustanowienie kuratora reprezentującego są wnioskodawca; osoba, której postępowanie dotyczy; przedstawiciel ustawowy osoby, której postępowanie dotyczy; kandydat na kuratora reprezentującego wskazany przez	Uwaga nieuwzględniona Postępowanie w przedmiocie wniosku kuratora o przyznanie wynagrodzenia nie stanowi postępowania o ustanowienie kuratora reprezentującego o którym mowa w art. 605(4), wobec powyższego krąg uczestników tego postępowania nie jest ograniczony tym przepisem.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			wnioskodawcę lub uczestnika albo wybrany przez sąd, o ile wyraził zgodę. Nie budzi wątpliwości, że w świetle regulacji art. 605 ¹³ § 3 k.p.c. Gmina posiada interes prawny w toczącym się postępowaniu. Tym samym rozważyć należy poszerzenie tego zakresu bądź stworzenie katalogu otwartego przez przyjęcie, że uczestnikami są w szczególności te podmioty, stosownie do zainteresowania sprawą Gminy;	
235.	PFON, PSONI, INŻ	art. 29 – art. 605 (16) par. 5 Kodeksu postępowania cywilnego	błąd redakcyjny Sąd wykonuje nadzór, zaznajamiając się na bieżąco z działalnością kuratora oraz udzielając mu wskazówek i poleceń Propozycja brzmienia przepisu <i>Sąd wykonuje nadzór, zaznajamiając się na bieżąco z działalnością kuratora oraz udziela mu wskazówek i poleceń</i>	Uwaga uwzględniona
236.	PFON, PSONI, INŻ	art. 29 – art. 605 (16) Kodeksu postępowania cywilnego	dodanie par. 7 Sąd powinien mieć możliwość wysłuchania osoby w razie wątpliwości podczas wykonywanego nadzoru.	Wyjaśnienia do uwagi Zgodnie z § 283 ust. 1. regulaminu urzędowania sądów powszechnych: na posiedzenie wykonawcze można wezwać w szczególności osoby objęte nadzorem albo poddane opiece, kuratora sprawującego nadzór, rodziców lub opiekuna oraz inne osoby, których obecność sędziego uznał za niezbędną. Sąd ma zatem taką możliwość każdorazowo w postępowaniu wykonawczym, co nie

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				wymaga uregulowania na poziomie ustawy.
237.	Inicjatywa "Nasz Rzecznik", Fundacja FIONA	art. 29 pkt 8 ustawy odnoszący się do przepisu: art. 605 ¹² k.p.c.	Brakuje wytycznych dotyczących procedury kontroli, w szczególności nie jest określone, co dokładnie sąd ma badać oraz w jaki sposób ma ustalić, czy dana osoba odzyskała zdolność do samodzielnego funkcjonowania. Z treści przepisu wynika, że ma być to raczej nowe postępowanie w przedmiocie ustanowienia kuratora reprezentującego, niezwiązane bezpośrednio z postępowaniem prawomocnie zakończonym. Nie wskazano, czy konieczne jest przedłożenie nowej dokumentacji medycznej oraz czy sąd będzie miał obowiązek porównać dokumenty znajdujące się w aktach prawomocnie zakończonej sprawy o ustanowienie kuratora reprezentującego z nową dokumentacją medyczną i nowymi dowodami. Nie jest również jasne, jaka ma być podstawa rozstrzygnięcia sądu, czy w postępowaniu będą uczestniczyć biegli oraz w jakim zakresie ich opinie będą wiążące. Dodatkowo nie przewidziano, czy konieczne będzie przeprowadzenie wywiadu środowiskowego przez kuratora przed wydaniem orzeczenia.	Wyjaśnienie do uwagi Sąd prowadzi postępowanie wykonawcze poprzez zaznajamianie się ze sprawozdaniami kuratora, może jednocześnie wzywać go do uzupełnienia sprawozdania, złożenia dodatkowych dokumentów a nawet wezwać na posiedzenie wykonawcze kuratora oraz inne osoby, których obecność sędzia uzna za niezbędną. Sędziowie posiadają doświadczenie i wiedzę niezbędną do prawidłowego prowadzenia postępowań wykonawczych. Wprowadzenie zbyt kazuistycznych przepisów w tym przedmiocie jest zbędne. Jedynie na marginesie należy wskazać, że akta sprawy merytorycznej prawomocnie zakończonej przekształca się w akta wykonawcze.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			Taki brak precyzyjnych regulacji rodzi obawy przed pozornością, złudnością i iluzorycznością postępowania, co może prowadzić do nierzetelnych i niesprawiedliwych rozstrzygnięć. Propozycja brzmienia przepisu Rozbudowanie i doprecyzowanie przepisów dotyczących okresowej kontroli co do zasadności dalszego stosowania kurateli reprezentującej. Sugestia, aby sąd obligatoryjnie załączał do sprawy akta sprawy prawomocnie zakończonej co do ustanowienia kuratora reprezentującego dla danej osoby wspieranej.	
238.	Obywatel 5	Art 605 16 &5	Sąd wykonuje nadzór, zaznajamiając się na bieżąco z działalnością kuratora oraz udzielając mu wskazówek i poleceń Jak sąd konkretnie będzie wykonywał nadzór nad działalnością kuratora i jakimi narzędziami oraz w jakim trybie i czasie? 2. W jaki sposób sąd będzie udzielał mu wskazówek i poleceń? W jakiej formie kurator może występować o poradę do sądu?	Wyjaśnienia do uwagi Sąd prowadzi postępowanie wykonawcze poprzez zaznajamianie się ze sprawozdaniami kuratora, może jednocześnie wzywać go do uzupełnienia sprawozdania, złożenia dodatkowych dokumentów a nawet wezwać na posiedzenie wykonawcze kuratora oraz inne osoby, których obecność sędzia uzna za niezbędną. Sędziowie posiadają doświadczenie i wiedzę niezbędną do prawidłowego prowadzenia postępowań wykonawczych.
239.	Inicjatywa	art. 29 pkt 8 ustawy	Zgodnie z treścią projektowanego przepisu „Sąd	Wyjaśnienie do uwagi

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

	“Nasz Rzecznik”, Fundacja FIONA	odnoszący się do przepisu: art. 605 ¹⁶ § 5	wykonuje nadzór, zaznajamiając się na bieżąco z działalnością kuratora oraz udzielając mu wskazówek i poleceń”. W praktyce ciężko wyobrazić sobie skuteczną realizację przez sądy nałożonego na nie obowiązku. Z uwagi na brak bezpośredniego kontaktu w relacji sąd – kurator, po pierwsze sąd nie będzie miał możliwości sprawowania nadzoru i wydawania poleceń, a po wtóre kurator nie będzie miał możliwości zwrócenia się do sądu o udzielenie wskazówek. Mając na uwadze przeciążenie sądów i niemożność skutecznej realizacji nałożonego obowiązku, bardziej zasadne wydaje się utworzenie niezależnej instytucji lub wydzielenie w sądach specjalnej komórki organizacyjnej do nadzoru i wsparcia kuratorów.	Sąd prowadzi postępowanie wykonawcze poprzez zaznajamiania się ze sprawozdaniami kuratora, może jednocześnie wzywać go do uzupełnienia sprawozdania, złożenia dodatkowych dokumentów a nawet wezwać na posiedzenie wykonawcze kuratora oraz inne osoby, których obecność sędzia uzna za niezbędną. Sędziowie posiadają doświadczenie i wiedzę niezbędną do prawidłowego prowadzenia postępowań wykonawczych.
240.	Obywatel 5	Strona 25 Oddział 3 Doradca tymczasowy Art.. 605 17 &3	Czy sąd będzie dysponował spisem organizacji pozarządowych na danym terenie, które będą uprawnione do wskazania osoby, która może być ustanowiona doradcą tymczasowym? Sąd w pierwszej kolejności winien kierować się wyborem organizacji, w której wsparciu jest już osoba, jeżeli takie wsparcie ma miejsce.	Wyjaśnienia do uwagi Sąd sam zdecyduje do jakiej organizacji się zwróci o wskazanie kandydata na doradcę tymczasowego. Aktualnie brak jednego spisu organizacji pozarządowych .
241.	Koalicja „Na pomoc niesamodzielnym” - Związek	Art. 605 ¹⁷ § 3	Przyjęcie szerszej definicji osób potrzebujących wsparcia w ustawodawstwie mogłoby przyczynić się do lepszego dostosowania systemu wsparcia do realnych potrzeb społecznych oraz do zapewnienia większej ochrony prawnej i możliwości wsparcia w	Uwaga uwzględniona w inny sposób

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

	Stowarzyszeń		codziennym życiu. Ważne jest, aby wszyscy potrzebujący pomocy mogli liczyć na odpowiednie wsparcie, niezależnie od tego, czy chodzi o niepełnosprawność, brak samodzielności, czy wiek. Propozycja brzmienia przepisu § 3 Sąd może zwrócić się do organizacji pozarządowych do których zadań statutowych należy ochrona praw osób z niepełnosprawnością, osób niesamodzielnych lub seniorów, udzielanie im wsparcia lub ochrona wolności i praw człowieka o wskazanie osoby, która może być ustanowiona doradcą tymczasowym.	
242.	Inicjatywa “Nasz Rzecznik”, Fundacja FIONA	art. 29 pkt 8 ustawy odnoszący się do przepisu: art. 605²⁰ k.p.c.	Projektowany przepis nie precyzuje, w jaki sposób osoba potrzebująca wsparcia ma wyrazić zgodę na ustanowienie kuratora wspierającego na wniosek podmiotów wskazanych w art. 605² § 1 pkt 2-7. Brak jest informacji, czy zgoda ta powinna być wyrażona w sposób formalny, np. w formie pisemnego oświadczenia, czy też wystarczające jest jej ustne wyrażenie w trakcie postępowania. Ponadto nie zostało określone, czy zgoda może być następcza (tj. wyrażona po złożeniu wniosku przez podmiot uprawniony), czy też powinna być dołączona do wniosku już w momencie jego składania. Nieścisłości rodzą ryzyko powstania wątpliwości	Uwaga nieuwzględniona Przepis nie przewiduje formy dla złożenia tego rodzaju oświadczenia, a więc będzie mogła ona zostać wyrażona w każdej formie.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			interpretacyjnych, które mogą wpłynąć na praktyczne stosowanie przepisu i tym samym prowadzenie postępowań przez sądy. Propozycja brzmienia przepisu Sąd opiekuńczy ustanawia kuratora wspierającego na wniosek osoby potrzebującej wsparcia, a za zgodą tej osoby wyrażoną na piśmie, w formie ustnej podczas pierwszego wysłuchania lub przy użyciu alternatywnych form komunikacji dostosowanych do potrzeb osoby z niepełnosprawnościami – także na wniosek podmiotów, o których mowa w art. 605 ² § 1 pkt 2-7.	
243.	PFON, PSONI, INŻ	art. 29 – art. 605 (21) Kodeksu postępowania cywilnego	Proponujemy zmianę przepisu Propozycja brzmienia przepisu <i>Osoba, dla której według wniosku ma być ustanowiony kurator wspierający, może być zbadana, za jej zgodą, przez biegłego psychologa lub biegłego innej specjalności.</i>	Uwaga nieuwzględniona Przepis przewiduje biegłego innej specjalności, może to być zatem także psycholog.
244.	Obywatel 5	Str, 26 Art. 605 21	„Osoba, dla której wg wniosku ma być ustanowiony kurator wspierający, może być zbadana, za jej zgodą przez biegłego lekarza psychiatrę lub biegłego innej specjalności „ Analogicznie do uwagi nr 13, mając na uwadze ustanowienie kuratora wspierającego dla osoby z	Uwaga nieuwzględniona Przepis przewiduje biegłego innej specjalności, może to być zatem także psycholog, pedagog specjalny.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			niepełnosprawnością intelektualną, wnioskujemy o dołączenie do katalogu osób wydających opinię dla sądu biegłego psychologa/pedagoga specjalnego, doświadczonego w pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną (np. wymogi analogiczne do możliwości jakie daje zapis o konsultacji z psychologiem oraz wspólnym opiniowaniu zespołu psychiatra/psycholog – wskazanego w art. 35 punkt 2)	
245.	Fundacja Wielogłosu	Art. 29 pkt 8 (art. 605 ²¹ k.p.c.)	Art. 605 ²¹ Osoba, dla której według wniosku ma być ustanowiony kurator wspierający, może być zbadana, za jej zgodą, przez biegłego lekarza psychiatrę lub biegłego innej specjalności. Postulujemy usunięcie słów „za jej zgodą”. Osoba z anosognozą (brak świadomości swojej choroby) nie wyrazi zgody na zbadanie przez psychiatrę. Tymczasem właśnie takie osoby potrzebują wsparcia kuratora w zarządzaniu swoimi sprawami i majątkiem. Bez tego grozi im całkowite wykluczenie: utrata relacji, pracy, bezdomność, w skrajnych przypadkach samobójstwo.	Uwaga nieuwzględniona Kurator wspierający jest instrumentem wsparcia dedykowanym osobom, których stan umożliwia samodzielnie dokonywanie czynności prawnych a potrzebują jedynie faktycznego wsparcia w ich dokonaniu. Kurator wspierający nigdy nie będzie zatem zarządzał sprawami i majątkiem osoby wspieranej. W przypadku stwierdzenia potrzeby dalej idącego wsparcia obejmując ego prowadzenia spraw lub zarząd majątkiem adekwatnym środkiem będzie kurator reprezentujący. W toku postępowania o ustanowienie kuratora reprezentującego natomiast nie jest wymagana zgoda osoby potrzebującej wsparcia na badanie w celu wydania stosownej opinii.
246.	PFON, PSONI, INŻ	art. 29 – art. 605 (23) Kodeksu par. 1 postępowania cywilnego	Postulujemy wprowadzenie przesłanki: - zgody osoby lub np. - zawiadomienia gminy lub organizacji	Uwaga nieuwzględniona Sąd posiada kompetencje do wszczęcia z urzędu postępowania o ustanowienie

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			pozarządowej o konieczności prowadzenia postępowania o ustanowienie kuratora reprezentującego w toku postępowania o kuratora wspierającego.	kuratora reprezentującego, ilekroć powyżmie informację o takiej konieczności. Brak jest zatem podstaw do uzależnienia możliwości przeprowadzenia takiego postępowania od dodatkowych okoliczności.
247.	PFON, PSONI, INŻ	art. 29 – art. 605 (23) Kodeksu par. 2 postępowania cywilnego	Sąd powinien mieć możliwość ustanowienia kuratora wspierającego bez wniosku osoby potrzebującej wsparcia, lecz za jej zgodą. Propozycja brzmienia przepisu <i>W przypadku, o którym mowa w §.1 ustanawiając kuratora reprezentującego sąd może jednocześnie ustanowić go kuratorem wspierającym w określonym zakresie bez wniosku osoby potrzebującej wsparcia, za jej zgodą.</i>	Uwaga nieuwzględniona Sąd może z urzędu w tym przypadku ustanowić zarówno kuratora reprezentującego jak i wspierającego.
248.	PFON, PSONI, INŻ	art. 30 – art. 4c ustawy prawo o advokaturze	Postępowanie o ustanowienie kuratora reprezentującego nie jest postępowaniem przeciwko adwokatowi, tylko na jego rzecz. Propozycja brzmienia przepisu <i>To samo uprawnienie przysługuje okręgowej radzie adwokackiej wtedy, gdy zostało wszczęte postępowanie o ustanowienie kuratora reprezentującego dla adwokata.</i>	Uwaga uwzględniona
249.	Obywatel 5	Str 27 Art.32	Prawo spółdzielcze „dla członka ustanowiono kuratora reprezentującego albo umocowanego pełnomocnika rejestrowanego, a statut nie przewiduje członkostwa osób, dla których	Uwaga uwzględniona częściowo. Obecnie art. 15. § 1 Prawa spółdzielczego stanowi, że członkiem

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			ustanowiono wskazane instrumenty wspieranego podejmowania decyzji” Uwaga zasadnicza: konieczność dostosowania poszczególnych przepisów do treści uzasadnienia tak by nikomu nie odbierać zdolności do czynności prawnych ani jej nie ograniczać Dlaczego ustanowienie wskazanych instrumentów wspieranego podejmowania decyzji może być powodem wykreślenia z rejestru członków spółdzielni i traktowane tożsamo co utrata zdolności do czynności prawnych, a statut nie przewiduje członkostwa osób niemających takiej zdolności”. Zgodnie z uzasadnieniem do projektu, nowe przepisy nikomu nie odbierają zdolności do czynności prawnych ani jej nie ograniczają. Przytoczony przykład temu przeczy. (dlaczego np. osoba z niepełnosprawnością intelektualną zatrudniona w spółdzielni i świadcząca pracę na jej rzecz i spełniająca wymogi art. 194.&1 punkt 1 i 2 ma być po ustanowieniu kuratora wspierającego czy reprezentującego wykreślona z rejestru członków spółdzielni?)	spółdzielni może być każda osoba fizyczna o pełnej zdolności do czynności prawnych, która odpowiada wymaganiom określonym w statucie, chyba że ustawa stanowi inaczej. Zgodnie natomiast z § 3 statut może określać wypadki, w których dopuszczalne jest członkostwo osób o ograniczonej zdolności do czynności prawnych lub niemających tej zdolności. Projekt nie przewiduje zmian w zakresie osób, które mają ograniczoną zdolność do czynności prawnych, a więc małoletnich, wobec czego aktualne jest twierdzenie, że statut spółdzielni może przewidywać, że osoby te mogą być członkami spółdzielni. W zakresie członkostwa osób, dla których ustanowiono kuratora reprezentującego albo umocowano pełnomocnika rejestrowanego wprowadzono zmiany w projekcie w zakresie art. 15 Prawa Spółdzielczego.
250.	PFON, PSONI, INŻ	art. 33 – art. 2 ustawy o prawo stowarzyszeniach	Projektowany art 33 ustawy prawo o stowarzyszeniach wzbudza wątpliwości czy osoby dla których został powołany kurator reprezentujący albo umocowany pełnomocnik rejestrowany mogą	Uwaga uwzględniona

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			należeć do stowarzyszeń, korzystać z czynnego i biernego prawa wyborczego. Propozycja brzmienia przepisu <i>Małoletni w wieku od 16 do 18 lat, którzy mają ograniczoną zdolność do czynności prawnych oraz osoby, dla których został ustanowiony kurator reprezentujący albo umocowany pełnomocnik rejestrowany mogą należeć do stowarzyszeń i korzystać z czynnego i biernego prawa wyborczego, z tym że w składzie zarządu stowarzyszenia większość muszą stanowić osoby pełnoletnie dla których nie został ustanowiony kurator reprezentujący albo umocowany pełnomocnik rejestrowany.</i>	
251.	Naczelna Rada Lekarska	Art. 34	Zastrzeżenia budzi także projektowany art. 95zo § 2 ustawy prawo o notariacie (zmiana przewidziana w art. 34 projektu ustawy). Przepis ten przewiduje, że podstawę sporządzenia przez notariusza protokołu poświadczenia pełnomocnictwa rejestrowanego stanowią dwa zaświadczenia, o których mowa w art. 42a ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty, wystawione przez dwóch lekarzy nie później niż 3 miesiące przed ich złożeniem. Brzmienie przepisu jest niejednoznaczne - mowa w nim o dwóch zaświadczeniach wystawionych przez dwóch lekarzy, można więc to odczytywać jako wymóg zaangażowania aż czterech lekarzy w proces wystawiania zaświadczenia niezbędnego do	Uwaga nieuwzględniona Wymóg dwóch zaświadczeń nie obejmuje obowiązku sporządzenia ich przez 4 różnych lekarzy. Każde z wymaganych zaświadczeń może być wystawione przez jednego z lekarzy. Zaświadczenia będą wystawiane na zasadach przewidzianych w projektowanym art. 42 a ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty, który wskazuje wprost lekarze jakich specjalizacji będą uprawnieni do wystawienia tego rodzaju zaświadczenia oraz przewidują, że w przypadku konieczności konsultacji zaświadczenie

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			powstania umocowania pełnomocnika rejestrowanego. W ocenie samorządu wystarczający byłby wymóg jednego zaświadczenia, tak jak było to proponowane w poprzednich wersjach projektu ustawy. Wprowadzenie wymogu dwóch zaświadczeń lekarskich należy uznać za wyraz braku zaufania do wiedzy i obiektywizmu lekarzy specjalistów wystawiających takie zaświadczenia.	podpisują wszystkie osoby biorące udział w konsultacji. Zaprojektowana regulacja ma na celu ochronę interesów mocodawcy.
252.	Krajowa Rada Notarialna	art. 95zo. § 4	Krajowa Rada Notarialna chciałaby zasygnalizować, iż nie jest jasny cel użycia w projektowanym art. 95zo. § 4 ustawy Prawo o notariacie liczby mnogiej „osoby biorące udział w spisaniu protokołu poświadczenia pełnomocnictwa”. Jakkolwiek przy sporządzaniu przez notariusza protokołu dziedziczenia mogą brać udział - oprócz wnioskodawcy - inne osoby (np. tłumacz przysięgły), to jednak nie składają one do tego protokołu żadnych oświadczeń pod rygorem odpowiedzialności karnej.	Uwaga uwzględniona
253.	Obywatel 4		9) Art. 34 (projektowany art. 95zo § 2 Prawa o notariacie w zw. z art. 42a ustawy o zawodach lekarza i dentysty) – Czy konieczne będzie zbadanie osoby, która udzieliła pełnomocnictwa ? Czy w przypadku braku zgody na badanie, konieczne będzie uzyskanie zezwolenia sądu rodzinnego ? Kto i na jakiej podstawie będzie występował o taką zgodę, jeśli jest niezbędna ? Jaki będzie koszt wydania zaświadczenia ? Czy będzie ją dowolnie ustalał lekarz ? Czy osobie badanej będzie przysługiwała jakakolwiek procedura	Wyjaśnienia do uwagi Orzekanie o stanie zdrowia następuje na podstawie ogólnej reguły z art. 42 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty. Zaświadczenie powinno łączyć się z badaniem mocodawcy. W przypadku braku zgody na badanie i możliwości uzyskania zaświadczenia lekarskiego, w sytuacji gdy mocodawca nie będzie w

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			odwoławcza, jeśli nie będzie zgadzać się z wynikiem badania i będzie w stanie swój sprzeciw wyrazić ? Czy brak takiej procedury nie skutkuje naruszeniem Konstytucji RP ?	stanie wyrazić zgody na badanie zastosowanie znajdzie art. 32 ust. 8 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty. W przypadku braku zgody na badanie nie będzie możliwe powstanie umocowania pełnomocnika rejestrowanego. Wówczas może zachodzić konieczność ustanowienia kuratora reprezentującego dla tej osoby. Koszty zaświadczeń lekarskich będą ustalane na zasadach rynkowych. Zgłaszający uwagę nie wskazuje konkretnych przepisów Konstytucji RP, które projektowana regulacja miałaby naruszać. Należy pamiętać, że pełnomocnictwo rejestrowane jest instytucją dobrowolną, a celem zapewnienia ochrony interesów mocodawcy wprowadzono konieczność uzyskania zaświadczeń lekarskich aż od dwóch różnych lekarzy.
254.	PFON, PSONI, INŻ	art. 34 – 95zo par. 9	Biorąc pod uwagę wagę instytucji pełnomocnika rejestrowanego ujawnienie jego umocowania powinno zostać dokonane jak najszybciej. Proponujemy aby odbywało się to niezwłocznie, jednak nie później niż 3 dni po sporządzeniu protokołu poświadczenia pełnomocnictwa rejestrowanego. Propozycja brzmienia przepisu Notariusz niezwłocznie, jednak nie później niż 3	Uwaga uwzględniona w inny sposób

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			dni po sporządzeniu protokołu poświadczenia pełnomocnictwa rejestrowanego dokonuje jego wpisu do Rejestru Pełnomocnictw przez wprowadzenie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego danych wynikających z protokołu poświadczenia pełnomocnictwa rejestrowanego. Notariusz opatruje wpis kwalifikowanym podpisem elektronicznym.	
255.	Fundacja Wielogłosu	Art. 34 pkt 5 (art. 95zm § 2 Prawo o notariacie)	Art. 34. Art. 95. §2. Krajowa Rada Notarialna zapewnia dostęp do systemu teleinformatycznego notariuszom oraz sądom. Do powyższej listy postulujemy dodanie uprawnionych pracowników placówek medycznych, policji i banków. Dzięki temu można by ograniczyć wyludzenie kredytów na osoby z niepełnosprawnością intelektualną i psychiczną oraz ich zadłużanie się. Natomiast policjantom i lekarzom dostęp do rejestru ułatwiłby interwencje i szybkie dotarcie do osoby, która może udzielić wsparcia, np. w komunikacji z pacjentem.	Uwaga nieuwzględniona Projektowana regulacja zakłada, że podmioty prawa, np. banki, będą miały dostęp do informacji udostępnionych w Rejestrze Pełnomocnictw - na zasadach ogólnych - przewidzianych w projektowanym art. 95zr § 1-2 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie. Rejestr Pełnomocnictw będzie miał zatem charakter powszechny.
256.	Fundacja Wielogłosu	Art. 34 pkt 5 (art. 95zn § 2 Prawo o notariacie)	Art. 95. § 2. Osoba, której pełnomocnictwo rejestrowane ma być udzielone przedkłada notariuszowi informację z Krajowego Rejestru Karnego potwierdzającą spełnianie wymogu określonego w art. 10911 § 2 Kodeksu cywilnego, opatrzoną datą nie wcześniejszą niż 1 miesiąc przed jej złożeniem. Postulujemy usunięcie tego paragrafu. Pełnomocnika wybiera osoba dorosła. Dotychczas zaświadczenie z KRK było wymagane do pracy z	Uwaga uwzględniona- Uwaga uwzględniona w ten sposób że zniesiono wymóg niekaralności na pełnomocnika rejestrowanego i przedkładania zaświadczenia o niekaralności , na rzecz objęcia go nadzorem sądowym.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			dziećmi. Nie widzimy podstaw do nakładania tego obowiązku na pracujących z dorosłymi. Posiadanie takiego dokumentu nie gwarantuje, że dana osoba będzie rzetelnym, odpowiedzialnym pełnomocnikiem. Ponadto, za wydanie zaświadczenia trzeba zapłacić. Skoro grupa osób, od których jest wymagane, coraz bardziej się poszerza, postulujemy, by wydawanie go było bezpłatne. Tak jest m.in. w Belgii. Zaświadczenie załatwia się w aplikacji Itsme, odpowiedniku polskiego mObywatela. Zaświadczenie nie powinno być wymagane także dlatego, że Krajowy Rejestr Karny nie spełnia wytycznych WCAG 2.1 i jest niedostępny dla osób nieposługujących się myślą, w tym niewidomych i słabowidzących. Taka osoba również może zostać pełnomocnikiem, np. starszego rodzica, siostry z niepełnosprawnością intelektualną. Wymaganie zaświadczenia z KRK wykluczyłoby osoby z dysfunkcją wzroku z grona potencjalnych pełnomocników i byłoby niezgodne z konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych.	
257.	Związek Banków Polskich	Str. 30, art. 34 pkt 5 Projektu – art. 95zo § 5 Prawa o notariacie	• Postulujemy dodanie w przepisie art. 95zo § 5 Prawa o notariacie jako elementu obligatoryjnego protokołu poświadczenia pełnomocnictwa –<u>informacji o pełnomocnictwach udzielonych przez mocodawcę, które pozostają w mocy – wyliczenie ich w protokole poświadczenia pełnomocnictwa.</u>	Uwaga nieuwzględniona Aktualnie nie jest prowadzony rejestr pełnomocnictw cywilnych, zatem ani notariusz ani pełnomocnik rejestrowany nie będzie w stanie zweryfikować wszystkich pełnomocnictw udzielonych przez mocodawcę.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			Zgodnie z art. 109¹⁴ KC – z chwilą powstania umocowania pełnomocnika rejestrowanego wygasają pełnomocnictwa udzielone przez mocodawcę (...) <i>za wyjątkiem za wyjątkiem pełnomocnictw w postępowaniach przed sądami, innymi organami władzy publicznej oraz sądami polubownymi, a także pełnomocnictw, w stosunku do których mocodawca zrzekł się odwołania lub niewygasających na wypadek śmierci mocodawcy lub pełnomocnika oraz prokury.</i> Kontrahenci mocodawcy nie mają żadnej możliwości ustalenia jakie pełnomocnictwa zostały udzielone przez mocodawcę przed umocowaniem pełnomocnika rejestrowanego i które z nich pozostają w mocy, a które wygasają. Uregulowanie tej kwestii i dokonanie odpowiedniej kwerendy na etapie sporządzania protokołu poświadczenia umocowania jest kluczowe dla bezpieczeństwa obrotu. Przepisy powinny przewidywać rozwiązania zabezpieczające interesy osób wspieranych, ale także interesy kontrahentów tych osób. Propozycja dodania w art. 95zo § 5 pkt 5) Prawa o notariacie: „§ 5. W protokole poświadczenia	Projektowana regulacja zakłada, że banki, jak również inne podmioty, będą miały dostęp do informacji udostępnianych w Rejestrze Pełnomocnictw - na zasadach ogólnych - przewidzianych w projektowanym art. 95zr § 1-2 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie. W rejestrze tym widnieć będą wyłącznie pełnomocnictwa rejestrowane (jako szczególny rodzaj pełnomocnictwa),. Rejestr Pełnomocnictw będzie miał zatem charakter powszechny. Brak jest zatem konieczności nakładania na umocowanych pełnomocników rejestrowanych obowiązku informowania innych podmiotów o powstaniu umocowania.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			pełnomocnictwa zamieszcza się w szczególności: 1) żądanie sporządzenia protokołu poświadczenia pełnomocnictwa; 2) informacje o zaświadczeniach lekarskich stanowiących podstawę sporządzenia protokołu poświadczenia pełnomocnictwa rejestrowanego; 3) oświadczenie pełnomocnika rejestrowanego, że nie zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 10916 § 1 pkt 1-3, 5-7 Kodeksu cywilnego; 4) wzmiankę o pouczeniu przez notariusza o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń-; 5) wykaz pełnomocnictw udzielonych przez mocodawcę przed powstaniem umocowania pełnomocnika rejestrowanego, które pozostają zgodnie z art. 109¹⁴ Kodeksu cywilnego w mocy po ustanowieniu umocowania pełnomocnika rejestrowanego.”.	
258.	Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej	Art. 34 pkt 5)	Art. 95zo §4 - jak należy rozumieć tę regulację, to uczestnikiem protokołu jest tylko pełnomocnik rejestrowy. Nie ma zatem sensu pouczenia „osób biorących udział” o odpowiedzialności karnej, gdyż nie ma innych osób, a jeśli są (np. art. 87 Prawa o notariacie), dyskusyjne jest czy również one powinny odpowiadać przepisom karnym, gdyż stopień ich uczestnictwa w czynności jest różny.	Uwaga uwzględniona

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

259.	Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej	Art. 34 pkt 5)	Art. 95zo §5 - ZG SNRP proponuje powtórzyć w treści protokołu poświadczenia pełnomocnictwa informację o tym, że z chwilą rejestracji tego protokołu wygasają inne wcześniej udzielone przez osobę wspieraną pełnomocnictwa, tj., aby w art. 95zo, w §5, po pkt 4) dodać jeszcze pkt 5) o treści: „5) wzmiankę o pouczeniu przez notariusza o treści art.10914 Kodeksu cywilnego”.	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z art. 80 § 3 prawa o notariacie notariusz jest zobowiązany udzielać stronom niezbędnych wyjaśnień dotyczących dokonywanej czynności notarialnej.
260.	Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej	Art. 34 pkt 5)	Art. 95zp pkt 3) – Z cytowanego przepisu nie wynika, o którego notariusza chodzi; sporządzającego pełnomocnictwo czy protokół? Czy obu? Postulujemy doprecyzowanie tego przepisu.	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca nie przesądza, który notariusz ma dokonać wpisu, na gruncie ustawy o notariacie przepisy także nie przesądzają który notariusz dokonuje wpisu w analogicznych sytuacjach, zwyczajowo powinien być to notariusz, który dokonał ostatniego wpisu lub do którego strona zwróciła się o dokonanie czynności notarialnej, w pozostałych przypadkach Prezes KRN poleca dokonanie wpisu wybranemu przez siebie notariuszowi.
261.	Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej	Art. 34 pkt 5)	Art. 95zp pkt 6) – wprowadzenie adresu e-mail jest niezrozumiałe (pytanie: czy nie powinno być adresu do e-doręczeń [o ile pełnomocnik posiada]); Ponadto przy okazji konstrukcji tego przepisu nie uregulowano kwestii ewentualnej zmiany danych wcześniej podanych. Skoro do umieszczenia danych w Rejestrze wymagane jest sporządzenie protokołu, a dane te są publiczne, należy wprowadzić procedurę aktualizacji tych danych, ich usuwania (np. śmierci osoby	Uwaga uwzględniona w ten sposób, że do zakresu danych kontaktowych dodano adres e-doręczeń obok maila, rezygnacja z maila nie jest uzasadniona gdyż mail jest najbardziej powszechnym środkiem komunikacji elektronicznej w przeciwieństwie do e- doręczeń, które nie są na ten moment tak powszechnym środkiem komunikacji elektronicznej.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			wspieranej), terminu na dokonanie zmian, formy sporządzenia dokumentu wprowadzającego zmiany do rejestru, skutków nie wprowadzenia zmian przez pełnomocnika rejestrowego, itp.	
262.	Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej	Art. 34 pkt 5)	Art. 95zs – w art. 95zs. § 2 Prawa o notariacie ZG SNRP postuluje wykreślenie wyrazów: „<i>W przypadku warunków technicznych umożliwiających przekazywanie informacji za pośrednictwem systemu teleinformatycznego z urzędu</i>”. Projektowane regulacje zakładają konieczność integracji Rejestrów Notarialnych z rejestrem PESEL oraz Krajowym Rejestrem Karnym. Warunkowy zapis wskazany w projekcie ustawy powoduje niemożność wywiązania się przez Krajową Radę Notarialną z obowiązku weryfikacji przesłanki wygaśnięcia umocowania pełnomocnika rejestrowanego. Nie jest wystarczające rozwiązanie polegające na korzystaniu z danych na podstawie art. 19 ustawy o Krajowym Rejestrze Karnym. Trudno sobie bowiem wyobrazić, że Krajowa Rada Notarialna będzie cyklicznie (w jakich odstępach czasu – codziennie?) wysyłać zapytania do KRK odnośnie wszystkich pełnomocników rejestrowanych. Wszak to na Prezesie Krajowej Rady Notarialnej, co ponownie podkreślamy, spoczywa obowiązek zapewnienia zgodności danych zgromadzonych w Rejestrze Pełnomocnictw ze stanem faktycznym. Pomysł taki – jako nieracjonalny należy odrzucić i wdrożyć działania niezbędne do uruchomienia połączenia informatycznego pomiędzy Rejestrami	Uwaga uwzględniona w ten sposób, że projektodawca zrezygnował z wymogu niekaralności pełnomocnika , a zatem także z integracji z KRK rejestrowanego na rzecz nadzoru sądowego nad pełnomocnikiem.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			a KRK w terminie do dnia wejścia w życie Ustawy.	
263.	Krajowa Rada Notarialna	Art. 95 zt	Według projektowanego art. 95 zt . ustawy Prawo o notariacie „notariusz, na żądanie sądu lub prokuratora, przesyła wypis zarejestrowanego pełnomocnictwa rejestrowanego w postaci papierowej lub elektronicznej”. Zdaniem Krajowej Rady Notarialnej zakres zastosowania tego przepisu został ujęty zbyt wąsko. Pominięto w nim bowiem kluczowy dokument, który pozwala uruchomić pełnomocnictwo rejestrowane. Jest nim - zgodnie z projektem - protokół poświadczenia pełnomocnictwa rejestrowanego. Sąd lub prokurator powinien być zatem wyposażony w możliwość uzyskania wypisu również takiego dokumentu.	Uwaga uwzględniona poprzez dopisanie obowiązku przesyłania na żądanie sądu lub prokuratora także wypisu protokołu poświadczenia pełnomocnictwa rejestrowanego.
264.	Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej	Art. 34 pkt 5)	Art. 95zt – Obecne przepisy nie umożliwiają wydania wypisu sądowi lub prokuratorowi w formie elektronicznej; jeśli w przyszłości taka możliwość nastąpi nie ma potrzeby regulowania takiej możliwości odrębnie, gdyż wydanie wypisu w formie elektronicznej będą normowały przepisy Prawa o notariacie dotyczące wypisów.	Uwaga uwzględniona w ten sposób, że usunięto z projektowanej regulacji określenie sposobu przekazywania wypisów, co pozwoli na przesyłanie tych dokumentów w dowolnej postaci, również w postaci elektronicznej jeżeli taka możliwość powstanie w przyszłości.
265.	Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej	Art. 34 pkt 5)	Art. 95zu - Brak jest informacji co to będą za dokumenty, które usuwa się po 10 latach od ich otrzymania. Wykładnia systemowa tego przepisu – z uwagi na odniesienie do art. 90 Prawa o notariacie, w którym jest odniesienie do obowiązków notariusza (dokumenty obejmujące dokonane czynności notarialne notariusz przekazuje na przechowanie do archiwum ksiąg wieczystych właściwego sądu rejonowego po	Uwaga uwzględniona – usunięto art. 95 zu (projektowana regulacja stała się zbędna wobec usunięcia wymogu niekaralności pełnomocnika rejestrowanego, zatem także odpadła konieczność uregulowania przechowywania i usuwania informacji z Krajowego Rejestru Karnego pozyskiwanej poza czynnościami notarialnymi).

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			upływie 10 lat od ich sporządzenia lub z chwilą zaprzestania prowadzenia działalności kancelarii) prowadzi do konstatacji, że pomimo użycia bezosobowej formy „usuwa się” przepis ten jest kierowany do notariusza. Praktyka notarialna pokazuje, że brak jest w takim przypadku dokumentów, które nie są objęte normą określoną w art. 90. Wobec czego niezbędnym byłoby, gdyby projektodawca sprecyzował o jakie dokumenty chodzi oraz wskazał procedurę usuwania tych dokumentów. Na marginesie pragniemy dodać, że Projektodawca nie odniósł się do sytuacji, gdy notariusz zostaje odwołany z pełnionej funkcji przed upływem 10 lat od sporządzenia protokołu poświadczenia pełnomocnictwa i tym samym rejestracji w Rejestrze Pełnomocnictw danego protokołu, i w związku z tym odwołaniem przekazuje do właściwego sądu wszystkie oryginały aktów notarialnych i aktów poświadczenia dziedziczenia oraz zdaje księgi notarialne. Co się dzieje z dokumentami, o których mowa w cytowanym przepisie? Kto je usuwa i w jaki sposób? Czy kogoś należy zawiadomić o tym fakcie? Na te pytania brak odpowiedzi w Ustawie. Podkreślić należy, że obecnie obowiązujące przepisy nie wspominają o jakichkolwiek dokumentach dodatkowych, które w związku z dokonywanymi czynnościami notariusz gromadzi oraz o usuwaniu jakichkolwiek dokumentów, tym bardziej dodatkowych to	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			wprowadzenie proponowanego zapisu jest niezrozumiałe, a zdaniem ZGSNRP zbędne i dlatego postulujemy jego usunięcie.	
266.	Związek Banków Polskich	Str. 31-32, art. 34 pkt 5 Projektu – art. 95zp pkt 11) Prawa o notariacie	Ze względu na ustawowe obowiązki raportowe instytucji zobowiązanych na potrzeby przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu - obowiązek raportowania do Systemu Informacji Finansowej o początku i zakończeniu relacji między pełnomocnikiem a rachunkiem/umową (art. 12 ust. 1 pkt 8-9, art., 12 ust. 2 pkt 8-9 ustawy o SInF) konieczne jest poszerzenie zamieszczanych w Rejestrze informacji w art. 95zp pkt 11 o: datę wygaśnięcia umocowania pełnomocnika rejestrowanego i zapewnienie instytucjom finansowym dostępu do tej danej (szersze uzasadnienie przy pkt 17 poniżej).	Uwaga uwzględniona w ten sposób, że projektowanym art. 95zp zaprojektowano pkt 8, w którym wskazano na obowiązek ujawnienia informacji o przesłankach wygaśnięcia lub niepowstania umocowania oraz dacie zdarzenia wskutek, którego umocowanie wygasło lub nie powstało, tj. data sporządzenia aktu notarialnego, data zgonu albo znalezienia zwłok, data wpisu protokołu poświadczenia pełnomocnictwa rejestrowanego do Rejestru pełnomocnictw, czy data uprawomocnienia się postanowienia. Data ta będzie ujawniana każdemu przeglądającemu rejestr pełnomocnictw, po podaniu numeru PESEL mocodawcy.
267.	Związek Banków Polskich	Str. 32, art. 34 pkt 5 Projektu – art. 95zr § 1 Prawa o notariacie	1. Banki oraz inni uczestnicy obrotu, wchodzący w relacje z osobami wspieranymi powinny mieć zapewniony dostęp do danych z Rejestru Pełnomocnictw celem potwierdzenia umocowania pełnomocnika rejestrowanego oraz powinni być informowani przez pełnomocników rejestrowanych o powstaniu umocowania i zmianach w tym zakresie (uzasadnienie pkt 10 powyżej – uwagi do art. 27 pkt 12 Projektu). 2. Art. 95zr § 1 Prawa o notariacie (art. 34 pkt	Uwaga nieuwzględniona Ad. 1 i 2 Projektowana regulacja zakłada, że banki, jak również inne podmioty, będą miały dostęp do informacji udostępnianych w Rejestrze Pełnomocnictw - na zasadach ogólnych - przewidzianych w projektowanym art. 95zr § 1-2 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie. Rejestr Pełnomocnictw będzie miał zatem

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			5 Projektu) wymaga uzupełnienia o krąg podmiotów, którym KRN udostępnia dane z Rejestru Pełnomocnictw. W uzasadnieniu Projektu (s. 57) zostało wskazane, że: <i>„Projekt w art. 95zp szczegółowo określa zakres przechowywanych w Rejestrze informacji. Ponadto projekt określa krąg podmiotów [pogrubienia własne], którym Krajowa Rada Notarialna udostępnia informacje o zarejestrowanych pełnomocnictwach rejestrowanych i zarejestrowanych protokołach poświadczenia pełnomocnictw rejestrowanych, zakres dostępu do tych informacji oraz wydawania przez notariusza wypisów zarejestrowanych pełnomocnictw rejestrowanych.”</i> – s. 57 uzasadnienia do Projektu. Wbrew przytoczonemu uzasadnieniu - art. 95zr § 1 nie określa kręgu podmiotów, którym udostępnia się informacje z Rejestru Pełnomocnictw. Co prawda, w art. 95zm § 2 zd. 1 wskazano, że: <i>Krajowa Rada Notarialna zapewnia dostęp do systemu teleinformatycznego notariuszom oraz sądom w celu realizacji zadań ustawowych.</i>, ale nie jest jasnym na tle przytoczonego fragmentu uzasadnienia do Projektu oraz brzmienia art. 95zr § 1, czy są to jedyne podmioty, które będą mieć dostęp do Rejestru	charakter powszechny. Brak jest zatem konieczności nakładania na umocowanych pełnomocników rejestrowanych obowiązku informowania innych podmiotów o powstaniu umocowania. W zakresie uwagi dotyczącej wątpliwości co do kręgu podmiotów, któremu udostępnia się dane z Rejestru Pełnomocnictw, projektodawca wyjaśnia że założeniem było udostępniają informacji z Rejestru po sporządzeniu protokołu poświadczenia pełnomocnictwa rejestrowanego każdemu kto zna numer PESEL mocodawcy z zachowaniem zasady minimalizacji danych wynikających z przepisów dotyczących ochronnych danych osobowych. Celem usunięcia wątpliwości w projektowanym art. 95zr dopisano, że dane udostępnia się „każdemu” . 3. Wyjaśnienia do uwagi Założeniem projektodawcy było ujawnienie danych z Rejestru Pełnomocnictw w zakresie wynikającym z art. 95zr, co wynika z projektowanej regulacji.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			Pełnomocnictw. 3. Z przepisów nie wynika także, czy Rejestr Pełnomocnictw jest jawny dla wszystkich zainteresowanych podmiotów w zakresie informacji wskazanym w art. 95zr § 1. Jeśli takie jest zamierzenie Projektodawcy, powinno to wówczas wynikać wprost z przepisów, ewentualnie powinna zostać przewidziana delegacja ustawowa do uregulowania tej kwestii przepisami wykonawczymi. 4. Dostęp do informacji z Rejestru Pełnomocnictw w przypadku instytucji finansowych powinien obejmować obligatoryjnie także dostęp do informacji o numerze PESEL pełnomocnika rejestrowanego, a w przypadku jego braku do daty i miejsca urodzenia pełnomocnika (pkt 6). Nie powinno być wyłączenia przekazywania numeru PESEL oraz daty i miejsca urodzenia pełnomocnika rejestrowanego względem instytucji finansowych, jak ma to miejsce w aktualnym brzmieniu art. 95zr § 1 Prawa o notariacie. Jest to niezbędne dla jednoznacznej identyfikacji pełnomocnika rejestrowanego oraz wykonywania przez banki ustawowych obowiązków raportowych dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy i	4. Uwaga uwzględniona kierunkowo w ten sposób, że informacja o nr PESEL albo dacie i miejscu urodzenia albo innych danych umożliwiających weryfikację pełnomocnika rejestrowanego lub rejestrowanego pełnomocnika podstawionego będzie udostępniana każdemu zainteresowanemu przez Krajową Radę Notarialną w drodze weryfikacji. Udostępnianie numeru PESEL, daty i miejsca urodzenia albo innych danych umożliwiających weryfikację w drodze weryfikacji, umożliwi porównanie przekazanych danych z danymi zawartym w Rejestrze Pełnomocnictw. Wynikiem udostępniania danych w tym trybie będzie potwierdzenie zgodności przekazanych danych albo raport niezgodności danych. Powyższe rozwiązanie uwzględnia zasady celowości, adekwatności i proporcjonalności dotyczące danych osobowych wynikające z przepisów szczególnych oraz umożliwia potwierdzenie jednoznacznej identyfikacji pełnomocnika rejestrowanego.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			finansowaniu terroryzmu np. w ramach raportowania do Systemu Informacji Finansowej. Zgodnie z art. 3 pkt 2 ustawy o SInF instytucje kredytowe, banki krajowe i oddziały banków zagranicznych są instytucjami zobowiązanymi. Instytucje zobowiązane mają obowiązek przekazywać do SInF informacje rejestrowane w rozumieniu ustawy o SInF (art. 4). Jedną z informacji podlegających raportowaniu są dane identyfikacyjne posiadacza, dane identyfikacyjne pełnomocnika, (art. 12 ustawy o SInF). Zgodnie z art. 12 ust. 3 pkt 1 lit. c) ustawy o SInF dane identyfikacyjne pełnomocnika obejmują m.in. PESEL albo datę urodzenia w przypadku osób nieposiadających numeru PESEL oraz państwo urodzenia. Z tych względów koniecznym jest zapewnienie dostępu instytucjom finansowym do informacji z Rejestru Pełnomocnictw także w zakresie numeru PESEL pełnomocnika rejestrowanego, a w przypadku jego braku – do daty i miejsca urodzenia pełnomocnika.	
268.	Krajowa Rada Notarialna	art. 95zr. § 4	Zgodnie z projektowanym art. 95zr. § 4 ustawy Prawo o notariacie za wpisy dokonywane w Rejestrze Pełnomocnictw notariusz oraz sąd pobierają opłatę, którą przekazują Krajowej Radzie Notarialnej. W przypadku wpisów dokonywanych przez notariusza opłatę, o której stanowi § 4, notariusz pobiera od strony czynności notarialnej	Uwaga nieuwzględniona. Mechanizm integracji Rejestru pełnomocnictw z Rejestrem PESEL ma wspierać KRN w realizacji zadania jakim jest czuwanie nad aktualnością danych w RP, a więc wpisy dokonywane w tym przedmiocie będą dokonywane niejako

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			podlegającej wpisowi do Rejestru Pełnomocnictw. Natomiast w przypadku wpisów dokonywanych na podstawie zawiadomienia sądu opłatę uiszcza wnioskodawca wraz z wniesieniem pisma wszczynającego postępowanie o wydanie orzeczenia podlegającego wpisowi do Rejestru Pełnomocnictw. Podobny mechanizm nie został zastosowany w innych przypadkach. Według art. 95zs. § 1 ustawy Prawo o notariacie (w projektowanej wersji) Krajowa Rada Notarialna otrzymuje z rejestru PESEL, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, informacje o zgonie osób zarejestrowanych w Rejestrze Pełnomocnictw jako pełnomocnicy rejestrowani lub rejestrowani podstawieni pełnomocnicy albo jako mocodawcy, celem wpisania informacji o niepowstaniu umocowania w przypadkach, o których mowa w art. 109[16] § 1 Kodeksu cywilnego, bądź wygaśnięciu umocowania pełnomocnika rejestrowanego w Rejestrze Pełnomocnictw. Podkreślić należy, że w związku z nałożonym na Krajową Radę Notarialną obowiązkiem wpisu odpowiednich informacji z rejestru PESEL i KRK do Rejestru Pełnomocnictw, nie przewidziano tu jakiegokolwiek sposobu odpłatności za owe wpisy w Rejestrze Pełnomocnictw, którego koszty stworzenia i utrzymania spoczywają na Krajowej Radzie Notarialnej. To samo dotyczy informacji z Biura Informacyjnego Krajowego Rejestru Karnego.	urzędu i nie sposób od takich wpisów przewidywać opłatę. Niemniej jednak koszty takich operacji systemowych powinny zostać skalkulowane w opłacie za wpis pełnomocnictwa rejestrowanego.
269.	Stowarzyszen	Art. 34 pkt 1)	Zmiana ta jest oczywiście słuszna, mając na	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

ie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej		względnie zakres tematyki objętej treścią Ustawy. Jednak Projektodawca nie zauważył istotnej konsekwencji wprowadzenia tego przepisu. Otóż z obecnego brzmienia art. 71 § 2 Prawa o notariacie wynika, że „§ 2. Aplikantem notarialnym może być osoba, która spełnia warunki określone w art. 11 pkt 1–3 i uzyskała pozytywną ocenę z egzaminu wstępnego.”. Oznacza to, że i aplikant notarialny podlegać będzie tej nowej regulacji, co również jest słuszne. Jednak kolejny raz Ustawodawca zapomniał, że szeroko pojęty notariat to nie tylko notariusze i aplikanci notarialni, ale także emerytowani notariusze oraz zastępcy notarialni. Niestety, proponowana zmiana nie obejmuje swym zasięgiem tych dwóch ostatnich grup. Wprawdzie komentatorzy i doktryna są raczej zgodni co do tego, że emerytowany notariusz podlega takim samym ograniczeniom i zasadom jak notariusz czynny, w tym także temu (o czym jest mowa w art.11 pkt 2), że: „<i>jest nieskazitelnego charakteru i daje rękojmię prawidłowego wykonywania zawodu notariusza</i>”, jednak stanowisko to nie jest podzielane odnośnie zastępców notarialnych. Nie sposób nie zauważyć, że instytucja zastępcy notarialnego została ukształtowana w sposób niespójny z pozostałymi regulacjami ustroju notariatu w szczególności przepisami dotyczącymi aplikantów notarialnych i notariuszy, do czego brak jest podstaw prawnych i faktycznych, gdyż zastępca notarialny dokonuje czynności notarialnych w zastępstwie notariusza. Obecna	Uwaga uwzględniona - „<i>Art. 76. § 1. Zastępcą notarialnym jest osoba, która uzyskała pozytywny wynik z egzaminu notarialnego, spełnia warunki określone w art. 11 pkt 1–3 i złożyła ślubowanie</i>”. zmiana art. 76 §4 poprzez zastąpienie po pkt 3) kropki przecinkiem i dodanie nowego punktu: „4) w przypadku ustanowienia dla zastępcy notarialnego kuratora reprezentującego albo pełnomocnika rejestrowanego.” art.78a § 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie: „jeżeli dla aplikanta notarialnego został ustanowiony kurator reprezentujący albo pełnomocnik rejestrowany”

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			regulacja Prawa o notariacie niestety przyznaje zastępcy notarialnemu pozycję osoby, co do której przepisy nie przesądzają, że jest to osoba zaufania publicznego. Zastępcą notarialny, nie wprost a tylko w sposób dorozumiany, musi spełniać przesłankę nieskazitelnego charakteru i dawać rękojmię prawidłowego wykonywania zawodu. Zupełnie inaczej niż np. aplikant notarialny, który przecież ma zupełnie inną pozycję ustrojową niż zastępcą notarialny. Dlatego ZGSNRP postuluje w tym zakresie zmianę art. 76 §1 Prawa o notariacie poprzez nadanie mu brzmienia: <i>„Art. 76. § 1. Zastępcą notarialnym jest osoba, która uzyskała pozytywny wynik z egzaminu notarialnego, spełnia warunki określone w art. 11 pkt 1–3 i złożyła ślubowanie”.</i> Ponadto, wzorem zmiany art.78a §1 odnoszącym się do skreślenia z wykazu aplikantów notarialnych aplikanta, w okolicznościach wskazanych w projektowanym brzmieniu pkt 4) i 4a), ZG SNRP postuluje zmianę art. 76 §4 poprzez zastąpienie po pkt 3) w art.76 §4 kropki przecinkiem i dodanie nowych punktów 4) i 5) o treści: <i>„4) został dla niego ustanowiony kurator reprezentujący albo zachodzą przesłanki ustanowienia dla niego kuratora reprezentującego, którego nie wyznaczono wyłącznie z przyczyn wskazanych w art. 16 § 5 zdanie drugie ustawy – Kodeks cywilny,</i> <i>5) został dla niego ustanowiony kurator reprezentujący albo powstało umocowanie</i>	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			<i>pełnomocnika rejestrowanego.”.</i>	
270.	Naczelna Rada Lekarska	Art. 35	Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej negatywnie ocenia brzmienie projektowanego art. 42a ust. 1 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty (zmiana wprowadzona w art. 35 projektu ustawy), który przewiduje, że tylko lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub neurologii może wydać pełnomocnikowi rejestrowanemu zaświadczenie w przedmiocie zdolności do samodzielnego kierowania swoim postępowaniem przez pacjenta, który udzielił pełnomocnictwa rejestrowanego. Zawężenie kręgu lekarzy uprawnionych do wydawania ww. zaświadczenia tylko do lekarzy specjalistów z dziedziny psychiatrii i neurologii nie znajduje dostatecznie silnego uzasadnienia, szczególnie gdy ustawa wprowadza możliwość zasięgnięcia przez lekarza wystawiającego to zaświadczenie konsultacji z lekarzem specjalistą w dziedzinie psychiatrii, neurologii lub innym lekarzem specjalistą.	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca przewiduje możliwość wydania przedmiotowego zaświadczenia przez lekarza specjalistę w dziedzinie psychiatrii lub neurologii z uwagi na okoliczność która ma być potwierdzana zaświadczeniem lekarskim (zdolność pacjenta do samodzielnego kierowania swoim postępowaniem). Jednocześnie w przypadku uznania przez ww. lekarza konieczności konsultacji z lekarzem specjalistą w dziedzinie psychiatrii i neurologii lub innej specjalizacji lub psychologiem projekt przewiduje taką możliwość.
271.	PFON, PSONI, INŻ	art. 35 – art 42a	Umocowanie jedynie lekarzy psychiatrów i neurologów do wydawania zaświadczenia w przedmiocie zdolności do samodzielnego kierowania swoim postępowaniem spowoduje niepotrzebne obciążenie lekarzy tej specjalności. Proponujemy dodanie psychologów jako specjalistów uprawnionych do wydawania zaświadczeń. Propozycja brzmienia przepisu	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca przewiduje możliwość wydania przedmiotowego zaświadczenia przez lekarza specjalistę w dziedzinie psychiatrii lub neurologii z uwagi na okoliczność która ma być potwierdzana zaświadczeniem lekarskim (zdolność pacjenta do samodzielnego kierowania swoim postępowaniem).

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			Lekarz specjalista w dziedzinie psychiatrii lub neurologii albo psycholog może wydać pełnomocnikowi rejestrowanemu, o którym mowa w art. 109 ¹¹ § 1-4 Kodeksu cywilnego także przed powstaniem umocowania zaświadczenie w przedmiocie zdolności do samodzielnego kierowania swoim postępowaniem przez pacjenta, który udzielił pełnomocnictwa rejestrowanego.	Ustawa wprowadza możliwość zasięgnięcia przez lekarza wystawiającego to zaświadczenie konsultacji z lekarzem specjalistą w dziedzinie psychiatrii, neurologii lub innym lekarzem specjalistą.
272.	Ośrodek Badań, Studiów i Legislacji Przy Krajowej Radzie Radców Prawnych	Art. 35	4. Odnosząc się do zmian w ustawie o zawodach lekarza i lekarza dentysty, ustawodawca na mocy art. 35 ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji proponuje wyłącznie jedną zmianę a dotyczącą wydawania przez lekarzy psychiatrów i neurologów, lekarzy innej specjalizacji lub psychologów, zaświadczeń w przedmiocie samodzielnego kierowania swoim postępowaniem przez pacjenta, który udzielił pełnomocnictwa rejestrowanego także przed powstaniem umocowania. Podstawę do sporządzenia przez notariusza protokołu poświadczenia pełnomocnictwa rejestrowanego stanowić będą dwa zaświadczenia, wydane przez dwóch lekarzy. Umocowanie pełnomocnika rejestrowanego powstanie z chwilą dokonania wpisu protokołu poświadczenia pełnomocnictwa w Rejestrze Pełnomocnictw. Nie jest zrozumiały kontekst tego przepisu, skoro pełnomocnik rejestrowany ustanawiany jest na wypadek, gdyby w przyszłości mocodawca utracił zdolność do decydowania o sobie. Natomiast do czasu, gdy	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z projektowanym art. 109 ¹⁰ § 5 k.c., powstanie umocowania pełnomocnika rejestrowanego następuje z chwilą wpisu przez notariusza protokołu poświadczenia pełnomocnictwa rejestrowanego w Rejestrze Pełnomocnictw, dokonywanego na zasadach określonych w przepisach odrębnych. W art. 109 ¹⁰ k.c. projektuje się: § 1 - definicję pełnomocnictwa rejestrowanego, § 2 - § 3 - zakres przedmiotowy umocowania, § 4 – formę oświadczenia o udzieleniu pełnomocnictwa, o którym mowa w § 1, § 5 – sposób powstania umocowania („aktywacja pełnomocnictwa”). Pełnomocnictwo rejestrowane będzie udzielane w formie aktu notarialnego a

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			mocodawca zdolność tę posiada, ustawodawca nie przewiduje ograniczenia do samodzielnego działania przez mocodawcę nawet w sytuacji ustanowienia pełnomocnika. Nadto pozyskanie zaświadczeń może być przesłanką utrudniającą szybkie ustanowienie pełnomocnika chociażby ze względu na stan zdrowia mocodawcy.	fakt jego udzielenia podlegać będzie wpisowi w Rejestrze Pełnomocnictw (na tym etapie nie jest ono „aktywne”, pozostaje widoczne w rejestrze wyłącznie dla notariuszy). Powstanie umocowania („aktywowanie pełnomocnictwa”) wymagać będzie wpisu protokołu poświadczenia pełnomocnictwa rejestrowanego do Rejestru Pełnomocnictw. Protokół ten sporządzany będzie w oparciu o dwa zaświadczenia lekarskie, o których mowa w projektowanym art. 42a ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty. Informacja o zarejestrowanym protokole będzie udostępniona w systemie teleinformatycznym przez Krajową Radę Notarialną. Konieczne są dwa zaświadczenia lekarskie w celu ochrony mocodawcy oraz faktycznego potwierdzenia okoliczności uzasadniającej powstanie umocowania.
273.	PFON, PSONI, INŻ	art. 36 – art. 51 par. 2 zd. 2 Kodeksu postępowania karnego	Ustanowienie kuratora reprezentującego, doradcy tymczasowego bądź pełnomocnika rejestrowanego nie pozbawia osoby wspieranej zdolności do czynności prawnych, wobec powyższego prawa pokrzywdzonego będą mogły być wykonywane przez <i>kuratora reprezentującego lub doradcę tymczasowego w zakresie określonym przez sąd albo umocowanego pełnomocnika rejestrowanego.</i> Czy prawa pełnoletniej osoby potrzebującej	Uwaga uwzględniona

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			wsparcia, która nie ma ustanowionego kuratora bądź pełnomocnika rejestrowanego będą mogły być wykonywane przez osobę pod której stałą pieczęć pokrzywdzony pozostaje? Jeśli te uprawnienia mogłaby wykonywać ta osoba, to trzeba wskazać, że chodzi wyłącznie o sytuacje, w których nie ustanowiono jeszcze instrumentu wsparcia, ale osoba tego potrzebuje. Propozycja brzmienia przepisu <i>Jeżeli pokrzywdzonym jest osoba potrzebująca wsparcia, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego lub doradcę tymczasowego albo umocowano pełnomocnika rejestrowanego, prawa jego może wykonywać kurator reprezentujący lub doradca tymczasowy w zakresie określonym przez sąd albo umocowany pełnomocnik rejestrowy.</i>	
274.	PFON, PSONI, INŻ	art. 36 pkt 2 – art. 76 par 2 Kodeksu postępowania karnego	§ 2. Jeżeli oskarżony jest osobą potrzebującą wsparcia, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego lub doradcę tymczasowego albo umocowano pełnomocnika rejestrowanego, czynności, o których mowa w § 1, może podejmować kurator reprezentujący, doradca tymczasowy, pełnomocnik rejestrowany albo osoba, pod której pieczęcią oskarżony pozostaje.”. Propozycja brzmienia przepisu Jeżeli oskarżony jest osobą potrzebującą wsparcia,	Uwaga uwzględniona

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			dla której ustanowiono kuratora reprezentującego lub doradcę tymczasowego albo umocowano pełnomocnika rejestrowanego, czynności, o których mowa w § 1, może podejmować kurator reprezentujący lub doradca tymczasowy albo umocowany pełnomocnik rejestrowy.	
275.	Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej	Art. 37 pkt 1)	Aby uczynić zadość obowiązkom wskazanym w art. 21e ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym notariusz musiałby najpierw mieć dostęp do informacji, o których mowa w tym przepisie. Nie jest przy tym problemem niemożność przekazania informacji z przyczyn technicznych, a problemem jest brak informacji w ogóle na temat podmiotów wskazanych w pkt 1) i 2) tej ustawy. Wydaje się, że wysyłanie „w ciemno” co do zasady każdego protokołu poświadczenia pełnomocnictwa rejestrowanego do KRS byłoby nadużyciem tajemnicy notarialnej i ochrony danych osobowych.	Wyjaśnienie do uwagi Informacja o wpisie protokołu poświadczenia pełnomocnictwa rejestrowanego do Rejestru Pełnomocnictw - w przypadku gdy dotyczyć będzie umocowania pełnomocnika rejestrowanego dla mocodawcy, będącego osobą, o której mowa w projektowanym art. 21e ustawy o KRS, tj. 1) wpisaną do rejestru przedsiębiorców, o których mowa w art. 18 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych lub osobą wpisaną jako prokurent; 2) wpisaną do Krajowego Rejestru Sądowego jako kurator albo syndyk, nadzorca sądowy, zarządca przymusowy lub zarządca w postępowaniu upadłościowym albo postępowaniu restrukturyzacyjnym - zostanie przekazana do sądu rejestrowego.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				W tym celu wymagana jest integracja pomiędzy Rejestrem Pełnomocnictw, a Krajowym Rejestrem Sądowym i weryfikacja po numerze PESEL mocodawcy bądź imieniu i nazwisku i dacie urodzenia mocodawcy czy dane wskazanej osoby figurują w Krajowym Rejestrze Sądowym. Po wysłaniu informacji z Rejestru Pełnomocnictw t.j. imię nazwisko, numeru PESEL lub daty urodzenia - w przypadku jego braku wraz z informacją o wpisie protokołu poświadczenia pełnomocnictwa rejestrowanego, system teleinformatyczny, o którym mowa w art. 3a ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym przeszuka dane zgromadzone w Krajowym Rejestrze Sądowym i przypadku pozytywnej weryfikacji przekaze informację do właściwego sądu rejestrowego, który podejmie czynności z urzędu.
276.	Zastępca Przewodniczącego KKPC	Uwaga do art. 38 pkt 1 b), art. 41 pkt 1 b), pkt 3 b) i 4 b), art. 42 pkt 2, art. 45 pkt 1 i 2, art. 51 pkt 1 b) i 3 b), art. 53 pkt 2, art. 54 pkt 2, 5 i 8 projektu	Prof. Lackoroński zwrócił uwagę, że w regulacjach wprowadzanych lub zmienianych na podstawie art. 38 pkt 1 b), art. 41 pkt 1 b), pkt 3 b) i 4 b), art. 42 pkt 2, art. 45 pkt 1 i 2, art. 51 pkt 1 b) i 3 b), art. 53 pkt 2, art. 54 pkt 2, 5 i 8 projektu okolicznością uniemożliwiającą wykonywanie zawodów lub zajmowanie stanowisk sędziego sądu wojskowego,	Uwaga uwzględniona. Usunięty zapis „i niewyznaczenie go wyłącznie z przyczyn wskazanych w art. 16 § 5 zdanie 2 k.c.”

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			sędziego sądu rejonowego, referendarza sądowego, asystenta sędziego, sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego, doradcy restrukturyzacyjnego, prokuratora, asystenta prokuratora, sędziego Sądu Najwyższego, komornika regulowanych w zmienianych przepisach jest spełnienie przesłanek ustanowienia kuratora reprezentującego dla kandydata do zawodu lub na stanowisko i niewyznaczenie go wyłącznie z przyczyn wskazanych w art. 16 § 5 zdanie 2 k.c. Należy wskazać, że sąd zgodnie z art. 605¹⁰k.p.c. w brzmieniu proponowanym w art. 29 pkt 8 projektu nie określa przyczyny odmowy ustanowienia kuratora reprezentującego. Oznacza to, że w przypadku braku uzasadnienia postanowienia o odmowie ustanowienia kuratora reprezentującego nie będzie wiadomo, czy negatywna przesłanka uniemożliwiająca dostęp do zawodu lub stanowiska sędziego sądu wojskowego, sędziego sądu rejonowego, referendarza sądowego, asystenta sędziego, sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego, doradcy restrukturyzacyjnego, prokuratora, asystenta prokuratora, sędziego Sądu Najwyższego, komornika jest spełniona, czy też nie. Niezależnie od powyższe uwagi należy wskazać, że w art. 38 pkt 1 b), art. 41 pkt 1 b), pkt 3 b) i 4 b), art. 42 pkt 2, art. 45 pkt 1 i 2, art. 51 pkt 1 b) i 3 b), art. 53 pkt 2, art. 54 pkt 2, 5 i 8 jest mowa o „niewyznaczeniu kuratora”, a w proponowanych przepisach k.c. i k.p.c. jest mowa o „ustanowieniu kuratora”.	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

277.	PFON, PSONI, INŻ	art 43 pkt 2 – art 38a ustawy Prawo upadłościowe	Przepis powinien być stosowany odpowiednio do umocowanego pełnomocnika rejestrowanego. Propozycja brzmienia przepisu <i>Przepis stosuje się odpowiednio do umocowanego pełnomocnika rejestrowanego.</i>	Wyjaśnienia do uwagi Przepis będzie miał zastosowanie do umocowanego pełnomocnika rejestrowanego.
278.	PFON, PSONI, INŻ	art 43 pkt 4 – art 79a ustawy Prawo upadłościowe	Przepis powinien być stosowany odpowiednio do umocowanego pełnomocnika rejestrowanego. Propozycja brzmienia przepisu <i>Przepisy art 75-79 stosuje się odpowiednio do umocowanego pełnomocnika rejestrowanego.</i>	Wyjaśnienia do uwagi Przepisy będą miały zastosowanie do umocowanego pełnomocnika rejestrowanego.
279.	Zastępca Przewodnicz ącego KKPC	art. 47 projektu	Wydaje się, że wbrew temu co proponuje się w art. 47 pkt 2 projektu art. 18 § 1 pkt 3 kodeksu wyborczego nie powinien być uchylony ani nawet zmieniony. Wobec uchylenia art. 10 § 2 pkt 3 kodeksu wyborczego, art. 10 § 2 kodeksu wyborczego nie będzie odnosić się do ubezwłasnowolnienia ani innych ograniczeń zdolności do czynności prawnych. Należy jednak zachować przewidziany wart. 18 § 1 pkt 3 kodeksu wyborczego obowiązek przekazywania do rejestru wyborców informacji o pozbawieniu prawa wyborczego w wyniku zastosowania środka pozbawienia praw publicznych o czym mowa w art. 10 § 2 pkt 1 i 2 kodeksu wyborczego. Jeśli dojdzie do wykreślenia art. 18 § 1 pkt 3 kodeksu wyborczego usunie się podstawę wpisywania do rejestru wyborców informacji o pozbawieniu prawa wyborczego w wyniku zastosowania środka	Wyjaśnienia do uwagi Projektodawca pozostawił aktualne brzmienie art. 18 § 1 pkt. 3 Kodeksu wyborczego. Jednakże na skutek uwag nadano nowe brzmienie art. 10 § 2 pkt. 3 kodeksu wyborczego, tj. „3) pozbawiona praw wyborczych prawomocnym orzeczeniem sądu w przedmiocie umocowania kuratora reprezentującego.”. Sąd ustanawiając kuratora reprezentującego będzie zatem każdorazowo orzekał o prawach wybroczonych osoby wspieranej.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			pozbawienia praw publicznych. Nie koresponduje to z celem wprowadzanych zmian. Analogiczne wątpliwości budzi zmiana proponowana w art. 47 pkt 3 i 4 projektu. Na marginesie wskazanych powyżej usterek legislacyjnych należy podkreślić, że w wyniku proponowanych zmian w kodeksie wyborczym każda pełnoletnia osoba będzie miała prawo wyborcze, nawet taka, dla której zostanie ustanowiony kurator reprezentujący do wszelkich spraw. Stale rodzi się jednak pytanie, czy takie podejście do prawa wyborczego na pewno koresponduje z art. 62 ust. 2 Konstytucji RP.	
280.	Fundacja Wolne Sądy	Art. 47 Kodeks wyborczy	Przechodząc do drugiej części opinii, Fundacja pragnie zaprezentować uwagi, których uwzględnienie byłoby w jej ocenie pożądane z punktu widzenia spójności systemu prawa oraz pełnego zagwarantowania ochrony wynikającej ze standardów KPON, Europejskiej Konwencji Praw Człowieka oraz poszanowania Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Fundacja pragnie w tym kontekście odnieść się wprost do zawartych w projekcie ustawy propozycji zmian przepisów dot. ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz.U. z 2023 r. poz. 2408 i z 2024 r. poz. 721 i 1572) (dalej jako: „k.w.”) tj. art. 10 § 2 pkt 2, art. 18 § 1 pkt 3, art. 18a § 1 pkt 8 i § 3 pkt 9 oraz art. 21. Projektodawcy w uzasadnieniu wskazali w tym zakresie na konieczność wprowadzenia ww. zmian w celu dostosowania regulacji k.w. do założeń	Uwaga dot. niezgodności z konstytucją nieuwzględniona:: Art. 62 ust. 2 Konstytucji RP stanowi, że „Prawo udziału w referendum oraz prawo wybierania nie przysługuje osobom, które prawomocnym orzeczeniem sądowym są ubezwłasnowolnione lub pozbawione praw publicznych albo wyborczych”. W literaturze przedmiotu wskazuje się, że „wobec kategoriycznego sformułowania użytego w art. 62 ust. 2 należy stwierdzić, że ustawa nie może upoważnić osób wymienionych w ust. 2 do udziału w wyborach i referendach wymienionych w tym przepisie” (W. Sokolewicz, K. Wojtyczek [w:] Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			projektu ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji, której zasadniczą ideą jest rezygnacja z instytucji ubezwłasnowolnienia i usunięcia ograniczeń w prawie wyborczym dla osób z niepełnosprawnościami. Autorzy projektu wskazali w tym zakresie również na zgodność proponowanych rozwiązań z ratyfikowaną przez Polskę w dniu 6 września 2012 r. Konwencją o prawach osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2012 r. poz. 1169) uchwaloną w dniu 13 grudnia 2006 r. przez Zgromadzenie Ogólne ONZ, powołując przy tym przepis art. 29a KPON, zgodnie z którym jej strony „zobowiązują się zapewnić osobom niepełnosprawnym możliwość pełnego i efektywnego uczestnictwa w życiu publicznym i politycznym, na równych zasadach z innymi obywatelami, bezpośrednio lub przez dowolnie wybranych przedstawicieli, włączając w to prawo i możliwość korzystania z czynnego i biernego prawa wyborczego”. Wobec powyższego sformułowanie „<u>Nie ma prawa wybierania osoba ubezwłasnowolniona prawomocnym orzeczeniem sądu</u>” zgodnie z proponowanymi zmianami miałyby zostać wykreślone ze wszystkich fragmentów k.w. – powodując tym samym usunięcie tej instytucji z tego aktu prawnego. Fundacja pragnie zwrócić stanowczą uwagę na fakt, iż likwidacja instytucji ubezwłasnowolnienia w odniesieniu do praw wyborczych obywateli i	Tom II, wyd. II, red. L. Garlicki, M. Zubik, Warszawa 2016, art. 62). Terminy, jakimi posługuje się ustrojodawca, w tym pojęcie ubezwłasnowolnienia, powinny być interpretowane z uwzględnieniem wykładni autonomicznej, tj. na podstawie Konstytucji, z uwzględnieniem kontekstu występowania danego pojęcia oraz systemu konstytucyjnych wartości, którym określona instytucja ma służyć (J. Trzeciński, Znaczenie autonomicznej wykładni konstytucji na przykładzie orzecznictwa sądów administracyjnych, [w:] M. Smolak (red.), Wykładnia konstytucji. Aktualne problemy i tendencje, Warszawa 2016, s. 57). W szczególności znaczenie terminów ustawowych nie może przesądzać o rozumieniu terminów konstytucyjnych. Wręcz przeciwnie, to normy konstytucyjne winny wyznaczać sposób i kierunek wykładni przepisów innych ustaw (wyrok TK z 27 kwietnia 2005 r., sygn. akt P 1/05). Warto przytoczyć, że Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 7 marca 2007 r., sygn. akt K 28/05, odnosząc się do kwestii rozumienia pojęcia ubezwłasnowolnienie, wskazał, że instytucja ubezwłasnowolnienia ma „charakter cząstkowy i w dużej mierze

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			obywateli wymaga w tym zakresie również stosownej zmiany Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a konkretnie brzmienia art. 62 ust. 2, który stanowi, że: „Prawo udziału w referendum oraz prawo wybierania nie przysługuje osobom, które prawomocnym orzeczeniem sądowym są ubezwłasnowolnione lub pozbawione praw publicznych albo wyborczych”. Wyłączenie spod ogólnej zasady powszechności wyborów zawarte w aktualnym brzmieniu art. 10 § 2 pkt 2 k.w. jest bowiem realizacją konstytucyjnego przepisu o randze wyższej w stosunku do ustawy. Przepisu tego więc w ocenie Fundacji nie można rozumieć w ten sposób, że w przypadku usunięcia ubezwłasnowolnienia z przepisów Kodeksu cywilnego jako instytucji – skutek ten można rozciągnąć również na prawo wyborcze unormowane w k.w., przyjmując tym samym, że skoro od wejścia w życie proponowanej ustawy niedopuszczalnym jest orzekanie ubezwłasnowolnienia wobec jakichkolwiek osób, wówczas dezaktualizuje się przesłanka z art. 10 § 2 pkt 2 k.w. (jak również art. 62 ust. 2 Konstytucji RP) i innych wyżej wymienionych przepisów, które mają podlegać nowelizacji. Powyższa zmiana aktu niższego rzędu (k.w.) powinna być połączona ze zmianą aktu wyższego rzędu – w tym przypadku ustawy zasadniczej w trybie określonym w tejże ustawie w Rozdziale XII „Zmiana Konstytucji”, który wprowadza konkretne	nawiązuje do istniejących już w momencie uchwalania konstytucji, dobrze ugruntowanych rozwiązań cywilnoprawnych. Przejawia się na dwóch głównych płaszczyznach. Po pierwsze, ubezwłasnowolnienie i wiążące się z nim ograniczenie praw publicznych wywiera istotne skutki w sferze konstytucyjnych praw politycznych osób ubezwłasnowolnionych. (...) Odebranie osobom ubezwłasnowolnionym wskazanych praw politycznych wynika z założenia, że osoby, które z powodu choroby umysłowej, upośledzenia lub innych zaburzeń psychicznych nie mogą samodzielnie i racjonalnie kierować swoim własnym postępowaniem i decydować o swoich osobistych sprawach (...), nie powinny również mieć wpływu na rozstrzyganie spraw publicznych dotyczących dobra wspólnego, na kierowanie sprawami państwa i wspólnot samorządowych. (...) Po drugie, osoby ubezwłasnowolnione powinny być zasadniczo traktowane jako osoby niepełnosprawne, którym należy się pomoc w zabezpieczaniu egzystencji, przysposobieniu do pracy oraz komunikacji społecznej (art. 69 Konstytucji)”. Jednocześnie nie wolno pominąć okoliczności, że interpretacja art.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			i bardziej rygorystyczne warunki dla uchwalenia takiego projektu ustawy, przez co faktyczne ominięcie normy wynikającej z przepisu art. 62 ust. 2 Konstytucji RP byłoby rażącym naruszeniem procedury stanowienia prawa. Zmiana przepisów w obszarze prawa wyborczego powinna polegać więc na wykreśleniu z treści art. 62 ust. 2 Konstytucji RP słowa „ubezwłasnowolnione”, wskutek czego doszłoby do powstania przepisu o nowej treści: „Prawo udziału w referendum oraz prawo wybierania nie przysługuje osobom, które prawomocnym orzeczeniem sądowym są pozbawione praw publicznych albo wyborczych”. Jednocześnie Fundacja wskazuje, że w pełni popiera kierunek zmian polegający na umożliwieniu korzystaniu osób dziś ubezwłasnowolnionych czynnego udziału w procedurach wyborczych. Zagwarantowanie ww. czynnego udziału w wyborach jest z całą pewnością konieczne dla zagwarantowania standardu ochrony praw wynikającego z Europejskiej Konwencji Praw Człowieka określonej konkretnie w art. 3 Protokołu dodatkowego nr 1 do EKPC. Wpływa z niego praw do wolnych wyborów, które Wysokie Układające się Strony zobowiązują się organizować w rozsądnych odstępach czasu. Pomimo dość technicznego i instytucjonalnego charakteru literalnego zapisu tego artykułu ma on także swój wymiar podmiotowy. Wskazuje na to	62 ust. 2 Konstytucji, posługującego się pojęciem „ubezwłasnowolnienie”, powinna uwzględniać przepisy Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych oraz założenia aksjologiczne, na których opiera się ta konwencja. Interpretacja Konstytucji nie może bowiem abstrahować od kontekstu międzynarodowego, w jakim funkcjonują poszczególne instytucje prawne. Wymaga tego art. 9 Konstytucji, zgodnie z którym powinnością władz publicznych jest respektowanie wiążącego Polskę prawa międzynarodowego. Oznacza to, że wykładnia pojęć konstytucyjnych, jak również sposób wdrożenia regulacji konstytucyjnych do systemu prawnego, nie może prowadzić do skutków, które nie dałyby się pogodzić z wiążącymi Polskę aktami prawa międzynarodowego, zwłaszcza ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi. Ma to miejsce przede wszystkim wówczas, gdy chodzi o przepisy konstytucyjne wprowadzające ograniczenia w korzystaniu z wolności lub praw obywatelskich – a takim przepisem jest art. 62 ust. 2 Konstytucji. Nie można w związku z tym wykluczyć, że instytucja przewidziana w Konstytucji (w tym przypadku ubezwłasnowolnienie) będzie – z powyższych przyczyn – literalnie

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka m.in. w sprawie <i>Hirst przeciwko Wielkiej Brytanii</i>, gdzie Trybunał zaakcentował, że zapewnienie praw wyborczych jednostkom jest kluczowe w demokratycznym państwie prawnym, a prawo do głosu jest w XXI wieku nie powinno stanowić przywileju, a przysługiwać jak najszerzej liczbie osób. W przytoczonym wyroku Trybunał podkreślił, że pomimo istnienia marginesu oceny przysługującemu w tym zakresie Państwom-Stronom Konwencji uznaniowość ta nie ma charakteru absolutnego, wskazując na przykład braku możliwości pozbawienia praw wyborczych wszystkich więźniów – gdyż nie można przypisać im utraty konwencyjnych praw i wolności z samego faktu pozbawienia wolności. Z powyższego wynika jednoznaczna konkluzja o zakazie automatyzacji wyłączenia spod prawa do partycypacji w wyborach całych grup osób. W przeciwnym razie automatyczne pozbawienie praw wyborczych wszystkich osób ubezwłasnowolnionych będzie w ocenie Trybunału stanowić środek dyskryminacyjny oparty na myśleniu stereotypowym. Wyżej przywołany margines oceny w ramach obecnego porządku prawnego w Polsce wpisuje się m.in. brak możliwości czynnego uczestnictwa w wyborach przez osoby pozbawione praw publicznych albo praw wyborczych. Przesłanki te niosą ze sobą jednak zawsze charakter zindywidualizowany, będąc po pierwsze	nieznana ustawodawstwu zwykłemu, natomiast jej funkcję będą pełnić przepisy posługujące się innymi pojęciami (w tym przypadku chodzi o wspierane podejmowanie decyzji). Dlatego też opiniowany projekt ustawy nie powinien być uznany za naruszający art. 62 ust. 2 Konstytucji wyłącznie z tego powodu, że uchyla na poziomie ustawowym instytucję ubezwłasnowolnienia i zastępuje ją instrumentami wspieranego podejmowania decyzji. Intencją projektodawcy jest bowiem istotne podniesienie standardu ochrony praw osób z niepełnosprawnościami, wzmocnienie ochrony godności tych osób i wdrożenie do polskiego prawa postanowień Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych. Należy dodać, że art. 62 ust. 2 Konstytucji nie powinien być rozumiany jako przepis nakazujący ustawodawcy zwykłemu utrzymywanie instytucji ubezwłasnowolnienia w rozumieniu cywilistycznym, zastanym w czasie uchwalania Konstytucji. Więcej argumentów przemawia na rzecz tezy, że art. 62 ust. 2 Konstytucji wyłącznie umożliwia ustawodawcy zwykłemu utrzymanie omawianej instytucji, jednak nie formułuje w tym zakresie obowiązku, który zakazywałby zastąpienia

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

		konsekwencją orzeczenia sądu oraz po drugie przedmiot tych orzeczeń w całości wpisuje się w niosący się za nimi skutek. W przypadku pozbawienia praw publicznych albo praw wyborczych sankcja ta jest wprost wymierzona w pozbawianą wolność, inaczej niż w przypadku orzeczenia o ubezwłasnowolnieniu, które to nawet w swej obecnej istocie nie powinno pociągać za sobą całkowitego wykluczenia z życia publicznego oraz społecznego osób ubezwłasnowolnionych. Standard wypracowany w orzecznictwie ETPCz potwierdza również KPON m.in. orzeczenie Komitetu Praw Osób z Niepełnosprawnościami z dnia 9 września 2013 r. w sprawie <i>Zsolt Bujdosó i inni p. Węgrom</i>, gdzie wskazano, że „<i>pozbawienie czynnego prawa wyborczego z uwagi na postrzeganą lub rzeczywistą niepełnosprawność psychospołeczną lub intelektualną, w tym jego ograniczenie na podstawie indywidualnej oceny, stanowi dyskryminację ze względu na niepełnosprawność w rozumieniu art. 2 Konwencji</i>”. Na sprzeczność polskich przepisów ze standardami prawa międzynarodowego w tym zakresie zwrócił także uwagę – w przełomowym rozstrzygnięciu – Sąd Rejonowy w Nowym Sączu, który postanowieniem z dnia 19 kwietnia 2019 r.⁴ nakazał wpisać osobę ubezwłasnowolnioną częściowo do rejestru wyborców – umożliwiając jej głosowanie w wyborach do Parlamentu Europejskiego w tymże roku. W uzasadnieniu	ubezwłasnowolnienia rozwiązaniem prawnym o innej nazwie i treści. Niezależnie jednak od powyższego wprowadzenie zmian na poziomie ustawodawstwa zwykłego nie doprowadzi do uchylenia normy, o której stanowi art. 62 ust. 2 Konstytucji RP, natomiast spowoduje konieczność dokonania złożonej wykładni konstytucyjnego pojęcia ubezwłasnowolnienia. W tym kontekście celowe wydaje się odpowiednie ukształtowanie wprowadzanych rozwiązań w projektowanej ustawie wychodzących naprzeciw ewentualnym wątpliwościom interpretacyjnym. W aktualnej wersji projektu nadano nowe brzmienie art. 10 § 2 pkt. 3 kodeksu wyborczego, tj. „3) pozbawiona praw wyborczych prawomocnym orzeczeniem sądu w przedmiocie umocowania kuratora reprezentującego.”. Sąd ustanawiając kuratora reprezentującego będzie zatem każdorazowo orzekał o prawach wybroczonych osoby wspieranej. Niezależnie od powyższego należy wskazać, że zgodnie z art. 235 <i>Konstytucji projekt ustawy o zmianie Konstytucji może przedłożyć co najmniej 1/5 ustawowej liczby posłów, Senat lub Prezydent</i>

⁴ Postanowienie Sądu Rejonowego w Nowym Sączu, I Wydział Cywilny z dnia 19 kwietnia 2019 r.(sygn. akt: I Ns 376/19).

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			przedmiotowego orzeczenie sąd ten słusznie wskazał, że w odniesieniu do wyborów do Parlamentu Europejskiego zakaz czynnego udziału osób ubezwłasnowolnionych „wynika jedynie z ustawy”, zaznaczając przy tym na uregulowania konstytucyjne stanowiące o tym, że umowa międzynarodowa ratyfikowana za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie ma pierwszeństwo przed ustawą, jeżeli ustawy tej nie da się pogodzić z umową (art. 91 ust. 2 Konstytucji RP). Orzeczenie to pośrednio potwierdza również pogląd o tym, że zniesienie zakazu czynnego udziału w wyborach w przypadkach określonych w art. 62 ust. 1 Konstytucji RP tj. „wybierania Prezydenta Rzeczypospolitej, posłów, senatorów i przedstawicieli do organów samorządu terytorialnego” wymaga zmiany ustawy zasadniczej w tym zakresie. Na fakt łamania przez polskie przepisy w powyższym obszarze standardów i wymogów obowiązujących Polskę na gruncie prawa międzynarodowego oraz konieczność zmian w prawie wyborczym zwracał także uwagę kilkukrotnie Rzecznik Praw Obywatelskich. Między innymi w stanowisku RPO z dnia 16 marca 2022 r.⁵ wskazywał on, że „Według szacunków w Polsce jest ponad 100 tysięcy osób ubezwłasnowolnionych. Tylu zatem obywateli jest pozbawionych praw wyborczych”. Rzecznik podkreślał wówczas i rekomendował „w dalszej	<i>Rzeczypospolitej.</i> Projektodawca nie posiada legitymacji w tym zakresie i nie może zatem prowadzić równoległych prac nad nowelizacją art. 62 ust. 2 Konstytucji.

⁵ Prawa wyborcze dla osób ubezwłasnowolnionych. Stanowisko RPO na temat sprzeczności z art. 62 ust. 1 Konstytucji RP, [dostęp: 12.01.2025]. <https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/rpo-ms-ubezwlasnowolnieni-prawa-wyborcze-brak>

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			<i>ust. 1 Konstytucji RP, projektu zmiany treści przepisu art. 62 ust. 2 Konstytucji w celu zniesienia pozbawienia czynnych praw wyborczych osób ubezwłasnowolnionych na poziomie Konstytucji RP”⁶.</i> W tym miejscu należy podkreślić również, że rekomendacje dot. zniesienia wykluczających w tym obszarze przepisów zostały sformułowane również przez Komitet ONZ w dniu 29 października 2018 r. w uwagach ws. sprawozdania Polski z wdrożenia KNOP. Wówczas Komitet zalecił Polsce, aby „<i>uchyliła wszystkie przepisu pozbawiające osoby z niepełnosprawnością psychospołeczną lub intelektualną oraz osoby pozbawione zdolności do czynności prawnych prawa głosowania i wszelkich innych praw politycznych</i>” – w tym również odnosząc się do art. 62 ust. 2 Konstytucji RP. W końcu, przedstawiciele doktryny również wypowiadali się w sposób negatywny na temat uregulowania instytucji ubezwłasnowolnienia w kontekście praw wyborczych na poziomie Konstytucji RP. Zdaniem R. Chruściaka „<i>konstytucjonalizacja [w 1991 r.] ubezwłasnowolnienia jako przesłanki pozbawienia czynnego prawa wyborczego (...) nie została poprzedzona szerszą debatą, w której zostałyby przedstawione argumenty przemawiające za takim rozwiązaniem</i>”⁷. W tym zakresie inni przedstawiciele doktryny, w tym Sokołowicz i K. Wojtyczek⁸ wskazują, że odnosząc	

⁶ *Op. cit.*

⁷ Chruściak, R. 2004. Ubezwłasnowolnienie jako przesłanka pozbawienia praw wyborczych – aspekty konstytucyjne. W: D. Rudzianowska, red., *Prawa osób z niepełnosprawnością intelektualną lub psychiczną w świetle międzynarodowych instrumentów ochrony praw człowieka*. Warszawa: Wyd. Sejmowe.

⁸ Sokołowicz, W., Wojtyczek, K. 2016. Artykuł 62. W: L. Garlicki, M. Zubik, red., *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej: komentarz*. Warszawa: Wyd. Sejmowe.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			się do terminologii przepisów Konstytucji RP, która ogranicza prawo wyborcze wobec „osób ubezwłasnowolnionych”: „Prawodawca konstytucyjny posłużył się w tym przypadku pojęciami zastanymi. Komentowana regulacja konstytucyjna nie może być rozumiana jako pozostawienie ustawodawcy zwykłego swobody przy określaniu przesłanek i treści wymienionych instytucji, ale przeciwnie – <u>jako skrepowanie jego władzy poprzez użycie terminów, których treść została ustalona (...) przed ustanowieniem konstytucji. Ustawodawca, stanowiąc prawo wyborcze, może – w pewnym zakresie – modyfikować unormowania dotyczące wymienionych instytucji, pod warunkiem zachowania ich tożsamości</u>”⁹. Z powyższego w ocenie Fundacji wynika jednoznacznie, że likwidacja instytucji ubezwłasnowolnienia w jej obecnym kształcie powinna uwzględniać również zmianę ustawy zasadniczej w trybie w niej przewidzianym, co powinno poprzedzać lub być co najmniej równoczesnym procesem w stosunku do procedury uchwalania prawa niższego rzędu, jakim jest nowelizacja Kodeksu wyborczego.	
281.	Helsińska Fundacja Praw Człowieka	Zmiany w obrębie Kodeksu wyborczego (art. 47)	W części ogólnej opinii została omówiona relacja przedmiotowej nowelizacji Kodeksu wyborczego oraz przepisów Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Zmiana ta budzi jednak jeszcze jedną wątpliwość. Projektodawcy przewidują w niej w bowiem modyfikacje przepisów odnoszących się	Uwaga uwzględniona

⁹ Op. cit.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			do Centralnego Rejestru Wyborców. Zmiana ta zakłada m.in. uchylene art. 21 Kodeksu wyborczego. Przepis ten reguluje kwestie dotyczącą procedury wprowadzania do Centralnego Rejestru Wyborców[Dalej CRW] informacji o pozbawieniu prawa wybierania, a także informacji o wygaśnięciu przyczyny pozbawienia prawa wybierania. Zgodnie z nimi informacje te wprowadza się do CRW na podstawie przekazywanych gminom zawiadomień sądu albo Trybunału Stanu. Dodatkowo przepisy te przewidują kompetencje Ministra Sprawiedliwości do uregulowania w drodze rozporządzenia sposobu zawiadomienia gmin o osobach pozbawionych prawa wybierania .[Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 września 2023 r. w sprawie zawiadamiania gmin o osobach pozbawionych prawa wybierania (Dz. U. poz. 1835).] Rozporządzenie to wprost wskazuje, że odnosi się ono nie tylko do zawiadamiania gminy o przypadkach ubezwłasnowolnienia, lecz także do przypadków pozbawienia praw publicznych. Należy więc uznać, że wejście w życie omawianych rozwiązań spowoduje usunięcie z treści Kodeksu wyborczego regulacji pozwalających odnotowywać w rejestrze wyborców pozbawienie praw publicznych osób skazanych za popełnienie przestępstwa. W efekcie tych zmian osoby te nadal będą figurować w Centralnym Rejestrze Wyborców, a także w tworzonych na jego podstawie spisach wyborców	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			mimo faktu prawomocnego pozbawienia ich praw publicznych. Te z nich, względem których wygał okres stosowania pozbawienia praw publicznych, pozbawione zostaną możliwości odnotowania tego faktu w rejestrze wyborców.	
282.	Zastępca Przewodniczącego KKPC	art. 48 projektu	Zgodnie z art. 48 projektu uchyla się cały art. 13 p.p.m. Tymczasem wydaje się, że w wyniku wprowadzanych zmian uchyleniu powinien podlegać jedynie art. 13 ust. 2 p.p.m. Po usunięciu z polskiego systemu prawnego instytucji ubezwłasnowolnienia norma wynikająca z art. 13 ust. 2 p.p.m. nie mogłaby być stosowana. Wydaje się jednak, że wskutek wprowadzanych zmian nie staje się zbędny art. 13 ust. 1 p.p.m. Zgodnie z art. 11061 k.p.c. przed sądem polskim może toczyć się postępowanie o ubezwłasnowolnienie cudzoziemca, w którym polski sąd będzie musiał stosować polski p.p.m. Wydaje się, że w takiej sytuacji po usunięciu art. 13 ust. 1 p.p.m. nie będzie podstawy do ustalenia prawa właściwego w takich sprawach. Ostateczna decyzja w tej kwestii wymagałaby pogłębionej analizy kolizyjnoprawnej.	Uwaga nieuwzględniona. W następstwie likwidacji instytucji ubezwłasnowolnienia zasadne stało się uchylenie art. 13, który w swej treści odnosił się wyłącznie do materialnoprawnej instytucji ubezwłasnowolnienia. Aktualnie natomiast w odniesieniu do spraw o ustanowienie kuratora, jako środka ochrony osób dorosłych, znajdzie art. 60 p.p.m.
283.	Ośrodek Badań, Studiów i Legislacji Przy Krajowej Radzie Radców	Art.65	Nie budzi wątpliwości zmiana nomenklatury i przyjęcie, że każdorazowo, gdy jest mowa o ubezwłasnowolnieniu, należy dostosować rozumienie do nowych instytucji. Projektowany art. 65 ma funkcję dostosowującą obecnie obowiązujące przepisy prawa do nowych instytucji oraz wprowadzanej przez ustawę główną siatki pojęciowej. Przesądza się o rozumieniu dotychczas	Wyjaśnienie do uwagi Przepis art. 65 ma na celu wyeliminowanie ryzyka potencjalnych sytuacji, w których pomimo zniesienia instytucji ubezwłasnowolnienia, jakikolwiek akt prawny nadal posługuje się tym pojęciem. Celem projektodawcy

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

	Prawnych	funkcjonujących w aktach prawnych pojęć, które na skutek reformy wymagają przededefiniowania, tj. ilekroć w obowiązujących przepisach jest mowa o ubezwłasnowolnieniu należy przez to rozumieć korzystanie z instrumentów wspieranego podejmowania decyzji w formie kuratora reprezentującego albo pełnomocnika rejestrowanego; ilekroć w obowiązujących przepisach jest mowa o osobie pełnoletniej, która nie ma zdolności do czynności prawnych lub ma ograniczoną zdolność do czynności prawnych należy przez to rozumieć osobę korzystającą z instrumentów wspieranego podejmowania decyzji w formie kuratora reprezentującego albo pełnomocnika rejestrowanego. Zwrócić należy jednak uwagę na niespójność systemową – sąd opiekuńczy a nadzór sądu cywilnego i brak uwzględnienia istotnego aspektu regulacji, tj. ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 917), gdzie instytucja ubezwłasnowolnienia wiąże się z realizacją praw osoby tj. w art. 16,17, 20, 21, 22, 38. Nadto w ustawie mowa jest o właściwości sądu opiekuńczego, który jest zawiadamiany o potrzebie podjęcia działań i ewentualnej konieczności ustanowienia kuratora. Zgodnie z art. 42 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, w postępowaniu przed sądem opiekuńczym w sprawach określonych w niniejszej ustawie stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym, ze	jest jednak wyczerpujące uregulowanie wszystkich aktów prawnych posługujących się omawianym pojęciem tak, by przepis art. 65 nie musiał znaleźć zastosowania w praktyce, ma stanowić jedynie zabezpieczenie. Projektodawca dokonał przeglądu wszystkich regulacji wykraczających poza obszar prawa cywilnego, w których ustawodawca posługuje się pojęciami ubezwłasnowolnienia, pełnej (braku pełnej) zdolności do czynności prawnych w porozumieniu z innymi resortami.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			zmianami wynikającymi z niniejszej ustawy. Do wysłuchania osoby ubezwłasnowolnionej, która na wniosek jej opiekuna prawnego ma być przyjęta do szpitala psychiatrycznego albo domu pomocy społecznej, stosuje się odpowiednio art. 547 Kodeksu postępowania cywilnego. Niespójność systemowa widoczna jest również w aspekcie pominięcia przez projektodawcę konieczności uwzględniania zmian w ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (zw. u.k.s.c.). I tak, w świetle art. 96 ust. 1 pkt 5 u.k.s.c. nie ma obowiązku uiszczenia kosztów sądowych kurator wyznaczony przez sąd orzekający lub sąd opiekuńczy dla danej sprawy. W myśl ust. 2 za kuratora wydatki ponosi tymczasowo strona, dla której kurator został ustanowiony, a gdyby to nie było możliwe - strona, która swym wnioskiem lub swą czynnością spowodowała ustanowienie kuratora, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Mając na względzie zakres pojęć wprowadzanych przez ustawę a także rozróżnienie kurateli, powołany, przepis art. 96 ust. 1 pkt 5 winien zostać skorelowany. Ponadto zgodnie z pkt 9a powołanego artykułu, kosztów sądowych nie ponosi osoba ubezwłasnowolniona w sprawach o uchylenie lub zmianę ubezwłasnowolnienia. Zniesienie instytucji ubezwłasnowolnienia oraz wprowadzenie instrumentów wspieranego podejmowania decyzji w postaci kurateli wspierającej i kurateli reprezentującej, ustanawianej na drodze sądowej,	

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			przepis art. 96 ust. 1 pkt 9a u.k.s.c. musi zostać odpowiednio zmieniony i spójny z nowym postępowaniem, prowadzonym względem osób potrzebujących wsparcia w zakresie, w jakim nie są one w stanie postrzegać i oceniać rzeczywistości lub samodzielnie kierować swoim postępowaniem oraz osób wymagających jedynie faktycznego wsparcia w prowadzeniu ich spraw.	
284.	Związek Banków Polskich	Str. 50, art. 66 Projektu	Ze względu na konieczność wprowadzenia dużych zmian w ofercie i systemach banków, wynikających ze zmiany modelu obsługi osób potrzebujących wsparcia (model ubezpieczalności na model wspieranego podejmowania decyzji) proponujemy znaczące wydłużenie terminu wejścia w życie ustawy tj. wejście w życie po upływie 24 miesięcy od dnia ogłoszenia.	Uwaga nieuwzględniona Roczne vacatio legis jest wystarczające do wdrożenia projektowanych rozwiązań.
285.	PFON, PSONI, INŻ	art. 56	Przepis zbędny, nie mający wartości normatywnej. W chwili wejścia w życie ustawy uchylone zostaje art 13 k.c., a art 16 k.c. zmienia brzmienie. W związku z powyższym ocena potrzeby wsparcia będzie dokonywana według przepisów niniejszej ustawy. Propozycja brzmienia przepisu wykreślenie art. 56	Uwaga nieuwzględniona Wskazane przepisy zostają uchylone jednak wprowadzenie regulacji przejściowej jest konieczne ze względu na stany faktyczne istniejące już w dacie wejścia ustawy.
286.	PFON, PSONI, INŻ	art. 58, 60, 61, 62	Projektowane przepisy uchylają instytucję kuratora dla osoby niepełnosprawnej, natomiast w przepisach przejściowych brak jest przepisów	Uwaga uwzględniona

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			odnoszących się do wszczętych, a niezakończonych spraw o ustanowienie, zmianę bądź uchylenie kuratora dla osoby niepełnosprawnej z art 183 k.r.o. Propozycja brzmienia przepisu wprowadzenie przepisów przejściowych dotyczących wszczętych, a niezakończonych postępowań w sprawie o ustanowienie, zmianę bądź uchylenie kuratora dla osoby niepełnosprawnej z art 183 k.r.o.	
287.	Helsińska Fundacja Praw Człowieka	Przepisy przejściowe (art. 58)	W myśl art. 58 projektu osoby ubezwłasnowolnione całkowicie przed dniem wejście w życie przedmiotowych rozwiązań stają się z mocy prawa, na okres 5 lat, osobami wspieranymi a ich dotychczasowi opiekunowi prawni stają się tymczasowymi kuratorami reprezentującymi upoważnionymi do prowadzenia wszelkich. Analogiczne uregulowanie dotyczy osób ubezwłasnowolnionych częściowo, z tą różnicą, że wspierający ich kuratorzy reprezentujący będą upoważnieni do wyrażania zgody na czynności prawne dokonywane przez osobę, dla której zostali ustanowieni w zakresie wynikających z orzeczenia sądu o częściowym ubezwłasnowolnieniu. W tym kontekście należy po pierwsze odnotować fakt, że w przypadków osób ubezwłasnowolnionych częściowo nie zawsze musi być tak, że osoby te zawsze w chwili wejścia w życie projektu będą miały ustanowionego	Uwaga nieuwzględniona W przypadku osób ubezwłasnowolnionych częściowo kurator tymczasowy będzie z mocy prawa uprawniony do prowadzenia spraw określonego rodzaju upoważnionym do wyrażania zgody na czynności prawne dokonywane przez osobę, dla której został ustanowiony i w zakresie wynikającym z orzeczenia sądu o ustanowieniu kuratora dla osoby częściowo ubezwłasnowolnionej. W przypadku stwierdzenia, że zakres działania tymczasowego kuratora reprezentującego jest niewystarczający albo nadmiarowy możliwe będzie złożenie do sądu wniosku o ustanowienie kuratora reprezentującego na podstawie nowej ustawy. Wówczas

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			kuratora. Zgodnie z obowiązującym 181 Kodeksem Rodzinnym i Opiekuńczym kurator osoby ubezwłasnowolnionej częściowo jest powołany do jej reprezentowania i do zarządu jej majątkiem tylko wtedy, gdy sąd opiekuńczy tak postanowi. Ponadto, zdaniem HFPC, przewidziany przez projektodawcę okres przejściowy obejmujący automatyczne przekształcenie ubezwłasnowolnienia w nową instytucję jest zbyt długi i powinien zostać skrócony. Tylko takie działanie pozwoli na efektywne dostosowanie sytuacji osób obecnie ubezwłasnowolnionych do nowych realiów prawnych, w tym uwzględnienie ich stanowiska w zakresie wyboru kuratora reprezentującego oraz zakresu jego funkcjonowania. W tym celu projekt powinien zakładać stopniowe weryfikowanie poszczególnych przypadków ubezwłasnowolnienia przekształconego we wsparcie kuratora reprezentującego, począwszy od tych z nich, które zostały ustanowione najwcześniej. Tylko taki sposób weryfikacji tych środków przyczyni się do efektywnego dostosowania sytuacji tych osób do wymagań Konwencji o prawach osób z niepełnosprawnościami.	prawa takiej osoby będą zabezpieczone od samego początku obowiązywania przepisów. Projektowane rozwiązanie w praktyce spowoduje stopniowe weryfikowanie poszczególnych przypadków ubezwłasnowolnienia i przekształcanie ich we wsparcie kuratora reprezentującego, jednakże z pozycji weryfikacji kuratora tymczasowego..
288.	PFON, PSONI, INŻ	Dział 5. Przepisy przejściowe, dostosowujące i końcowe	W projekcie brakuje przepisów przejściowych dotyczących innych istotnych aktów prawnych, mających znaczenie dla osób z niepełnosprawnościami i innych potrzebujących	Wyjaśnienia do uwagi Projektodawca dokonał przeglądu wszystkich regulacji wykraczających

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			wsparcia w korzystaniu ze zdolności do czynności prawnych. Postulujemy o ścisłą współpracę przede wszystkim z MRPiPS oraz z MZ o uwzględnienie regulacji pozostających w ich kompetencjach w przepisach przejściowych. Proponowany w projekcie ogólny przepis art. 65 nie jest wystarczający dla zapewnienia celu instrumentów wspieranego podejmowania decyzji i przede wszystkim zgodności z art. 12 Konwencji.	poza obszar prawa cywilnego, w których ustawodawca posługuje się pojęciami ubezwłasnowolnienia, pełnej (braku pełnej) zdolności do czynności prawnych w porozumieniu z innymi resortami.
289.	Zastępca Przewodniczącego KKPC	Uwagi do przepisów przejściowych	Przepisy przejściowe nie regulują tego, czy i jeśli tak, to w jakim trybie wskutek uchylecia niedawno dodanego art. 183 k.r.o. o kuratorze dla pełnoletniej osoby niepełnosprawnej dojdzie do wkomponowania tych kuratorów i kurandów w projektowane rozwiązania. Po zmianie art. 183 k.r.o., która weszła w życie 15 lutego 2024 roku kuratorzy ustanawiani na podstawie art. 183 k.r.o. mogą być uprawnieni do reprezentowania osób niepełnosprawnych, które nie zostały ubezwłasnowolnione. Przepisy przejściowe nie przewidują jak traktować te kuratele i jakie przepisy do nich należy stosować po uchyleciu tych, na podstawie których zostały ustanowione. Jest to niezmiernie ważna kwestia do rozstrzygnięcia zanim projekt UD80 trafi na kolejne etapy procesu legislacyjnego. Prof. B. Lackoroński podkreślił na koniec swoich uwag, że wstępna analiza projektu prowadzi do wniosku, że powinien on być przedmiotem bardziej wnikliwej i na pewno	Uwaga uwzględniona
290.	Obywatel 4		10) Art. 64 – Proponuje nadać projektowanemu	Uwaga nieuwzględniona

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			przepisowi treść: W okresie czterech lat od dnia wejścia w życie ustawy sąd wszczyna postępowanie w przedmiocie ustanowienia kuratora reprezentującego z urzędu lub na wniosek tymczasowego kuratora reprezentującego.	Skrócenie okresu nie jest możliwe z uwagi na braki kadrowe i aktualne obciążenie sądów powszechnych.
291.	PFON, PSONI, INŻ	art. 65	Proponowany art. 65 w swoim kształcie może prowadzić do niezgodności z art. 12 Konwencji, Komentarzem nr 1 do KPON i celem ustawy. Artykuł podważa cel ustawy w postaci indywidualnego określania zakresu wsparcia. Artykuł jest konsekwencją braku szczegółowych przepisów przejściowych i dostosowujących do wielu obowiązujących aktów normatywnych i z tego powodu prowadzić może do wielu nadużyć. Najważniejsze jest to, że nie uwzględnia zupełnie przewidzianej w art. 21 zakresowości wsparcia realizowanego przez kuratora reprezentującego, a to powinno być podstawą do ewentualnych ograniczeń w korzystaniu ze zdolności do czynności prawnych, o których mowa w art. 65. Propozycja brzmienia przepisu <i>paragraf 1</i> <i>Ilekroć w obowiązujących przepisach jest mowa o ubezwłasnowolnieniu w rozumieniu uchylanego art. 13 i art. 16 w brzmieniu dotychczasowym ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, należy przez to rozumieć korzystanie z instrumentów wspieranego podejmowania decyzji w formie kuratora reprezentującego albo</i>	Uwaga nieuwzględniona Przepis art. 65 ma na celu wyeliminowanie ryzyka potencjalnych sytuacji, w których pomimo zniesienia instytucji ubezwłasnowolnienia, jakkolwiek akt prawny nadal posługuje się tym pojęciem. Celem projektodawcy jest jednak wyczerpujące uregulowanie wszystkich aktów prawnych posługujących się omawianym pojęciem tak, by przepis art. 65 nie musiał znaleźć zastosowania w praktyce, ma stanowić jedynie zabezpieczenie.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			<i>pełnomocnika rejestrowanego, w zakresie określonym w postanowieniu lub pełnomocnictwie</i>	
292.	Obywatel 5	Art 65. Punkt 2 oraz 3 oraz 5	Art. 65.3. „Ilekcroć obowiązujące przepisy prawa uzależniają określone uprawnienia lub obowiązki od posiadania pełniej zdolności do czynności prawnych należy przez to rozumieć pełnoletność oraz brak korzystania z instrumentów wsparcia w formie kuratora reprezentującego albo pełnomocnika rejestrowego”. Zapisy te wskazują/tak je rozumiemy, że osoby korzystające z instrumentów wspieranego podejmowania decyzji w formie kuratora reprezentującego albo pełnomocnika rejestrowanego będą nadal miały w Polsce nadal de facto status osoby ubezwłasnowolnionej gdyż sam ustawodawca wskazuje , że są to osoby nadal nie mające w Polsce zdolności do czynności prawnych. Przeczy to treści uzasadnienia do ustawy i podważa intencje wprowadzanych zmian (w szczególności art. 65.3).	Uwaga nieuwzględniona Przepis art. 65 ma na celu wyeliminowanie ryzyka potencjalnych sytuacji, w których pomimo zniesienia instytucji ubezwłasnowolnienia, jakikolwiek akt prawny nadal posługuje się tym pojęciem. Celem projektodawcy jest jednak wyczerpujące uregulowanie wszystkich aktów prawnych posługujących się omawianym pojęciem tak, by przepis art. 65 nie musiał znaleźć zastosowania w praktyce, ma stanowić jedynie zabezpieczenie. Projektowana regulacja ma zapewnić korzystanie ze zdolności do czynności prawnych dostosowane do stanu zdrowia konkretnej osoby, przy uwzględnieniu faktu, że stan takiej osoby może się zmieniać. Projekt odchodzi od dotychczasowej, sztywnej regulacji ustanowienia opiekuna prawnego dla osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie na czas nieokreślony. Wprowadzana regulacja wymusza okresową ocenę potrzeb osoby, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego i dostosowanie zakresu reprezentacji do jej aktualnego stanu zdrowia. Osoba wspierana zawsze

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				będzie miała pełną zdolność do czynności prawnych, przy czym w wyjątkowych sytuacjach, gdy osoba ta będzie potrzebowała wsparcia czynności w jej imieniu będzie dokonywał kurator mając na uwadze ochronę jej praw oraz bezpieczeństwo obrotu gospodarczego. W związku z powyższym konieczne jest wprowadzenie tego rodzaju regulacji.
293.	Sąd Apelacyjny w Lublinie	Proponowany art. 605 ⁵ § 1 k.p.c.	Używa nieustawowego pojęcia „Sali posiedzeń” w sytuacji, gdy niewątpliwie chodziło o czynności dokonywane przez sędziego wyznaczonego w miejscu zamieszkania lub aktualnego pobytu osoby, której dotyczy postępowanie	Uwaga nieuwzględniona Pojęcie „sala posiedzeń” jest ustawowe. K.p.c. posługuje się tym pojęciem w art. 576 k.p.c.
294.	Sąd Apelacyjny w Lublinie	Proponowany art. 605 ⁵ § 4 k.p.c.	Używa pojęcia „osób uczestniczących w posiedzeniu”, natomiast w razie czynności dokonywanych w ramach § 1 możliwe jest wysłuchanie przez sędziego wyznaczonego i wówczas nie ma posiedzenia, tylko protokół z czynności Propozycja brzmienia przepisu W miejsce słowa „posiedzeniu” wpisać „czynności”	Uwaga nieuwzględniona Pojęcie „uczestniczących w posiedzeniu” aktualnie uregulowane jest w art. 547§ 3 k.p.c. Pojęcie to nie budzi wątpliwości.
295.	Sąd Apelacyjny w Lublinie	Proponowany art. 605 ¹⁷ § 3 k.p.c.	Uwagi identyczne, jak w punkcie 3 (do Art. 12.ust.1)	Uwaga uwzględniona
296.	Sąd Apelacyjny w	Proponowany art. 605 ¹³ § 3 k.p.c.	1. Mowa jest o „przepisach o pomocy społecznej”, czyli jakich? Brak jest	Przepis wzorowany na obecnym art. 162 kro. Przy czym projektodawca zmienia

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

	Lublinie		jakiegokolwiek wskazania precyzującego. 2. Jaki jest tryb postępowania? W oparciu o czyj wniosek i jakie dowody Sąd ma orzec o pokrywaniu wynagrodzenia ze środków publicznych? 3. Brak możliwości zaskarżenia postanowienia Sądu o pokryciu wynagrodzenia „ze środków publicznych” pozostających w gestii dysponenta niebędącego Sądem i nieuczestniczącego w żaden sposób w postępowaniu wydaje się wątpliwe konstytucyjnie; 4. Jakie to są środki publiczne, w czyjej gestii pozostające (gminy, powiatu, województwa, Skarbu Państwa?), na podstawie jakich konkretnych przepisów? 5. Czy dysponent środków publicznych ma możliwość uczestniczenia w takim postępowaniu sądowym i bronić swych interesów? 6. Czy postanowienie w tym przedmiocie podlega jakiegokolwiek kontroli instancyjnej?	art. 18 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Wpłata tak przyznanego wynagrodzenia stanowi zadanie zlecone gminy w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej. Aktualnie na podstawie art. 162 kro przyznawane jest wynagrodzenie opiekunom prawnym, zarówno wykładnia przepisu jak i jego praktyczne zastosowanie nie budzą wątpliwości.
297.	Sąd Apelacyjny w Lublinie	Proponowany art. 605 ⁴ § 1 k.p.c.	Czy istotnie słuszna jest generalna rezygnacja z udziału Prokuratora w tych postępowaniach? Dotychczasowa praktyka rozpoznawania spraw o ubezwłasnowolnienie wskazuje, że jego obligatoryjny udział nie miał charakteru blankietowego, ale wiązał się z merytoryczną pomocą dla Sądu	Uwaga uwzględniona

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			Propozycja brzmienia przepisu	
			Dodać: pkt 5) Prokurator	
298.	Sąd Apelacyjny w Lublinie	Proponowany art. 605 ³ § 1 k.p.c.	Czy istotnie słuszna jest generalna rezygnacja z uprawnienia Prokuratora do złożenia wniosku wszczynającego postępowanie? Dotychczasowa praktyka rozpoznawania spraw o ubezwłasnowolnienie wskazuje, że w wielu przypadkach umożliwiał on niezwłoczne wszczęcie postępowania w tych przypadkach, gdy wymagało tego dobro uczestnika, a inne umocowane ustawowo osoby z różnych przyczyn pozostawały bierne; Naiwnością jest oczekiwanie, że uprawnienie to przejmą w praktyce gminy lub organizacje pozarządowe, zwłaszcza w świetle brzmienia § 2 przepisu. Prokuratora takie „mentalne” lub organizacyjne ograniczenia nie obejmowały. Jest to tym bardziej istotne, że sąd może wszcząć postępowanie z urzędu tylko w przypadkach z proponowanego art. 605¹ § 1 k.p.c. Propozycja brzmienia przepisu Dodać: pkt 8) Prokurator	Uwaga uwzględniona
299.	Stowarzyszenie Sędziów Rodzinnych w Polsce	w Konstytucji w art. 62 ust. 2 Prawo udziału w referendum oraz prawo wybierania	Na marginesie wszystkich uwag należy zauważyć, że o osobach ubezwłasnowolnionych jest mowa w Konstytucji w art. 62 ust. 2 Prawo udziału w referendum oraz prawo wybierania nie przysługuje osobom, które prawomocnym orzeczeniem sądowym są ubezwłasnowolnione lub pozbawione praw publicznych albo wyborczych, który będzie	Wyjaśnienia do uwagi Zgodnie z art. 235 Konstytucji: Projekt ustawy o zmianie Konstytucji może przedłożyć co najmniej 1/5 ustawowej liczby posłów, Senat lub Prezydent Rzeczypospolitej.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			niezgodny z proponowanymi zmianami, jako że nie będzie już osób ubezwłasnowolnionych.	Projektodawca nie posiada legitymacji w tym zakresie. Nie może zatem prowadzić równoległych prac nad nowelizacją art. 62 ust. 2 Konstytucji. Art. 62 ust. 2 Konstytucji nie powinien być rozumiany jako przepis nakazujący ustawodawcy zwykłemu utrzymywanie instytucji ubezwłasnowolnienia w rozumieniu cywilistycznym, zastanym w czasie uchwalania Konstytucji. Por. M. Balwicka-Szczyrba, A. Sylwestrzak, Instytucja ubezwłasnowolnienia w perspektywie unormowań Konstytucji RP oraz Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, GSP 2018, nr 2, s. 151–168. Więcej argumentów przemawia na rzecz tezy, że art. 62 ust. 2 Konstytucji wyłącznie umożliwia ustawodawcy zwykłemu utrzymanie omawianej instytucji, jednak nie formułuje w tym zakresie obowiązku, który zakazywałby zastąpienia ubezwłasnowolnienia rozwiązaniem prawnym o innej nazwie i treści. Podobne stanowisko do stanowiska projektodawcy przedstawił RPO w uwagach do projektu ustawy.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				Projektodawca dokonał zmian w ustawie prawo wyborcze.
300.	Ośrodek Badań, Studiów i Legislacji Przy Krajowej Radzie Radców Prawnych	Przepisy przejściowe	5. W kwestii przepisów przejściowych przewidziano rozwiązanie, z którego wynika, że sąd pierwszej instancji, przed którym toczy się postępowanie o ubezwłasnowolnienie przekazuje akta sądowi właściwemu (opiekunческому). Powyższe rozwiązanie jest nietrafne, gdyż spowoduje nie tylko przedłużenie postępowań, ale także doprowadzi do nieuniknionego powielania czynności procesowych czy dowodowych. Sądy okręgowe, orzekające dotąd w sprawach o ubezwłasnowolnienie, powinny doprowadzić sprawę do końca jako sprawę o ustanowienie, zmianę lub uchylenie kuratora reprezentującego (art. 60 ust. 1), a następnie akta przekazać celem prowadzenia przez właściwy sąd opiekuńczy postępowania wykonawczego, w zakresie nadzoru nad kuratorem.	Uwaga nieuwzględniona Po wejściu w życie nowej ustawy zmieni się właściwość sądów orzekających w sprawie osób potrzebujących wsparcia, zatem prowadzenie spraw przez sądy okręgowe doprowadziłoby do nieważności postępowania.
301.	Sąd Okręgowy w Szczecinie Prezes Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie	Art. 60 ust. 3	Pomimo przewidzianego w projekcie ustawy dość długiego vacatio legis — tut. wydział rodzinny działający jako sąd opiekuńczy, nie jest przygotowany do przejęcia (spodziewanych wielu, najprawdopodobniej i kilkuset rocznie) niejako „z dnia na dzień” spraw o ubezwłasnowolnienie, jako spraw o ustanowienie kuratora, które nie zostaną zakończone w sądzie okręgowym na dzień wejścia w życie ustawy (art. 60 ust. 3 projektu ustawy), a to przede wszystkim ze względu na braki kadrowe w obsadzie orzeczniczej wydziału.	Wyjaśnienie do uwagi Obszar właściwości Sądu Okręgowego w Szczecinie obejmuje: Sąd Rejonowy w Choszczynie Sąd Rejonowy w Goleniowie Sąd Rejonowy w Gryficach Sąd Rejonowy w Gryfinie Sąd Rejonowy w Kamieniu Pomorskim Sąd Rejonowy w Łobzie

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

				Sąd Rejonowy w Myśliborzu Sąd Rejonowy w Stargardzie Szczecińskim Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie Sąd Rejonowy w Świnoujściu Wobec powyższego sprawy o ubezwłasnowolnienie po wejściu w życie nowych przepisów zostaną przekazane do wszystkich sądów rejonowych posiadających wydziały rodzinne, z obszaru właściwości Sądu Okręgowego w Szczecinie.
302.	Obywatel 5	Uwaga ogólna do Uzasadnienia	<i>„Dziękuję za ten projekt. Od lat, jako rodzina 23 córki z niepełnosprawnością sprzężoną ruchową i intelektualną oraz złożonymi potrzebami w komunikowaniu się, czekamy na nowe instrumenty WPD w miejsce strachu przed uwłaczającym godności człowieka ubezwłasnowolnieniem. Nasza córka, podobnie jak każdy Polak z niepełnosprawnością, nie zasłużyła sobie niczym na takie traktowanie przez państwo polskie, jakim jest uwłaczające godności człowieka ubezwłasnowolnienie. Niezawinione przez obywatela okoliczności, jakim w przypadku córki było głębokie wcześniactwo i nagły poród skutkujący zamartwicą okołoporodową i będący</i>	Uwaga nieuwzględniona Przepis art. 65 ma na celu wyeliminowanie ryzyka potencjalnych sytuacji, w których pomimo zniesienia instytucji ubezwłasnowolnienia, jakiegokolwiek akt prawny nadal posługuje się tym pojęciem. Celem projektodawcy jest jednak wyczerpujące uregulowanie wszystkich aktów prawnych posługujących się omawianym pojęciem tak, by przepis art. 65 nie musiał znaleźć zastosowania w praktyce, ma stanowić jedynie zabezpieczenie.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			<i>powodem niepełnosprawności znacznej ruchowej i NI – nie może być powodem do śmierci cywilnej obywatela.</i> <i>Nie można odbierać osobie z niepełnosprawnością praw tylko dlatego, że jest w stanie, w jakim nigdy nie chciałaby się znaleźć ani ona ani nikt inny. Można z praw nie skorzystać ale je mieć. Ubezważnowolnienie pozbawiło Polskę relacji z osobami z niepełnosprawnościami i szacunku do nich oraz uwzględniania ich praw w projektowanych rozwiązaniach dostępnych dla innych obywateli (mieszkalnictwo, usługi, praca, czas wolny, służba zdrowia, prawa wyborcze...). Dlaczego społeczeństwo nie patrzy i nie mówi do osoby z niepełnosprawnością tylko patrzy i mówi do opiekuna? Dlaczego nie ma dostępności dla osób z niepełnosprawnościami do miejsc i usług dostępnych dla reszty? Właśnie dlatego, że wszyscy w Polsce przyzwyczaili się że tych osób “nie ma”. Reasumując, nowa ustawa zapoczątkuje nową jakość postrzegania praw osób z niepełnosprawnościami w Polsce tak by państwo: urzędnicy i obywatele zaczęli nareszcie dostrzegać osoby z niepełnosprawnościami jako oddzielny byt wymagający różnego poziomu wsparcia w podejmowaniu decyzji, a to wsparcie będzie mogło być weryfikowalne i indywidualizowane. Obligują Polskę do tego wytyczne ONZ oraz KPON i Komentarz nr 5, co zostało bardzo dobrze wyjaśnione w Uzasadnieniu do konsultowanego projektu</i>	Zdaniem projektodawcy nie jest możliwe uregulowanie wszystkich stanów faktycznych jakie będą występowały po likwidacji ubezwłasnowolnienia. Projektowana regulacja ma zapewnić korzystanie ze zdolności do czynności prawnych dostosowane do stanu zdrowia konkretnej osoby, przy uwzględnieniu faktu, że stan takiej osoby może się zmieniać. Projekt odchodzi od dotychczasowej, sztywnej regulacji ustanowienia opiekuna prawnego dla osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie na czas nieokreślony. Wprowadzana regulacja wymusza okresową ocenę potrzeb osoby, dla której ustanowiono kuratora reprezentującego i dostosowanie zakresu reprezentacji do jej aktualnego stanu zdrowia. Osoba wspierana zawsze będzie miała pełną zdolność do czynności prawnych, przy czym w wyjątkowych sytuacjach, gdy osoba ta będzie potrzebowała wsparcia czynności w jej imieniu będzie dokonywał kurator mając na uwadze ochronę jej praw oraz bezpieczeństwo obrotu gospodarczego. W związku z powyższym konieczne jest wprowadzenie tego rodzaju regulacji.

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

			<i>Niniejsza treść zawarta w poprzedniej kolumnie została napisana po przeczytaniu Uzasadnienia do ustawy.</i> <i>Po przeczytaniu treści ustawy, z głębokim żalem stwierdzamy, że:</i> projekt nie odzwierciedla zapisów idei i zapowiedzi zawartych w Uzasadnieniu do Ustawy w odniesieniu do osób z niepełnosprawnościami wymagających intensywnego wsparcia. W naszej ocenie zaproponowane zapisy w projekcie nadal pozbawiają te osoby zdolności do czynności prawnych. (art. 65.3.). Rodzi si zatem pytanie, czy był to zabieg celowy czy wrażenie i nasz interpretacja wynika z niedostatecznie jasno sformułowanego przez projektodawcę zapisu?	
303.	Związek Banków Polskich	Str. 18, OSR UD80, Rozdział 4	Rozdział 4 Podmioty na które oddziałuje projekt – nie ma wśród nich instytucji finansowych. Wnioskujemy o dopisanie do listy podmiotów Instytucje finansowe. Projekt zmienia również ich działanie wobec osób, które wymagają wsparcia w podejmowaniu decyzji. Dostosowanie wewnętrznych przepisów do obsługi tej grupy osób, w tym uwzględnienie instytucji: kuratora wspierającego i reprezentującego.	Uwaga uwzględniona
304.	Inicjatywa “Nasz Rzecznik”, Fundacja Po	ocena skutków regulacji	Konieczne jest zwiększenie etatyzacji sądów rejonowych. W treści oceny skutków regulacji wskazuje się, iż dla należytej realizacji procedur konieczne będzie dodatkowe 250 etatów	Wyjaśnienie na uwagi Ministerstwo pozytywnie opiniuje wszelkie inicjatywy mające na

Uwagi
do projektu ustawy (z dnia 9.12.2024 r.) o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (nr UD80 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

	Mojemu w Krakowie		sędziowskich a jednocześnie przewiduje się zwiększenie obsady sędziowskiej w liczbie tylko 82. To niespójność. Nadto pominięto możliwość dodatkowych etatów referendarzy sądowych, którzy mogliby być wsparciem dla wydziałów rodzinnych.	celu zwiększenie etatyzacji sądownictwa powszechnego. W przedmiotowym przypadku zgłoszony postulat wynika jednak z niepełnego odczytania uzasadnienia OSR i tym samym nie może zostać poparty.